

PETRI D'ORVILLE,

JURISCONSULTI,

POËMATA.

ECPHRASIS

TITULI.

Aonidum vindex, clava metuendus, ad Orcum
Proterret triplicem Parcam, dum turba Sororum
Ad Pindum vatem ducunt, ut ſerta receptet
Phoebea porrecta manu. Venus aurea tranat
Caerula, Cycneum Pueris comitantibus axem,
Gratatura viro partum decus. Ima tabella
Diſciplinarum genios ad marmora ſiſtit
A buſto rapti titulum ſignantia libri.

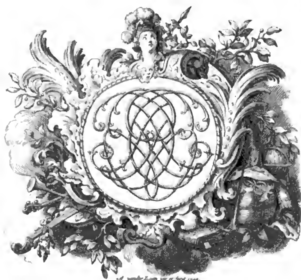
PETRI D'ORVILLE,
JURISCONSULTI,
POEMATA.

PETRI D'ORVILLE,

JURISCONSULTI,

POËMATA.

AMSTELÆDAMI,

Apud ADRIANUM WOR, & *Haeredes* GERARDI ONDER DE LINDEN. MDCCXL.

VIRIS EXIMIIS

QUI

PETRO D'ORVILLE,

FRATRI,

PARENTAVERUNT,

S. D. P.

JAC. PHIL. D'ORVILLE.

DUlces alumni ter puellarum trium,
Et Apollinarium orgiorum praesules;
Quos non Athenis culta Pallas Atticis
Negarit accensere civibus suis:
Cererique Eleusin sacra, legiferae Deae,
Sanctos epoptas inter ultro adsciverit:
Ad vos Iambus hic pede propero viam
Intendit, o amica vere pectora,
Spectata quorum rebus in duris fides,
Sinuque munus haud quidem ingratum gerit,
Defertque vobis sic lubens merentibus:
Sed tristius mihi & madens fletu meo.
Namque aegritudo nostra quamquam plurimum
Vestris recepit allocutionibus

Solatii, stridensque vulnus, dextera
Medente fotum, jam cicatricem trahit,
Ipsumque tempus, quod domat tandem omnia,
Stimulos doloris obterit lapsu levi;
Simul libellos hos tamen sumsi manu,
Auctoris illico admonentur pectora,
Cor ingemiscit & recrudescit dolor,
Udisque ocellis frustra imago pristina
Obvertitur virique fratrisque optimi.
Quin codicis quum singulos versus tuor,
Tot fomites doloris ardescunt novi,
Iterumque qualis in recente funere
Duros Deos incuso, Clothunque asperam
Fratrem reposco tempus ante debitum
Florem sub aevi praecoci datum neci:
Fratrem gemellum, mensium non orbitis
Nataliumque fortuitis casibus,
Sed quem voluntas una, votaque paria,
Fidesque, & animus sorte quavis consili
Opisque promtus, & illa fratrum gratia,
Quae regna caeli ut occupavit Jupiter,
Pulso parente, rarior comparuit,
Atque omnis instituta vitae junxerant:
At sanctus ille virginum in primis amor,
Amoena Pindi quae vireta personant,
Arta jugarat sic utrimque copula,
Ut ita gemelli vix ligati Castores,
Lucem parati mutuam priva nece

Im-

Impertiisse, ovoque eodem prosati.
Et vos, quibuscum, passa dum fuit Atropos,
Sodalitatis jura sancte exercuit,
Et vos, Poëtam vena quîs beatior,
Incognitum licet ore, dudum de nota
Meliore commendarat, arcanus dolor
Haec conspicatos dona pertentaverit,
Quare benignam detis indulgentiam
Infirmiore corde fusis questibus,
Fratrique talis morte fratris non suo.
Resipisco jam, maremque spiritum excitans
Non amplius fatigo crudeles Deas.
Alcestin olim fortis Alcmenae puer
Orco rapinam pactione lugubri
Jam traditam, perhibetur invicta manu
Hujus tyranni vindicasse a vinculis,
Et reddidisse conjugis salvam toro.
Quid juvit! iterum mensibus labentibus,
Annisque, fato a certiore subditam,
Admete, flesti conjugem, frustra invocans
Non audientis jam gravem clavam Herculis.
Tu, Musa, sola non merentibus mori,
Jam luce quamquam destitutis hac, viris
Vitam redonas, seculorum lapsibus
Non terminandam, deque Tartaro evocas
Latrante frustra livido inferûm cane.
Cuicumque dia contigere munera
Parnasidum, purosque apes Heliconiae

In ora contulerē nascenti favos,
Hunc fama penna non solubili vehet,
Per regna vasto disparata Nereo,
Magnasque utrique subditas urbes polo,
Quacumque Titan, instruens praecordia,
Subtile crasso lumen admiscet luto.
Quid flemus ultra, & plangimus muliebriter,
Hac nisus arte qui nigrum Lethes lacum
Emergit, & recidivus in novum jubar
Phoenicis instar surgit e suo rogo!
An non Lacaena saepe mater filium
Siccis recepit fortis unicum genis
Scuto reclinem, mille plagis pectora
Consauciatum: quippe quas acceperat,
Dum Graeciae cervicibus Persas graves
Magnanimus arcet, atque palmam patriae,
Sibique quaerit, prodigus vitae, decus!
Quis credat etenim mortuum, quem gloria,
Virtute parta, oblivione liberat,
Meritaque curto pleniora seculo
In ore memorum civium dant vivere!
Torpente si quis diffluens ab otio
Transegit aevum, subditus libidini,
Ventrisque servus, turpis instar belluae
Rimantis unco sordidum rostro lutum,
Nihil ausus homine, portio cui contigit
Caelestis aurae, cive vel dignum bono,
Is quum supremum claudit & senex diem,

Om-

Omnis moritur, aut ne semel vixit quidem.
Amicus ille vester & frater meus
Hoc cavit olim: quem lucri quidem potens
Cunis ab ipsis destinaverat sibi
Fidum clientem filius Majae ac Jovis:
Ut quippe natum jam diu cara in domo
Ad leniter sonantis Amstelae vada,
Cyllenio qua tura mille foci cremant:
Tamen aggerendae cura non sic laminae,
Opumque nullis eximenda opibus fames
Sibi mancipare potuit ullo tempore,
Ne demeret plerumque de solido die
Partem, dicandam cultui Mentis Bonae:
Sive indoles hunc sponte movit impetum
Felecior, seu cura patris optimi
Per disciplinas rectiores mollia
Corroborandi liberorum pectora:
Sive ex utroque fonte manavit latex,
Rivusque justi sic cucurrit alvei.
Doctrina certe gnava si qua deficit,
Bene nata nullo vim suam exserunt modo.
Nec ipse praedicare desiit patris
Animum benignum, qui putavit non satis
Docere natum, rem quibus datur viis
Parere ac tueri parta: sed sumtus nihil
Curans, nec obsecutus exemplo patrum,
Qui liberalius & canes & equos alunt,
Domosque celsas instruunt, quam liberos,

Ip-

Ipsum magistris excolendum tradidit,
Promis earum perperitis artium,
Quae prosperas ornare res, in asperis
Praebere refugium & queant solatium,
In otio negotium ingenuum ferant,
Spissasque grata diluant curas vice,
Alant juventam & imbuant prudentia,
Senibusque tardos ire non sinant dies,
Et nationes deditas his cultibus
A barbararum faece gentium eximant.
Magister Hoogstratanus illi contigit
Talis, catus blanda arte frugi mentium
Feliciora provocare semina,
Ac nobili scientiae succendere
Erectiores indoles cupidine:
Adversa plane corda paedagogicae
Gerens catervae, quaè scholastico madens
Pingui, liquores Hippocrenes limpidos
Numquam sitivit, & per Arcadum horrida
Spineta ducens ac paludes faetidas
Juvenes ab ipso limine Aonidum fugat.
At ille dudum juga Cithaeronis gradu
Superare suetus arduo, tenerum pedem
Eodem alumnus calle sensim poneret,
Hortatus est; non, arbitror, scaeva mala:
Livor fremat, ringatur Ignorantia.
Nam si quis adeo obtusa gestat pectora,
Ut dulce quid, vel utile Camenae ferant,

Igno-

Ignoret, ac proinde temnat haec sacra,
Midae propago, patria Boeotius,
Nec non Minervae crassioris assecla,
Aucepsve honorum, quos, male acceptos, gerat
Pejus, Deaeve deditus Pecuniae,
Ad se trahenti cuncta, cujus incubet
Fulvis acervis, ceu draco, nocte ac die,
Genio putamus hos relinquendos suo,
Nec praemiorum, quae sacris vatum comis
Sunt destinata, judices admittimus.
Non horum Arion piscibus notae lyrae
Delectet aures obseratas cantibus:
Nec ipse dura tangat Orpheus pectora,
Quamquam feras & saxa rigidasque ilices,
Quin obstinatum precibus inferum Jovem
Movisse fertur carminis dulcedine.
Idoneos vos sumserim magis arbitros,
Paucosque vestrae laudis aemulos, viri,
Quos Cynthius sacrario admisit suo,
Ac tradidit Poëticae mysteria.
Censere vestrum est, quo Camenarum pede
Accesserit laureta: num de fontibus
Potarit istis, unde vates ebrii
Phoebo loquuntur digna, purisque auribus:
Nec vos recuset ipse censores sibi.
Quod si lapillos, sicut auguror fore,
Refundit urna candidos, nec ultimum
Adsignat in poëtico locum choro,

Fru-

Frustra recessus vallium ac silentia
Ruris quieti postulent dehinc sibi
Victura vates condituri carmina.
Nam sive lenis spiritus Favonii
Ad tuta portus truderet curvas rates:
Seu fluctibus trux intonaret Africus,
Merces profundo comminatus spargere,
Curasque & inter ille crebros turbines
Negotiorum, quos frequens ciet forum,
Tranquillus egit instar Halcyonis dies,
Impune nidos educantis in salo,
Musamque raro sivit obticescere.
Quin & severae Palladis colens sacrum,
Non pauca chartis contulit gnavus suis,
Unde instruatur eruditorum penus,
Sive Italorum gaudeant cupediis,
Seu ferculis trahantur Argolicis magis.
Quae si futura sisteret luci dies,
Oliva lauru mixta frontem cinxerit.
Verum quid aequo demoror vos longius
Limen sub ipsum, nec paratas ad dapes
Mota saliva comis admitto statim!
Dicenda verbis comprehendam jam tribus;
Quae scire quodam vos mea refert modo.
Non cuncta fratris scriniis recondita,
Et publicata ne quidem prius omnia,
Promenda duxi: paene quae lusit puer,
Vel poeniteret literis nunc tradere,

Si

Si pectus in me noverim fratris pium,
Vel ſi qua juris eſſe mos privi jubet,
Huic inſerenda carminum corpuſculo
Abjudicavi. Non mihi torrens aquas
Limoque & ulvis turbidas volvens placet:
Sed qui toros fons obſtrepit per herbidos,
Lymphaſque manat lucidas magis vitro.
Quis iſte mos perverſus, an dicam ſcelus,
Piaculumque manibus Deis grave!
Famam virorum jure quaeſitam optimo,
Scriptiſque fultam laude dignis poſtera,
Demoliendi, ſive quis male ſedulus,
Seu ſpe lucelli turpis impulſus, foras
Monumenta Muſis trudit indignantibus,
Egena limae non, ſed incudis novae
Auctoribus, ſi viverent, fatentibus,
Lucique numquam deſtinata publicae!
Quod crimen, etſi vindicare non ſolet
Praetor ſeverus, atque leges negligunt,
Violare pacem quae ſepultorum vetant,
Quicumque dignum ſtatuat infami nota,
Themidi litarit, atque mecum fecerit.
Longe faceſſant iſta ſecli incommoda,
Lugentibus prognata turba Gratiis.
Si rite functus eſſe vobis cenſear
Fratris memoriam conſecrandi partibus,
Stellis videbor admovere verticem,
Phoebique patris abſtuliſſe calculum.

AD

A D

CLARISSIMUM VIRUM

JACOBUM PHILIPPUM DORVILLIUM

ob ἔκδοσιν Carminum elegantis Poëtae

PETRI DORVILLII,

Ejus Fratris,

FRANCISCI GALLUPPI

Ἐπίγραμμα.

HEu! fratrem defles, Batavi lux altera coeli,
  Dorvilli, heu! animae dimidiumque tuae!
Heu fratrem defles, quo non felicior alter
  Excoluit Phoebum, Pieridumque chorum!
Carmina at illius profers in luminis oras,
  Lethaeosque vetas muta subire lacus.
Ille Atropon ridens, & inexorabile fatum
  Jam meliore sui parte superstes erit.
Graecia, quid jactas alterna morte redemtos?
  Hoc simul est fratres vivere posse duos.

A D

AD

Eundem Eruditissimum Virum.

THreïcio vates cecinit qui blandius Orpheo
  Dorvilius subiit tam cito mortis iter!
Cur tulit hoc Phoebus? cur sustinuere Camenae?
  Cur ausa est Lachesis praecipitare colum?
Nunc amor exstincti nomen tuus ornat & auget,
  Et volitare facit docta per ora virûm;
Jamque peragrabunt terras monumenta repostas,
  Queis fuerat Batavi spesque decusque soli.

FRANCISCUS VALLETTA NEAPOL.

A D
VIRUM CLARISSIMUM
JACOBUM PHILIPPUM D'ORVILLE,
J. U. D.

Humanitatis Studiorum in Illustri Amstelaedamensium Athenaeo Professorem, defuncti Fratris Carmina edentem.

QUae mihi de rapto tua Fratre, Vir optime, venit
  Litera, non siccis est mihi lecta genis.
Indulsi lacrimis. Neque adhuc invenit acerbus
  Se dolor. Adsiduis fletibus ora madent.
Heu quam dura data est homini lex! Nascimur, & nos
  Debemur certae, cunctaque nostra, neci.
Non solum manet urna senem; sed & ipsa juventus
  Labitur: infantes dant alimenta rogis.
Saepe flet ossa viri, cui nuper nupserat, uxor:
  Morte vel hanc subita vir periisse dolet.
Portitor insignes exspectat Avernus & imos.
  Nox eadem sontes immeritosque premet.
Vive pius: pietas morti non adferet ullam,
  Grata quidem Superis sit licet illa, moram.
Occupat innocuos leti vis aspera mores,
  Virtuti semper Styx inimica fuit.
Inscia mens fuci, metuens peccare, nec ulla
  Labe notata, feri victima Ditis erit.

Nec

Nec quicquam coluisse bonas tibi proderit artes.
  Tela per has etiam mortis iniqua volant.
Saevit in egregios, non exoranda, poëtas:
  Atra sacerdotes & tibi, Phoebe, rapit.
Nunc ubi, quos Latium dedit, aut quos Graecia, vates?
  Effugere umbriferam num potuere ratem?
Nunc ubi, tu quorum Manes venerabere semper,
  Amstela, tot Batavi nomina clara soli?
Francius occubuit, Phoebi laus magna: nec illo,
  Hoogstratane, minor carminis arte, jaces.
Occidit & meritis & Musa major utroque
  Broukhusius, patriae gloria prima suae.
Vivere sed Pylios dignus Dorvillius annos,
  Ille tuum, Critice, lumen honorque tuus,
Si prece, vel lacrimis potuissent Fata moveri,
  Ante diem furva non tegeretur humo.
Non gravis hic ulli, non ulli obnoxius unquam,
  Exemplum niveae simplicitatis erat.
Mansuram doctae famam tribuere Sorores.
  Hae puerum monitis erudiere suis.
Quamvis ingeniis aevi, me judice, prisci
  Aequandus vena carminibusque foret;
Non tamen est animus per dotes ire Poëtae,
  Tanta dedit studii qui documenta sui.
Acta sed, & laudes quorum, sine vate, laterent,
  Hos dicat Clarius, perpetuetque, chorus.
Resque domi, gestaeque foris, celebrentur Avorum,
  Commoda qui patriae praeposuere suis.

Nec quaerunt, nec egent blando praecone Poëtae,
Eſt quibus aeternum Muſa datura decus.
Mors abolere nequit nomen memorabile vatum,
Fama quibus crevit carmine, crevit honor.
Carminibus Frater vivet tuus. Illa legentur,
Qui colet Aonidum numina, donec erit.
Carmina, fraternae monumenta perennia Muſae,
Et pietatis erunt tot monumenta tuae.
Scilicet exſtincti, quae viſcera ſparſa jacebant,
Colligis, & Famae (ſic meruere) dicas.
O utinam, quot amara Petro rapit Atropos, annos
Adponat melior Parca, Philippe, tibi.
Sitque tibi propior Deus, & ſe praebeat omni
Tempore: det facili ſpe potiora manu.
Sic annos alacer peragas Fratriſque tuoſque:
Sic volitent curae docta per ora tuae.

ABRAH. ARN. VAN TOLL.

PETRI

PETRI D'ORVILLE
ELEGIARUM
LIBER PRIMUS.

CRITICE
AD
VIRUM CELEBERRIMUM
PETRUM BURMANNUM.

ECqua facras doctis etiamnum tempora curis?
  Ecquid adhuc Mufae, quo tenearis, habent?
An modo divitias, lucrofaque penfa fequentem,
  Te taedet fteriles excoluiffe Deas?
His incufabas, memini, Vir maxime, nuper,
  Noftraque purpureus tinxerat ora rubor.
Dî melius; corpusque cinis prius occupet ater,
  Quam ferar Aonidas deferuiffe meas.

Nunc

Nunc quoque, ephemeridas quoties mihi ponere fas eſt,
Theſpiadum laetus grata vireta peto.
Quoque minus dubites, quamquam, rudis ipſe Camenae
Conſcius, artifices tardor adire manus,
En mihi perpetuum Phoebi teſtantia cultum
Pegaſeo nuper carmina nata ſpecu.
Sit modo fas vigili quid detraxiſſe labori:
Luſibus & noſtris tempora parva vacent.
Fallimur? an ſtudiis tamen eſt mea Muſa ſeveris,
Et, Burmanne, tuis non aliena ſacris.
Quidquid erit, tenui modulatos pectine verſus
Accipe, qua Fratris carmina fronte ſoles.
Hoc mihi contingat. tetigiſſe videbor Olympum
Vertice, Caſtalio vel placuiſſe Deo.
Jam nunc inſolitae veniunt in carmina vires,
Surgit & a nutu Muſa probata tuo.

TEmpore per terras quodam celeberrima Grajas,
Et patrio Criticc nomine, Nympha fuit.
Sive cati ſit Atlantiadae digniſſima credi,
Sive Jovis potius Mnemoſynesque genus.
Hanc neque ludentes niveis ſub matribus agni,
Aut viridi pendens rupe capella juvat.
Non canibus luſtrat comitantibus avia ſaxa,
Non pharetra ex humeris, aut fera tela ſonant.
Non legere it florum diſcrimina mille per agros,
Innexura ſuis ſerta decora comis.
Nec choreae faciles inter placuere Napaeas.
Capripedes Satyros & procul eſſe jubet.

Ne-

Negligit & formam, quamvis digniſſima cura
  Illa foret. Pretium mens ſibi majus habet.
Mentis amat cultum, placet hanc ornare per artes
  Seu, Pimpleï, tuas, ſive, Minerva, tuas.
Ergo animo vaſtum celeri percurrit Olympum,
  Stellarum varias noſcere laeta vias.
Et modo telluris ſubiens penetrale jacentis
  Eruit in caeco quae latuere ſinu.
Nunc peragrans terram, formasque ſitusque locorum,
  Aequoraque, & memori flumina corde notat.
Nunc ſoles annique moras ab origine rerum
  Digerit, utque fluant ordine ſecla videt.
Fataque veſtigat populorum, fataque regum,
  Quae ſacra, quos cultus inſtituere Deûm.
Eſtque Machaonias quando devertit in artes,
  Ad Themidos quando ſe quoque ſcita refert.
Prima ſed eloquio venit indulgere voluptas.
  Hoc facit ad mores, ingeniumque ſuum.
Largaque facundae delectat copia Suadae,
  Mellaque, quae dulci ſemper ab ore fluunt.
Ergo tecta ſibi, vario ſplendentia topho
  Antra legit, Pindi non procul antra jugo;
Unde Heliconiadum vocales viſere lucos
  Poſſit, & Aonio fonte levare ſitim.
Sic Cumaea ſpecus coluit ſub rupe Sibylla,
  In foliis ſervans carmina plena Deûm.
Saepe tamen viſa eſt homines adiiſſe, coronae
  Palladiae dotes explicitura ſuas.
Nempe fuit felix aevi ſors iſta prioris,
  Vatibus antiquis ſi ſit habenda fides,

Quum genus humanum manifesto in lumine Nymphae,
Desertoque Tonans viseret ipse polo.
Hic aliquis Criticae sacras optavit in artes
Admitti, facilem rite precatus opem.
Cui, quod dignus erat, vel quod non invida Diva,
Dicitur has leges ore dedisse sacro.
Militiae cupies quisquis dare nomina nostrae,
Haec fluere ex animo ne mea dicta sinas.
Sin minus, invidiam pro laude merebere certam:
Te decora ampla manent, si mea jussa facis.
Nec tamen est animus monitis comprendere nostris
Omnia. plura dies, usus & ipse dabit.
Crede mihi, ancipitis plena est haec alea casus:
Suppositosque ignes cana favilla tegit.
Dormitare tibi quoties credetur Homerus,
Forte tamen vigili mente peregit epos.
Laude sua numquam libeat fraudare merentes.
Censorem quoties egeris, aequus age.
Sed neque suppliciis Phalarin mireris ovantem:
Nec quemquam, facinus cui levis error erit.
In veniam pronus, caussas bonus arbiter omnes
Excute, si minui nomine culpa queat.
Tu maculam, casu si pulcra notaverit ora,
Aufer Paeoniae sedulus artis ope.
Ergo nec veteris cariosa volumina dextrae
Sit cauto nimius consuluisse labor.
Haec tibi sint praesto. nostri maris aequor aranti
Haec Helice naves, haec Cynosura regat.
Haec, modo quid peccet, doceant, dictantis ab ore
Si qua male excepit, praeteriitve manus:

Quid

Quid modo in exesis delinquat adultera chartis;
  Visaque docta sibi dextera, docta parum.
Hinc caussas reperisse mali, luxataque membra
  Non vulgare puta restituisse decus.
Si tamen in facili morbo, plagave patente,
  Auxilii videas inde venire nihil,
Ductibus insistens pravae, conabere, dextrae,
  Commoda ab ingenio subdere verba tuo.
Sed caveas, moneo, male ne videaris abuti
  Mentis inexhaustae luxuriante penu.
Ingenium frenis, virtus est magna, coërce.
  Nec cerebri obtrudas somnia vana mihi.
Lumine nam veri nisi commendabilis ipso
  Conjectura mihi nulla placere potest.
Nec tibi sit non posse malum sanare pudori.
  Indicium morbi praemia certa manent.
Quum veterum mores aliquid, ritusque latentes,
  Nocte vel obscura secla remota tegent,
Strenuus assidua scrutabere singula cura,
  A tenebris possis si retulisse diem.
Omnia mutandi rapiet si dira libido,
  Hei mihi! quot strages, quantaque damna dabis.
Exagitet numquam talis vesania mentem.
  Hanc fuge, calcato ceu quis ab angue fugit.
Pieridum potius protectis civibus ornet
  Conservatrices querna corona fores.
Non tamen & metues stolidae conamina turbae;
  Quin jubeo, merito prostituisse joco.
Ingenio tum vela tuo licet omnia pandas.
  Et vento & remis tum tua navis eat.

Ocyus indoctos de culmine dejice Pindi,
  Aonioque ſcabrum de grege pelle pecus.
Jam mihi fac pereant, genus intolerabile, fuci,
  Gnavaque apis tuto mella labore legat.
Hic quoque, qui plumis alienis graculus audax
  En nitet, & vana pectora laude tumet,
Furtivae exutus ſpoliis fulgentibus alae,
  Ad proprias multo fuſte fugetur aves.
Autolycis obſeſſa feris ſacra ſaxa videre
  An potes? ultrici nec rapis arma manu?
Talibus a monitis remeantem forte per agros
  Vertice de bifido vidit Apollo Deam.
Ac Cyrrha delapſus adit, dotesque requirit,
  Dum niveum cupido lumine corpus obit.
Nulla mora; incaluit, formamque & amabile pectus
  Arſit, uti Daphnen arſerat ante ſuam.
O quoties citharam ſumſit, qualesque placerent
  Auribus exactis edidit ore ſonos:
Compoſitasve parum percuſſit pollice chordas
  Experiens, judex an foret aequa ſatis:
Nec timuit culpam deprenſus ſponte fateri,
  Veraque mirari judicis ora ſuae.
Saucius ardores quoties ah! carmine, amantis
  Nomine ſub ficto, retulit ipſe ſuos!
Carmine, quo poſſit molleſcere torva leaena,
  Et ponat tumidi quamlibet ira maris.
Ipſa quidem nullos aeſtus per pectora ſentit,
  Et lenta cupidos excipit aure modos.
Ut decuit tamen hos, nil non laudabile cernens,
  Comprobat, inſidias neſcit at eſſe ſuas.

Quum

Quum Deus exultans secum, Jam vincimus, inquit.
 Ominor, in thalamos ibit, eatque, meos.
Quid moror? exspectat, fiam confessus amator.
 Heu! tacitus votis obsto quid ipse meis?
Talia sperabat prius in Peneïde Nympha,
 Quum miser auguriis excidit ille suis.
Atque ita, Ne fingi credas hos, Vita, calores,
 Si nescis, animi flamma ea vera mei.
Urimur, utque diu clausus magis aestuat ignis,
 Vix capiunt nimias pectora nostra faces.
Non dubito ante tuos, O formosissima rerum,
 Ecce Deus supplex procubuisse pedes.
Tantum ne placeam minus, ut sum fassus amantem,
 Quam modo, cara, tibi me placuisse liquet.
Nunc pariter cantusque meos, flammasque fideles
 Incipe judicio, Nympha, probare tuo.
Ne dubita. turpi non compellaris amore.
 Quin petimus sancti nil nisi jura tori.
Sic quasvis habitem tecum, dulcissima, terras.
 Sed potius mecum culmina nostra petas.
Ipse ego te lauru fragrantia visere Tempe,
 Parnasique dabo sceptra tenere jugo.
His regina locis veneranda, novemque sedebis
 Diva inter doctas doctior ipsa Deas.
Quid caput avertis? tibi num facundia visa est
 Pro domino pejus, quam modo, nostra loqui?
Ut tamen hoc ita sit, certe promissa probare,
 Quaeque tibi porto ditia dona potes.
Utque nihil portem, rutilus placuisse capillus,
 Ac juvenile potest semper in ore decus.

Spernimur ah! video, ſpretusque ego perdere fruſtra
  Suſtineo ſurdis mollia verba Notis.
Talia dicentem ſubita formidine fugit,
  Agna velut ravis obvia facta lupis.
Quo fugiſſe tamen? nam pes neque ſentibus aſpris,
  Spiritus aut longis curſibus aptus adeſt.
Jamque inſtans Phoebus, Fruſtra fugis, improba, clamat.
  Ecce mea es, noſtra te teneoque manu.
Et tenuit. pallor ſimul inficit ora retentae.
  Et genibus, toto Nymphaque corde tremit.
At, licet igne calens, trepidanti Cynthius inquit,
  Pone age ſollicitum pectore, pone metum.
Nunc quoque te precibus, meritisque ego flectere conor.
  A Phoebo tibi vis nulla timenda tuo.
Quod tibi dem puri documentum majus amoris!
  De me quod pignus certius ipſa petas!
Vocibus his paullum ex magno collecta pavore
  Mens rediit Nymphae, ſed tamen uſque pavet.
Sic pelagi non omnis abit murmurque tumorque,
  Ventorum quamvis jam poſuere minae.
Quid faciat? caſtum metuit violare pudorem,
  Et periiſſe, truci ſi neget ore, putat.
An ſimulet? male ne ſimulatum prodat amorem,
  Ipſa, timet. verum ſtat ſimulare tamen.
Osque ſimul finxit, fictoque quid annuit ore,
  Invitisque genis oſcula paſſa rapi eſt.
Hoc ſatis in praeſens ſinat eſſe, precatur amantem,
  Nec ſperare tamen poſtmodo plura vetat.
At ſpe Phoebus ovans, Jam nunc, Styx audiat ipſa,
  Inter, ait, Divas prima colere novem,

Dicta

Dicta fides sequitur. Criticen juga sancta receptant:
  Sacraque cultrici non caruere manu.
Tunc rata se tutam manifesto denegat ore
  Foedera, & illuso gaudia vana Deo.
Sceptra tamen retinet Stygia data teste palude,
  Oblataeque preces, farraque tusque juvant.
Saepe quidem Phoebus, crudelem pone rigorem,
  Saepe, tui, dixit, pectus amantis ama.
Ast ubi blanditiis frangi praecordia nullis,
  Seque etiam sperni post sua dona videt;
Destitit ingratam, sic fertur, amare, palamque
  Deserit. at tacito vulnera corde premit.
Ac ducis exemplum simul omnis Musa secuta
  Neglectae Critices limina nulla colit.
Non tulit hoc, Phoeboque dolet Musisque jacere:
  Et furiae spretam, tristis & ira subit.
Saepe repentino veluti lymphata furore
  Fingit in Aonio turpia multa Deo:
Aut culpat formaeque decus, flavosque capillos,
  Commeritaeve nihil plectra canora lyrae.
Saepe invisa fovens animo fastidia, tersum
  Ipsis Pierisin carpere gaudet opus.
Mutat & in saevam modo mite tyrannida regnum,
  Eque pia fieri visa cruenta Dea est.
Atque ardens odio, cultorum incauta suorum
  Corda subit, stimulis exagitatque novis.
Ac consultanti praecepta nocentia tradit,
  Nil metuens dotes prostituisse suas.
Tune, ait, in chartis haeres sine fine perefis?
  Crimen & has ingens deseruisse putas?

Ingenium fepto, nefcis, includis iniquo.
  Me miferam! in nomen femita ut arta patet!
At tibi jam per nos aperitur maxima laudum
  Area, & ad famam qua via lata ferat.
Tempus ad hoc vana pietatis imagine lufo
  Exhibita eft timida cauta medela manu.
Crede mihi aetatis revereri fcripta vetuftae
  Vana fuperftitio eft, ingenioque nocet.
O ne decipiant multae te nomina famae,
  Pluribus & feclis continuatus honos.
Lyncis at hic oculis utendum: nullus & error
  Infamem effugiat, cenfor acute, notam.
Tu timidos curare malum fine mollibus herbis.
  Ignis, ferrum, animos condecuere mares.
Membranas veteres alii, ceu litora, fervent,
  Qui metuunt medio credere vela freto:
Sit tibi fas aura divinae fidere mentis.
  Hac duce nec fluctus nec fera faxa time.
Non medicina malo cuivis praefentior ulla eft.
  Certior artifici gloria nulla venit.
Talibus atque aliis nimirum impellere dictis
  Sueverat in pejus pectora prona virûm.
At mala quot furiis manarunt quantaque ab iftis!
  Damna quot Aonifin turba proterva dedit!
Carnificem quoties fanis dare vulnera vidi,
  Quae medici tota vix levet arte manus!
Vel flammis fegetes periere ob inutile gramen,
  Quod non difficilis tolleret inde labor.
Quid referam durae cenforia verbera linguae,
  Quum patrius Livî fordet in ore fonus!

Cri-

Crifpus & hiftoriae leges noviffe negatur!
  Et Tacitus tenebris horret ab ipfe fuis!
Quum tua, Pellaei juvenis clariffime praeco,
  Pagina culparum mille peracta rea eft!
Quin etiam Pithûs Cicero pater ipfe Latinae
  Verba, fed a rerum pondere nuda, crepat.
Quodque nefas, facris non legibus abftinet unguis:
  Sentit & impuras litera dia manus.
Nil adeo fanctum liquit veneranda vetuftas,
  Sacrilegi dextram repulit unde timor.
Sed tamen in veteres graffari haec turba poëtas
  Maluit, Aonios laedere nata viros.
Ilias ipfa mihi teftis tua, maxime vatum,
  Carminis heroi ponere juffa decus.
Ergo, Maeonide, quanto fapientior ille;
  Qui ftatuit frondes caedere falce tuas,
In totidemque libros artavit carmina Trojae,
  Per quot figna fuum Cynthius explet iter!
Paftorefque tui, terrae laus prima Sicanae,
  Simichida, crimen rufticitatis habent.
Et tamen hic Suadae, fi diis placet, arbiter unus,
  Pars labem eloquii fana vocare folet,
Thaidaque & Phrynen duros locat inter agreftes,
  Et calamiftratis ftipat ovile viris.
Hoc tua teftantur coeleftia carmina, Flacce,
  Carmina inhumanis dilacerata modis.
Tu verfus pofitu variaras ipfe, niteret
  Alter ut alterius proximitate magis.
Floribus hinc illinc lectis ita virgo decorem
  Conciliat textu verficolore novum.

Di-

Diſtinguit triplici legionem ita milite ductor,
Deſtituat captum ne labefacta locum.
Quid juvat? en critica turbat peregrinus in arte
Ordinibus validam tiro phalanga ſuis.
Ruſticus en, plexam Phoebo monſtrante, corollam
Suſtinet indocta diſſecuiſſe manu.
Haud ſecus Argolico jacuerunt litore quondam
Hippolyti fractis membra cruenta rotis.
At ſi quid gelida ſentit Venuſinus in umbra,
Famaque Lethaeos tranſilit iſta lacus,
Inſano capiti pro tam crudelibus auſis
Dira Lycambeo carmina more canit.
Rodere quod Muſam petulanti dente Maronis,
Deſpicere ingenium ſuſtinuitque viri,
A caliga dictus Fatui ſibi Caeſar inuſtam
Retulit ab juſta poſteritate notam.
Ecce tuos alius tamen, o divine Poëta,
Audet ut exiles inſimulare modos,
Nugaceſque vocans, & majeſtatis egentes,
Vix ſe, vix Bavium poſſe decere putat.
Nunc ego quid memorem, non quidquam ut ſanior alter,
Ille pudor ſecli ludibriumque ſui,
Praetulit Argivae, ſtupefacta Pallade, Suadae,
Praetulit eloquio, Roma diſerta, tuo,
Illineret levibus quidquid plebs Francica chartis,
Sermonis patrii plebs ſtudioſa nimis?
Sic etiam, longas cui mox Deus addidit aures,
Stultitiae teſtes ut ſine fine forent,
Suſtinuit, Tmolo victorem judice, Phoebum
Arcadio Pani poſtpoſuiſſe Midas.

Il-

Illius an mirer praecordia pinguia, cujus
  Judicio Ascraei carmina vatis hebent,
Et modo cum Scythicis nivibus de frigore certant,
  Aut capite annosae nata videntur anus;
Pascentem pecudes quamvis Helicone sub alto
  Dignata alloquiis Calliopea suis,
Ac viridi e lauru baculum coeleste canenti,
  Fatidicam mentem, melleaque ora dedit?
Num magis indigner, quum non imitabilis ulli
  Dircaeae Cliûs vapulat ipsa chelys:
Pulcraque crudeli mutilatus membra securi
  Teïus heu! luget corpora trunca senex?
At contra insolitas alius stupet arbore frondes,
  Insitaque audaci poma aliena manu.
Ille dolet fracto versus incedere talo,
  Carmina mensuram nec capere ipsa suam.
Alter in exilium Syllis projecta cruentis
  Ingenii moeret pignora cara sui.
Parva queror: mentis vesania summa procacis
  En superat, seclis vix habitura parem:
En nota, non unum, pariter strictura sed omnes,
  Quot prior auctores protulit ulla dies.
Excipe nam cursus Ithaci, Trojanaque bella,
  Herodoti Musis scripta dicata novem:
Excipe sermones Flacci, Plautique lepores,
  Virgilii segetes cum Corydone suo:
Excipe cum paucis Plinî mirabile textum,
  Naturae gremio cuncta foventis opus:
Cetera, censorem helleboro purgate furentem,
  Non sua mentita nomina fronte gerunt:

Ce-

Cetera ſunt, blaterat, commenta recentibus aevis;
  Arte ſceleſtorum ſtructa doloque virûm.
Zoile, magna tuae, at vetus eſt infamia culpae,
  Expleta & numeris jam tua poena ſuis;
Sin minus, at ceſſes liceat paulliſper, ut horum
  Infames ſubeant nomina dira vices;
Per quos Invidia Critice Momoque creata,
  Dignaque Tartareos creditur ire lacus.
At te, Phoebe, gravi liquet indoluiſſe furore;
  Conſiliique olim poenituiſſe tui.
Diceris o quoties medicas tentaſſe per artes,
  Priſtina ſi poſſit mens rediiſſe Deae.
Nec fruſtra; ſiquidem ceſſere potentibus herbis;
  Phoebeaque animi ſunt mala victa manu.
Ut rediit ad ſe, rabidi monumenta furoris
  Quam maris optavit mergere poſſe vadis!
Quam ſibi, quos habuit furiarum iraeque miniſtros,
  Cultores odio jure fuere mali!
Quod potuit, meritis ingentibus obruit iſta,
  Nec levibus niſa eſt damna piare bonis.
Sive ad Scaligeros modo ſe, doctoſque Valeſos
  Contulerit; Critici nomina quanta chori.
Sive Caſaubonio ſacratam pectore ſedem,
  Vel mox Salmaſii mente capace locet.
Teve Italis myſtam, Victori, legerit oris,
  Teve, Urſine, ſibi, teve, Faërne, ſibi.
Artificive manu fingat Stanleïa corda,
  Qua geniis magnis terra Britanna favet.
Reineſiive aciem fuerit mirata, ſagacem
  In lapide inciſas explicuiſſe notas:

Quo

Quo prius, adgressus duras superare salebras,
  Tramite Gruterus nomina clara tulit.
Seu magis antistes placuit Gronovius artis,
  Lucentemque viro praetulit ipsa facem.
Vel dedit auspicium, patriae dum finibus orae
  Barbariem forti pellis, Erasme, manu.
Alite seu divam fausto coluere volentem
  Grotius, omne tuum, Delphica terra, decus:
Et pater Heinsiades, Critica tam laude ferendus,
  Quam celeber Graja, Romuleaque lyra:
Heinsiadaeque nihil proles cessura parenti,
  Vulnere confossis vatibus una salus:
Broukhusiusque, malis terror flagrumque Vacerris,
  Unicus & docti Graevius orbis amor.
Provida quotque viros delectu Diva sagaci
  Artibus instituit, praeposuitque sacris.
Quorum pars memori conservavere nepoti
  Scripta vetustorum jam peritura virûm:
Pars, acie mentis vigilem comitante laborem,
  Luce serenarunt secula prisca nova.
Pars prolem adseruere, nothis dubiisque repulsis,
  Cuilibet auctori per rata signa suam.
Pars quoque Musarum segetes populantia monstra
  Adgressi Herculea perdomuere manu.
At mihi perpetuum salvete heroa propago,
  Quos merito aeternus lumine vestit honor.
Tuque o Diva mihi salve, nova cura Sororum,
  Rursus amor Phoebi deliciaeque tui.
Tu, Burmanne, adeo salve, recidiva perennant
  Vindice quo Criticae fama decusque Deae.

Nem-

Nempe ſacerdotem ſucceſſoremque petivit
  Jam pridem heroum te ſibi jure virûm.
Ac tibi Diva favens dixit, bene gnara futuri,
  Adſertor veteris tu mihi laudis eris.
Nam tibi continget mentis virtutibus altae
  Arte mea inſignes aequiparare viros:
Opprobriumque, uſus ſapienter munere noſtro,
  Omne piis demes, invidiamque ſacris:
Auſaque contundes turbae ſcelerata profanae,
  Vindice contorquens ſpicula certa manu.
Quin mihi Myſtarum nova te ſeges auſpice ſurget,
  Formata in cultus pectora rite meos.
O faciant nentes mortalia fila Sorores,
  Gaudeat ut longum flamine Diva ſuo.

PETRI D'ORVILLE
ELEGIARUM
LIBER SECUNDUS.

ELEGIA I.

Villae Paternae Desiderium.

JAm satis assidui me detinuere labores,
  Sive Atlantiade, sive Minerva tui;
Jam satis invisae strepitus urbisque tumultus
  Optata requie me vetuere frui:
Dum mihi sic longae ducuntur tempora Brumae,
  Dum mihi sic teritur Veris amica dies.
Ac nunc Ver rursum properavit condere vultus,
  Pro quibus aestivi sideris ardor adest.
Nec dum frugiferos mihi visere contigit agros,
  Commoda nec placidi ruris amoena sequi.
At jam continuos stat tandem abrumpere curas,
  Sollicitosque urbis deseruisse lares.
Paullum & ephemerisin jussis tabulisque valere,
  Tranquillo resides ducere rure dies.
Silva sub Harlemiae consurgens moenibus urbis,
  Accubat ad ripas, Sparne jocose, tuas:
Clara frequentato Nymphis Satyrisque recessu:
  Sed magis, ô Witti, carmine clara tuo.

Haud procul Heemſtedii tollunt ſe nominis arces,
  Sparnus regnatae ſceptra ubi ſumit aquae.
Et tereti naſſae, & venatibus apta jugoſis,
  Et, modo dum pluviis non caret, ora ferax.
Temperies coeli, recreare ſalubribus auris
  Membra catenato feſſa labore potens;
Atque aditus facilis, ſeu cymba, ſive citatis
  Fiat iter mannis, dos quoque magna loci.
Hic gens Amſtelidûm, cupiens ſeponere curas,
  Villarum ſerie continuavit humum.
Ultimaque has inter non fertur Villa Paterna,
  Quae ſua de Viridi nomina Valle tenet.
O requies, noſtri o lenimen dulce laboris,
  O merito votis Villa petita meis!
Illa quidem vaſtos non ſe diffundit in agros:
  Contemnenda tamen nec brevitate ſua eſt.
At paullum, placidis adeo receſſibus apta,
  Devia, quo rara fert via trita rota.
Oppida magna colat, ſi cui ſtrepituſque, fragorque,
  Et placeat tantum ſemita plebe frequens.
Non hic Oebaliis conſurgunt atria ſaxis:
  Membra vel urbanus cetera luxus habet.
At ſpatioſa ſatis, veniat ſi crebrior hoſpes,
  Paganoſque decent qualia tecta lares.
Occidua de parte domûs pomaria vernant:
  Temperat Eoas ſilva venuſta faces.
Fructibus ad plenum pomaria fida gerendis:
  Sint pyra, ſeu malum, ſeu genus omne nucum.
Seu natum Ponto ceraſum, & lanugine pruna
  Mollia, & Armeniis poma relata plagis.

Uva-

Uvaque decertans Tyriae cum murice conchae,
  Moraque sanguineis nunc quoque rubra notis.
Multaque praeterea, quae non Amaryllis amaret
  Immerito, & velles, tu Galatea, tibi.
Atqui pace tua, quamvis proventibus, Horte
  Pomifer, uberibus jure placere potes:
Se mihi vel sterili lucus commendat ab umbra
  Non minus, & crebris frondea tesqua viis.
Hic ubi, flammigeros quamquam sol incitat axes,
  Semper oberrantem frigora grata juvant.
Hic ubi consociant umbracula fagus, & ingens
  Aesculus, & magno quercus amata Jovi.
Ac tiliae molles, & frondis populus albae,
  Populus Alcidae grata corona comis.
Nec patula ulmus abest, neque abest tibi sacra, Gradive,
  Fraxinus, & quas non hic numerare vacat.
Hinc solem ad medium viridans se molliter effert
  Collis, & in summo parva diaeta jugo:
Parva quidem, sed prospectu non parva patente,
  Ac domino, paucis hospitibusque satis.
Quam juvat! ad pastum seu mane cuniculus exit,
  Seu juga defessis sol ubi demit equis;
Et memini, qui pro pastu sua fata cupito
  Istis invenit, me feriente, locis.
Quam juvat hic lusus exercentemque choreas
  Cernere monticolam per juga summa gregem!
Aut e contiguis umbris audire volucres,
  Cantibus accendunt quae nemus omne suis.
Nec minus interea oblectat, quae colle sub imo
  Adpositam per aquam plurima ludit anas;

Quaeque frequens illuc ſuevit properaſſe columba
  Cannabis ad notas, pabula grata, dapes.
At ſi magna, boves, poſſunt armenta juvare
  Forte magis, procul hinc paſcua laeta virent:
Quo me deducit tiliis celeberrimus ordo,
  Deliciiſque novis angulus iſte placet.
Nam nemus aequatis ſpatiis facit ulmus & alnus;
  Vibrantis radios ſideris inſtar ineſt.
Hinc modo ſpecto greges, tondent dum gramina campi,
  Vel revocant paſtum rurſus in ora cibum:
Biſque die ſub ſepta ferunt turgentia lacte
  Ubera, quae palmis gnava colona premat.
Harlemius, fremitu conſurgens ſaepe marino,
  Luminibus ſiſtit ſe lacus inde meis:
Nec mihi nocturnis ſemotior officit auris;
  Fercula ſed percas mittit opima ſuas.
Hinc quoque velivolos datur obſervare phaſelos,
  Qui procul hinc Sparni lubrica dorſa ſecant.
Culminaque Heemſtedius tollit fumantia pagus.
  Arx etiam arboreis emicat alta comis.
Laeva quidem regio ſteriles oſtentat arenas:
  Ac filice & muſco vix juga tecta ſuo:
At tamen haec ſpectans nil curo tonſile buxum,
  Quique novo celat more lapillus humum.
Aptius hoc cultu decoretur Adonidos hortus:
  Alcinoi his ſimulet ſcaena vireta modis.
Vos licet oblectet pictorum pergula vana:
  At Natura mihi ſimplicitate placet.
O quis ad Heemſtedii ducat me florida Tempe!
  Ad loca, perpetuum quae colit alma quies!

O quis

O quis me urbano ſtrepitu curaque remotum
  Devehat in ſaltus, ora beata, tuos!
Eia age, currus, ades, velocibus acte caballis;
  Eia age ſperatis me cito ſiſte jugis.

ELEGIA II.

Ad Amicos.

Ut ſuum ipſis Nonis Octobribus natalem celebrent.

HUc dulces properate mei, properate Sodales,
  Feſtaque ſolemni dicite verba die.
Haec eſt illa dies, ortus quae conſcia noſtri
  Vitales auras ducere prima dedit.
Haec celebranda venit: circumdate tempora ſertis;
  Mox flores capiti Bruma negabit iners.
Natalique, comam nardo fragrante madentes,
  Libemus veteris pocula terna meri.
Et ſemper redeat felix, meliorque, precemur,
  Intacta ſemper candidiorque nive.
Mox totidem in Bromii ducamus patris honorem,
  Formoſo Charitum mox totidemque choro;
Mox Phoebo; & turbae ter pocula terna novenae.
  Cum populo numerus convenit iſte ſuo.
Ordine mox omni poſito, mixtimque bibamus:
  Et magnum cyathos ſit numerare nefas.

Sint procul a nobis & cura & ruga ſenilis:
  Non facit ad luces illa vel illa ſacras.
Neptunus ratibus, ſi quid meditabitur Auſter,
  Sponte dabit dubias ire redire vias.
Ac ſi forte Cilix merces captabit opimas,
  Cymodoce Cilicas ſub vada caeca vehet.
Nunc decet, & fas eſt, dulci maduiſſe Lyaeo,
  Et terram facili ter pepuliſſe pede:
Nunc blandos audire jocos, audire lepores,
  Nunc placidos riſus innocuosque ſales:
Nunc ſua non dubio profiteri gaudia vultu:
  Carminibus totam nunc reſonare domum.
Carmina, fraterno debes quae, Frater, amori,
  Aonio multum Frater amate Deo.
Quaeque Hogenbergi, quaeque O dilecte Sibersma,
  Et debes ſocio, Jane jocoſe, tuo:
Tuque, Oudendorpi, doctarum cura Sororum,
  Et tu ſpes clari maxima, Honerte, patris.
Carmina debentur: genialia carmina, Amici,
  Reddite natali debita quisque meo.
Sic Heliconiades veniant in vota Puellae:
  Praeſtet & Aoniam Cynthius ipſe lyram.
Sic quoque poſſitis longae per tempora vitae
  Ducere felices, & ſine nube dies.

ELE-

ELEGIA III.

In Obitum

Celeberrimi Doctissimique Viri

HADRIANI RELANDI.

ITe piae lacrimae, vocesque doloribus aptae;
 Si quando, querulus nunc sit in ore sonus.
Horrida pro citharis cantet tuba flebile laetis.
 Legitimi luctus caussa, Relande, jaces.
Nempe jaces, Vir magne, & te quoque fata tulerunt
 Invida, nec tantum pertimuere nefas.
Nec tibi quid prodest sacras per Pallados artes
 Egregium stellis inseruisse caput:
Limina nec canae nondum tetigisse senectae.
 Infelix justam raptus es ante diem.
Nestoream, si quem, decuit te vivere vitam;
 Te Phrygii, si quem, tempora longa senis.
Improba sub mediis nunc te Nex abripit annis.
 Et quisquam lacrimis abstinuisse queat?
Ille oculis nati spectaret funera siccis,
 Ille sui patris, conjugis ille suae.
Adspice, convulsis Ultrajectina capillis
 Ut sedeat Pallas, funere moesta viri;
Ut gemat, ut latas ululatibus impleat auras,
 Nec valeat lacrimas continuisse genis.

Et merito. praeclara ſui nam fama Lycei,
  Ac columen validum, dum fuit, ille fuit.
Quid referam, doctum ſibi quis devinxerit orbem
  Saepius, aeternis edita ſcripta notis?
Quidve illi Latium patuiſſe, quid Hellada totam,
  Atque Oriens quidquid dives ubique tenet?
Carmina quid referam, quae doctas poſſe Sorores,
  Quae dicas Clarium poſſe decere Deum?
Nunc quoque, ſi qua fides, vultu miſerabilis aegro
  Flere necem vatis dicitur ille ſui.
Qualiter in cari doluit vix funere nati,
  Curribus exciderat quum miſer ille ſuis.
Huic comitem in planctus ſe dat partemque doloris
  Pieris indignas quaeque notata genas.
Proque lyra moeſtis pulſant ſua pectora palmis,
  Dilaniantque ſinus, dilaniantque comas.
Nec minor in terris luctus graſſatur ubique:
  Sollicitos gemitus angulus omnis habet.
Flet circum infelix miſera cum conjuge proles,
  Illa patrem carum, ſed vocat illa virum.
Diſcipuli rapto plorant ſua damna magiſtro:
  Conſortes operis fata cruenta gemunt.
Et quacumque focis adolentur tura Minervae;
  Quiſque velut privo funere myſta dolet.
Seque pater Rhenus, corpus ne ſpectet inane,
  Ipſe ſuis aucta fletibus abdit aqua.
Nec tamen iſte dolor tantum vicina pererrat,
  Quamlibet extremas occupat ille plagas.
Luget Iber, moeſto luget cum Teutone Gallus;
  Et latices potat qui, Tiberine, tuos:

Cum

Cum Parthis quoque luget Arabs, Medusque, Syrusque.
  Impleat meritis solis utramque domum.
Scilicet usque adeo fera mors dominatur ubique,
  Et nihil infausta non petit illa manu.
Illa malos justosque rapit discrimine nullo,
  Illa casas humiles celsaque tecta subit.
Ingenii at bene quod maneant monumenta feracis,
  Et nequeant ullis illa perire rogis.
Vivitur, aeternos his & duratur in annos:
  Postque suos cineres quis superesse potest.
His etiam, quotquot venient ex ordine, vives,
  Secula, nec totus, magne Relande, cadis.
Dum tellus, dum pontus erit, dum lucidus aether,
  Cynthiaque in niveis conspicietur equis,
Et Titan radiis fulgebit cinctus acutis,
  Semper erit toto nomen in orbe tuum.
Quid gaudes, spoliis quid, Mors laetaris in istis?
  Vana, tenes minimum, corpus & ossa, viri.
Parte sui duras fugit meliore catenas:
  Jam maria & terras sub pede spectat ovans.
Perque poli exultans formosas ambulat arces,
  Delicias animo vix capiente novas.
Atque illic liberque malis, curaque solutus
  Cum summo gaudet vivere posse Deo.
Interea extremos illi solvamus honores,
  Demus & exequias, debita dona, pias.
Non tamen Oebalio tumulus de marmore surgat;
  Vel solido titulos aere columna canat.
Haec alius speret. longe monumenta reliquit
  De se victuris nobiliora notis.

Et quo jam massae peregrinaque marmora nobis?
Constituat tumulum pectore quisque suo.
Manibus inferias illic solvisse quotannis,
Et stata more pio sacra tulisse juvet;
Solemnique juvet gemitu renovare dolorem,
Verbaque funerea dicere digna die.
Accedant lacrimae foedata per ora ruentes.
Hae vini, hae laticis, lactis & instar erunt.
Et decet, & meritas portabimus annua ad umbras
Dona. fave sacris Vir modo magne tuis.

ELEGIA IV.

Ad Fratrem

JAC. PHIL. D'ORVILLE

De Sua Vivendi Ratione.

STat vetus & spissis densissima silva tenebris,
Undique gramineo cespite vernat humus.
Rivulus in medio vitreis argenteus undis:
Nympharum, Frater, dixeris esse domum.
Hic, ut eram vacuus curaque metuque, vagabar:
Nec tamen ex toto desidiosus eram.
Namque inerant manibus vatum genialia scripta,
Pectoraque adflarant numine nostra suo.

Quum

Quum ſubito vidi, vel me vidiſſe putavi,
  Adſtare ante oculos corpora bina meos.
Non facies humana illis, & lucida nimbo
  Tempora, mortali formaque major erat.
Implebantque locum ſpirantes vertice odores
  Ambroſii. licuit noſcere adeſſe Deas.
Primaque per vacuum coeli delapſa Poëſis
  E cultu nobis fit manifeſta ſuo.
Candida veſtis erat, nullo fucata colore;
  Credibile eſt puri pectoris eſſe notam.
Ridebant vario fluitantes flore capilli:
  Dextrae onus incurvae tinnula fila lyrae.
Laevaque cum plectro geſtabat laurea ſerta;
  Serta poëtarum circuitura caput.
Mercatura ſimul ſublimi fronte ſevera
  Venerat, ornatu conſpicienda ſuo.
Armillas manibus, dederatque monilia collo,
  Cingebat rutilas gemmea vitta comas:
Quodque erat in laeva, ſceptrum regale decebat,
  Dexteraque adgeſta lance tenebat opes.
Atque ait illa prior; Maleſane quid arida Pindi
  Non profecturo ſaxa labore colis!
Utilius noſtram tu provolveris ad aram;
  Cui nemo incaſſum turea dona dedit.
Hinc tibi opes creſcent, merces hinc foenore magno
  Ditabunt dominum, me faciente, ſuum:
Argentique tibi portabunt pondera & auri
  Gemmifero naves Gangis ab uſque ſinu.
Quid juvat in veterum curam diſperdere ſcriptis?
  Volvere quid Grajos nocte dieque Sophos?

Sci-

Scilicet altarum ſollers prudentia rerum,
  Et dos ingenii quaeritur inde tibi.
Quidquid erit; melius dabit iſta pecunia ſola;
  Sola ſub arbitrio continet iſta ſuo.
Tu mihi da Battum, & magnas ſimul adjice gazas;
  Si velit, eloquio Tullius alter erit.
Et quantum nummi, tantum ſapientia creſcet:
  Provida mens veniet divitiiſque comes.
Tum multos etiam poteris numerare ſodales,
  Confluet ad plenam denſa caterva domum,
Turbaque adulatrix blando ſermone vocabunt
  Te regemque ſuum, te dominumque ſuum.
At tibi quae poterunt doctae bona ferre Sorores?
  Ingrato dederis cur tua tura foco?
Num facit ad victum carmen? num carminis artes
  Reddere cultori magna talenta ſolent?
Nimirum hinc vates tot, paupertate premente,
  Vix aegre vitam ſuſtinuere ſuam.
Forte petis famam, totumque hinc poſſe per orbem
  Caſurum numquam nomen habere putas.
Falleris, & neſcis; jam ſunt ſine laude Camenae,
  Jamque bono vati nullus habetur honos.
Tu ſis vel Sophocli, vel magno aequandus Homero,
  Andinis cedat nec tua Muſa modis;
Forſitan, egregio qui carmina facta labore
  Ex meritis celebrent, unus & alter erunt.
Si tibi mens avida eſt laudis, praebebimus illam,
  Junctaque divitiis nomina magna feres.
Solis ab occaſu, ſolis noſceris ad ortum:
  Nulla erit in mundo neſcia terra tui.

De

De te longinquae gentes, populique loquentur,
  Et tales repetent ore frequente ſonos:
Hic etiam extremis fecit commercia terris,
  Per dubias mercem nave vehente vias.
Haec tibi cuncta dabo. quota pars tamen illa futuri?
  Et ſunt, quum dixi plurima, plura ſuper.
His compone, licet, praeſtant quam carmina famam.
  Et tamen excepta laude quid illa ferunt?
Hac fies patria paucis vix notus in ora.
  Scilicet hoc hoc eſt, cur operoſus eris.
Deſierat. Coepitque ſimul divina Poëſis,
  Et tales roſeo ſolvit ab ore modos.
Ne, quaeſo, incautas, juvenis, tibi faſcinet aures,
  Turgida dum largas polliceatur opes.
Sunt mea non magnae, fateor, ſacra cognita turbae:
  Non tamen hinc fuerim deſpicienda tibi.
Neſcis cur adamas, ſit cur in honore ſmaragdus,
  Cur petrium baccis grande, quod ante, manet?
Quis jam ſceptra velit poſthac oneroſa tenere,
  Si pariter cunctis regibus eſſe datur?
Aut paucis ſi mixta roſis ſpineta videbis,
  Illane tu dices anteferenda roſis?
Sis dives, Croeſum ſic ut ſuperaveris ipſum,
  Aurataque tibi profluat Hermus aqua:
Quid jam quaeſitum fuerit, niſi cura perennis:
  Quae tua diſcruciet pectora mille modis?
Quumque gravi ventos audis ſtridore tonantes,
  Ad miſeras curras ore tremente preces,
Ne fiant avido laceratis praeda carinis
  Aſſyriae merces Sidoniaeque mari.

At,

At, puto, non paucos felix numerabis amicos;
Poſcet amicitiam plurima turba tuam.
Sic erit: at quum ſe Sortis mutaverit aura,
Liquerit & ſedes improba Diva ſuas;
Omnis turba retro cedet male fida, nec ullus,
Qui te ſoletur, forſan amicus erit.
Tunc quanto melius nullos habuiſſe ſodales,
Cernere quam cunctos tam cito terga dare!
Adde quod, ipſa licet cupiat promiſſa benigne,
Solvere, non, niſi jam Sorte volente, poteſt.
Quumque nihil dubia Sortis fallacius aura,
Aura in fallaci ſpes tua ſemper erit.
Tutius at quanto tu munera noſtra tenebis,
In quae fata nihil lubrica juris habent!
Pellere Naſonem potuit Fors invida Roma,
Ingenio nocuit Caeſaris ira nihil.
Omnia quum rapuit, cur non quoque carminis artem?
Imperio major res erat illa ſuo.
Uſque Tomitanas illa comitatus ad oras,
Per terrae tractus, per freta longa, fuit.
Carmina ſunt teſtes Ponto deducta ſiniſtro,
Carmina judiciis uſque colenda meis.
Nec me deſpicias, quod ſim non perfida, quodque
Cultori maneam ſemper amica meo,
Parvaque non inopis dedigner tecta ſubire,
Nec metuam caecae fulmina ſaeva Deae.
Non tamen ut nolim niſi pauperis eſſe ſodalis,
Mitibus aut fatis ut comes ire negem.
Te mihi, te teſtor, Caeſar Germanice, cujus
Admiſi illuſtres ad mea ſacra manus.

Nos

Nos damus ingenium, desint si cetera nobis,
  Nomina non unquam nos moritura damus,
Carminaque, aeternae munus praestantia famae,
  Solaque funereos effugitura rogos.
Ah! mihi quam stolide sapientia quaeritur aere,
  A diis quae melius parta labore venit.
Ah! levis est nimium, nimis est ea fama caduca,
  Quam tibi gaza ferat non minus ipsa levis.
Haec tamen ausa suis nostras componere dotes,
  Quas nunquam poterit perdere tempus edax?
Millia tot quis nunc vel nomine noverit ipso,
  Qui celebres multa merce fuere prius?
Nunc etiam terras laus pauperis implet Homeri;
  Nec jam Battiadae fama sepulta jacet.
Inque suo vivit Thebanus carmine cycnus,
  Et pater argutae Teïus ille lyrae.
Alta Sophocleis Clio subnixa cothurnis
  Nunc quoque grandisona pulpita voce quatit.
Doctus Aristophanes, Actaei gloria socci,
  Nunc quoque Mopsopios perfricat arte senes.
Nunquam erit, ut teneri moriatur Musa Propertii,
  Heroive Maro maxima fama pedis.
Ut nova floret adhuc Venusino gratia vati!
  Num periit nomen, culte Tibulle, tuum?
Inspice majorum pariter monumenta tuorum,
  Inspice quos vates terra Batava tulit.
Donec lascivum referet Verona Catullum,
  Ostendet cunas Haga, Secunde, tuas.
Ganda dedit patrem, natum Leidana Minerva
  Heinsiaden, nostri lumina bina chori.

At-

Atque eadem, Phoebi simul & Mavortis alumnos,
  Dousiadas fovit mater amica sinu.
Grotiaden Delphi referent, si jure putemus
  Mortali tantum surgere stirpe virum.
Te Franci, te, Broukhusi, par nobile vatum,
  Ya pater cives jactat habere suos.
Quosque referre mora est: penna metuente resolvi
  Per populos quorum nomina fama vehit.
Crede mihi, est aliquid mortem sic vincere posse,
  Spemque sibi tantam semper habere ratam.
Desierant ambae; veniam, pacemque rogavi,
  Attonito referens talia verba sono:
Tu spondes famam, tu nomina clara, Poësi,
  Tu mihi fatalem spernere posse diem:
Ac tu divitias mihi, Mercatura, potentes;
  Utraque sunt animo munera grata meo.
Mens labat in dubio: nam nec contemnere tutum,
  Nec legere est. onus hoc, nec minus illud habet.
Huic ego paruero; metuo mihi ne sit iniqua
  Altera. plusque juvant, quam juvat una, duae.
Saepe tamen geminos Coelestes una recepit
  Ara; marisque Deus cum Jove dona tulit.
Cur non sic etiam mihi numina bina colantur,
  Accipiantque meas utraque Diva preces?
Annuerunt ambae, ac veniae mihi signa dederunt.
  Currat per geminas nunc rota nostra vias.

ELE-

ELEGIA V.

AD

JANUM GRAEFLANDIUM,

e gravi morbo convalescentem.

O Desiderium doctarum, Jane, Sororum,
O Juvenis, Clarii maxima cura Dei!
Seu natura facit, nascentibus insita nobis
Paene eadem, studii consimilisque labor,
Sive amor, in longos crevit qui fortiter annos;
Conspirant miris pectora nostra modis.
Aegroto similis dudum pigra membra trahebam:
Corpore languebat mens tamen ipsa magis.
Non veteres me jam vates lustrare juvabat,
Itala quos tellus, Graecia quosve tulit.
Non mihi Maeonii, non grata Camena Maronis:
Nec poterant numeri, Naso, placere tui.
Caussa nec inventa est, nullo cur vulnere laesus,
Tam male tranquillo pectore semper eram.
Somnia terrebant etiam. Nam visus adire
Sum mihi Pierii templa sacrata jugi.
Omnia erant illic gemitu plena, omnia luctu.
Implebat sacros multa querela locos.
Per nemus Aonium non fistula dulce sonabat,
Mutaque erant citharae, mutaque fila lyrae.
Illic, tristitiam sparsis testata capillis,
Plangebat miseros turba canora sinus.

Visaque Melpomene sic fundere flebile carmen,
  Et facere ad Phoebum talia verba suum.
Phoebe, pater vatum, numerosi carminis auctor,
  Virginei numen, praesidiumque, chori:
Herba omnis subjecta tibi, medicusque vocaris,
  Qua caput aequorea tollis & abdis aqua.
Si te quid lacrimae, si quid suspiria tangunt,
  Curaque jam nostri si qua relicta tibi est:
Ipse vides, heu! heu! vicino ducere vatem
  Vix animam leto, duraque multa pati:
Ipse vides, qui cuncta vides, pater alme, tuoque
  Cultori medicam, nam potes, adfer opem.
Finierat. Subitoque sopor languentibus alis
  Me fugit, incertum, quem fera Parca petat.
Nec tamen haud dudum latuit, cui fata parentur:
  Somnia ponderibus nec caruere suis.
En jam fama venit tristis, tantosque dolores
  Jam mihi qui portent, unus & alter adest.
Ille tuus praedulcis amor, Graeflandius ille,
  Dixerunt, tibi jam non rediturus abit.
Non magis, aut certe haud multo magis, aequora mota
  Esse puto, venti quum fera bella parant,
Quam, simulac nostras tanti percusserat aures
  Fama mali, attonito pectore motus erat.
Mentis inops erro, totusque in imagine damni,
  Euias ut demens, per loca cuncta feror.
Ut vero invenit sese dolor; an tua possem,
  Tentavi, precibus flectere fata meis.
Evadat, dixi; fuerim ceu morte receptus
  Ipse, tibi gratus munera, Phoebe, feram:

Adji-

Adjiciam carmen: REDIVIVO PETRUS AMICO.
 O ſiam voti jam reus, opto, pii!
Interea haud aliter doleo, quam nupta fidelis,
 Crudeli rapto conjuge morte, dolet.
Non mihi jucundum lectiſſima vina ſaporem,
 Non epulae dulces conciliare queunt.
Atque aliquis dixit; ſpectacula laeta videnda:
 Quid tibi nunc moeſto pallidus ore color?
Scilicet ipſe feram depulſa gaudia cura,
 Luminibus ludos adſpiciamque meis:
Altera pars noſtri miſeranda tabe liqueſcet
 Illius ante oculos nil niſi funus erit!
Non ita. Triſtitiae lubet indulgere, trahoque
 Per lacrimas morbi tempora dura tui.
Perque ea non ullam juro ſenſiſſe quietem,
 Ruperunt variis quam niſi viſa modis:
O! quoties noctu tua me turbavit imago
 Triſtis, & ut gelidis manibus eſſe ſolet!
Saepius in fletum ſolvor, lacrimaſque profundo,
 Ac video guttis humida ſtrata meis.
Excitor ut ſomno: Mecum, felicia, clamo,
 Omina, Graeſlandi, ſint, precor, iſta tibi.
Saepe cadunt etenim noſtri in contraria ſomni,
 Viſaque laetitiam triſtia ferre ſolent.
Saepe etiam in ſomnis tecum loquor; ipſe videris
 Alternis gaudens reddere verba ſonis.
Nec ſoliti luſus deſunt, nec fabula grata,
 Ac ſale conſperſi, ſed ſine felle, joci.
Omine laetatus conſurgo: nec mora, Jano,
 Haec quoque ſint, dico, proſpera ſigna meo.

Non etenim ſemper fallunt praeſagia noctis;
  Saepe ſed eventus illa habuere ſuos.
Aſt bene ſuccedit. noſtro, puto, Phoebus amori
  Conſulit, & vacuas noluit eſſe preces.
Jamque ferunt gratum medicamina docta levamen,
  Herbaque ſperatam jam quoque praeſtat opem.
Jam minus exurit ſicco febris igne medullas,
  Jamque vices variat, jam furor omnis abit.
Diffugiunt omnes, febri fugiente, dolores,
  Et dant laetitiae cura metuſque locum.
Jam vigor & veteres redeunt in corpora vires,
  Naſcitur & rurſum vivus in ore color.
Sed, mihi quod ſupereſt, communia gaudia, Jane;
  Ut carpam, Phoebo nunc ſua dona feram.

ELEGIA VI.

Ad Fratrem

JAC. PHIL. D'ORVILLE,

In Britanniam proficiſcentem.

NOn ſatis eſt igitur, quod te tua Leida frequenter
  Eripiat nobis, detineatque diu:
Nec niſi jam toto venias huc rarus in anno,
  Nec niſi per paucos conſpiciare dies.
Ibis enim, atque alibi, nunc certe debita nobis,
  Tempora traduces, & procul orbe tuo;

Viſe-

Visere semotos trans coerula longa Britannos
  Certus, & ancipites sollicitare vias.
Nec te cura tuae patriae nostrique moratur,
  Nec male securis aequora aranda vadis.
At mihi, nescio quae, fingebam gaudia demens,
  Gaudia per celeres diripienda Notos.
Et mihi dicebam: Jam Leidae rursus ab oris
  Nostra aderit Frater gloria, noster amor;
Speratosque diu vultus spectare licebit,
  Delitiisque meis, illius ore, frui.
Nec properata nimis rumpet via gaudia rursus:
  Implebit justam temporis ille moram.
Serus Leidanas iterum contendet Athenas,
  Ut reddat studiis se, velut ante, suis.
Et modo complexus animo meditabar amicos;
  Et modo dilectis oscula danda genis;
Et modo, quae facerem, dulcissima verba parabam;
  Festivosque inter Bacchica dona jocos.
Talia, me miserum! sed non ventura, fovebam;
  Nutribamque meo vota caduca sinu.
Ah! quoties blandis hortabar tempora dictis!
  Ah! quoties Phoebi stare querebar equos!
At tibi nunc quoties ventosque undasque timebo!
  Tuque mihi trepidi caussa pavoris eris!
I tamen, I felix, quoniam tam certus abire es:
  Nullaque perturbet foeda volucris iter.
Corvus ab aurora faustum tibi concinat omen.
  Collustrent placidum sidera dextra polum.
Dum curras, Eurus spiret tibi solus in alto:
  Hic agat ad portus coerula prona suos:

Impleat hic modico turgentia carbaſa vento.
  Cetera turba ſuo carcere clauſa fremat.
Hoc jubeas, oro, vinclis qui flamina fraenas,
  Imperioque domas, Aeole magne, tuo.
Tuque adeo, Theti glauca, fave, curſumque ſecunda.
  Quoque magis faveas, eſt pia cauſſa viae.
Nam neque vanus amor rerum, ſtultuſque, novarum
  Impulit, aut illic deſidioſus aget:
Nec foedi quaeſtus ſcelerata mente petuntur:
  Deſerit aut patriam transfuga turpis humum.
Ibit, ut inviſat, quibus ora Britanna ſuperbit,
  Non leviter claros Palladis arte viros;
Luſtret &, antiqui decus oſtentantia ſecli,
  Tot Latiae, Grajae tot monimenta rei;
Et quae praeterea ſtudiis ſunt apta juvandis,
  Atque animum poſſint excoluiſſe ſuum.
Eſt & Frater ibi, multis haud viſus in annis.
  Hic quoque non curſus ultima cauſſa fuit.
Et quis non, blandis fratrem circumdet ut ulnis,
  Sponte velit terrae ferre mariſque mala?
O quam, ſi liceat, pinum conſcendere eandem
  Nunc poſſem, dubias nec timuiſſe vias;
Et tecum cari Fratris complexibus iisdem
  Haerere, inque vicem baſia ferre pia.
Haec olim nobis. at te jam nil moror ultra.
  Propoſitaeque imple coepta decora viae.
Hunc, Neptune, precor, pacatum mitte per aequor;
  Sic tinguat madidam bos tibi multus humum:
Dimidiumque animae conſerva mitis in illo,
  Inque uno fratres perdere parce duos.

Et tibi, si pereat, procul absint omina verbis,
Dedecus aeternum, nec leve crimen erit.
At si servaris, pariter quod Delius ipse,
Et pro vate suo Calliopea rogat,
Servatus, Neptune, tibi sua munera solvet,
Proque tuo ductu non male gratus erit;
Pieriaque lyra vocalia carmina reddet;
Parcus & in laudes non erit ille tuas.
Ipse ego, si quid id est, suspendam rite tabellam;
Quae referat memori talia dicta nota:
PRO VITA DUBIIS SERVATA FRATRIS AB UNDIS,
HAEC PETRUS AEQUOREO DEBITA DONA DEO.
Tu modo servando, quoniam nec iniqua rogaris,
Pande piis titulis, carminibusque viam.

ELEGIA VII.

IN NUPTIIS

JACOBI TIEWELEN & JOANNAE ELISABETHAE van der HAGEN.

QUalis ab undoso servatus navita ponto,
Qui patrios portus sospite puppe subit,
Gestibus & laeto prodens sua gaudia vultu,
Exsolvit reduci debita vota Jovi.
Aut qualis sol, coeruleis cum nubibus exit,
De puro spargit pulcrius orbe jubar.

Talis, poſt gemitus lamentaque pulſa, refulges
  Laetitiam faſſis, Sponſe beate, genis.
Et fruſtra celare ſinu tua gaudia tentes:
  Si cupias, nequeunt gaudia magna tegi.
Quin voti damnatus ovas; quo nil tibi majus
  Miſerit aetherea Jupiter ipſe domo.
Namque haec illa dies, qua, fortunate Jacobe,
  Fulcra tui ſcandet cara Joanna tori.
Cara Joanna; Joanna tuis digniſſima curis:
  Unica fax animi cara Joanna tui.
Seu faciem ſpectes, deceat Cythereïda qualis;
  Judicium Paridis ſit ſubitura licet:
Seu nivei rapiant caſto ſub pectore mores,
  Vix novere quibus ſecula priſca pares.
O ter felicem, cui contigit iſta bonorum
  Turba, comas myrto dum ligat aequus Amor.
Fallimur! an nitido deſcendere gaudet Olympo
  Caſta Venus, Charitum conſociata choro:
Ambroſioſque almo ſpirans de vertice odores,
  Deque roſis ſternit, de violiſque, torum!
Sic eſt. Pulcer Hymen genialia lumina quaſſat,
  Ipſaque adeſt laetis pronuba Juno ſacris.
Hinc tibi praedico, neque ero tibi vanus aruſpex;
  Conjugium felix, nec ſine prole torum.
Hoc tuus ipſe Pater probat, hoc Materque Sororque
  Jure tuae; & plauſus & bona verba ferunt.
Hoc Sponſae Genitor, quem Chriſti oracla docentem
  Deperit urbs omnis, depereatque diu:
Hoc Soror; hoc Frater, docti veſtigia patris
  Qui non diſparibus paſſibus uſque premat.

At

At vos jam cupidi, quid enim cessatis! amantes
Tendite, Amor quo vos, quo vocat almus Hymen.

ELEGIA VIII.

Praestantissimo & Nobilissimo Juveni,

JANO GRAEFLANDIO,

Cum summos in utroque jure honores consequeretur.

EN tibi, Graeflandi, toties optata, refulget,
Quaque sinat Livor, candida tota, dies.
At neque tu vitam potuisti ducere inertem,
Desidiaeque piger praemia vana sequi.
Nec Livor tantis animi virtutibus unquam,
Dotibus aut raris non comes ire valet.
Nunc etiam magis ille fremat; tibi, Jane, parari
Promeritis summis praemia digna videns.
Nam Themis ipsa, tui quam non latuere labores,
Et vigiles noctes, assiduique dies,
Quaeque animo penitus sedit pulcerrima virtus,
Et niveus candor, justitiaeque sitis;
Ipsa Themis rutilo delabitur, adspice, coelo,
Inque manu palmam, sertaque grata gerit;
Quis te, quem mystas inter dignatur habere,
Muneret, & sacram cingat amica comam.

Huic ſe Pierides, huic ſe vocalis Apollo
  Adjungunt comites, nec bona Pallas abeſt:
Teque ſuum decorant certatim quisquis alumnum;
  Hi laurus, oleae frondibus illa ſuae.
Tu modo delatos merito cape gratus honores,
  Quaeque tibi dantur munera, dignus habe.
Hoc etenim, ah! nimium properata morte peremti,
  Magnanimi poſcunt oſſa verenda Patris:
Oſſa Patris poſcunt, Tyrio quem murice tectum
  Amſtelii faſces non decuere ſemel:
Quo rapto populus flevit, flevitque ſenatus,
  Quorum pars ingens, dum fuit, ipſe fuit.
Hoc Fratres, titulis jam pars & honoribus aucta
  Unde nitet, proles digna parente ſuo;
Dilectaeque pia poſcunt cum Matre Sorores:
  Ac decus, & ſtirpis gloria magna tuae.
Hoc, quorum tu ſaepe ſalus columenque futurus,
  Et viduae ſperant, ſollicitique rei.
Hoc ſocii, modo ſi quid id eſt, & turba tuorum
  Omnis amicorum te ſimul ore rogant.
Non tamen haec moneo, veluti dubitabilis in te
  Sit virtus, ſtimulis indigeaſque meis.
At, quamvis opus eſt tibi, Jane, hortamine nullo,
  Saepe licet celeri ſubdere calcar equo.
Ergo age, coepiſti qualis, gnaviſſime, perge,
  Neve operis primo limine ſiſte gradum.
Sic Themis aequa tuis ſemper conatibus adſit:
  Sic, bene quem tuleris, & bene cedat honor:
Sic partum modo, Jane, novum decus uſque ſequatur:
  Sic celebrent nomen ſecula cuncta tuum.

ELEGIA IX.

Ad Fratrem

JAC. PHIL. D'ORVILLE.

At melius jubeam Parnafia facra valere,
Et ftudia, atque artes, docta Minerva, tuas:
Majugenaeque fequar totus jam fordida caftra,
Suevit ubi miferas quaerere avarus opes:
Ne mihi fit pravos toties audire fufurros,
Stultitiae peragor quîs ego turpe reus.
Ne toties clament: Res define, define vanas;
Nil profecturi pone laboris opus.
Quo tibi enim veterum pervolvere fcripta virorum?
Quo tibi, quid doceant ille vel ille fophus?
Quid Latiam prodeft, Grajam quid difcere linguam,
Dumque bene edifcas, tempora cara teri?
His etiamne potes cenfus augere paternos
Artibus? his fundos amplificare tuos?
Congeftoque auri late rutilantis acervo
Praeclarus populi vivere in ore tui?
Falleris; his nulli tibi conciliantur honores.
Falleris; his nullas, ftulte, parabis opes.
Tu Janum celebrare, citas numerare Kalendas,
Foenore tu nummos difce locare tuos.
Hoc etiam ftudium eft. ea pofcit cura laborem;
At non qui careat fructibus ipfe fuis.
Fertilis hic ager eft; cum foenore credita reddit.
Solus, fi fapias, ille colendus erit.

Er-

Ergo ego, cum toto Mufis Helicone relictis,
  Non nifi follicitas quaerere cogar opes?
Inter ephemeridas femper tabulafque morabor,
  Haeque mihi noctes, eripientque dies?
Nec pofthac doctas vifam Tritonidos arces?
  Nec pofthac bifidum, cantor Apollo, jugum?
Dii melius! nec fint unquam mala murmura tanti,
  Ut Mufae dicam; Tempus in omne vale.
Sed, quamvis nobis Cyllenia caftra terantur,
  Et fequar innocuas pectore purus opes,
Non ideo, Jove Nata, tuas tibi turpiter horas,
  Aut ferar Aonifin praeripuiffe fuas.
Nam juvat, &, fallunt nifi me mea vota, juvabit
  Semper, Palladiis invigilare facris.
At ter felices, me judice, terque beati,
  Et quoties non eft dinumerare mihi,
Quîs liceat placide, procul a clamoribus iftis,
  Artibus ingenuis tempora cuncta dare.
Et modo in Aufoniis doctrinam quaerere chartis,
  Et modo reliquiis, Cecropi terra, tuis.
Vos igitur rerum cauffas didiciffe latentes,
  Ac varios motus, ingeniumque juvat.
Quid faciat campos, faciat revirefcere filvas;
  Cur haec herba ferat, cur fuget illa necem:
Cur mare cum focia inferius tellure refedit,
  Adpetiit fummum cum levis aethra locum:
Unde graves tonitrus, comitataque fulmina nimbis:
  Flamina quid: terrae qui fit & unde tremor:
Volvitur aftrifero fi fol contrarius axi:
  Quid variet vultus, candida luna, tuos.

Quas-

Quasque alias rerum ſpecies natura miniſtrat,
  Nomina vel quarum noſcere nuda labor.
Aut vobis latam curae eſt percurrere terram,
  Sol cadit aequoreis, quaque reſurgit, aquis.
Quae freta, qui poſitus illic ſpatiumque locorum,
  Qui fluvii & montes multipliceſque viae.
Quot gentes habitant variae: quot regna, quot urbes,
  Seu ſuperant, ſeu jam deperiere mora.
Nec minus & priſci ritus evolvitis aevi,
  Et caſus veterum, fortiaque acta virûm.
Seu lubet ad faciles animo devertere curas,
  Et vacuum ſtudio pectus habere gravi:
Nunc vos delectant Demoſthenis ora diſerti,
  Ora vel Hyblaeo dulcia melle magis:
Nunc, toties quo Roma fuit ſtupefacta tonante,
  Detinet eloquii Tullius ille decus.
Nunc docti vobis vates, gens dia, leguntur,
  Threïciuſque Orpheus, Maeoniuſque ſenex:
Et cum quo, pecudes paſcente in vallibus Aſcrae,
  Eſt dignata ſuo Pieris ore loqui;
Cui ſacrae viridem laurus decerpere ramum,
  Et cum praeteritis ſcire futura dedit.
Vel duce quo ſegetes melius crevere Latinae,
  Troïaque Heſperiis ſacra recepta focis.
Perpetuove canens mutatas Naſo figuras
  Carmine, Cecropiis nil minor ipſe viris.
Ipſi nunc aliquid Muſis & Apolline dignum
  Conditis, a docto quod queat ore legi.
Haec & plura etiam fas eſt contingere vobis.
  Invida ſed fatis quae querar aſtra meis?

At

At quoties ſperata tamen mihi copia detur,
  Pegaſidum laetus limina ſacra petam.
Vos, precor, o tantum placidas praebete canenti,
  Quae colitis Pindi culmina celſa, Deae:
Et date carminibus curam lenire forenſem,
  Aut ſi quid duri triſtior hora ferat.
Improba deſpiciam laevae ſic murmura famae,
  Judice quum populo ſtultus inerſque vocor.
Stultus inerſque vocer, populo ſed judice ſtulto,
  Et ſi cui craſſo pectora ficta luto.
At vos, Pierias quibus eſt accedere laurus
  Semper, & Aonio fonte levare ſitim,
Me ſinite ad veſtram faciles adiiſſe coronam,
  Palladioſque viros inter habere locum.
Tuque agedum, firma, rerum cariſſime, Frater,
  Cui ſpretis opibus ſola Minerva placet,
Ne nos abripiat lucri maleſuada cupido,
  Exemplo & monitis mollia corda tuis.

ELEGIA X.

Reverendo Eruditiſſimoque Viro

THEODORO HOOGENBERG,

Quum Eccleſiae Zeiſtenſis paſtor electus eſſet.

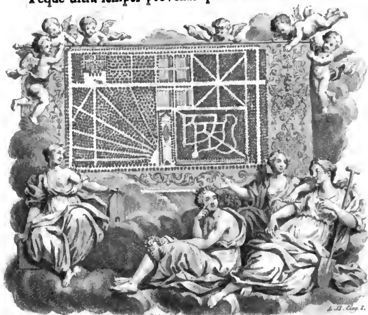
MUſarum praedulcis amor, Phoebique voluptas,
  Raraque Palladii laus, Theodore, chori:

Gra-

Gratulor eventus tibi vota tuliſſe cupitos;
  Gratulor ingenio parta theatra tuo:
Paſtoriſque datam fidi, pia munera, ſortem,
  Tollit ubi in coelum nobile Zeiſta caput.
Macte novis animis: vocat huc te Chriſtus, & iſtud
  Mando meum curae, dixit, ovile tuae.
Felicem turbam! quae te, Theodore, docente
  Altiſoni diſcet jura verenda Dei.
Sive ſacras leges, ſive huic oracula pandas,
  Numine contacti quae cecinere viri.
Quid! quum vindictamque Dei, mortemque paratam
  Peccatis doceas, Tartareoſque lacus!
Quid! quum lenitas iras, vitamque receptam,
  Et partum, Chriſti dante cruore, polum!
Poſtquam amor ille patris ſuperi, pro ſontibus inſons,
  E cruce devota crimina noſtra luit;
Jam probra, jam prius heu! ſervilia verbera paſſus,
  Rex licet ille, Deo natus, & ipſe Deus.
Tunc, ſimulac moreſque malos & crimina dira
  Corripis, admiſſi me piget uſque mei.
Tunc ſimulac ſanctae collaudas praemia vitae,
  Nil aeque in terris ac juvat eſſe pium.
At quos non madidos oculoſque ſinuſque notavi,
  Te lacrimas verbis eliciente tuis!
Scilicet haec vis illa, tuaeque potentia ſuadae eſt.
  Hac mollis animos, hac fera corda domas.
Maſculaque huic pietas, & juncta modeſtia morum,
  Qui caſtis monitis convenienter eunt.
Plurane ſubjiciam, quîs tu laudabilis exſtas?
  Me tuus at prohibet plura referre pudor.

Nem-

Nempe vetas fieri praeconia, ſint tibi quamvis
Debita. virtutes deprimis ipſe tuas.
At ſineres: tum quo decet ore ſonare juvaret
Et genii dotes & bona magna tui:
Et vigiles curas, indefeſſumque vigorem,
Cumque his doctrinae nobilioris opes.
Carmina laudarem Muſis & Apolline digna,
Seu Batavam pulſas, Auſoniamve lyram.
Multaque, quae taciti tibi nunc gratamur; id unum
Nam certe nobis non vetuiſſe potes.
Quin ita tu pergas. Sic votis omnia cedant,
Teque ultra ſemper provehat ipſe Deus.

PETRI

PETRI D'ORVILLE ELEGIARUM LIBER TERTIUS.

ELEGIA I.

Laus Hiemis.

ET quifquam, ut pigrae, faciat convicia Brumae,
Frondibus & triftem, graminibufque, vocet?
Nec nifi damnofam pecori remeare, virifque;
Adventuque putet laedere cuncta fuo?
Atque adeo vellet, toto rariffima in aevo,
Illius, aut nullo tempore, regna forent?
Fallitur ah! nefcitque Deos mala quanta precetur,
Quanta per haec nefcit vota pericla petat.
Abftineat, moneo, tam pravis vocibus uti;
Atque Hiemis difcat commoda magna pati.
Nam neque, quod filvas foliis, quod gramine campos
Nudat, & hoc nullus tempore flavet ager,
Nullaque foecundos fpectas curvantia ramos
Pondere poma fuo, debuit effe nocens.
Hoc nifi enim faciat, jam ruftice, pone ligones,
Cum rigido falces vomere pone fuas.
Nec fruftra valido tentes profcindere aratro,
Pectinis & raro verrere dente folum;

Nec frustra vacuo jubeas cessare novali,
  Postmodo quod duplici foenore reddat ager;
Nec frustra arboribus nimias perstrinxeris umbras,
  Exiguo ut damno commoda magna ferant.
Jam tibi, jam nullis marcebunt messibus arva,
  Ac sterilis nullis frugibus arbor erit.
Omnia, foeta prius, miraberis arida facta;
  Omnia continuo victa labore mori.
At fractas reparat vires, gratasque quietis
  Praebet Hiems agris, arboribusque, vices.
Sic solitas partes si somnus obire negarit,
  Heu! de tot populis quam modo nullus erit!
Hoc sine, corporibus frustra damus otia fessis,
  Ponimus & molli membra levanda toro:
Hoc sine, vita modo non est durabilis ullo;
  Deficit, &, somno non renovante, perit.
Atque ita quas somnus partes mortalibus aegris
  Praestat; eas plantis, Brumaque praestat agris.
Neve suos ventos illi, sua frigora culpae
  Verteris, immixtam grandinibusve nivem.
Singula nam, volumus nisi si manifesta negare,
  Multiplici terras utilitate juvant.
Frigora, quis nescit, vitiatas aetheris auras
  Purgant, & flatus, Eure serene, tui.
Frigore, ne foetus, surgunt quo tempore, rodant,
  Intereunt mures & genus omne nocens.
At ne, dum nimium est, teneram quoque laedere possit
  Frigus humum; munus nix subit alta suum.
Hacque tegente manent terrae sola tuta, frutexque
  Despicit horrendi vimque minasque gelu.

Quin

Quin etiam frigus, ne ſpes ſit vana coloni,
  Et foetus validos, pomaque firma facit.
Hinc videas, quoties nimium ſua frigora Bruma
  Temperat, & nimium mollia regna gerit;
Ut vix poma queant poſt ulli obſiſtere noxae,
  Quamlibet & minimo frigore tacta cadant.
Nec ſatis eſt Brumae, quamvis ſatis eſſe liceret,
  Curriculo ſecum tot bona ferre ſuo;
Ni quoque diſtribuat totum nova dona per annum,
  Sentiat auxilium tempus & omne ſuum.
Illa, quod aeſtivos poſſis tolerare calores:
  Quod non deficias ignibus, illa facit.
Nec ſine frigoribus tellus habitabilis eſſet,
  Et nihil ex omni, quidquid ubique, foret.
Fac tamen haec toto tempeſtas exulet anno,
  Cum ventiſque ſuis, frigoribuſque ſuis.
Nunc tibi jucundi quam longe tempora veris?
  Nunc caput autumnus palmite cinctus ubi eſt?
Omnia erunt Aeſtas, urentes omnia ſoles:
  Veris & Autumni non locus ullus erit.
Utraque frigoribus debent ſua tempora; Brumae
  Muneribus veniunt utraque grata ſuae.
Neve tamen credas horum modo damna venire
  Flenda tibi. majus, quod querar, ecce, malum eſt.
Me miſerum! incumbet quam terris agmine pleno
  Horrida morborum, nec remoranda, cohors!
Nam nimiis poſtquam flammis exarſerit aër,
  Concipit ignito mille venena ſinu:
Hinc mox innumeris temeratas peſtibus auras
  Naribus incautis heu! ſibi quiſque trahit.

Heu! ſibi quiſque trahit, mortique arentia pandit
  Guttura ſponte ſua: namque edit oſſa vapor.
Cernere jam videor paſſim pecudeſque viroſque,
  Conſumtos miſera corpora tabe, mori.
Nec quidquam ſuccique juvant herbaeque medentes:
  Ipſa jacet nimiis ars ſuperata malis.
Vixque Charon ſolus numeroſas trajicit umbras,
  Vixque gregi tanto ſufficit una ratis.
Flumina perpetuis decreſcent omnia flammis,
  Jamque brevi ſiccus tempore campus erunt.
Rhenus & Eridanus, cumque Indo Nilus & Iſter,
  Abſumtaſque gemet Naïas omnis aquas.
Aequoris ipſe Deus, fatis conceſſa, dolebit
  Imperii fieri ſceptra minora ſui.
Addideris, gremio quae commoda plura benigno,
  Duram hominum ſortem commiſerata, ferat.
Nunc pariter Riſus, pariter venere Lepores,
  Non aliis natus temporibuſque Jocus.
Scilicet ad ſtructos ignes coïere, rudeſque
  Primum homines latebras deſeruere ſuas.
Illic coeperunt rabidos deponere mores,
  Exuere & mentes aſperitate fera.
Illic coeperunt ſociis ſermonibus uti,
  Illic communi conſuluiſſe bono.
Quale ſodalitii, quale eſſet nomen amoris,
  Rumor ad accenſos fert patuiſſe focos.
Nec non cana Fides, nec non & foedera ſancta
  Sunt illo primum, crede, reperta loco.
Pax quoque, qua terris nihil eſt jucundius uſquam,
  Illic cultores coepit habere ſuos.

Nam

Nam saevam rabiem, pacisque obstantia bella
 Artibus, e regno jussit abesse suo.
Tunc neque fatifero Mavors stat torvus in ense,
 Cogitat Idalio sed nova furta toro.
Tunc neque terribilis circumdat moenia miles,
 Ferratosque globos machina saeva rotat.
Tunc nullos audis campo lituosve, tubasve,
 Nec strictas acies nec fera castra vides.
Tunc metus omnis abest: tunc, si quae forte relictae,
 Divitias tutas, parce colone, tenes.
Tunc mediis requies sentitur pacis in armis,
 Hostis & ipse suo tutus ab hoste manet.
Cum terris pax astra tenet: mortalia corda
 Horrisoni turbant murmura nulla poli.
Flammea non rutilo geminantur fulgura coelo:
 Non feriunt miseras fulmina missa domos.
Tunc tumidas paullum deponere Jupiter iras,
 Et cum coelicolis gaudet inire dapes.
Tempora quid referam placidi jam tuta soporis,
 Nec per praecipites somnia rupta dies?
Nunc sera invisos Tithonia surgit ad axes,
 Et vocat ad soliti sera laboris onus.
Hoc gaudes, opera fossor confecte diurna,
 Et manibus parcas qui tibi quaeris opes.
Hoc gaudes, quicumque tua vir juncte puella,
 Ac quaecumque tuo juncta puella viro.
Hoc gaudes, odioque tibi, tua munera, lux est,
 Phoebe, sinu quoties te tenet uda Thetis.
Nunc te crediderim Brumas optare perennes,
 Continuasque nives, continuumque gelu.

Nec magis eſt aptum, quis credat! tempus amori:
  Ad Pueri faciunt frigora dura faces.
O quoties alicui, glacie dum currit in ipſa,
  Algentes artus urere coepit amor.
Ille ignes mirans ſubitos, putat eſſe citati
  Corporis, aut Brumae deficientis opus.
Et ſe, neſcio cui, jactare incepit amicae,
  Ac meliore ſuos arte movere pedes.
Inde domum repetens tandem ſua vulnera ſenſit,
  Et doluit Paphia frigora victa face.
Quid nunc ad vigiles convivia laeta lucernas?
  Quid narrem placitas nocte juvante dapes?
Quid focus aſſiduo, memorem, dum frigora vincit
  Igne, patris Bromii pocula grata magis.
Quis curas illic animo non ponit amaras,
  Pectore nec toto gaudia plena capit?
Quis non ad ſtrepitus illic vociſque lyraeque
  Feſtivis geſtit ſe recreare choris?
Nunc iterum, aeſtivi ceſſant quae menſibus anni,
  Plauſibus effuſis feſta theatra ſonant.
Nunc celebres adeunt & mas & foemina ludos,
  Atque oculi rurſus, quo teneantur, habent.
Haec & plura tibi non parce Bruma miniſtrat;
  Et partem utilitas deliciaeque tenent.
His tamen auditis numquid mens manſit iniqua,
  Quisquis es, ut nolis abſoluiſſe ream?
Quin Phalarin credam, quamvis rigidumque trucemque,
  Quin, Buſiri, tuas frangere poſſe minas.
At, puto, jam parces, ſi non es durior illis,
  Criminis inſontem commaculaſſe nota.

Sic

Sic gelidos ſemper ventos, ſic frigora grata
  Icarii poſſis ſidere habere canis.
Sic quoties veniat, veniat tibi Bruma benigna,
  Et felix agris, arboribuſque tuis.

ELEGIA II.

FRATRI DILECTISSIMO

JAC. PHIL. D'ORVILLE,

Quum Juris utriuſque Doctor crearetur.

O ſalve Themidi, Frater, novus addite myſta;
  O amor, o animae pars pretioſa meae!
Nunc mihi Pegaſeo cuperem de fonte liquores,
  Nunc venam facilem, conſimilemque tuae!
Ut me jucundo comitari haec gaudia plectro
  Juverit, huncque tuum concelebrare diem!
Ille dies tuus eſt: Themidis quo rite refulges
  Inter ſacratos, jam ſacer ipſe, choros.
Ille dies tuus eſt: & voce & carmine dignus,
  Feſtivaque cani, ſed meliore, lyra.
At me nec placido naſcentem lumine vidit
  Melpomene, cunas ducere juſſa meas:
Nec dedit e viridi ſceptrum mihi nobile lauru,
  Carminave edocuit vallibus, Aſcra, tuis.
Haec tua fortuna eſt: mihi non niſi paupere vena
  Languida proveniunt carmina, ſi qua tamen.

Quid faciam? tacuisse quidem mihi prima voluntas;
  Sed fraternus amor, sed pia jura vetant.
Quidquid erunt igitur, non aegre haec munera nostra,
  Versiculos tenues, suscipe; quidquid erunt.
Carmina delatos Fratri gratantia honores,
  Et meritas palmas, egregiumque decus:
Carmina sinceri testantia foedus amoris,
  Pignoraque ingenii, carmina, certa pii.
Quid tamen hic referam virtutes pectoris altas,
  Atque animi dotes, & bona magna, tui?
Haec alii: haec referat doctrinae pulcra cupido,
  Inque bonas artes non satiandus amor:
Quique die, & multa vigilati nocte labores;
  Nec merita e lauru sola corona tibi.
Nam quamvis alii possit satis esse videri,
  Et, si vera loquar, possit id esse satis,
Non humiles versus, at nobile fundere carmen,
  Et meruisse suis Delia serta comis:
Tu tamen, haud uno quidquam conteptus honore,
  Innectis crines duplice fronde tuos.
Hinc Phoebea tibi laurus non sola placebat,
  Adjiceret palmam ni Themis ipsa suam.
Macte animo, macte, o Frater, virtutibus istis!
  Scena tui dotes pectoris ampla manet.
Seu libet intrepida viduas defendere lingua,
  Pro caussa infantum justa vel arma paras:
Seu rigidis scelerum verbis urguere ministros,
  Seu blando miseros ore levare reos:
Sive operam, & vigiles patriae impendisse labores
  Mens tibi, si quando publica cura vocat.

At

At vos, si sapitis, miseri viduaeque, reique,
  Orbatus gemino quique parente doles,
Huic agite, huic vestros tuto committite casus,
  Juraque in ambiguo vestra tenere foro.
Non est, qui caussas ignava prodere voce,
  Flectere vel pravo jura favore velit.
Non hoc promittit pietas, non ardor honesti,
  Non hoc mens, puro candida lacte magis:
Gnavaque sedulitas, studiumque insigne sciendi,
  Atque indefessi pectoris ille vigor.
Ominor en. Nec avis certe hoc mihi praescia dixit:
  Est ratio volucrum pennaque voxque mihi.
Ominor en. Campo tibi quae, jam magna, sub imo
  Gloria consurgit, postmodo major erit.
Major erit certe, veniat modo serior aetas,
  Nominaque in terris non moritura dabit.

ELEGIA III.

GRATULATIO

Ad Cl. Virum

DAVIDEM HOOGSTRATANUM.

AUrea si Superos mortalibus otia solos
  Credimus, & tantum suppeditare bonum;
Praesentem quis non habeat te, Pollio, Divum,
  Quo capit haec vates commoda dante tuus?

Commoda, si gemmas; quibus haud potiora dedisses.
  Usque adeo Clariis otia grata viris.
Nec mirum. ferimus nam quorum sacra Poëtae,
  Otia Pierides, otia Phoebus amant.
Otia quae vatum mentes coelestibus aptant
  Motibus, Aonio corda agitante Deo.
Inde Deo pleni jam non humana loquuntur,
  Ac, licet ore suo, non sua verba canunt.
Sive aliquem aeterna donant per carmina fama,
  Lethaeisque cavent mergere nomen aquis:
Sive aliquem mensis faciunt accumbere Divûm,
  Plena ubi nectareo pocula rore fluunt.
Quid? non his ducibus perrupit Tartara virtus
  Herculis? his patrii scandit in astra poli?
Quid? non & quondam coelestia tecta petenti
  Hi junxere tibi, Romule, Martis equos.
Quin hos credibile est tigres domuisse feroces,
  Bacche, tibi, fugeres ut Phlegethontis aquas.
Nec Pollux aliter cum Castore in aethera vecti,
  Nunc dubiis nautis sidera dextra micant.
Non aliter pius Aeneas, in sede receptus
  Aetherea, pretium pro pietate tulit.
Quosque referre mora est: celebrat sed nomina tellus,
  Ingentesque animas celsus Olympus habet.
Felices! quibus extensa per secula fama
  Sacra poëtarum vivere lingua dabit.
Sic quoque tu vives, mea nec praesagia fallent,
  Sic vives vatis, Pollio, voce tui.
Pollio, non illo, qui nomine dictus eodem,
  Nunc etiam Latiae lausque decusque togae,

Pol-

Pollio, Romani menfuram confulis implens,
Hunc licet Andinus concelebrarit olor.
Nam bene facta tuus tanto canet ore poëta,
Ut fibi teftis Iber, teftis & Indus eat:
Et cum finitimis alio fub fole jacentes
Munificam tollant laude fub aftra manum:
Urbis & Amfteliae dum terras fama replebit,
Dum pater Ya fuas in mare volvet aquas,
Te Maecenatem nofcat, patriaeque parentem,
Ac crebros fafces poftera turba legat.
Multaque praeterea, tenui non carmine nobis
Dicenda, aut levibus contemeranda fonis.
Te vero ante alios, o Hoogftratane, beatum,
Haec cui contigerit, confule dante, quies!
In ftudiis tibi enim, quae maxima vota, licebit
Pofthac integros compofuiffe dies;
Caftaliae quantumque libet fub ftagna morari,
Deliciifque tuis, monte Helicone, frui.
Ver ubi perpetuum bene olenti gramine campos
Veftit, & innumeris floribus ornat humum.
Laurea filva nemus fragrantibus efficit umbris:
Myrtus Acidaliae vernat amica Deae.
Frigus abeft; placidi nifi quod facit aura Favonii:
Sideris Icarii nec tamen ardor adeft.
Innumerae volucres per ramos dulce queruntur:
Sola fed Ismarium non gemit ales Ityn:
At centum plurefque fonant citharaeque lyraeque;
Semper & Arcadio buxus amata Deo:
Laetaque Permeffi, Phoebo ducente, caterva
Exercent faciles per nova prata choros;

Dum-

Dumque choros celebrant, & vocibus aëra mulcent,
  Exulat e toto cura maligna loco.
Nimirum haec inter tu tempora nobilis otii
  Nunc condes, feſtos ſemper ageſque dies.
Et modo Pierii cantus auditor in antro
  Ad caput undantis lene jacebis aquae:
Et modo non humili plectro meditabere magni
  Conſulis, ut fas eſt, ipſe perenne decus.
Hoc fremat, & nolit quiſquis ſit Zoilus iſte,
  Qui mala perpetuo pectora felle madet.
At non is nolit, cui res ſe conſule digna
  Viſa eſt, Palladium demeruiſſe virum.
Se Maro, ſe Flaccus jactent licet, ille ſuperbus
  Maecenate ſuo, Caeſare at ille ſuo;
Non eſt invideas, o fortunate, quod illis,
  Maecenas quamquam nec tibi Caeſar adeſt;
Ille tuus ſed adeſt magnum tibi Pollio numen,
  Ille tibi amborum ſcilicet inſtar habet.
O quoties, dicens, Deus haec Deus otia fecit,
  Illi libabis pocula plena mero.
Nec tibi parva dedit; nec, ſi vis plura, negabit.
  Non tua plura tamen mens bene grata rogat.
Sed tamen iſte dies illuxerit, auguror, olim,
  Nil exoptanti quo tibi plura dabit.
Sic faveat meritis venturum laudibus aevum
  Conſulis, ac numeris, culte poëta, tuis.

ELE-

ELEGIA IV.

V. C.

FRANCISCO OUDENDORPIO,

Scholarum apud Neomagenſes Rectori inaugurato.

O ita ſim felix; ita vatibus hauſta vetuſtis
  Reſtinguat noſtram Pegaſis unda ſitim!
Atque ita, per multum quae condo operoſa laborem,
  Carmina cum Phoebo Muſa perire vetent!
Ut toto tibi corde novos gratamur honores:
  Ut tua ſunt magna gaudia parte mea.
Nec magis exilui privis ſucceſſibus olim,
  Quam cum fama tui venit, Amice, boni.
Nec mora: mente pia, quoniam non voce licebat,
  Facta procul poſito candida vota tibi:
Auguriumque ferens, ratione monente, futuri,
  Ad majus, dixi, ſit gradus iſte decus.
Atquę iterans mox omen idem, fac Jupiter, oro,
  Eventus habeant omina noſtra ſuos.
Sic ſtudiis explere piis conabar amorem,
  Quum ſubitus crevit per mea corda calor.
Ac ſacrum ratus ardorem, ſeu Delius hujus,
  Numen amicitiae ſeu magis auctor erat:
Quin age, quid, dixi, nunc carmina noſtra morantur?
  Haec citharam poſcit feſtaque verba dies.
Non hodie fuerint ignava ſilentia tanti,
  Aut fugiſſe notas, improbe Mome, tuas,

Offi-

Officiis ut deeſſe piis, ut foedera longi
  Sancta ſodalitii non meminiſſe queam.
Seu furor eſt, dulcis furor hic, ſi poſcat amicus;
  Sive amor, experiar, quid mihi poſſit amor.
Quod ſi materiae tenuis ſit ſpiritus impar:
  Sufficiet vires numen utrumque novas.
At, Franciſce, ſeges meritorum denſa tuorum
  Orſurum laudes praepedit ipſa tuas.
Me, vocat hinc candor, qualem decet eſſe poëtae,
  Qualis ineſt nivibus, quae cecidere recens:
Carminaque hinc priſci florem ſpirantia ſecli,
  Quum caput inſeruit Muſa Latina polo.
Quum dulces cecinere tenerrimus Umber amores,
  Ac lucere ſuum qui cupit uſque focum.
Vexit ad Auſonios fines quum Dardana ſacra
  Per mare, per flammas, per fera bella, Maro.
Quum palmam potuit Grajis rapuiſſe diſertis
  Ingenii Naſo fertilitate ſui.
Quid mirum? a teneris finxit te nempe poëtam
  Melpomene, ſacris terque rigavit aquis.
Hinc quodcumque canis, Muſae dictaſſe putantur,
  Phocaicisve tibi Cynthius ipſe jugis.
Nec mulcere ſat eſt noſtras concentibus aures:
  Devincis meritis ſecla priora tuis.
Nam veterum chartis ſi quid librarius error,
  Peccaritve dies, tollere cura tibi.
Hic tua ſe ſollers induſtria prodit ubique,
  Limaque judicii cuncta ſcabroſa polit.
Ille, tuae famae primordia, Julius eſto
  Teſtis, ab obſequio qui ſibi nomen habet.

Jam-

Jamque falutiferam fufpirat, civica, dextram,
  Qui canit Emathiis bella poëta jugis.
Utque juves per onus coepti modo muneris, orat.
  Sic humeris fedeat farcina parva tuis.
Sic penetrale tibi Romana Minerva recludat:
  Sic adytum referat Pallas Achiva fuum.
Sic per te redeat labentum fama fcholarum;
  Quod debere tibi res Neomaga velit.
Quin animo, Lucane, licet, fpes concipe laeto:
  Non vati vates ipfe negabit opem.
Jam tibi fanatis plagis, quae corpore toto
  Mille fedent, veniet prifcus in ora decor.
Quo feror? heu! medio curfu negat ire caballus:
  Et procul a terris deferit aura ratem.
Da veniam, Francifce; vetor nam plura referre,
  Materiam vena deficiente fuam.
Haec quoque parva libens fociae cape munera dextrae:
  Quamvis fint meritis illa minora tuis.

ELEGIA V.

AD

JANUM GRAEFLANDIUM.

O mihi pectoribus penitus, penitufque recepte,
  O praefens juvenum, Jane, meumque decus.
Scilicet eft aliquis teneros odiffe poëtas
  Qui queat, & carmen dicat inertis opus!

Huncne

Huncne ego crediderim duris de cautibus ortum?
  Huncne ego crudeles progenuisse feras?
Fallimur. immanis fuerit magis illius auctor.
  Non satis est saxis, duritiaeque feris.
Mite vel ingenium his. testes Amphionis arces,
  Testes Phoebea moenia ducta lyra.
Orphea, sunt testes, tigresque leaeque secutae
  Sponte per umbrosi saxa fragosa jugi.
Ergo hunc Pegasidum numen geniale Sororum,
  Nec valet illecebris tangere Apollo suis!
Nec quidquam vatis sanctumque & amabile nomen,
  Ingenuaeque artes pectus agreste movent!
Artes, ipsa quibus stupuerunt Tartara quondam,
  Ac stupuit Stygiae Rex ferus ipse domus:
Ternaque compressit latrantia Cerberus ora:
  Eumenidum lacrimis dimaduere genae.
Talis erat Ciconum saevarum turba profana,
  Quarum se monstrat Zoilus iste genus.
Talis erat, sacri quondam quum sanguine vatis
  Non timuit dextras conscelerare suas.
Quum, cui cristati vel sustinuere dracones
  Parcere, vel rabidae sustinuere ferae,
Humanae, humanas si quis putet esse vocandas,
  Parcere, proh facinus! non potuere manus!
Flexisset tamen has, esset si auditus ab illis:
  Obfuit ingenti buccina rauca sono;
Obfuit insano sublatus ad astra tumultu
  Clamor, & horrenda tympana mixta tuba.
Illarum posses tamen excusare furorem;
  Scilicet impulerat saevus ad arma dolor.

Quid

Quid moror hunc? at tu, melior cui risit Apollo,
  Graeflandi, & pectus molle Thalia dedit,
Ecquid adhuc solito Musas dignaris amore,
  Thespiadumque aras & sacra rite colis?
Ecquid Pieria meditari carmen in umbra,
  Castaliique juvat te bibere amnis aquas?
An quoque jam dixti, penitus mutatus ab illo,
  Aeternum Phoebo Pierisinque vale?
Forsan, nescio quae, capiunt te nomina rerum
  Grandia, & est vatum gloria visa levis.
Forte etiam sterili voluisti haud amplius arti,
  Et male lucrosis invigilare sacris.
Hei! tibi si stolidi temeraria murmura vulgi,
  Hei! tibi si tanti livida turba fuit.
Quid vero queror haec? quid inania crimina fingo?
  De firmaque libet quid dubitasse fide?
Non hoc illa facit virtus sperare decora,
  Non animi candor lacteus ille tui.
Melpomene neque enim nascendi tempore frustra
  Te gremio excepit, Jane venuste, suo:
Sedit & ad cunas, ne quae mala lingua nocere
  Crescenti posset, sedula cura tuas:
Frustra nec frontem consperfit baccare, frustra
  Nec tenerum lauru cinxit Apollo caput.
Tu modo, qua procul es culpa, ut procul esse puteris,
  Carmina sis, oro, conscere saepe memor,
Carmina, sincerae certissima pignora mentis,
  Carmina, quae haec aetas, quaeque futura probet.

ELEGIA VI.

Juveni Praestantissimo

GODARDO CROONENBERGIO,

Quum J. U. D. crearetur.

ITe leves elegi; timidumque fugate pudorem;
  Rusticitas illa est, non pudor; ite leves.
Non est, quod dentis morsum timeatis iniqui;
  Neu subitum culpent unus & alter opus.
Sint numeri, liceat, sicut sunt, non bene culti:
  Incultis veniam Zoilus ipse dabit.
Ite igitur. nec enim vos ad certamina laudis
  Mitto, quibus fuerit succubuisse pudor.
Sed nec Caucaseas jubeo transcendere rupes,
  Bistonii nec vos ora subire ducis.
Ibitis ad veterem, magis ut properetis, Amicum,
  Et via non longa est, & pia caussa viae.
Arcibus Amsteliis egressos vespere Leida
  Accipiet blando mane rubente sinu.
Adde quod, Aonii veneratus numina montis,
  Carmen & artifices carminis ille colat.
Nec mora; victorique novo, mystaeque recenti
  Dicite Godardo prospera verba meo.
Et date laetitiae, gratantes inter amicos,
  Pignora festivis non dubitanda sonis.
Ast alium dotes animi mentemque politam,
  Et finite emeritum commemorare decus.

Ne, vos dum facitis praeconia laudis, Amico
  Forte verecundus surgat in ora rubor.
Astraea titulos gratari dante relatos
  Est satis. Obsequii vos ea summa manet.
Quod facitis, tenue est; at praetermittere certe
  Non excusandi criminis instar habet.
Pauca tamen vobis quoque par est addere vota.
  Ut, bene quod coepit carpere, pergat iter:
Et sibi jam partos alii comitentur honores,
  Hosque aliquid semper, quo mereatur, agat.
Ut miseros possit facunda voce levare,
  Et nomen Batavo grande referre foro.
Quae, ne praecipites rapiantur vana per Austros,
  Ipsa Themis, triplex & rata Parca velint.

ELEGIA VII.

AD

FRANCISCUM OUDENDORPIUM,

Quum Harlemensium Scholarum Rector inaugararetur.

Mirabar, subito faceret quid prata virere,
  Omne quid alberet flore repente solum;
Induceretque sibi properatum frondis honorem,
  Moenibus Harlemiis gloria rara, Nemus:

Cur adeo volucrum resonaret cantibus aër,
His praeëunte novos te, Philomela, modos:
Quid Satyri, Faunique, exercerentque choreas
Capripedes mixtis Panes Hamadryasin:
Ipse pater, multa stipatus Naide, Sparnus
In laetis iret laetior ipse vadis.
Sic, quando celsi nemorosa cacumina Pindi,
Aut Helicona suum visere Phoebus amat,
Et Ver, & Veris Zephyrus comes ante videntur
Ire, simul pingi flore recente viae:
Arboribusque novae frondes, nova gramina campis
Reddi, adventantis prospera signa Dei:
Ac pariter terras, pariter juvenescere coelum:
Quisquis cernit, Io Cynthie, clamat, ades.
Hoc erat. adventum vatis venerantia laetis
Omnia coeperunt luxuriare modis.
Fallor? an ipse, latus tibi claudere visus eunti,
Enthea qui vatum pectora, Phoebus, agit,
Harlemidûm blandas tecum migravit in oras,
Adducens comites ex Helicone Deas.
Felices campi nimium, fontesque beati,
Silvaque gramineos quae tegis alta toros!
Vos eritis jam mutato Parnasia Tempe
Nomine, Pegasei vos eritisque lacus.
Nec gelidas umbras, qualis modo, rauca cicada,
Nec, qui turbet, erit garrulus anser, aquas.
Dulcia sed liquido cantabit gutture vobis,
Qualia Phoebus amat, carmina blandus olor.
Qualia Wittiaden castae docuere Sorores
Dicentem vestrum, Sparne Nemusque, decus.

Qua-

Qualia dictavit tenero Cytherea Secundo,
  Haganasque ulmos discere jussit Amor.
Seu non plebejis in lucida versibus astra
  Mille voluptates, commoda vestra, feret:
Seu, quando testes miseri volet esse furoris,
  Vobiscum & dominae de feritate queri,
Tullia, secretis Echo resonabit in antris,
  Tullia, per spissas concinet aura comas.
Tullia dura, quid heu! spernis suspiria nostra,
  Nec rigida molles accipis aure preces:
Tullia dura, tuusne tibi sine fine poëta
  Vilis ero. ah! vita cara puella magis.
Inserere O utinam! valeas in pectora vultus,
  Haecque oculis possent tota patere tuis:
Quam grave vulnus ibi, forsan miserata, videres,
  Ossaque, depascit quae tuus unus amor!
Quam puras flammas! quales habet igneus aether.
  Auguror: his fiam sed cinis ipse brevi.
Auguror: in ineremque abeo, mihique ultima, sensi,
  Hora instat. jam nunc, Tullia dura, vale.
Vos Zephyri ad dominam, per vos fata aspera testor,
  Portate extremum, me pereunte, vale.
Ferrea sit, tamen auctores mihi mortis iniquos
  Damnabit fastus, saevitiamque suam.
At prohibete nefas, amens quum forte dolore
  In crines, miseras & volet ire genas.
Tantum det lacrimas; illae si exstinguere possint,
  Quae cineres perstat laedere flamma meos.
Quid quereris, Francisce, adeo? miserabile carmen
  Desine. quin laetos concipe mente modos,

Tempus adeſt, tibi quum, ſcopulo modo ſurdior omni,
  Duritie poſita Tullia mitis erit.
Igne Cupidineo jam nunc glaciale liqueſcit
  Pectus, ut a Phoebo nix propiore ſolet.
Jam vatis curare ſui ſuſpiria diſcit,
  Jam gemitus, lacrimas & numerare tuas.
Oſcula jam patitur carpi, jam, tempora parva
  Concedas, ultro porriget illa tibi;
Ac, parili ſociae ſuccenſa cupidine vitae,
  Ardebit caſti foedus inire tori.
Ne dubita. Haec claro monuit Venus ore locuta,
  Concuſſiſque alis praebuit omen Amor.

ELEGIA VIII.

Juveni Nobiliſſimo

JACOBO GRAEFLANDIO,

Summos in utroque jure honores adipiſcenti.

ET merito. Quid enim tibi non gratarer honores,
  Dum nectit capiti laurea ſerta Themis?
Serta Themis Lauri, lauri victricis Apollo
  Serta, triumphanti debita ſerta tibi?
Non ea amicitiae, Graeflandi, vincula noſtrae,
  Non ita nos nudo nomine junxit amor:
Ut queat indictum te mittere noſtra Thalia,
  Carminaque ad feſtas dicere nulla dapes.

Non

Non tamen ulla meis tamquam si fama veniret
  Versibus: est nostrae gratia parva lyrae.
Exigit hoc tecum non parvi temporis usus:
  Exigit hoc Frater nec minus ille tuus.
Ille tuus; cui me conjunctum glorior annis
  A teneris, una mente ligante duos.
Qui non me Pyladen, me compellare refugit
  Saepe suum Euryalum, Pirithoumque suum.
Per quem vestra mihi patuit feliciter, illa
  Fascibus & multo stemmate clara, domus.
Per quem, quod longos superi dent crescere in annos,
  Non leviter tibi sum factus amicus ego.
Tu modo, tu tenuem non adversare Camenam,
  Officium citharae nec leve sperne meae.
Nam neque virtutes sublimi ad sidera versu,
  Ferre meum est, animi divitiasque tui;
Et studium, & sera vigiles de nocte labores,
  Ac quidquid pulcrae nobile mentis opus.
Quod possim, mitto gratantia verba, Jacobe,
  Pauca tibi, & parvus munera parva fero.
Sic, ubi major abest placandis hostia divis,
  Pauperis ad faciles concidit agna focos.
Quin tamen hoc satis est parce audivisse volenti
  Promeritos titulos, promeritumque decus:
Cui, non captanti praeconia, gloria abunde
  Est animus laudis conscius ipse suae.
Quidquid id est igitur, placido, rogo, suscipe vultu.
  Sic etiam numquam vana precere Deos.
Sic tibi conatus pulcros Themis alma secundet,
  Sisque decus patriae grande, tuaeque domus.

ELEGIA IX.

In Juliam.

Julia, ſpreta jaces, nec amantem forma decorque
  Tangit, ut ante, tuum; Julia, ſpreta jaces.
Nunc fruſtra crines cura eſt componere; fruſtra
  Incluſum veſtis colligit arta latus;
Ac collum gemmis, auroque onerantur amictus;
  Et teriti multus pendet ab aure lapis.
Nec prodeſt cantus pulcre didiciſſe canoros,
  Brachiaque ad numeros apta movere ſuos:
Illi jam vocem ſurdas inflectis ad aures,
  Jam periit motus gratia cuncta tui.
Si cauſſam cupias mutati ſcire caloris.
  Hoc dominae faſtus, crede, dedere ſuae;
Illi non iſtam formam patiuntur amari;
  Illi nunc facie plus valuere bona.
At dum mitis eras, nec turgida corda gerebas,
  Incultis poteras ipſa placere comis.
Nilque tuum auxiliis gemmarum corpus egebat.
  Ornatus formae, mens bona, dives erat.
O bene quod caſſes fugit, quod vincula rupit,
  Subduxit miſero quod ſua colla jugo!
Ah! quoties de te praeconia maxima fecit,
  Carminaque in laudes condidit ille tuas.
Carmina, quae rapidus velit O! nunc diſſipet Eurus,
  Aut altis penitus deprimat aequor aquis.

Jam

Jam quoque quod placeas, quod te miretur ubique,
  Te fuſpiret amans, munus id hujus habes.
His tamen officiis faſtus, ingrata, rependis?
  Ah! miſer obſequio laeditur ille ſuo.
At te poena manet. neque enim ſua numina inulte
  Sperni Erycina ſinunt, & ferus ille Puer.
Praecipue fuerint quum laeſi in vatibus illi,
  Acrior offenſis ira dat arma Deis.
Tunc faciunt, oculo veniant modo nulla vibrante
  Spicula, vel nullo pondere miſſa cadant:
Tunc faciunt, vultus mutetur, densque nigreſcat,
  Et fugiat toto gratus ab ore color:
Formoſique fluant, nullo vellente, capilli;
  Ante tuos annos & videaris anus.
Tum ſuccedit amor, quali ſtimulantur equarum
  Pectora, quae famae nilque pudoris habent.
I nunc, & ſpeculi ſolitos ab imagine flatus
  Sume tibi, & miſerum dotibus ure tuis.
Quid petis amplexus ſpreti modo, Julia, amantis?
  Quo ſubito faſtus nunc abiere tui?
Nilne pudet, genibus nil te procumbere flexis?
  Si neſcis, ſupplex ſic tibi ſaepe fuit.
Sic tibi ſaepe fuit. Sed tunc, quum forma manebat,
  Verſa nec in cinerem fax erat illa tua.
Nunc neque blanditiis, precibus neque flectitur ille.
  At clamant, Merito, qui tua damna vident.
Sed tu quod carmen, quas tu cauſſaberis herbas?
  Nullum herbae, nullum carmina crimen habent.
Priſca ſuperſtitio eſt, magicas per carminis artes
  Corpora laeſa queri, quae ſua culpa premit.

Certe non ullis periit tua forma venenis.
  Nocturno nocuit non tibi saga dolo.
Non siccum traxit pallentia philtra palatum.
  Non jecur infelix Thessala fixit anus.
At nihil oderunt aeque ac fastidia Divi,
  Immitique domant corda superba vice.
Julia, praemoneo, sapiens fuge laedere Divos,
  Ne veniat verbis sera querela tuis.
Heu! fuge, &, ut fugias, ingratos desine fastus,
  Ac fias vati rursus amica tuo.

ELEGIA X.

EXPOSTULATIO

Cum Musis.

NOn mihi sunt tanti, valeant citharaeque lyraeque,
  Ut cupiam toties irrita vota sequi:
Omnia quum faciam, vatum quum numina adorem,
  Pimplaeisque feram tura merumque focis.
Irrita vota tamen sequor, & spes capto fugaces.
  Ceu sitit in mediis garrulus ille vadis.
Huic tamen & culpaque sua, linguaque proterva,
  Quam patitur, merito poena reperta fuit.
Sed quae culpa potest dici mea, quidve ego feci,
  Sit similis quare poena luenda mihi!

An,

An, velut ille, dapes humana e caede paravi,
  Et movi in ſuperos verba ſuperba Deos?
An, fera ſacrilegi referens mala facta Lycurgi,
  Inſtitui vites laedere, Bacche, tuas?
Aut vobis, vitato exire volentibus imbre,
  Arguor, Aonides, oppoſuiſſe forem?
Aut in contemta laedens tua numina matre,
  Iram commerui, Cynthie dure, tuam?
Quid juvat eſſe pium? nobis ſi crimine nullo
  Laeſorum maneant numina ſaeva Deûm.
At mitem veteres perhibent te, Phoebe, poëtae,
  Et facilem Clario ſemper adeſſe choro.
Te quoque, Bacche pater, non durum numen habere,
  Senſit in ignotis flens Ariadna jugis.
Nunc quoque, ſic numquam deſint qui turis honores
  Rite ferant vates, & ſacra veſtra colant:
Si numquam ſtolidae curavi murmura plebis,
  Si ſprevi voces, improbe Mome, tuas;
Carmina ſi ſemper donum coeleſte putavi;
  Nec ſine carminibus vita placere poteſt:
Nunc quoque vos faciles adſitis rite vocanti,
  Speratamque diu ferre velitis opem.
Fallimur? an fauſtis aliquid promittere ſignis,
  Jam ſuccenſa minus numina, viſa mihi.
Fallimur? an faciles veniunt in carmina vires,
  Et numeri vena proſperiore fluunt.
Sic eſt. rite Dei, juſtaque in lege vocati
  Noluerunt precibus pondus abeſſe meis.

ELE-

ELEGIA XI.

In Nuptiis

Viri Clarissimi

FRANCISCI OUDENDORPII,

Et lectissimae Virginis

SARAE TORRENIAE.

ILle O, quem Cytherea, graves miserata labores,
  Respicit, & blando numine mitis Amor;
Quem, placitae demum exorata mente puellae,
  Fausta canens Hymen jam manet ante fores;
Ter quater ille mihi felix, partaque videtur
  Nil fortunatis cedere sorte Deis.
Huic nivei lactis currunt, huic flumina mellis,
  Occiduae & sudant balsama Eoa plagae,
Nectareosque auro bibit e spumante liquores,
  Et Jovis Ambrosia vescitur usque dape.
Seu modo amans dominae blandos redamantis ocellos
  Et videt, & demto fine videre cupit:
Seu modo in uvidulis figit flagrantia labris
  Oscula, dat sociae qualia turtur avi:
Nunc roseam cupide cervicem amplexus, Eoi
  Aurea non mavult sceptra tenere soli:
Nunc ipse a teneris collum circumdatus ulnis
  Optat perpetuo talia vincla pati:

Mox

Mox caſtis thalamis, aequa Junone, receptus
  Gaudia cum domina plena favente capit.
Gaudia, ſed quae non umquam novere profani,
  Quîs furtiva Venus ſola placere poteſt.
Gaudia, quae propriis Hymenaeus Amorque pudicus
  Deliciis, propriis imbueruntque bonis.
Quae laudare utinam! poſſem, felicior eſſem.
  Sed ſuus haud implet tam mea vela Notus.
At, Franciſce, manet te nunc pulcerrima ſors haec,
  Nam Venus aſſiduas audiit alma preces:
Jamque dat optati portus contingere Amoris,
  Victricem ſertis & redimire ratem.
Dicite, Piërides, mecum Hymen o Hymenaee,
  O Hymenaee Hymen, dicite, proſper ades.
Nunc mihi, non alias, Eratûs vocalia plectra
  Maluerim, citharam Terpſichoreſve dari:
Fatidicaeque ſacro laurus ſit germine veſci,
  Ac me Caſtalii proluere amnis aqua:
Ut tecum, Franciſce, tuam Torrenida poſſem
  In ſuperas merita tollere laude domos:
Ac veſtrum, o Sponſi, ſocias Hymenaeon ad aras
  Rite comes feſta concinuiſſe lyra.
Nam canerem, ſatus ad Nili quae flumina vates
  In Mariae & thalamis principis ante ſui:
Quaeque ſacer magnis Hymenaeis ante Catullus
  Aequoreae Thetidos, Theſſaliique viri.
Hic neque carminibus, nec me jam vinceret ille.
  Tantam fortunam ſed tamen unde mihi?
Dicite, Piërides, tenues licet, o Hymenaee,
  O Hymenaee Hymen, dicite, proſper ades.

Nunc

Nunc Veneris cuperem spatiari suavibus hortis,
Myrtus, nescio quid, molle ubi mota sonat;
Exclusisque aliis regnat levis aura Favonii,
Semper odoratas terraque fundit opes.
Ut legerem ipse mea, manibusque adjutus Amorum,
Albentes violas, Coryciosque crocos,
Et cum narcisso florem ridentis acanthi,
Prognatasque tuo sanguine, Adoni, rosas,
Canaque poeniceis hyacinthis lilia mixta,
Teque, gerens floris juge, amaranthe, decus.
Quos inter gratam spiraret amaracus auram,
Et ros cum casia dulcis olente maris.
His ut te, Francisce, & te, Torrenia, donem,
Talia festivas condecuere comas.
Nectite, Pierides, genialia nectite mecum,
Nectimus & Sponsis, dicite, serta novis.
Nunc mihi, Sponsa, tui decus O! quae pingeret oris,
Esset Apellea dextera in arte potens.
Heroinarum, veteris quas gloria secli
Praedicat, a tabulis non prior ulla foret.
Seu laetae nigros imitarer frontis ocellos,
Sive Cupidineas, lumina clara, faces:
Lumina, quae radiis superet non Gnosia stella,
Non geminus Castor, Pleïadumve chorus.
Seu vos, O pulli crines, quos Leda, Tonantem
Ceperit his quamquam, praeferat ipsa suis.
Seu niveis cygni plumis certantia colla,
Et quibus Assyrium, brachia, cedat ebur.
Labrave coelestes manantia nectaris imbres,
Suaviter aut sparsas lacte rosaque genas.

Pin-

Pingite, Piërides, Sponſam fuſco ore decoram,
Ore nec eſt alio, dicite, grata Venus.
Sed mentis celebrem quali teſtudine dona?
Eja age, Phoebe, magis ſed mihi, Sponſa, fave.
Ipſa ades O! tibi naſcenti ſic optuma Juno
Adfuit, & cunas duxit amica Charis.
Moxque ſuo fovit gremio te flava Minerva,
Inque artes, mores erudiitque ſuos.
Hinc tibi, credibile eſt, probitas fluxere, pudorque,
Hinc ea ſimplicitas ruſticitate procul.
Hinc placidi dotes animi, naſcentia quales
Secula, Saturno rege, dediſſe ferunt.
O ter felices! bona tot pulcerrima quondam
Quae peperit Mater, qui genuitque Pater:
Tu vero ante alios tu feliciſſimus omnes,
Sponſe, es, cui conjux talis habenda datur.
Dicite, Piërides, formae quam munere Sponſa,
Tam dives mentis, dicite, dote bonae eſt.
Nunc adſis mihi, Sponſe; & te de matre cadentem
Excepere ſuo numina blanda ſinu.
Et tibi naſcenti riſit non laevus Apollo,
Ad cunas ſedit Caſtalidumque chorus.
Hinc tibi, forte prior, mollem factura ſoporem,
Dulci Erato dulces praecinit ore modos.
Cinge age, cinge ſacras tibi, Cynthie, baccare cunas;
Infanti noceat vox mala nequa meo.
Blande puer, linguam quin tu mihi prome volentem.
Huic en! mellis apis munera ſponte tulit.
Quid citharam cupis? O requiem cape, parvule. creſces.
Et Phoebus ſpondet tunc ſua plectra tibi:

Au-

Aurea, si somnum modo nunc capis, aurea plectra.
Dormis. promissi est factus Apollo reus.
Spargite, Pierides, lauru cunabula; in illis
Depositum Phoebi, dicite, grande jacet.
At, ventura cano, linguis animisque favete,
Melpomene motis excipit inde comis.
Quidquid adest Superûm, puero det munera nostro.
Vos vultum, mores & date trina Charis.
Tu meritos duplici crines innecte corona,
Phoebe pater vatum, Phoebe repertor opis.
Mox etenim, duce te, veterum quot vulnera vatum
Sanabit! duce te carmina quanta canet!
Nunc illi Romana libens & Dorica Pallas
Sponte reclude, adytis quidquid ubique latet.
Tu quoque, tu linguae vires suadamque potentis
Confer age, Atlantis Pleïonesque nepos.
At, mi nate, manent quae te suspiria Amantem?
Sed bene habet. Dominam flexit amica Venus.
Dicite, Pierides, vati nova, dicite Sponso
Carmina. Conveniunt carmina utrique nova.
Nunc ades, o Hymenaee! sacra sed veste decorus,
Cinctus odoratum sed caput ante rosis:
Dextraque sustineat faculam tibi, flammea laeva,
Luteus & niteat soccus utroque pede.
Sic te namque ferunt cessantem a matre puellam
Abripere, & cupido tradere posse viro.
Dicite, Pierides, mecum Hymen o Hymenaee,
O Hymenaee Hymen, dicite, prosper ades.
Quin Sponsi prodite foras. mora libera non est.
Prodite. Ipse Hymen ad sua templa praeit.

Car-

Carminaque effundunt jam conjugialia vobis,
  Tibiaque & lotos, mixtaque voce lyra.
Ac dudum ſpargit fratrum pharetrata caterva
  Aurata myrti fronde virentis humum.
Pompa ſed ecce venit. Pleno Hebe pulcra caniſtro
  Amborum Paphias ſpargit in ora roſas.
At cultu, at ſpecie quam formoſiſſima Sponſa eſt!
  At decet ut caſtas pallor & ipſe genas!
Sponſi O quale decus! viſum eſt vix cedere Sponſae.
  Sic Cephalus, junxit quum ſibi Procrin, erat.
Dicite, Pïerides, mecum Hymen o Hymenaee,
  O Hymenaee Hymen, dicite, proſper ades.
Pronuba nunc venias Juno; & Concordia tecum
  Conjugio felix vincula flava ferat;
Vincla, duas animas quîs ſic ſtringatis in unum,
  Ne ſint, nec cupiant amplius eſſe duae.
Vincula, quae firme maneant, annoſa ſenectus
  Inficiat cana dum caput omne nive.
Dicite, Pïerides, mecum Hymen o Hymenaee,
  O Hymenaee Hymen, dicite, proſper ades.
Sancta Venus propera, properate huc Gratia triplex,
  Ceſto cincta Venus, Gratia nuda ſinus.
Atque ita Franciſcoque meo, Saraeque venuſtae
  Sternite formoſum flore frequente torum.
Fragranteſque Arabum meſſes incendite flammis,
  Impleat ut thalamos hinc genialis odor.
Dicite, Pïerides, mecum Hymen o Hymenaee,
  O Hymenaee Hymen, dicite, proſper ades.
Exſeruit ſed jam formoſior Heſperus orbem.
  Jam vocat ad feſtas nox quoque feſta dapes.

Hanc juvenes implete choris, implete puellae,
  Carminaque alternis grata sonate modis.
Hanc etiam multo fas est producere Baccho,
  Dum vino radios ingerat orta dies.
Dicite, Piërides, mecum Hymen o Hymenaee,
  O Hymenaee Hymen, dicite, prosper ades.
Nocturnos iterum sed condidit Hesperus ignes.
  In roseoque nitens Lucifer axe movet.
Eia agite, in thalamos Nuptam jam ducite Nymphae.
  Hoc vos hoc precibus Vir novus usque rogat.
Ducitis? An stat cum Sponso pretium ante pacisci?
  Ducite. teste novas spondet Amore dapes.
Quin Nuptam in thalamis, Nymphae, jam linquite solam.
  Gaude age, Sponse, tibi jam crepuere fores.
Ire licet, licet ire, ubi te Veneresque Jocique,
  Mille voluptates, gaudia mille manent.
Tu modo, ne lacrimae te forte precesve morentur,
  Ultima conjugii noscere perge bona.
Dicite, Piërides, mecum Hymen o Hymenaee,
  O Hymenaee Hymen, dicite, prosper ades.
Excepit cupidos lectus genialis amantes.
  Tu, Lucina, operi nunc age dextra fave.
Tu facias, matri formosus rideat infans,
  Sol peragat cursus quam semel ante suos.
Multaque subcrescat proles, simili ore parentes,
  Et morum referens ingeniique bonis.
Dicite, Piërides, mecum Hymen o Hymenaee,
  O Hymenaee Hymen, dicite, prosper ades.

E L E-

ELEGIA XII.

Reverendo Eruditiſſimoque Viro

DANIELI SIMONI SIBERSMAE,

Quum ad Eccleſiaſticum munus in pago Coudomenſi eſſet vocatus.

QUisquis ades, faveas. novus en delubra ſacerdos
  Ingreditur Daniel rite ſacrata meus.
Nunc precor in laudes Polyhymnia noſtra reſolvat
  Ora volens, feſtos praecipiatque ſonos!
Non tamen ut ſperem raras exponere dotes,
  Et bona quae diti pectore clauſa tenes.
Non opus eſt noſtrum, tanti maris aequor arare;
  Conveniunt cymbae flumina parva meae.
Hic labor hic maneat, ſi qui mare tendere in altum,
  Suſtineantque Notis lintea plena dare.
Hi, vigor in vera, dicant, quid prole paternus;
  Et quid mens claris aemula poſſit avis:
Ut cultura diu doctis agitata magiſtris
  Ubere ditarit jam bene nata novo:
Et doctrina libris avide collecta vetuſtis
  Pectoris ingenuas amplificarit opes.
Hinc tua Pierio deſtillat nectare lingua:
  Et lyra vocales edit eburna ſonos.
Carmina ſint teſtes facili manantia vena:
  Pelignis cecinit qualia Naſo ſuis.

Pectora nec lateant plumis certantia cycni,
  Maeander liquidis quem modo lavit aquis.
Inque Deum nullo pietas obnoxia fuco;
  Cultus & a vana religione procul.
Ter felix populus! tali ductore supremi
  Noscere cui Patris jura verenda datur,
Tertareosque lacus, tristemque evadere Avernum,
  Ac licet aetherea tendere in astra via.
At tu macte animis, Daniel; nec te labor ingens
  Terreat. egregiis mentibus alta placent.
Da nunc, quid florens possit, documenta, juventus:
  Sic Deus auspiciis adnuat ipse bonis:
Sic aevi saturo possis succedere patri,
  Et quondam eloquio gaudeat Ya tuo.

PETRI

PETRI D'ORVILLE
ELEGIARUM
LIBER QUARTUS.

ELEGIA I.

In Amorum Scriptores.

SCilicet infanos eft qui decantat amores,
  Et fingit mifero crimina multa fibi.
Nunc hujus jurat, nunc illius ignibus uri:
  Dum magis haec forma, moribus illa, placet.
Nunc Paphiae grates voto canit ille potitus:
  Nunc Venerem duram difficilemque vocat.
Et modo fe exclufum, modo fe fert effe receptum:
  Januaque arbitrio claufa, patetve, fuo.
Ofculaque, aut quidquam praeter canit ofcula raptum:
  Pro quibus & nectar fpernat, & ambrofiam.
Frivolaque haec tanti, famam ut contemnere poffit,
  Fabulaque ut feclis omnibus effe velit.
An, quum tot dominas, quum tot fibi crimina jactet,
  De tanto numero nulla ego vera putem!
Unde, nifi ex vini numerofa laude fitiffe,
  Argueris multum femper, Homere, merum?
Quis non vinofum, non jurabitque procacem,
  Teïa fcripta fenis qui modo cumque legat?

Larva tegit turpem pellucida, carmina ſi quis
  Caſta neceſſe neget vatibus eſſe piis.
Quis furor eſt, nudis famam poſtponere verbis,
  Atque emere ingenti damna labore ſibi!
Quis furor eſt, turpi Parnaſia ſacra notare
  Labe, vel ingenuas proſtituiſſe Deas!
Dic age, virginibus quid cum Cythereïde molli,
  Cumque illo Puero, cui placet omne nefas!
Ite procul, procul ite locis, gens improba, ſanctis,
  Nec temerent foedi limina caſta pedes.
Illis, Pierides, ſapienter veſtra negate
  Munera, & hoſtiles pellite ab aede manus.
Hos propter vobis quondam convitia facta
  Plurima, nunc etiam crimina multa gravant.
Quin aliis potius donatis praemia tanta.
  Quid laedant dominas munera dia ſuas?
An, qui cuncta, Puer veſtras quoque poſſidet artes,
  Largiturque ſua non ſua dona manu?
Vosne etiam captas ſi non premat ille, videtur
  Haud petere e tota gente tributa Deûm?
Quid prodeſt, Phoebus, liquido qui nubila tergit
  Aethere, ſi veſtris praeſidet ipſe choris!
Tunc quum Terrigenae ſcanderunt culmen Olympi,
  Pro Jove quaeque, puto, fortiter arma tulit.
Aequior ecce ſubeſt pugnandi cauſſa, Camenae:
  Jura pudicitiae bella movere jubent.
Virginitas vita mortalibus emta puellis;
  Moribus humanis cedere turpe Deas.
Ah! tandem ſaevo ſubducite colla triumpho;
  Et decet, &, vobis ſit modo velle, leve eſt.

Pel-

Pellite Parnaſo, laſcivos pellite vates,
  Haec vobis damno eſt turba, nimiſque nocet.
His opibus gaudet Deus iſte, hoc milite pugnat;
  Hoc cepit veſtras, hoc tenuitque, domos.
Has iſti turmas, haec iſti demite belli
  Praeſidia; & tergum turpiter ipſe dabit.
Tunc aliquis melior ſacrarum potor aquarum
  Virginibus caſtis carmina digna canet.
Aut illis igitur metuendum ſtringet Iambum,
  Quîs foedi mores, quîs mala facta placent.
Aut vitam utilibus praeceptis inſtruet omnem,
  Faecibus obducti qualia ſaepe viri.
Qualia, Niſaeis Megaris oriunde Theogni,
  Plebi ſaepe dabas principibuſque viris.
Aut varias artes, ſcclique reperta ſagacis
  Monſtrabit blandis charta magiſtra modis.
Non ſecus agricolis Maro profuit, & prior ille,
  Aonii decuit quem pia vitta chori.
Non aliter cecinit coeli ſcrutator Aratus
  Cum Trivia Solem ſidereaſque vias.
Aut pede Homereo cives ſtimulabit in hoſtem,
  Vel ſi quis patriae frangere jura cupit.
Aut ludet numeris levibus, quae ſeria celent:
  Triſtia in Hyblaeo pharmaca melle juvant.
Hos decet ad ſacram ſolos admittere Cirrham,
  His dare Caſtalio pocula ducta lacu.
Sic odio faciet coeleſtia dona vacare
  Theſpiadum referens orgia myſta pius.

ELEGIA II.

AD FRATREM

JAC. PHIL. D'ORVILLE.

QUid fine fine meos, Frater cariffime, verfus
Exigis, & lentas arguis ufque moras?
Hei mihi! quid toties cor molle impellere tentas,
Et ftimulo toties increpuiffe gravi?
Non ftat corde filex, ferro nec pectora vincta,
Uberave admovit faeva leaena mihi.
Numina funt etiam, fateor, mitiffima Mufae,
Mitis Hyantiadum nec minus ipfe Deus.
Et nomen vatis, cinctaque tempora vatum
Nefcio quid blandi Delphica laurus habet.
Certe ego non numeris jam nectere verba negarem,
Vena foret facilis fi mihi, parque tuae.
Sed non eft facilis, quoties nam fcribere tento,
Deficit, & vires fentit abeffe fuas.
Nec tamen, ut cupiam, dimittere carmina poffim;
Ufque adeo res funt carmina grata mihi.
Nunc volo; nunc cupio; nec, quod cupioque voloque,
In mihi dilectos jam licet ire modos.
Non aliter captas, credo, fugientia poma,
Et mediis in aquis, Tantale, quaeris aquas.
Non aliter torques ruiturum, Sifyphe, faxum,
Quodque petis numquam culmen adire potes.
Nunc etiam dubito, meliufne, Helicone relicto,
Et Phoebo dicam Pierifinque vale.

Nul-

Nulla voluptatis, fuerint nec caussa doloris,
  Et cum deliciis demta querela foret.
Ast ego quo rapior, quo me dolor impius egit?
  Scilicet ut profugus turpiter esse velim.
Dii melius! numquamque, precor, vesania tanta
  Exagitet mentem, praecipitetque meam.
Me teneant Clariusque Deus dulcesque Sorores
  Blanditiis vinctum tempus in omne suis.
Sic ego detinear, nusquam ut discedere possim,
  Et sit pars animi libera nulla mei.
Mitis ut est, neque enim numen clementius illo,
  Cynthius, haud dura pellet ab aure preces,
Atque exoratus repetitis denique votis,
  Ex facili versus scribere posse dabit.
Nunc satis est numeros mirari saepe canoros,
  Sive tuos, Naso, sive, Tibulle, tuos.
At tu, plena dedit cui pocula flavus Apollo
  Ducere Castaliis, candide Frater, aquis:
At tu, saepe velis felicia carmina nobis
  Mittere, nec moniti non memor esse tui.

ELEGIA III.

In Obitum

DAVIDIS HOOGSTRATANI,

Poëtae Clarissimi.

Qualiter a patria nato modo carbasa danti,
  Emensoque brevem per vada tuta viam,

Vota inter ſolvenda patrem, quem vivere credit,
Exſtinctum ſubito nuntia fama refert;
Ille dolore furens crudelia Fata, Deoſque
Crudeles clamat, coeptaque ſacra fugit.
Haud ſecus, Hoogſtratane, fera te morte peremtum
Fama canens aures perculit atra meas;
Et coelum, ſemperque bonis contrariá votis
Aſtra incuſavi, Perſephoneſque nefas.
At non hoc nobis de te ſperare jubebas,
Quum modo cogebar regna Britanna ſequi.
Tu mihi pacatum pelagus, ventoſque ferentes
Poſcebas multa numina magna prece,
Et reditus mandata dabas: ipſe omine laetus
Optabam vitae ſtamina longa tibi,
Ac rurſum ſpectare tuos, mea gaudia, vultus;
Neſcius adverſis iſta vovere Deis.
Hei mihi! non igitur pendebo loquentis ab ore
Amplius, Hyblaeis ore fluente favis;
Nec monſtrabis iter ſacras Heliconis ad umbras,
Pegaſei puram nec mihi fontis aquam.
Scilicet haud alio plectrum moderante manuſque
Pieriae coepi tangere fila lyrae:
Auſus & excelſos Pindi conſcendere colles,
Hortatu vires ſufficiente tuo.
At mihi quid fiet deſerto jam duce tali?
Quid fiet citharae, te pereunte, meae?
Illa dolore gravi ſemper vel muta ſilebit,
Funereos reddet vel niſi moeſta ſonos.
Hos etenim luctus ullum non eximet aevum,
Tuque novis lacrimis cauſſà perennis eris.

Sed

Sed quid ego haec veluti privato in funere damna
  Commemoro? magis eſt publicus iſte dolor.
Iſte dolor poſitos trans coerula vaſta Britannos,
  Iſte dolor terras, Gallia culta, tuas,
Iſte dolor penetrat ſemotas quamlibet oras,
  Qua modo cumque viri Muſica ſacra colunt.
Sed tamen eſt propior Batavis dolor urbibus ille,
  Quas inter primas, Amſteli Nympha, tenes.
Illic ſuevit enim, divino percitus oeſtro,
  Saepe movere ſacrae fila canora lyrae.
Seu, quoties aures libuit mulcere Latinas,
  Carmina Romanis auribus apta canat;
Seu, Latiis Muſas cupiens ſociare Batavas,
  Argutum patrio perſonet ore melos.
Teque, o Ya pater, teque, o pater Amſtela, ad iſtos
  Saepe ferunt curſum ſuſtinuiſſe modos.
Nunc veſtri perhibent audita morte poëtae
  Uberibus lacrimas non retinere genis.
Et merito. Ille urbis dulciſſima gaudia veſtrae,
  Veſtrum ah! ille decus, veſter Apollo fuit.
Hujus enim blanda captas teſtudine Muſas,
  Amſtelium juvit viſere ſaepe nemus.
Invida Parca, dies tam carae rumpere vitae
  Auſa es, tam ſanctum tu violare caput?
Neve annos tantae poſſis praetexere culpae,
  Neſtoris aetatem vivere dignus erat.
Nec tu, Phoebe, tuum Stygiis prohibere, tuumque,
  Pieri, cultorem ſuſtinuiſtis aquis?
At nunc exequias, ſic nam decet, ite frequenter
  Caſtalides Divae, Caſtalidumque Deus.

Nec

Nec calidis facrum lacrimis perfundere buftum
  Parcite, nec laceris exululare comis.
Quales Franciadae facundi in funere quondam
  Non ficcis memorant indoluiffe genis:
Broukhufiique olim quales ad corpus inane,
  Planctibus Amftelias perfonuiffe plagas.
Tantorum fed enim poft afpera funera vatum
  Nil potuiffetis trifte videre magis.
Namque Heliconiadum quis fic percuffus amore
  Ducat ad Aonios orgia pura tholos?
Et jam tranquillae recreabant otia vitae,
  Pollio quae vati fecerat ille fuo;
Otia Pieriis, quam longa, facranda choreis;
  Otia in auctorem non male grata fuum.
Quippe tuas quoties celebravit, Pollio, laudes,
  Virtutumque tulit celfa fub aftra decus!
Nam quis, te cives toties moderante volentes,
  Nefciat Amfteliae frena benigna rei?
Plurima reftabant, quae, quo decet ore, parabat
  Dicere. Nunc tantas fpes tulit atra dies.
Eft locus Elyfii fecreta valle beatus,
  Vatibus Aoniis qua via fola patet.
Vere ibi perpetuae non deficiente choreae,
  Perpetui lufus, perpetuique joci:
Ac volucrum cantus femper, Zephyrique fufurrus
  Per folia, & murmur lene perennis aquae.
Illic, fi qua fides, felix felicibus umbris,
  Blande Senex, jam nunc carmina fefta canis.
Et fimul agnofcunt citharae modulamina notae
  Francius ille tuus, Broukhufiufque tuus;

Exci-

Excipiuntque piam laeti complexibus umbram
  Alternis, cupidi colloquiumque petunt;
Jam tecumque vetus ſtudium felicis, ut ante,
  Carminis exercent, Pieridaſque colunt.
Sed numerare tuae conor quid gaudia mentis,
  Quae tibi jam demto maxima fine fluunt?
At tu, ſi fas eſt cineres deflere beatos,
  Has moeſtas lacrimas accipe, ſancte Senex:
Accipe, qualiacunque mei monumenta doloris,
  Carmina confuſa deproperata manu.

ELEGIA IV.

AD

JANUM GRAEFLANDIUM.

Gaudia ſunt in amore, & ſunt in amore dolores,
  Vanus, qui ſperet gaudia ſola ſibi.
Hanc etenim legem miſeris dixere Venuſque,
  Telaque qui toto ſpargit in orbe Puer.
Qui neget, hunc nullos ſenſiſſe Cupidinis arcus
  Convincam, & nullas corde tepente faces.
Nec, modo quid facilis, rigidae modo, novit, amicae
  Janua amatori clauſa patensve ferat.
Vel mihi tu teſtis, duros edocte per uſus
  Jane, ferus cui nunc pectora verſat Amor.

Cor-

Corporis heu! macies, heu! ora ſimillima buxo,
Certa nimis miſeri ſigna furoris habent.
Ah! quoties imo gemitus e corde notavi,
Et dictum tenui murmure, Vita, tibi!
Ah! quoties, lacrimas nos te celare parante,
Hae tamen invitis emicuere genis.
Mox, precibus ſe poſſe tuis molleſcere, facta
A domina fuerat ſpes modo ſi qua tibi;
Ut vultu, ut toto gaudebas pectore, nec vox
Laetitiam poterat diſſimulare ſuam.
At magnos prae te poteras contemnere reges:
Vile tibi ſceptrum, purpura vilis erat:
Nec Jove tum coelum cupiebas dante: ſine illa,
Judice te, pauper ſcilicet aula Jovis.
Et jam magnificos agitabas mente triumphos,
Poſcebaſque tuis myrtea ſerta comis:
Baſia jam roſeis fingebas ſumere labris,
Jam quod dulce ferat, baſia praeter, Amor.
At quid ſi, facilem quam jam ſemperque patentem
Credideras, rurſus janua clauſa riget?
Heu! tibi nunc iſti quam longe, Jane, triumphi!
Quam longe capiti ſerta petita tuo!
Baſia nunc roſeis quam longe ſumere labris,
Et quod Amor, praeter baſia, dulce ferat!
Non aliter portus prendentem paene carinam
Adverſus Boreas rurſus in alta rapit;
Rurſus in alta rapit: nec proſunt vota preceſque,
Nec ſua jam reduci dona parata Jovi.
Sed tamen haec, iterum ventis agitata fretoque,
Poſt viſa eſt portus ſoſpes inire ſuos.

Tu

Tu quoque ſic olim, modo non praeſagia fallax
  Iſta tibi Phoebus noſtra per ora canat;
Tu quoque ſic olim, portus ingreſſus Amoris,
  Perſolves Veneri debita dona tuae.

ELEGIA V.

In Nuptiis

Fratris Carissimi

JACOBI PHILIPPI D'ORVILLE,

Et lectiſſimae Virginis

ELISABETHAE MARIAE van RYN.

CUr, o Melpomene, deſueta reſumere plectra,
  Intempeſtivo tarda pudore, negas?
Si neſcis, major, ſocias dum ducit ad aras
  Fratrem ſanctus Hymen, conticuiſſe pudor.
Non equidem Sponſae caſtum pietatis amorem,
  Mite nec ingenium, virgineumve decus:
Vel jubeam meritis doctrinam extollere Sponſi
  Laudibus, & Clario pectora plena Deo.
Iſta, quibus meliore fluunt felicia vena
  Carmina, quos Phoebus reſpicit, iſta manent.
His Venus, & Veneris, Puer ille, potentia ſola,
  Preſſaque dicantur colla ſuperba jugo:

Et

Et Paphia myrto & lauru Parnaſide ſertam
Nectant cognatis, praemia digna, comis.
Sive canant iterum delubra dicata Minervae,
Dum poſtem ille tenet, verbaque rite praeit;
Seu modo Athenaei comitentur ſacra renati
Carmine, bis luſtris vix reditura decem:
Felicemque urbem, felicia ſecula clament,
Hoc ductore vetus quîs renovatur honos:
Trippiadenque altae, cui praeſidet, urbis amorem,
Nam placitum Muſis ille peregit opus,
Trippiaden magnum celebrent, qui ſiſtere Phoebi
Evaluit trepidam, Pieridumque, fugam.
Haec pater Ya libens miretur & Amſtela, ametque
Haec Dryas in ſilvis diſcere, Nais aquis.
At mihi cantantes Hymen Hymenaee ſecuto
Promere ſincero pectore vota ſatis.
Vos O! vos Sponſi, firmo Venus aurea vinclo
Copulet, & nodos attrahat aequus Amor.
Exulet a caſto Diſcordia tetra cubili:
Dia renidentes Pax colat una lares.
Sera dies ambos albentes tempora canis
Reſtituat patrio, non tamen ante, polo,
Quam fuerit natos, natorum & cernere prolem,
Quae decorent claram, perpetuentque domum.
Hoc gemini cupiunt venerandi aetate Parentes,
Quorum dent Superi pondus ineſſe preci.
Hoc Sponſae Patruus, procerum, quos Amſtela jactat,
Pars, cupit; hoc Patrui, nomina cara, Soror:
Hoc ego. Sit precibus modo non leve pondus in iſtis.
Et, ſi juſta peto, non leve pondus erit.

Tu

Tu tantum Deus omnipotens, dator une bonorum;
Connubio adſpires, ac rata vota velis.

ELEGIA VI.

IN HYPOCRITAS.

Quid Cenſor tibi vis alienae acerrime culpae,
In rugas frontem dum trahis uſque tuam;
Innocuos procul eſſe jubens riſuſque ſaleſque,
Et ſi quid vitae triſtia fata levat?
Dum pecudum ritu platearum ſtrata tueris
Semper, & in coelum lumina ferre times.
Dum tenui addiſcis modulamine mittere vocem,
Et veſtem nullos cogis habere ſinus;
Crebraque dum ducis ſuſpiria pectore juſſo,
Nec cuiquam laeſus dum ſine fine gemis.
Dum quoties audis reprehendi crimina ſecli,
Ex oculis toties gutta coacta cadit.
Tune homines quoniam potes iſto fallere mimo,
Hocne etiam ſperas fallere poſſe Deum!
Non, non. Ille videt ſcelerum teterrima monſtra,
Cordis in impuri quae latuere ſinu:
Non, non. Ultores indignans adparat ignes,
Qui tua perpetuum viſcera, Cenſor, edant;
Et veris lacrimis, quae nunc abſcondita celas,
Tot tua te ſubigant crimina flere palam.

ELEGIA VII.

HERMANNO VAN RYNEVELT,

Quum J. U. D. pronunciaretur.

SIc eſt. id vigiles dudum meruere labores,
  Id genii dudum vis generoſa tui,
Atque animus ſemper ſtudiis excultus honeſtis,
  Et Latii fixus pectore juris amor.
Quare age, jam meritos molire, Hermanne, triumphos:
  Quare age, victrici cingere fronde caput.
Scilicet aequa Themis, neque enim Dea juſtior ulla,
  Mercedem curis juſſit adeſſe tuis.
Teque ſui gaudet cuſtodibus addere templi,
  Jure peritorum dum chorus omnis ovat:
Phoebus & excelſo titulos gratatur Olympo.
  Fallor? an & fulget clarior inde dies!
Et decus hoc omnes, ſic fas, gratantur amici,
  Laetitiae certant & dare ſigna ſuae;
Teque novum myſtam, te victoremque ſalutant,
  Et geminant plauſus, & bona verba ſonant,
Et fortunatos, praeſentia namque futuri
  Omen habent, clamant, quos tueare reos.
Ipſe quoque, ut decuit, ſucceſſu laetus Amici,
  Pauca fero quali carmina cumque lyra.
At tu, ſic Divos habeas ſine fine faventes,
  Accipe non dura munera noſtra manu:
Munera, ſincero tibi quae de pectore mitto,
  Munera amicitiae pignora parva meae.

ELE-

ELEGIA VIII.

PRIMUS AMICAE OCCURSUS.

Qualis Nasicaa fortem comitavit Ulixen,
 Alcinoi lustrans culta roseta patris:
Qualis Vertumno placuit Pomona marito,
 Dum peragrat ruris florida regna sui:
Qualis & Anchisae, pascenti vallibus Idae,
 Aeneadum genetrix obvia facta Venus:
Talis forte suis mea lux errabat in hortis,
 Eripuit mentem quum mihi prima meam.
Ignitas oculis vibrabat virgo sagittas.
 Ardebat niveis purpura rubra genis.
Candida mittebant flammas praecordia; quales
 Saepe repercusso marmora sole vomunt.
Caesaries, roseis late cervicibus errans,
 Spargebat rutilans, aurea tota, jubar.
Ussissent tactu solo digitique manusque.
 Spirabant aestus punica labra novos.
Ut vidi, ut rapui miseris incendia membris!
 Visceraque ignotus venit in ima vapor!
Sanguis ut in venis efferbuit instar aëni!
 Salsaque de tota fronte refluxit aqua!
Ignibus incalui, quantis calet Aetna Sicana,
 Quum cava Mulciberis follibus antra sonant.
Atque ego mirabar pariter, pariterque gemebam,
 Tam rapidis facibus pectora nostra coqui.

 Quum

Quum se majorum obtulerunt miracula rerum,
Vera licet, veri non habitura fidem.
Ver erat incipiens; adstrictum frigore coelum:
Finierat regnum non bene tristis hiems.
Dum spatior; faciem coelum mutavit & annus,
Atque aestas primo vere repente subit.
Ac Boreas tepidis Zephyros spiravit ab alis,
Mulsit & aërias mollior aura plagas.
Terraque purpureos flores resoluta profudit,
Et caput e tepido sustulit herba solo.
Atque repentinos nemus induit omne virores;
Ac teneris arbor foetibus aucta fuit.
Non secus, ut melior quondam natura resolvit
Horrifica squallens mole situque chaos,
Exiliens subito praegnantibus arbor ab agris
Frondibus & pomis risit onusta novis.
O! quam te dicam, timida sum voce locutus,
Nais an e magnis una Deabus ades!
Esse potes tepidi pulcerrima sponsa Favonii:
Vicinis colitur maxima Flora locis.
Anne putem Nympham, cui plenis structa canistris
Foecundos onerant roscida poma sinus:
Curva mitella comas, humeros stola longa sedentis
Integit: auritus stat canis ante pedes:
Quam frugum celebrat tempestatumque potentem
Plurima pagana sculpta tabella manu?
Fallimur; haud ea vis Nympharum, non ea forma:
Ipsa sed e Cypriis fluctibus orta Dea es!
Te, Dea, te fugiunt glacialis frigora brumae,
Ac pluviis mixtae grandinibusque nives:

Ad-

Adventuque tuo ponunt fera murmura venti,
  Et mare placatis litora lambit aquis:
Te veniente novos ſentit natura calores,
  Ac tepefacta ſinum parturit omnis humus:
Qua graderis, flores ſubmittit daedala tellus,
  Et fontes ſtrepitant, & Philomela canit:
Depulſis ridet nebulis tibi magnus Olympus;
  Pulcrior in niveis ſol nitet ipſe rotis!
Quod ſi mortali prognatam credere fas eſt
  Semine, & hoc utero femina geſſit onus;
O! fortunati, qui te peperere parentes!
  O! frater felix, & tibi ſiqua ſoror!
Is vero Superis aequandus ſorte beata,
  Siquis vel nunc eſt, vel tibi ſponſus erit!
Me miſerum! ad nomen geminatur amabile ſponſi
  Ardor, & heu! penitus pectora flamma vorat.
In cineres abeo; niſi tu, Dea, fata retardes:
  Nam mihi ſemper eris tu Dea, & ipſa Venus.
Cur autem peream? quid te mors noſtra juvabit?
  Solane ſis damno ſaeva reperta meo?
Quo rus omne beas, me, quaeſo, reſpice vultu:
  Huc oculos vertas, ſidera bina, tuos.
Oſcula, da, roſeis figam labiiſque geniſque,
  Et dextra dextram pectoraque iſta premam.
Frigidane, exquiram, tantos incenderis aeſtus,
  An poſſis ſimili tacta calere foco.
Ah! potius noſtras populat quae taeda medullas,
  In tua deſcendat corda vapore ſuo:
Ignis & extrema ſpiret, precor, iſte favilla,
  In quam nos rediget non fugienda dies.

ELEGIA IX.

D. M.

PETRI VLAMINGII,

Poëtae eximii.

NUnc dolor infelix, Vlamingius, ante voluptas
  Plurima, Pegasea qua fluit amnis aqua,
Occidit. inferias vati Libethrides ite.
  Luctisona resonet laurea silva tuba.
Vester erat, divae Pimpleides; orgia fidus
  Per Batavos semper blanda tulisse choros.
Singula neu referam, villa est Hoogwoerdia testis,
  Quam tulit Aonia gratus in astra lyra.
Felices agros! felicia praedia! si non
  Immeritam vatis mors sceleraffet humum.
At domino fertur, si fas est credere, rapto
  Triste solum moestis ingemuisse modis.
Et pariter visa est omnis fugisse voluptas.
  Gratia nimirum dosque erat ipse loci.
Tu vero, curvos properat ceu piscis ad hamos,
  Nescius instantis, quam tegit esca, necis,
Huc te contuleras, Vlamingi, moenia vitans,
  Pierisinque petens otia grata tuis.
Forsitan ipse citos hortatus es ire caballos,
  Mente levi fingens gaudia firma parum.
Jamque salutanti genium villaeque, locique,
  Comminus, exciderunt haec quoque dicta tibi.

Ter quater o ſalve regio, qua Chloris odora
  Poſſidet Harlemii jugera multa ſoli.
Haec prius admirer, num commoda meſſibus arva,
  Herboſosne toros, quos ſua lympha ſecat!
An magis adclives cumulos flaventis arenae,
  Quîs maris irridet patria freta minas!
Sit viſum hoc quodcumque mihi nunc alite fauſta.
  Fallor? an augurium garrula Nympha probat:
Nympha e ruderibus referens mea verba propinquis,
  Qua ſteterunt Cleviae tecta ſuperba domus.
Arx olim, nunc reliquiae vaſtantis Iberi,
  Sanguineique Albae crimina foeda ducis.
Hoc potius, quam ſi cives diſcordia turbans
  Credatur cladis cauſſa fuiſſe ferae.
At vos praecipue fundi ſalvete paterni
  Culta vireta, meae mentis amica quies.
O mihi nunc ſolitum praebete levamen, ut urbis
  Effugiam veſtro taedia multa ſinu.
Venturaeque ſenectuti, ſit in omine pondus,
  Eſte, precor, longum grata latebra meae.
Talia poſcenti, jam dudum Parca ſupremum
  Stamine fatali nebat iniqua diem.
Sic aliquis, ſubiens redimitis litora velis,
  Ad ſcopulos fracta nave, repente perit.
Protinus, hoc celeri portans trans aethera penna,
  Spargitur Amſtelia rumor in urbe, malum.
Ecce, canit, gelidis Vlamingius occubat umbris,
  Jamque venit nigra contumulandus humo.
Me miſerum! talis nobis rediturus abiſti?
  Heu! ita te reddis, dulcis Amice, tuis?

 O ſal-

O fallax hominum fors & mens coeca futuri!
  O fata Aoniis non fugienda viris!
Vix Hoogſtratano fuſas ſiccavit Apollo,
  Quum poſcis lacrimas en! quoque, Petre, Dei.
Quid refert? ſi non vates ſacer interit omnis,
  Poſtque obitum magno foenore fama venit!
Haud ſecus extento vivit Vlamingius aevo,
  Quotque colunt Muſas, reſtat in ore virûm.
Carmina nam quis non miratur, qualia Livor
  Ipſe nequit Syria digna negare cedro!
Quiſve novo neſcit perfuſum lumine vatem
  Aetherei partus, Virgo beata, tui!
Hujus ut Arcadicos, penſum juvenile, lepores
  In Batava melius veſte nitere dedit!
Ut quoque te docuit, caſtae Pharos optima vitae,
  Ore, Cebes, Grajo Belgica verba loqui!
Hinc quid Spigelii referam ſenis aurea ſcripta,
  Et facie & cultu facta decora magis?
Quidve Hoogſtratani, quid vatis, ab hoſpite nomen
  Qui tenet, e tenebris carmina ducta canam.
Non tamen invictus gyro ſtetit impetus iſto:
  Moliri majus quin fuit auſus opus.
Hoc jam impenſa refert, & plures cura per annos
  Impendenda tuis moenibus, Ya pater:
Undique dum veteris conquirit temporis acta;
  Quae valeant urbi conciliare decus.
Auguror, ipſe bonum firmabit Jupiter omen,
  Irritus ex toto non erit iſte labor.
Ac famae ſtimulis aliquis compulſus honorae
  Cernere quám cupis hanc, Amſteli Nympha, diem!

Nau-

Naufragii facras tabulas fervabit ab undis;
Et rude adhuc patriae pervigilabit opus.
Ifta fed, Huidecopere, manet pulcerrima laus te,
Dilectum Charifin Pierifinque caput.
Ante tamen, peragas fic Pallade coepta volente,
Nec premat haec collum farcina magna tuum,
Nobifcum lacrimis buftum perfunde poëtae,
Nec caro cineri debita jufta nega.

ELEGIA X.

Viro Clariffimo

PETRO BURMANNO,

FRANC. FIL. FRANC. NEP.

Literarum Humaniorum Profeffionem in Academia Franequerenfi aufpicanti. S.

QUa, Burmanne, precor, longum potiare, falutem
Amftelia mittit Petrus ab urbe tuus.
Quid tamen? an fimulac demfifti vincula chartae
Grata fuit digitis litera fcripta meis?
Tardior & quanquam, facrae nunc denique luci
Debita portantis verba, probata via eft?
An, quamvis gratata novos veniffet honores,
Dixifti increpitans, cur ita fera venit?

Scilicet officii si quis non prima capessat
  Tempora, dilati gratia multa perit.
Quam nunc aequoribus distarent moenia longis
  Amstelio cuperem Franequerana solo,
In pelago saltem dubio, ventove vetante
  Culpa retardatae posset ut esse viae.
Parce tamen socii pectus, Burmanne, fidele
  Criminis ob longas insimulare moras.
Non etenim semper, tua quae pulcerrima sors est,
  Respondet precibus Musa vocata meis.
Sive ita nascenti triplices cecinere Sorores,
  Difficili nentes stamina nostra colo:
Seu vitae ratio est, quae Majae plurima nato,
  Virgineo cedit tempora parca choro.
Quam Mercaturae male cum Tritonide docta
  Convenit, aut Phoebo Numinibusque novem!
Nam quoties positis rationum, Petre, libellis
  Pegasidum volui sacra litare focis!
Saepe novos titulos age jam gratemur amico,
  Ipse mihi dixi, conspicuumque decus,
Ac cithara sumta tentavi condere carmen,
  Burmannum posset quale decere meum.
Quin etiam, memini, latum celebrata per orbem
  Mens fuerat gentis dicere facta tuae.
Et Franciscus avus jam, Franciscique Parentis
  Magna sonaturo nomen in ore fuit.
Nunc ad se totum rapiebat Patruus ingens.
  Cui merito adsurgit doctus ubique chorus.
Quem Pallas Leidana decus, columenque fatetur,
  Exoptatque diu possit ut esse suum.

Tu-

Tuque, Patris tanti ſoboles generoſa, ſubibas
  Trajectinorum ſplendor, amorque, Patrum.
Nec minus & Fratrum par nobile, Petre, tuorum
  Ardor erat merita ferre ſub aſtra lyra:
Quorum Paeoniis perfectus in artibus alter,
  Chriſticolûm curam ſedulus alter agit.
O utinam! noſtro ſiviſſent vivere voto
  Fata, procul curis, Mercurioque procul,
Et choreis Heliconiadum, Phoebique dediſſent,
  Deliciis noſtris, implicuiſſe manum.
Hinc mihi vidiſſes Heroum ſurgere carmen,
  Materiae numero conveniente ſuae.
Hos inter quoque te poſuiſſem nobile ſidus;
  Ingeniique forent cognita dona tui.
Per me ſciretur, vidit de matre cadentem
  Protinus ut placido lumine trina Charis.
Phoebus ut Aoniſin de te mandata ferebat,
  Ora caballino tinguere fonte jubens.
Utque ſacra lavit, lotumque fideliter, unda,
  Excepit roſeo Calliopea ſinu:
Et laurus hederaſque inter requieſcere fecit,
  Feſta ubi Pieridum cantibus antra ſonant.
Nil igitur mirum, ſi mox adoleverit ille
  Carminis, a teneris tam bene coeptus, amor;
Si tibi, Muſa quibus toties ea paverat ante,
  Dulcia nectareis roribus ora fluant.
Ut ſors, addiderim, primo minus aequa licebit
  Ante diem rapiens cum genetrice Patrem,
Nutriri dedit in Patrui penetralibus altis,
  Praeterita emendans munere damna novo.

Eſt

Eſt adeo multum, doctis adſueſcere curis,
 Et meritae puerum laudis amore capi.
Talibus auſpiciis igitur penetrare receſſus
 Hiſtoriae tibi fas, eloquiique, fuit.
Contigit & cani ritus cognoſcere ſecli,
 Et Critices fauſto templa ſubire pede.
Ter quater o felix, licuit cui cernere tanti
 Coram, quae referas, inclyta facta Viri.
Hinc tamen ingenio ſediſſe haud ultima credo
 Tot de Barbarie parta tropaea fera:
Et tibi mature ſubiit quoque culmina Pindi,
 Et valida Muſas adſeruiſſe manu.
Grande rudimentum doctrinae mittere in hoſtes
 Tela, ſacri belli primaque ſigna dare.
Quid jam quid fruſtra fugis Ignorantia, quidve
 Speluncis properas abdere turpe caput!
Quin Burmannorum nomen fatale tremiſcens
 Impia jam pedibus colla premenda para.
Ut, veluti nomen quondam tituloſque perennes
 Africa Scipiadae ſub juga miſſa dedit:
Sic quoque tu genti Burmannae, peſſima, nomen
 Debellata feras perpetuumque decus.
Ominor, eveniet. plauſis Victoria pennis
 Ipſa dat augurii proſpera ſigna rati.
Ecce abitum cari WeſlingI Friſia Pallas
 Flens ſedet immiſſis uda per ora comis,
Maeſtaque confuſis tundens praecordia palmis
 Ecquis erit, clamat, qui mala noſtra levet!
Lucida, me miſeram! quo ſe cito condidit axe
 Splendebat noſtro quae modo ſtella polo.

Atta-

Attamen haud fueram ſecura, mihique timebam,
Hei! mihi cauſſa nimis juſta timoris erat!
Cum Trajectenſi virtus Dukera Lyceo
Ulterius ſolitam ferre negavit opem,
Et, procul a turba, ſenio ſuadente, quietos
Conſtituit ſolo ducere rure dies.
Si quid noſtra tamen valuiſſent vota, careret
Dukero jam non in mea damna ſuo.
Ipſe quoque exutus ſenio, nervisque refectis,
Ferre foret magnum quamlibet aptus onus.
Sed quid ego ad ſurdas nequidquam conqueror auras,
Et facio rapidis verba ferenda Notis!
Invida Trajectum, noſtra quae clade ſuperbis,
Dic, tantum rapias quo mihi jure decus?
An, quod clarus erat meritis Weſlingius heros,
Cauſſa ſat apta tibi, cur ſpoliarer ego?
At ſi jam non te, Superos mea damna movebunt.
Dî facite o! maneam ne ſpoliata diu.
Sed bene habet. tetigere preces pia numina juſtae.
Gratulor hoc, Pallas Franequerana, tibi.
Burmannus lacrimas meus en jam terget ab ore,
Vulneraque optata facta levabit ope.
Illius haud uſquam deerit tibi vivida virtus;
Dum geſtit juvenis munus obire viri.
Non ſecus in ſolem primis ſe nixibus ales
Tollit, ſi qua geret tela triſulca Jovis,
Immotiſque oculis radiantem ſuſtinet orbem,
Adſumens animos a propiore Deo.
Haec ego conabar, recolo, dulciſſime rerum,
Pluraque Maeonia dicere, Petre, tuba.

Sed

Sed mihi Mercurius quoties male ſedulus aures
  Vellit, propoſitum praepediitque meum!
Et vix hos elegos humiles permiſit iniquus
  Saepe interrupta deproperare manu.
Nunc etiam ceris, ad te qui perferet iſtas,
  Nauta jubet finem ponere. Petre, vale.

ELEGIA XI.

AD FRATREM

JAC. PHIL. D'ORVILLE.

DE NIHILO.

NUlla rogas ſcribam cur carmina, candide Frater;
  Et me jam, fateor, ſcribere nulla pudet.
Quid vero faciam! quum cogar, ſcribere quamquam
  Carmina nulla pudet, ſcribere nulla tamen?
Non Hymenaeus enim, ſocias celebrandus ad aras,
  Poſcit ab invita carmina feſta lyra:
Nec licet Heroum ſublimia tollere coelo
  Facta; decent magnas grandia vela rates.
Nec libet immixto plebejis ſcribere nugis
  Carmina, cum proceres curia celſa novat:
Ominaque in melius verſuri dicere ſecli:
  Omina Coeleſtes non habitura ſuos.

Pu-

Publica namque jacent, privataque sola coluntur,
  Ac rari curam posteritatis agunt.
Ergo decantem, quibus haud accendimur, ignes,
  Inque leves elegos fictus amator eam?
Non animus fert hoc. Scribam ne nil tamen, ecce
  De nihilo carmen, si modo carmen, habe.

ELEGIA XII.

Viro Clarissimo

H. G. VAN VRYHOFF,

Professionem Juris utriusque in Academia Harderovicensi auspicanti.

QUale peregrinis faciens commercia terris
  Gestit, & haud tacita gaudia mente premit,
Si qua per ancipites casus hostisve, viaeve,
  Ac post sollicitae taedia longa morae,
Occiduis tandem redeat vaga classis ab undis,
  Aut illis, rutilos sol ubi jungit equos.
Sic tua non levior pertentans corda voluptas
  Conscia laetitiae promere signa facit;
Dum Themis auspiciis ineunti rite secundis
  Templa tibi felix ad sua sternit iter:
Templa, Deae multis quae consecravit ab annis
  Harderovicana Gelria fortis humo:

Tem-

Templa, virûm fama totum celebrata per orbem,
  Laude quoque ingenii mox celebranda tui.
Mentis enim vigor hoc ſpondet, ſpectataque virtus
  Ante ſub auſpiciis Fratris, Huberte, mei,
Dum ſecli pariter veſtigas rudera priſci,
  Nil dubitans patrios deſeruiſſe lares:
Atque alio populos, alio ſub ſidere terras,
  Fluminaque, & montes pectore firmus obis.
Gallica qua late regio, qua Romula tellus,
  Horrificiſque tonans qua patet Aetna jugis,
Ac porrecta per immenſos Germania fines
  Albim cum Rheno Danubiumque bibit.
Nec ſe ſe fervor quidquam tuus ille remiſit.
  Tempore quin pulcer crevit honoris amor.
Hinc etiam perges jam clara in luce locatus
  Ingenii dotes exſeruiſſe magis:
Aſtraeamque tuam, primas haec vindicat, ibis
  Semper, & Aonidas demeruiſſe Deas.
Illae quippe ſuo te nutrivere ſub antro,
  Et liquido dederunt fundere ab ore melos.
Atque iter a vulgo tibi monſtravere remotum,
  Culmina quod bifidi montis ad alta ferat.
Quod vates tenuere olim, per Apollinis artem
  Immortale ſibi qui peperere decus.
Hoc tu nunc inſtas, hederae decerpere frondem
  Contendens, Pindi qua viret altus apex.
Plura quid addiderim? vix, vix haec ipſa referri
  Nempe, verecundae frontis Amice, finis.
Non laudatricis citharae modulamina tanti,
  Ut tibi ſuffundat Muſa rubore genas.

At

At ſi materiem texendis verſibus optet
  Pieris: en alio tramite flectat equum.
Cur non, Vryhovi, memori de carmine ſerus
  Diſcat amicitia corda ligata nepos?
Nam tam certus amor ſub pectore ſpirat utroque,
  Ut trans Lethaeas vivere poſſit aquas.
Cur taceat lacrimas, taceat ſuſpiria crebra,
  Nec leviter Paphia viſcera aduſta face,
Ut tua formoſas inter non ultima virgo
  Abſtulit argutis lumina luminibus?
Nam celare licet primos tentaveris aeſtus,
  Non longum potuit corde favilla tegi.
O nimium felix! pulcro quod adureris igne,
  Non ſemel incaluit quo pater ipſe Moſa,
Sidereoſque oculos miratus eburnaque colla,
  Lenius ire ſuas Rottera juſſit aquas.
At felix iterum! dominae quod limina durae
  Obſediſſe tibi non Cytherea dedit:
Sed grave quae poſſit miſerari vulnus amantis,
  Nec gemitus, lacrimas nec numerare neget.
Cur Erycina tamen, ridens modo fronte ſerena,
  Inviſis toties nubibus ora tegat,
Nec ſinat optatos, miſeris, prendere portus,
  In mare nunc aeſtu, nunc referente Noto.
Si neſcis, adeo cuiquam vix aequa Dione,
  Ut det inoffenſo vota tenere pede:
Gaudia ſumma prius ſed quam ferat, uvida fletu
  Cernere laetatur, pallidaque ora, Venus;
In primis facunda cupit lamenta, preceſque
  Vatis amatoris combibere aure diu.

Amſteliae teſtes ripae, quas tempore longo
  Credibile eſt queſtus edidiciſſe tuos.
Sed jam ſiſte, licet, gemitus, & lumina ſicca,
  Oblitus, duri quidquid habebat Amor.
Nam prope tempus adeſt, quum tu pro mille querelis,
  Pro totidem lacrimis oſcula plura feres.
Cernin'? Hymen roſeis ut vinctus tempora ſertis
  Ornatam quatiat lampadas ante forem?
Ut croceum ſpargens florem, myrtumque, Cupido
  Ducat odoratos matris ad ipſe focos?
Juno favens, thalamis laetum ſocialibus omen,
  Nectat ut albenti vincula flava manu?
Fallimur? an feſtae Charitum ſonuere choreae,
  Terpſichore dulces quîs praeit ipſa choros?
Heſperus & mergi feſtinat pronus in aequor,
  Surgat ut Eoo Lucifer axe tuus?
Quin igitur propera, quo te luſuſque, jocique,
  Ambroſiaque madens ſponda marita vocant.
Chriſtinaeque tuae placitas infuſus in ulnas
  Utere deliciis, Sponſe beate, tori.
Sic, decies Phoebe poſtquam reparaverit orbem,
  Per liquidum niveis aethera vecta rotis,
Dii faciant, quîs ſunt ſacra connubialia curae,
  Ut felix ſimili prole ferare pater.
Haec ego vaticinor. Quod ſi non fallat Apollo,
  Poſtmodo tu dices; Hic bonus augur erat.

ELE-

ELEGIA XIII.

IN OBITU

Viri Amplissimi

DIDERICI VAN DER MEER,

Ad Filium praestantissimum

JEREMIAM VAN DER MEER,

J. U. D.

MEriade, ſpirans clari Genitoris imago;
  O ſpes, o ſoboles nobilis una domus.
Vota tibi nuper, memini, & bona verba parabam,
  Sponte ſua Patrem dum novus ambit honor.
Quem Procerum voluit meritum mens provida lectis,
  Quîs Oriens curae eſt, adnumerare viris.
Adfini Libitina domum ſed funere turbans
  Gratantem vetuit me comitare chorum.
At, quamvis abſens, animo pia vota peregi:
  Vota Deos heu! heu! non habitura ſuos.
Nec nimium vovi, faſces & frena volentis
  Urbis ubi vovi, Neſtoreoſque dies.
Omina praebuerant, ſic rebar, certa futuri
  Et vires ſolidae, laetus & ore vigor,
Atque animus late fulgens virtutibus altis,
  Ac crebris meritis publicus auctus amor.

Quo tamen ista tibi, Vir splendide? num minus Orco,
  Quamquam talis eras, victima facta jaces?
Nempe jaces: & nequicquam Themis irrita vovit
  Te fore mox decori praesidioque sibi:
Cognitaque expertae speravit robora dextrae,
  In solio staret qua bene fulta suo:
Et qua vulturios, genus insatiabile, aduncos
  Dejiceret, raucos comprimeretque canes:
Immanisque Hydrae tandem foecunda domaret
  Colla, nisi Herculea vix superanda manu.
At nunc illa, comas inter suspiria scindens,
  Haud animo celat vulnera facta suo:
Nominibusque vocans Divarum quamque piarum,
  Has mecum exsequias ite frequenter, ait.
Haec nos haec pariter clades pertingit ad omnes,
  Quae sacra progenies dicimur esse Jovis.
Donec enim vegetos animabat spiritus artus,
  In gelidum cinerem fax neque versa Viri,
Templa tenebamus pulcerrima pectore sancto,
  Et focus haud alibi cultior alter erat.
Quem nobis quoniam rapuerunt invida fata,
  Heu! heu! quid miseris est nisi flere super?
Quid! nisi testatum terrisque poloque dolorem
  Fecisse, & carum composuisse caput?
Vix haec fata; venit nullis obnoxia fucis
  Religio, sparsa moesta per ora coma,
Astraeaeque latus, ducentis funera, claudit,
  Plangit & indigna pectora nuda manu.
Suetaque sublimi semper petere astra volatu
  E rutilo Virtus aethere lapsa venit.

Et

Et ſimul incedit, ſed non in veſte nitenti,
  Sed pullata trahens ſyrmata, cana Fides.
Nec Probitas, qualis Saturni nota ſub aevo,
  Nec Pietas aberant, utraque ſciſſa genas.
Funereamque auget Libertas patria pompam,
  Propugnatoris funere moeſta ſui.
Hinc uſu longo Prudentia plurima rerum
  Humentes ſequitur dilacerata ſinus.
Altaque Majeſtas, ſcelerum tremuere miniſtri
  Qua toties, vultus it cooperta ſacros.
Stipat & hanc aequans homines Clementia Divis,
  Flebilibuſque replet ſidera ſumma modis.
Denique defuerat Divarum nulla, patebant
  Atria perpetuum quìs modo caſta Viri.
Quae quia crudelem nequierunt flectere Parcam,
  Actave praecipiti ſiſtere fila colo,
Debita, quod poſſunt, lugentes juſta merenti
  Haec cineri ſolvunt, inferiaſque ferunt.
Amſtela, qui celſas urbis cognominis arces
  Irriguo liquidae flumine lambis aquae,
Deſine majores ad moenia, deſine, fluctus
  Volvere, coeruleum tollere & amne caput.
Me miſerum! ſubito quam ſunt tua gaudia verſa!
  Invida ſpes quantas abſtulit hora tibi!
Ille tui Didericus amor populi, ille Senatus
  Grande decus ſacri conſiliumque, fuit!
Cui modo clamabas, Laetos molire triumphos,
  Quaeſitum meritis, I, cape, care, decus.
Non aliis humeris melius, bene cognita virtus
  Fallere ſi nequeat, ſederit iſtud onus.

Ac videam tutas Orientis litora classes,
Quaeso, diu auspiciis ire redire tuis.
Inque sinus nostros, Danaes velut aureus imber,
Depluat innumeras India dives opes.
Talia vociferans, omnes ad gaudia cives
Excieras, plausum quos geminare juvat.
At brevis haec fuit, & turbata repente voluptas,
Venit ut erepti nuntia fama Viri.
Tunc te, tunc memorant subito pendentibus undis
Adtonitum multo diriguisse gelu.
Quin & perpetua referunt voluisse pruina,
Hoc nisi fata vetent, occuluisse caput.
Scilicet ille dolor visus tibi, Dive, perennis.
Et, dubium non est, ille perennis erit.
Nos decet ad tumulum luctus renovare quot annis,
Ac querulo moestos ore ciere sonos.
Parte sed ille sui meliore receptus in astra,
Tempora ubi vitae fine carentis agit:
Divinumque jubar, nullis narrabile linguis,
Qua fas est, oculo jam propiore videt:
Coelestesque choros inter, citharasque, lyrasque,
Concinit aeterno carmina grata Patri:
Nec resono planctu, lacrimisve movetur ab ullis,
Frigida quas tristes fundimus ossa super.
Si tamen e nobis coelo sentire beatos
Credibile est aliquid, nec bene facta latent;
Tum puto laetari, cum conspexere nepotes
A virtute nihil degenerare sua.
Ergo, Meriade, cassos, age, comprime fletus,
Ac potiora patri solvere justa para,

Id

Id facies, si rite premas vestigia clara,
  Virtutumque heres illius esse velis.
Sic melius, quam si tumulus de marmore per te
  Exsurgat, cineres aureaque urna tegat.
Sic melius manes venerabere, crede, paternos,
  Matris & adflictae dulce levamen eris:
Quae, socio viduata tori, ceu turtur, ademtum
  Nunc urguet lacrimis, & vocat usque, Virum.
Sic etiam tibi conspicuos augere penates
  Per titulos olim numina justa dabunt.

ELEGIA XIV.

IN PACEM

Batavorum Diuturnam.

DUm tonat horrendo late Bellona flagello,
  Sanguineisque furit Mars violentus equis;
Finitimique ruunt in tristia proelia reges:
  Arma suis thecis clausa Batavus habet.
Eunomiesque soror placidissima, rura celebrat
  Pinguia Belgiadum Pax, celebretque diu.
Hac duce nauta vagus securis labitur undis;
  Hac duce bos tutam scindit arator humum.
Mille sub hac florent studiosae Pallados artes,
  Gestit & Aonii praesul Apollo chori.
Pro lituis per agros resonant lotique lyraeque,
  Commoda quae Pacis celsa sub astra ferant.

Praelia ſiqua juvet claroſque ſonare triumphos,
  Arma viceſque canunt, magne Cupido, tuas.
Pace Venus laeta eſt. Paci bene convenit iſtis
  Cum telis, bellum quîs gerit almus Amor.
His, ne deficiat terras cultura juventus,
  Neu careant urbes civibus, ille facit.
Quin his, Mars, debes tua robora. Deſinat ille.
  Vis erit effoeto milite nulla tibi.
Poſce tamen potius validas aetate cohortes
  Gentibus ex aliis, quas fera bella juvent.
Barbara terribiles praeſtet tibi Thracia foetus:
  Augeat & numeros Sarmata pube tuos.
Si tamen invicto placeat firmare Batavo
  Agmina: tironum nobilis ecce manus.
Sunt quos thyrſigeri celebrant certamina Bacchi,
  Nec laſſat Paphiae ſacra palaeſtra Deae.
Hi media gladios vibrantes pace per urbes
  Vulneraque & caedes & fera fata crepant.
Aſt hi cum Muſis & Pallade, Pacis alumnis,
  Non intermiſſo bella furore gerunt.
Turba, Gradive, tuos quae ſuppleat apta maniplos:
  Hac, precor, extremos vince Boryſthenidas.
Dummodo bellorum rabies, terrorque, furorque
  Pellantur patrio ſemper ab orbe procul.
At quibus haec, Populi, debetis munera, Septem,
  Adſerta meritis Pace triumphus eat.
Sola triumphali digna eſt victoria pompa,
  Quae patriae nulla caede cruenta venit.
Adfremat his miles, vivit qui ſemper in armis,
  Et dux imperio laetior ipſe dato.

Vena-

Venales animae minima mercede facessant,
  Quique feros enses ambitiosus amet.
A dominis quondam male tutum pignus Iberis,
  Ac mox vindicibus paene rapina suis,
Consilio Procerum Libertas, optima rerum,
  Stabit, & in solio stat bene firma suo.
Dummodo sit nostris Discordia finibus exul,
  Aequatoque oneri quisque subire velit.
Nemoque, luxuria censu nudatus avito,
  Exuviis patriae turpia damna levet.
Praemia sint meritis: sontes vindicta sequatur:
  Dicat & in quemvis libera jura Themis.
Si vires errent campoque foroque potentum,
  Legibus & pulsis sceptra libido gerat:
Curiaque ipsa, sibi quo vindicet omnia soli,
  Imminuat populi singula jura sui:
Ac, ceu turba minor capitis, suffragia cives,
  Quae fuerant olim plurima, rapta gemant:
Muniaque obtineat, patrimonia civica quondam,
  Turpis adulator mancipiumve potens:
Si socii frustra repetant a praeside furtum:
  Nulla peculatûs crimina poena premat:
Sanctaque vox populi sit nomen inane Senatus,
  Et Marius modo res, & modo Sulla ruat:
Plebsque tributorum gravida sub mole fatiscens
  Non patres, rigidos experiatur heros:
Maluerint gentes unum quam mille tyrannos;
  Romaque Caesaribus sic data serva suis.
Tristia sed rapidi discerpant omina Cori,
  Aureaque aeternum tempora Pacis eant.

ELEGIA XV.

In Nuptiis

Praestantissimi, & Nobilissimi Viri

JEREMIAE van der MEER,

Ac Lectissimae Nobilissimaeque Virginis

MARIAE JOANNAE MUNTER.

IDaliae, Myrtus, soboles gratissima silvae,
  Inclytaque Aonii, Laurus, alumna jugi,
Praemia curarum, victricis praemia frontis,
  Huc e natali nunc properate solo:
Ut, suaves etenim junctae spiratis odores,
  E vestris peragam serta venusta comis:
Serta, quibus de more sacra circumdare luce
  Meriadae possim tempora cara mei.
Ad Paphiae delubra Deae, castique Hymenaei,
  Victor in auratis adparat ire rotis,
Ut, quae promisit pelago deprensus amoris,
  Ad meritos solvat debita vota focos.
Quare, non alios potius vinctura capillos,
  Ocius hoc circum currite, serta, caput.
Ille sinu dominae vos ponens sorte triumphi
  Perpetuas testes jusserit esse sui.
Sollicitoque aliquis vos illic lumine spectans,
  Visa bona sitis, dicet amator, avi,

Ah!

Ah! quando, rigidae conversa mente puellae,
  Suspendam Veneris sic ego serta tholo!
Fallimur? an frondes properant huc sponte cupitae,
  Quîs permulsa novo ridet odore domus.
Sic puto. Tu plexas tantum ne temne corollas
  Qualescunque mea, dulcis Amice, manu.
Nec tu, virginei princeps, Munteria, coetus,
  Materies nostri carminis esse nega.
Ipsa quidem es magni, fateor, testudine vatis
  Digna, vel a Phoebo Pierisinque cani:
At mea nec, primo si non contendat Homero,
  Est tibi dedecori Musa futura, reor.
Nec fas, jusve vetant laudes celebrare Deorum,
  Dircaeo inferius si quis olore volat.
Ipsa decora Venus, quamvis se fluctibus ortam
  Gaudet Apellaeas exhibuisse manus,
Creditur haud ideo cunctas sprevisse tabellas,
  Artifices alii quas posuere sibi.
Quid? quod perpetuo forsan tibi vate carendum,
  Si, nisi quae meruit, te lyra nulla canet.
Quo magis o, Superos sic experiare faventes,
  Pronubaque inceptis adnuat aethra tuis,
Quo magis o ne dura mihi sis, Virgo, canenti,
  Sed tibi devotis versibus aequa veni.
Sive tuae vernum florem memorabo juventae;
  Vix Hebe quali conspicienda venit.
Sive canam gemino radiantem sidere frontem,
  Unde pharetratus spicula torquet Amor:
Spicula sed flammis, sed adunco praedita ferro,
  Nec leviter jussum docta ferire latus;

Fixa

Fixa femel, follers quae non educere dextra,
Non valeat magico Theffalis ulla fono:
Ipfa nec, Ambrofiae fuccis incocta falubris,
Dictamni Creffis herba revulfa jugis.
Meriaden teftor, cui, poftquam fenferat ictus,
Non mens, non folitus conftitit ore color.
Et tamen auctores plagae crudelis ocellos
Non odit; magis hos vulnera paffus amat.
Hos amat, hos fpectare juvat, fpectare juvabit,
Quum nive confperget tarda fenecta caput.
Ofcula quid referam, quid eburnea colla, manufque,
Rofcida quîs cedat mane pruina novo.
Adfpice, quum nigris fpatiaris comta capillis,
Qua tilia Amftelias mollis inumbrat aquas,
Ut te de vitreis venerentur Naïdes undis.
Leda Jovi magno fic nova flamma fuit.
Sume canes comites, humeroque impone pharetram,
Jam Dryadum fies nota Diana choro.
Vernis cinge rofis crinem, vittaque coërce,
Cafta verecundi mater Amoris eris.
Carmine quo nunc ingenium velocius annis,
Perque bonas artes pectora culta feram,
Aut, quales viguere nova fub origine rerum,
Subdita Saturno quum pia terra fuit,
Extollam faciles, dignofque hoc pectore mores;
Hofpitium legit quod fibi trina Charis!
Adjice fortunatorum decora alta penatum,
Laurigeros fafces, purpureafque togas.
Quid! taceamne Patrem, tenuit qui providus urbis
Saepe gubernaclum, naviger Ya, tuae,

Quem

Quem mox auguriis pofcet fibi curia laetis
  Confulis ac patris rurfus obire vices.
Quod precibus fi funt, & erunt, fua pondera juftis,
  Huic aequi Superi fecula longa dabunt.
Hoc cupiunt Mufae, cupiunt Tritonia Pallas,
  Et Themis, & Pietas, urbis & ipfa Salus.
Felicem te, Meriade, quod & indole, & ore,
  Sanguine quod tali, praeda, puella, tua eft.
Sed neque formofae connubia degener, ipfe
  Audiat hoc Livor, tu generofa petis.
Quin in te facies, quam non fine pectore virgo
  Diligat, ingenui quam decet effe viri.
Eftque tuum meritum gentes vidiffe remotas:
  Et tibi funt Themidos tempora cincta manu.
Eft animus magnis curis, nec honoribus impar.
  Quos jactes, proavos enumerare potes.
Atque utinam clari non immatura Parentis
  Pollice rupiffet ftamina Parca fero!
Sed quid ego hos luctus renovo, nec ducere crudi
  Sciffa cicatricem vulneris ora fino?
Non velit, aut probet hoc, gaudens tuus aethere celfo,
  Meriade, Genitor, conjugioque favens.
Ipfe quoque indignas Matrem deponere curas,
  Et viduo lacrimas tergere ab ore jubet.
Ipfe vetat queftus. procul hinc tuba flebilis ito.
  Ad Veneris pompam tibia laeta facit.
Huc plectra, huc citharae faciunt, vocefque canorae,
  Plaudentum choreas huc ftrepitufque pedum.
Huc pater, exuta prius at cum cornibus ira,
  Bacche, facis, cantus laetitiaeque dator.

Sic,

Sic, rogo, nunc adſis. optatam Cynthius axe
  Dum vehit exoriens ſplendidiore diem.
Fallor? an & ceſtum Cytherea incincta potentem,
  E Cypro properans, ad nova ſacra venit?
Maternaſque rotas centum comitantur Amores,
  Evincti rutilas flore recente comas?
Dulcis Hymen, Syria genialia tempora nardo
  Sparſus, odoratas ventilat ecce faces!
Nulla mora eſt; praeeam quin jam bona verba ſacerdos,
  Votaque ponderibus non caritura ſuis.
Vivite felices, Cumaeos vivite in annos,
  Semper & in placito ſitis amore pares.
Aurea Pax, mitiſque omni Concordia vita
  Conveniant caſto, praeſideantque, toro.
Conjugii vinclis dulces Lucina, novoſque
  Saepe favens nodos impoſuiſſe velit.
Det Deus, ut vultuque animoque ſimillima vobis
  Perpetuent claram pignora nata domum:
Ac patriae poſſint annis volventibus urbi
  Praeſidium, Batavae ſplendor & eſſe rei.
Sic veſter per ſecla novis venientia ſponſis
  Omen erit felix, ſummaque vota, torus.

PETRI

PETRI D'ORVILLE ELEGIARUM LIBER QUINTUS.

ELEGIA I.

Psalmus Octavus.

O Deus, o ingens hominum tutela, Paterque,
Imperio magni qui regis aſtra poli:
Quam tua ſe latis expandit gloria terris;
Quam toto egregium nomen in orbe tenes!
Surgit ab Eois qua praeceps partibus Eurus,
Quaque ſub occiduis deſinit ille plagis,
Quaque procelloſis regnata Aquilonibus ora eſt,
Et pluvii aſſiduo quae madet imbre Noti:
Robora lactentes, tenerae tua robora linguae,
Et laudes referunt, Rex metuende, tuas:
Robora, quîs ſaevos ſuperas & dejicis hoſtes,
Protegis & populum nocte dieque tuum.
Inclyta quum celſi ſpecto palatia coeli,
Quod tua mirificum dextra peregit opus,
Sive illic ſolem, praebentem lumina terris,
Mulcentemque ſuae cuncta calore facis:
Sive illic lunam, noctis ſolamen opacae,
Lucentemque aliter ſemper ab orbe novo:

Sive illic certis errantia legibus aſtra,
 Mens ſtupet, & mecum ſic ego ſaepe loquor.
Hei mihi! quo potuit gens tanti humana videri,
 Ut memor illius, tu Deus, eſſe velis!
Hei mihi! quam nihil eſt, & eo non digna favore,
 Illius inviſas ut, Pater alme, domos!
Quid? non aligeris paullo tua dextra minorem
 Fecit, & eximio cinxit honore caput?
Illi tu liquido libratas aethere terras,
 Illi tu reflui caerula vaſta maris,
Illi tu pecudes armentaque magna dediſti,
 Per vacuum carpit quaeque volucris iter,
Silveſtreſque feras, genus & quod vivit in undis,
 Sive colat fluvios, aequora ſive colat.
O Deus, o ingens hominum tutela, Paterque,
 Imperio magni qui regis aſtra poli:
Quam tua ſe latis expandit gloria terris;
 Quam toto egregium nomen in orbe tenes!

ELEGIA II.

Anacreontis Ode Prima.

Ardor erat, memini, numeris gravioribus ire,
 Et funeſta ſuis dicere bella modis.
Jam mihi materies heroa in carmina Phoenix
 Cadmus erat, patriam dum fugit exul humum;

Et

Et gemini Atridae, ferroque ignique Pelasgo
  Diruta sera licet, diruta Troja tamen.
Nec mora sumta chelys, nervisque intenta sonoris,
  Et coepi valida fila ferire manu.
Ter percussa lyra est, toties percussa fefellit,
  Pro gravibusque leves reddidit illa sonos:
Proque feris telis, mulcentes corda sagittas,
  Lucentesque faces, arma, Cupido, tua.
Projicio citharam iratus, rursusque resumo.
  Instruitur chordis sed tamen ante novis.
Jamque paratus eram rursus furialia bella
  Dicere, & Herculeae quae potuere manus:
Ut periit Tegeaeus aper, periere bimembres,
  Quique suo infelix corpore pavit equas,
Ac gemini in cunis elisi fortiter angues,
  Hydraque per plagas & sua damna potens:
Sustulit ut volucres tento Stymphalidas arcu,
  Geryonesque triplex victus & ipse fuit.
Nequidquam. Solitos iterum decantat amores,
  Nescia consuetis abstinuisse sonis.
Ipse quidem rabiemque paro, bellique furores.
  Sed quid ego haec? contra fortius illa valet.
Aut igitur citharae vocalia fila necesse est,
  Aut sua cum saevis linquere bella modis.
Sed potius tamen hoc. Heroum bella valete
  Ferrea: non tanti gratia vestra mihi est.

ELEGIA III.

Anacreontis Ode Duodecima.

Quid tibi vis faciam? quas, dignas crimine, poenas
  Peccatis referam, garrula Hirundo, tuis?
Quae de te statuam cunctas exempla volucres
  Postmodo supplicio commonitura tuo?
Ne teneros etiam somnos abrumpere amantum,
  Quaerere vel poenas garrulitate velint.
Et fas est poenam pro rupto sumere somno.
  Lampsacio hinc asinus victima grata Deo.
Ergo ego, non bene quis peregrinas vecta per auras
  Venisti nostros, hospita tecta, lares,
Ergo ego rescindam volucres vis, improba, pennas?
  Perpetuis clausam carceribusve premam?
An potius, referens factum, non crimina Terei,
  Quae nocuit, linguam vindice falce metam?
Et magis illa nocens. quid enim male garrula somnos
  Sustinuit summo rumpere mane meos?
Nec tamen hoc unum est. Somni non commoda tantum
  Rapta gemo; quamvis haec quoque rapta gemo.
Cum somno abreptum queror acrius esse Bathyllum.
  Hic mihi praecipuus pectora moeror agit.
Nunc facilis mihi visus erat, nunc lenis amanti:
  Carpebam laeto gaudia plena sinu.
Me miserum! periit somnus, periere lepores,
  Tot periere animo gaudia grata meo.

Quid

Quid mihi si sonitu nocuisset buccina rauco,
  Martiaque horribili tympana pulsa manu?
Tu, quam longinquo fessam fractamque volatu
  Excepi tectis comiter ecce meis,
Quam mihi speravi, fueram quia dignus, amicam,
  De qua non potui damna timere mihi,
Tu mihi, tu talem mercedem, ingrata, rependis?
  Haec reddis meritis praemia digna meis?
Dicebam, mentemque ira stimulante ferebar
  Pressurus rapida garrula rostra manu:
Quam motis quoniam effugit velociter alis,
  Fac, puer, actutum nidus in igne crepet.

ELEGIA IV.

Anacreontis Ode Quartadecima.

Ille ego, qui Veneris poteram modo praemia magna
  Sprevisse, & duro pectore, & asper eram:
Ille idem quosvis, quantum mutatus! amores
  Ah! miser adfecto; nec nisi amare libet.
Nec longum est, memini, me quando adfatus amicis
  Commonuit verbis talia blandus Amor.
Tempus ad hoc pulcras odisti impune puellas,
  Fasque fuit matris spernere jura meae.
At nunc, si sapias, animi depone rigorem,
  Nunc aliquo tangi tempus amore tibi.

Utque velis, placidam Diva praebente puellam
  En tibi, & haud duri munera blanda jugi.
Nec licet, aut tutum eſt, contemnere juſſa parentis.
  Imperat. imperium vindicat ipſa ſuum.
Talia commemorat. Sed & haec & plura licebat
  Dicere. eram ſurdis ſurdior ipſe fretis.
Non tulit Idaliae proles animoſa Diones!
  Fulminat ex oculis ira dolorque Dei.
At tu, qui noſtras, ait, audes ſpernere voces,
  I nunc, i vires noſcere diſce meas.
Protinus infeſtum violentus corripit arcum,
  Jamque humero, telis plena, pharetra ſonat.
Contra ego, Pelides qualis vel maximus Hector,
  Aut Erymanthaeum qui ſuperavit aprum,
Aligerum contra in pugnas accingor Amorem,
  Indutus fortes aere rigente toros.
Ferrea nam pectus circum lorica tegebat;
  Geſtamen laevae ferrea parma manus;
Dextra gravem latae criſpabat cuſpidis haſtam;
  Enſe latus cinctum, caſſidis aere caput.
Interea volucrem pharetra fidamque ſagittam
  Deligit, & magno robore mittit Amor.
Illa volat; fueratque mihi ſparſura cerebrum:
  Vitata inflexo ni foret illa genu.
Mox alia, haud quidquam cedens virtute priori,
  Inſequitur, dextrum certa ferire latus.
Hanc ſubito in laevum flectens veſtigia ſaltu
  Effugio: veſtem ſtrinxit at illa tamen.
Ecce, novem emiſſis, pharetram bis quinque replebant,
  Vitatiſque novem, frenduit acer Amor.

Ul-

Ultima reſtabat: reſtantem fervidus in me
  Non profectura dirigit ille manu:
Scilicet e galea modo criſtas illa trementes
  Abſtulit, intactum praeteriitque caput.
Tum vero indomitos agitans ſub corde furores,
  Saevus ab ignota fraude petivit opem.
Ut, cum forte Jovis ſpeculata e nubibus ales
  In prato colubrae livida terga videt,
Devolat in terras, incautumque occupat hoſtem,
  Et telo & rapidis ocior illa Notis.
Sic Deus in nubes poſtquam ſe ſuſtulit altas,
  Signavitque oculis vulneris inde locum,
Pro jaculo ſeſe multa vi conjicit in me,
  Sperantem ſubitae terga dediſſe fugae:
Et jam ſecuro, quidquam nec tale timenti,
  Per medium pectus tranſit & oſſa mihi.
Fruſtra igitur galea, fruſtra thorace tegebar.
  Cum gladio valeat jam cava parma ſuo.
Nil juvat inductis miſeri ſi cingimur armis;
  Munimenta valent exteriora nihil.
Tutus enim, tamquam cataphractus Perſa, videbar;
  En furit intus Amor, ſaevaque bella gerit.

ELEGIA V.

Anacreontis Oda Vigesima.

IN rigidum potuit genetrix Sipyleïa ſaxum
  Converti, & lacrimas fundere dura ſilex:

Et ſumptis Procne volitare per aëra pennis,
Expertaſque ſibi non prius ire vias.
Sic ego nunc etiam vellem mutabilis eſſem,
Inque loco ſpeculi nunc tibi, Vita, forem;
A te ſpectarer, ſpectantiſque ora viderem,
Dum me de forma conſulis ipſa tua.
Aut fierem, tenui quo circumderis amictu,
Quaeque tegat teneros palla decora pedes,
Aut totus liquidas ſubito tenuarer in undas,
Ut de me nata, Vita, laveris aqua.
Imbueremve humeros unguentum factus amator,
Purpureaſque genas, purpureamque comam.
Faſcia vel teretes poſſem tetigiſſe papillas,
Fulgidaque in collo ludere gemma tuo.
Aut hoc ſi nimium, fierem modo vincula plantis,
Ut tererer pedibus ſemper ab ipſe tuis.

ELEGIA VI.

IMITATIO

Elegiae Primae Alb. Tibulli.

SOllicitis alius curis mereetur honores,
Lucroſique obeat jurgia rauca fori.
Me mea detineat molli Pimpleïs in arte,
Dum mihi circumdent laurea ſerta caput;

Dum

Dum non destituat, sed mitis plena ministret
  Semper Hyanteis pocula Phoebus aquis.
Ergo vel celeri percurram pectine chordas,
  Aut agili feriam fila sonora manu:
Nec calamum interdum labris trivisse pigebit,
  Arcadii calamum munera grata Dei:
Nec flavamve Chloen, tenuive Lycorida fronte
  Dicere, qua mollem myrtus opacat humum.
Nec, cum ver fuerit, cessabo rite per annos
  Debita Pierisin munera ferre meis.
Tum tibi, Phoebe pater, veteri de more litabo,
  Nec deerunt capiti florea serta tuo;
Tum, quae prima novus nobis produxerit annus,
  Fixa leges fanis carmina nostra tuis.
Tum non indictum mea fistula Pana relinquet,
  Et tua de nobis munera, Bacche, feres.
Deinde tuis faciam, tellus Argiva, poëtis,
  Deinde Latina tuis, deinde Batava tuis.
Nam vates seu serta vetus quis Delia gestat,
  Seu novus, ille mihi numinis instar habet.
Tantum, oro, faciles nobis vos esse velitis.
  Dona nec e pura spernite parva manu.
Illos, vena beat quos plurima, grandia fas est
  Reddere. de nobis sat leve carmen erit.
At vos exiguo, Livorque & Mome, poëtae
  Parcite. in insignes arma movenda viros.
Non ego sum, celso feriam qui vertice coelum.
  Egregiis merces vatibus ista venit.
Si possim bifido, satis est mihi, monte morari,
  Atque aliquem vates inter habere locum.

Quam juvat hic varios placidum ridere tumultus,
Hic dum ſperat opes, ille parare decus!
Quam juvat hic riguis ſpatiari molliter hortis!
Quam modo per requiem ſomnia grata ſequi!
Somnia quae nulli ſunt umquam viſa profano,
Qualia non vulgus, ſordida turba, capit.
Vidit at Aſcraeus vates, quum paſceret agnos:
Ac quicumque ſacrae Phocidos amne bibit.
Haec mihi. nodoſas alii ſtet ſolvere leges,
Et miſero linguam proſtituiſſe lucro:
Aut poſt ſollicita ſuffragia vendita cura
Tergemino vanum tollere honore caput.
Non ego jam nequeo curis ſemotus ab iſtis,
Verſibus a teneris nomen habere mihi,
Et placidus ſemper tutae indulſiſſe quieti,
Aoniiſque choris implicuiſſe manum.
Cum lucro potius magni valeatis honores,
Quam cogar Muſas deſtituiſſe meas.
Quem capit ambitio, quem fulvum faſcinat aurum;
Hunc decet & curas, duraque multa pati.
Me retinent dulcis blandiſſima vincla Thaliae,
Mille voluptates me, lepidique joci.
Non ego laurigeros cupio, mea Muſa, triumphos:
Dum de te, quodvis fac mihi nomen eat.
Dum tecum, nemorumque comae, laqueataque topho
Antra juvent, Clariae dulcis & hauſtus aquae,
Nec pigeat, tibi quîs fiat formoſa corolla,
Liliaque & mollem deligere ungue roſam.
Quo mihi vel regnum vel Croeſi magna talenta,
Si me perpetuo cura maligna premat!

Si

Si me circumſtent miſeri ſine fine labores,
 Ac pereant Muſis otia grata meis.
Ille ſilex, qui Pieridas quum poſſet amicas,
 Et trigam Charitum ſemper habere ſuam,
Maluerit rixaſque fori, perplexaque jura,
 Aut dubios faſces anxius uſque ſequi.
Ille licet latum demittat pectore clavum,
 Candentiſque togae ſyrmate verrat humum:
Ille domos amplas, defenſorumque reorum
 Ex ſpoliis campi jugera multa paret.
Ipſe ego te venerer, vivam tibi deditus uni,
 Muſa mea, hoc feriat dum Libitina caput.
Pro quo, judiciis non vilia praemia noſtris,
 Non indefletum fac, rogo, terra premat.
Atque aliquis moeſto lacrimans in funere clamet,
 Theſpiadum fueras tu quoque dulcis amor.
Veſter amor fuit heu! indignos ſolvite crines,
 Caſtalides; flavas, Cynthie, ſolve comas;
Solvite, & abſumtum lacrimis donate poëtam,
 Neu cineri officium dulce negate pio.
Sic clamet. lacero potius ſed parcite crini,
 Et lacrimis. res haec invidioſa mihi.
Me modo nunc, precor, ad choreas admittite veſtras,
 Perſephone noſtram quam ſecet ante comam.
Hic non ſegnis ero. valeant faſceſque, forumque,
 Haec cupidis faciant taedia longa viris.
Aſt ego ſacrato contentus nomine vatis,
 Lucraque, palmatas deſpiciamque togas.

ELEGIA VII.

Q. Horatii Flacci Oda nona Libri primi.

CErnis, ut albenti borealibus aſpera ventis
  Veſtit hiems montes vellere, veſtit agros;
Ut nivibus jactis omnis jam ſilva laborat;
  Ut vix impoſitum ſuſtinet arbor onus:
Ut facit admiſſos glacies conſiſtere rivos;
  Ut, modo quae naves, jam vehit unda rotam.
Et tu frigus adhuc diſſolvere, lignaque ceſſas
  Ponere in accenſos, o Taliarche, focos?
Quid ceſſas? dudum perfundat pectora Liber
  Laetitia, coecos excutiatque metus.
Nunc tempus, ſaevos cum frigore ſpernere ventos,
  Ignibus exſtructis, appoſitoque mero.
Cetera magnorum curae permitte Deorum:
  Quîs coelum, & tellus, paret & unda maris.
Vidi ego ſopitum ſubito conſurgere Corum,
  Et tumidum fieri, cum voluere, fretum:
Et vidi ſubito ſaevas poſuiſſe procellas;
  Et fragor in toto gurgite nullus erat:
Nec veteres ſilvis orni, celſaeque cupreſſi
  Murmura jactatis ulla dedere comis.
Craſtina portarit tibi quid, quum fulſerit, Eos,
  Ne quaeſiſſe velis. Scire futura nefas.
Ipſe Deus prudens homini ventura negavit
  Noſcere, & obſcura nocte premenda dedit.

Va-

Vanaque ab excelſo ridet molimina, ſi quis
  Quid trepidare ultra faſque piumque velit.
Arripe quod praeſens, agita nec mente futurum.
  Hoc ſatis, haec curae ſit tibi meta tuae.
Quemque tibi dederit fortuna ſecunda dierum,
  Utere. praeteriit non reditura dies.
Jam fragiles venient, pulſis melioribus, anni,
  Quaeque tuos vultus ruga ſenilis aret:
Triſtia jam venient, pariter veniente ſenecta,
  Et vitae fugient omnia laeta tuae.
Tunc nec blanditiae luſuſve jocive placebunt,
  Nec quondam juveni quae placuere tibi.
Dum vires igitur, dum luſibus utilis aetas,
  Dum neque canities inficit alba comas:
Ne tu ne faciles ſpernas, pulcerrime, amores,
  Neve leves choreas ſit celebrare pudor.
Nunc tibi ſit Campus curae, ſit Tybridis unda,
  Nunc tibi cum teneris blanda theatra modis.
Gaudia nunc mediae producta in tempora noctis;
  Immiſſa in calices nunc juvet orta dies.
Nec ceſſent nutus, taceant nec dulcia verba,
  Verba ſupercilio, verba notata mero.
Nunc tibi deprendi cupientem prodat amicam
  Riſus ab occulto, quo latet illa, loco.
Nunc gratum manibus pignus, digitove puellae
  Non aegre victae deripuiſſe juvet.
Omnia nunc facias, quae mox aut tarda ſenectus
  Abneget, aut rapido mors properata pede.

ELE-

ELEGIA VIII.

Q. Horatii Flacci Oda Octava Libri Secundi.

At tibi vis credam, Barine! nempe fefellit
  Quum tua me toties lingua, datamque fidem.
Nunc etiam memini, quando fic, fallere certa,
  Jurabas omnes in mea verba Deos.
Tum poterit, liquidas pifcis quum fugerit undas,
  Barine dominum deferuiffe fuum:
Jam pifces undis terras habitate relictis:
  Deferuit dominum noftra puella fuum.
Quumque ovis abjectis catulos eduxerit agnis,
  Barinae Flacco carior alter erit:
Lanigerae pecudes, catulos educite olentes;
  Barinae Flacco carior alter amans.
Credere juranti poffem tamen; ulla fuiffet
  Si te perfidiae poena fecuta tuae.
Umquam fi qua tuae, per quas jurata folebas
  Fallere, fenfiffent debita damna comae:
Factaque formofis fi de tot turpior uno
  Dentibus, aut uno turpior ungue fores.
At fimul, ut miferum ludas, adftringere votis
  Non verita es fallax numine tefte caput,
Haud tamen, ut decuit, laedunt perjuria; quaeque
  Pulcra fuit facies, tum quoque pulcra manet.
Non nocuiffe parum eft. profunt perjuria formae,
  Et mentis vitio cauffa decoris ineft.

Pul-

Pulcrior effulges, ceu fol qui nubibus exit,
  Et juvenum incedis publica cura choro.
Credat amans aliquo cineres in honore parentum:
  Quîs falli poffit, nomina vana dabunt.
Numinibus coeli fidas, Erebique citatis:
  Fruftra. juratis decipiere Deis.
Ergo Cydippe, fieret ne perfida, fenfit
  Sola pharetratae numina faeva Deae!
Vindicta Latiis nulla fectante puellis
  Fallere dant Divi feque polumque fuum!
Talia nimirum perjuria ridet ab alto,
  Exemplifque fuis nunc Cytherea favet.
Fertur enim, dubiis fi fas eft credere, Martem
  His lufiffe fuum non femel ipfa dolis.
Haec Venus, haec Veneri comitatus femper adhaerens,
  Cum Nymphis ridet Gratia trina fuis.
Ridet &, ardentes acuens in cote fagittas,
  Saevior in miferos ufque, Cupido, viros.
Adde quod & pubes, tibi quae deferviat uni,
  Crefcit in affiduos, praeda novella, dies:
Nec prior infidae, quamvis hoc faepe minatus,
  Tecta tamen dominae foeda relinquit amans:
Teque fuis mater miferis timet anxia natis,
  Te nimium parci follicitique fenes;
Te, tua ne lentum tardaverit aura maritum,
  In focios nuper ducta puella toros.
Atque haec cuncta tibi, quis credat! commoda praebet
  Perfida, nec metuens fallere, lingua, Deos.

EPI-

EPIGRAMMATA

Versa ex Anthologia.

L. I. ſ. 7.

QUi rate tranſit Atho, pontum pede tranſit & Helles,
Terrae mutatis Oceanique viis,
Hunc ter centeno Lacedaemon milite ſiſtit:
Proh! pudor! imbelles Dii ſalis atque ſoli!

L. I. c. ſ. 17.

Moenia Macyni potuit feciſſe Philippus
Pervia. Claude tuum, Jupiter alte, polum.
Aequora cum terris Macedo ferus ille ſubegit:
Ad coelum reſtat jam via ſola tuum.

L. I. ſ. 18.

Ad Jovem de Roma.

Aeratas praeclude fores ingentis Olympi,
Inque ſacri vigila, Jupiter, arce poli:
Jam maria & terras Romanus ſub juga miſit;
Unica nunc ſupereſt in tua regna via.

L. I. 12. 6.

Uti opibus tanquam moriturus diſce, tuiſque
Tanquam victurus parcere diſce bonis.
Ille etenim vere eſt ſapiens, qui doctus utrumque
Et facit, & ſumtus temperat uſque ſuos.

L. I.

L. I. Cap. 66. 1.

Pauper eram juvenis: ſenior nunc multa talenta
  Poſſideo. nimium ſorte in utraque miſer.
Uti quum poteram, quantum illa tenere fuiſſet!
  Nunc non utendae quo mihi dantur opes?

L. I. 66. 3.

Eſt animo dives quicumque, is denique dives;
  Cetera divitiis nam potiora tenet.
Hunc etenim recte locupletem & multa tenentem
  Dixeris, uti opibus qui bene doctus erit.
In nummis vero ſi quis tabeſcit, adeptis
  Feſtinans alias addere ſemper opes,
Adſimilandus api eſt, multo ſtudioſa labore
  Quae, rapienda aliis, non ſibi mella legit.

L. I. 71. 1.

Mordeat ipſe malos vel mus, proverbia dicunt,
  Dicere ſed non ſic hoc decuiſſe puto.
Sed mage; mus hominesque bonos, litemque peroſos
  Mordeat, ipſa autem nec petat Hydra malos.

L. I. 67. 1.

Lumen ut exſtinguit ſtellarum orbisque Dianae
  Sol, ſimul ignito moverit axe diem:
Sic chorus occubuit vatum prior, ut fuit ortus
  Praeradians muſae fulgor, Homere, tuae.

L. I.

L. I. 77. 1.

Si galeata cygno cantare ſimillima poſſit,
Si cum luſciniis noctua certet iners,
Cedere dicatur ſi grata cicada cuculo,
Ipſe ego Palladio non minor eſſe queo.

L. I. c. 85. 2.

Heliodore, boni theſaurus grandis amici:
Aſt illi, talem qui retinere ſciat.

L. I. 87. 1.

Fida ſoporiferas pullis circumdabat alas
Gallina, hibernae dum riguere nives:
Aſſiduo periit ſed frigore: namque manebat
Horrificas arcens aetheris uſque minas.
At vos, o Progne & Medea, rubeſcite matres
Sub Styge, diſcentes alitis hujus opus.

L. I. 87. 4.

Quum terras circum volitaſti & litora, hirundo,
Medeae pictis nidificas tabulis.
Tune tuis fidam ſperas fore Colchida pullis,
Quod natis olim non fuit ipſa ſuis?

L. II. 13. 5.

Hermocrates Naſi: nam ſi vis dicere naſum
Hermocratis, parvis tum male magna dabis.

L. II. 40. 1.

Sunt etiam Furiae, quae te fecere poëtam,
In Musis; temere hinc scribere multa soles:
Oro igitur, scribas quam plurima, namque precari
Majorem possum non tibi stultitiam.

L. II. 50. 12.

Quo tibi divitiae, si mens est sordida, magnae?
Heredi dives, pauper at ipse tibi.

L. III. 12. 5.

Non tibi conjugium, Clearifte, casta mariti
Zona recincta manu, sed fera fata tulit.
Sub noctem festis resonabat tibia tectis:
Laetitiae thalami janua signa dabat.
Mane sed immenso reboarunt atria luctu,
Ipse quoque in carmen flebile versus Hymen.
Taedaque quae sponsam sponsi deduxit ad aedem,
Monstravit functae sub Phlegethonta viam.

L. III. 14. 12.

Hector donavit gladio Ajacem, Hectora balteo
Ajax: letiferum munus utrique fuit.

Idem aliter.

Ajacis periit Hector dono, Hectoris Ajax.
Quid! scires hosti munus ab hoste datum.

L. IV. 12. 22.

Arma videns Pallas Cythereïda forte tenentem,
Sic, Cypri, judicium vis fubeamus? ait.
Dulce Venus ridens refpondit, nil opus armis,
Palmam nuda tuli, nunc clypeata feram.

L. VII. 29.

Aureus imber erat, Danaës quum zona recincta eft,
Praebueruntque aditus aerea tecta Jovi.
Fabula fic ait: Omnipotens fed aënea tecta
Aurum perrumpit, vinclaque nexa fecat.
Hoc folidas reftes, clavefque refringit aënas:
Virgineum hoc flectit trifte fupercilium.
Hoc quoque mota fuit Danaë. jam ne quis amator
Sit Veneri fupplex, fi queat aera dare.

Ex DANIELE HEINSIO,

Quum amicae patriam praeternavigaret.

Urbs falve, Batavae fortunatiffima terrae,
Demophilen noftram quae ter amata tenes.
Urbs falve: praeceps alio nos abripit aeftus:
Dictaque mox linquam rupta jubente Noto.
At mihi tu verbum dic hoc illius in aurem
Unum: jucundum nam reor illud erit.
Nos medias licet inter aquas, tamen ut prius uri
Antiquis medias ignibus inter aquas.

PETRI

PETRI D'ORVILLE CARMINUM LIBER.

I.

CHRISTUS TRIUMPHANS IN CRUCE.

EX JOANNIS VOLLENHOVII, BELGICO.

QUis me docebit canticum, dignum, novum?
Quis o! triumphales ſonos?
Ut ſiderum ſuper arduas feram domos,
Grates agente carmine,
Fontem beatitatis unicum meae,
E ligno Ieſum pendulum.
Vocale ſed nec incolens Clio nemus,
Nec ipſe barbiton ſuam
Nobis Apollo commodet, furentium
Effićta vatum numina.
Diſpar volenti ſanćtiuſque nunc melos,
Permeſſidos pro flumine,
Pindi canoro monte pro biverticis,
Rupes erunt Calvariae.
Non, ſi vagans Sionis arduo jugo,
Potis Siloes fontibus,

Auras camena perſonem Davidica,
Tropaea tanta dixerim:
At ſtirpis ingens germen o Jeſſeïae,
Idemque ſed ſtirpis ſator,
Heruſque ſummus! mene conticeſcere
De laudibus fas ſit tuis?
Tecum cruenti dira, tecum ſcandere
Montis juvat cacumina!
Tibique, flexo poplite ad feram trabem,
Manus tuliſſe ſupplices:
Illic & hujus lubricum vitae bonum,
Et blandientis perfidos
Secli dolos, fumoſque inanes Africo
Obliviofo tradere:
Et prorſus illic obrutum ſubſidere
Amoris alto gurgite
Magni, ſtupendi; vulneravit qui magis
Te, Chriſte, ſubfixum cruci,
Clavi lacertis quam trabales fortibus
Duriſque adacti malleis.
Polita procul hinc ite nobis carmina,
Quibus optimum forent melos
Lamenta mixtis lacrimis incondita,
Cum ſole deliquium & pati.
Natura vatem ſic praeit, ululatibus
Feriſque praegnans planctibus.
Amara luctus unde vox ſonat vagi
Utramque per Phoebi domum.
Moeſtum repente deſerit dum lux diem,
Telluſque mugit horridum,

Imis

Imis tremiſcens & vacillat ſedibus.
  Hoc, hoc ſepulcris mortuos
Prodire cogit, carne veſtitos nova,
  Orci refracto carcere.
Hoc ſacra limina implet, & quatit metu,
  Dum rupta pandunt abditum
Aulaea templi; robur & ceu. fiſſile
  Saxoſa moles diſſilit.
Coelum ſuperne, infraque tellus intonet,
  Cuncta & minentur ultimam
Licet ruinam; mundus hunc mirarier
  Mundi laborem deſinat.
Quid? Filium videmus an non hic Deum,
  Dei voluptatem Patris,
Pendere trunco, poſteris heu! Iſaci,
  Et gentibus ludibrium?
Illudque ſpinis aſperis laeſum caput,
  Taboque foedatum putri
Radiis coruſcans quod diem vincentibus,
  Tabor ſtupeſcebat modo.
Qui ſerica nos veſte, qui plumis aves,
  Viridante campos ceſpite,
Stelliſque magnum ceu peplo induit polum,
  Nonne hunc egenum tegminis,
Crudeliterque membra tentum cerminus?
  Frontemque, fronte qualibet
Formoſiorem, & igneis aſtris parem,
  Spectantiumque gaudium,
Squalere floris inſtar, immiti pede
  In turpe dejecti ſolum?

Coeli

Coeli reclusum nuper & quibus atrium
  Patebat, illa lumina
Corrupta fletu, semiapertis & genis
  In morte jam natantia?
Auresque dentis vulneratas impii
  Injuriosis morsibus?
Aures, lubenter combibebant quae prius
  Vocem loquentis haec Patris:
Hic noster est, hic natus, illi flectite
  Terrae universae poplitem,
Capessite hujus jussa, sic mando Deus.
  Vos, ora non mortalia,
Vitaque plenus sermo, plenus gratia
  Fluebat unde perpetim,
Rubere tota quam cruento verbere
  Vos intuemur, & Dei
Faucem refectam vix aceti, proh! nefas!
  Ac fellis haustu noxii.
Manus benignae! quîs salutem redditam
  Debere se tot agmina
Fatentur aegrotantum, ab ipso saepius
  Reducta mortis limine.
Pedes stupendi; stagna qui liquentia,
  Ventisque turgidum mare,
Tutis soletis ambulare non secus,
  Ac sicca terrae, passibus.
Crudele ferrum findit ut vos, ossuum
  Ut dividit compagines!
Surgit camena, surgit hic alte tamen,
  Conferta dicens proelia.

Heros

Heros fed ecce! qualis incedit meus,
  Judae ille de tribu ferox
Leo, recenter ex Idumaeo velut
  Defcendat in praedam jugo.
Ingens propago tu fed Heroum, quater
  Et amplius falve mihi,
Tabo cruento membra fparfus, hoftium
  Qui contudifti robora.
Tunc, quando nufquam in ultimo difcrimine
  Comparuit quid auxilî,
Calcare praela folus iracundiae
  Coeleftis aufus fervida.
Adhuc amictus unde victor obtines
  Succo decoro fordidos,
Te fortiter fequentium haud fine gloria.
  Io triumphe! nobilem
Adorea, triumphe nos bis io! juvat
  Clamante voce profequi,
Hebraea dum gens faevit impotentia,
  Vomitque contumelias.
Illum licebit exfecrando ftipiti
  Vefanientes dexterae
Inter latronum bina figant corpora,
  Mirabile o dictu tamen
Fulgens coronae protinus decus impetrat
  En unus ex ficariis,
Huic mente fifus penfili recta viro.
  At figna cernit imperI
Non ulla, non monile, non fatellites:
  Adparet hic nil regium.

Diadema ſolum ex vepribus premit caput.
  Pro purpura rubet cruor.
Clavique, plantis ſcamna, ſceptra dexterae
  Sunt, perforantes ſingula.
Nunquam at quadrigis vectus in Capitolium
  Sublime victor aureis
Sic eſt locutus, quale noſter Golgotha;
  Hac ipſe luce gentibus
Hac imperare me videbis omnibus
  Coeli receptum regia.
Fides, futurum ultraque cernens ultimos
  Patentis orbis terminos,
Non ſtipite aut offenditur clavis, neque
  In rebus haeret terreis.
Sic intuendo perſeveramus ſequi
  Heroa noſtrum adhuc, polo
Exemplar unum militantis agminis,
  Qui fluctuanti Pontio
Bene abſolutus, inde damnatus male,
  Et tractus heu! in Golgothae,
In Golgothae cacumen illaetabilis,
  Non criminum poenas nocens
Expendit illic, ſed cruore plurimo
  Tropaea manans erigit,
Quîs Caeſaris tropaea concedant, licet
  Aquilis ſubegerit ſuis
Omnes, patet qua terra lata, principes.
  In arce Mortem propria,
Ibi audet oppugnare, conſcius licet,
  Monumenta quod victoriae

Hic

Hic excitare crebra victrix fueverat.
  Quin cum fuis Erinnyfin
Illic Avernum fuftinet laceffere,
  Dolore crefcentem fuo:
Mox ipfe curru quem triumphali fedens
  Ducet frementem dentibus,
Collo retorto, & impias vinctum manus;
  O! infolens fpectaculum.
Foedatur omnis qua maligne conditis
  Albetque campus offibus,
Paffimque rapto corpore avulfae manus,
  Pedefque truncati jacent.
Arena in ifta, pallida formidine,
  Horrore quaqua lurido
Plena, videmus acriter concurrere
  Heroas inter fe duos.
Par quale numquam Phoebus adfpexit cadens,
  Marifve furgens fluctibus.
Vaftis tremendum proeliantur viribus
  Hinc quippe Cocyti Draco,
At inde Michael bellicofus, cum duce
  Potente, dux potentior.
Caliginofis prodeat nunc fedibus,
  Quodcumque funefta Styge
Infanda facramenta funeftum magis
  Dixit Tyranno Tartari,
Adverfus alti fcita fancta Numinis
  Semper parato tendere.
Atqui reportat inclytam victoriam
  Hinc nofter Heros, fortiter

Preffa furentem fauce fternens Cerberum.
  Sudore quamvis plurimo
Hoc conftet illi proelium, & ferpens feris
  Calcem fatiget morfibus;
Muliebre femen fic oportuit tamen
  Contundere obtritum caput
Stygii colubri. In credito primis male
  Parentibus pomario
Furiarum ovabat ductor infernalium:
  Hic verfa belli eft alea.
Nobis Iefus fortibus quando toris
  Servile fregit vinculum.
Ex quo proterva matris Evae dextera
  Peccavit in foetu arboris
Interminato, nationes pofterae,
  Reae parentum criminis,
Sefe prementi fubditas mortis jugo
  Senfere inevitabilis.
Nobis at ambas Chriftus ex orno manus
  Amore puro porrigens
Contra venena pharmacum letalia
  Fit ipfe praefentiffimum.
Illumque, vitae permanentis arborem,
  Crux, mortis arbor, fuftinet.
Traxit ruinam prenfa fi quondam domus
  Utraque Simfonis manu,
Tum, quum virorum, certus emori, dedit
  Leto tot unus millia.
Palmis hic alter ecce! Simfon fauciis,
  Et adligatis ad trabem,

Aeter-

Aeterna tecta regiae fundat fuae,
Spoliumque rapit ex hoftibus.
Quamvis Tyranni nigra vivus agmina
Humi valebat fternere,
Nunc pluris ipfis conftat, Herois fero
Nex vindicata fulmine.
Lignum coëgit vile fi dulcefcere
Marae liquores afperos;
Verum crucis guftare nos lignum facit
Fluenta rurfus gratiae
Coeleftis, haurientibus mitiffima.
Si trabs, in undas dextera
Conjecta vatis, perditum produxerit
Ab amne ferrum; trabs crucis
Merfos miferiae dudum ineluctabili
Nos extrahit voragine.
Iacobus in quiete fcalas viderat
Convexa coeli tangere;
Ut angeli nos ocyusque per crucis
In aftra tollimus gradus.
Erectus anguis per Moyfen aereus
Contra feros ferpentium
Ictus medetur, faevienti toxico
Quarum gemebat Ifraël.
At delitefcens carne mortali Deus,
Sufpenfus infami trabe,
Amarulentis corda fciffus vocibus,
A pefte turpium fuam
Gentem nocente vindicat libidinum,
Et vulneratus vulnera

Per-

Perſanat inveterata. ſaxa, ter quater
Percuſſa ſceptro, dextera
Moſaea quondam fregit, atque ex aridis
Manare fecit cautibus
Largos liquores, ſicca quîs tot agmina
Fauces levabant torridas.
Hic ſe, ſiti hic enecta mens inebriat
Fuſi cruoris atque aquae
Torrente, Chriſti perforata cuſpide
Quem coſta mittit plurimum.
Hac fauſtitatis fons perennis profluit,
Cantatus ille vatibus,
Salemicae qui civitatis eluens
Abſtergat informem ſitum.
Venis, Ieſu, de tuis manans cruor,
Res margaritis carior,
Rivuſque amoris, ac beatitudinum
Scatebra jugis omnium,
Tuus ille ſanguis mollit offenſi Patris,
Et placat iracundiam,
Levatque nos dolore, mentemque anxiis
Confirmat in conflictibus:
Aeſtumque ſedat conſcientiae, ſitim
Explere & animarum valet.
At noſtra mens te non, Ieſu, maxime
Hac voce damnatum putat;
Hunc tollite, Hunc, clamantis Hebraei, in crucem
Dudum merentem tollite.
Conferre culpam quaero non in judices,
Myſtaſve legum ac rituum

In-

Infeſtiores, conſcioſve praemio
  Emtos, & inteſtabiles.
Nos, Chriſte, nos porreximus ſpumans tibi
  Coeleſtis irae poculum,
Deceptus orbis praeda ne Diti foret,
  Quod hauriebas impiger.
Fructus negatae poſt comeſos arboris;
  Quodcumque patratur, ſcelus
Venit luendum, culpa quaelibet tibi eſt
  Furentis ictus mallei,
Caputque acuta ſpina laedens cuſpide,
  Vibexque dorſo ſaeviens,
Sicco palato noxius fellis ſapor,
  Et vulnus altum pectori,
Ac rore clavus ſanguinis ſtillans tui.
  Ego ille nequam, proditor
Herilis innocentiae; Te, mi Deus,
  Ego abnegavi ſaepius,
Nec voce ſola; ego te ligavi vinculis,
  Tuumque juravi in caput.
Meus Redemtor ſed, paratus quaelibet
  Et perpeti, & culpa procul,
Pro tot nefandis, mortis atrociſſimae
  Mercede qui ſteterunt ſibi,
Offert eundem ſanguinem, cujus reus
  Habere tabo perlitam
Agnoſco dextram, more ſed nullis aquis
  Piabilem Pilatico.
At labe tanti liberat me criminis,
  Liquor o! inaeſtimabilis,

Hic

Hic ipse sanguis, lacrimis mixtus meis,
Profundo quas miser, pudens,
Humique stratus, corda sanctis legibus
Perculsus & fractus Dei.
Lugubre crux modo ingemiscentum videt,
Eademque rore mox genas
Siccare terso, dum salutis obsidem
Amplector ulnis arborem.
Nunc deficit mens, nunc in altum cum Deo
Cruce sublevatus recreor.
Contemplor hic spectaculum mirabile,
Sed me quod insimul beat!
Ira calentis inde Vindictam Dei
Cerno, hinc paratam Gratiam.
Severa Justitia ultionem clamitat,
Remittit hanc Clementia:
Litem diremit Numinis mens provida,
Utrisque largiens suum.
Videmus hac pendere membranas cruce,
Quîs singulorum crimina
Stant victimarum denotata sanguine,
Numeroque inexplicabili.
Sed illa curas rursus omnes eximit,
Nobis quod illic exhibet,
Et testibus, fidisque signis praeditas,
Inpunitatis literas,
Ceraeque prorsus creditricis nomina
Expuncta; dicta quod die
Persolvit omne debitum sponsor meus.
Lignoque eodem vincere

Ru-

Rubore vel corallium vel ſanguinem
  Peccata noſtra conſpicor:
Et albicare rurſus haec lana magis,
  Lapſa recenter aut nive.
At ipſe me plus gente Judaea, ſuum
  Dominum trucidante & vadem
Dementer, excuſare vix, vix audeo.
  Inſaniente quin adhuc
Videor Abrami cum nepote dicere,
  Illius in noſtrum caput
Cruor redundet, inque noſtra pignora.
  Quamquam ab Jacobi poſteris
Poenas ſeveras provocata numinis
  Ob hoc repoſcat ultio;
Capitale condonatur id nobis nefas,
  Chriſti rigatis ſanguine.
O luctuoſis luſa gens fallaciis,
  Quae diceris fruſtra patris
Proles Abrami, contumax & degener,
  Quam veſtra vellem lumina
Satis paterent! nec gravata hebeſcerent
  Cum mente, Moſis tegmine!
Tantum at viderent, ipſe quantum creditur
  Vidiſſe, quum vidit Deum!
Tum cerneretis, protegente nemine,
  A cognitoribus malis
Veſtrum hic premi, jocumque fieri adſtantibus,
  Emmanuelem, virginis
Alvo e pudica qui ſtatuto tempore
  Coeli ſub auras prodiit,

Et

Et carne sese vestiens nostra suum
  Orbi reconciliat Patrem.
Jam non Adamus falleret vos hic novus,
  Tot dura pro nobis ferens,
Et, ipse quam portarat ante, sera in cruce
  Efflans supremos halitus:
In se omnium nam sarcinas receperat.
  Non vos carens majoribus
Melchisedechus hic lateret amplius,
  Quem jure jurando Deus
Legit sacrorum antistitem perennium:
  Cui solvere decimas parum,
Primasque fruges; quippe nos & omnia
  Huic nostra debemus, quia
Majora nobis contulit, quam tritici
  Laetaeve foetus vineae.
Tot arietes mactare quid porro attinet?
  Quid tot capellas urere
Sacris in aris? parce, parce sanguini,
  Levita, tandem bubulo;
Coeleste tura respuit Numen tua.
  Frustra obseratas jam Dei
Aures fatigant mugientium boum
  Sublata coelo murmura,
Tristisque balantum ejulatio gregum,
  Quos mucro crudelis necat.
Se sponte morti noster agnus offerens,
  Quem candicanti vellere
Tot rite depinxere nobis hostiae,
  Vatesque praedicaverunt,

Istis

Iſtis carere ritibus dudum docet,
Sacroſque Aäronis foco
Exſtinxit ignes, ac favillas obruit.
Fuſus per aras ſcilicet
Tauri cruor, graveolentis aut hirci, male
Animas nocentes expiat.
At corda tantum luſtrat agnus, in cruce
Suffixus, illic immolans
Seſe lubenter: venit unde in ſidera
Odoris aura ſuavior,
Quam turis aut acerra, vel pinguedine
Altare fumans naribus
Per ſeculorum tot Deo lapſum obtulit.
Hic parte nulla debilis,
Hereditaria inquinatus nec nota,
Sed labis expers ac luis,
Candore totus lacteo ſpectabilis,
Vitaeque purus, innocens,
Amoris acri toſtus immenſi face,
Atque, approbantis victimam,
Conſumtus omnis ignea vi Numinis,
Fuſo litavit ſanguine.
Hebraea trepidat, horret, ac pallet domus,
Quoties tonantia hauriat
Praecepta legis, a Deo ter maximo
Dictata Moſi; qua petit
Ebal nivoſis ſiderum domos jugis.
At fulminantis tot minae
Legis, tot imprecationes horridae,
Nunc reciderunt ſub crucis

Fasce heu! gementis in caput vicarium:
  In illud unicum caput
Effudit omnis se Dei indignatio:
  Servetur ut Abrami genus.
Quod si per orbem ferret arma bellica
  Equo Redemtor insidens,
Septus catervis mille, mille curribus,
  Solamen ut cassum foret!
Testudo Christum regia haud talem canit,
  Judaea qualem somniat;
Sed despicatum, cuncta tenso corpore
  Sed cujus ossa supputes.
Messiam ut agnum praedicant mitem sacra
  Nobis Esaiae carmina,
Qualisque obiret muta & innocens ovis,
  Altaribus quae sistitur.
Gravatus ille, quaeso, tot diris mihi
  In fausta cedat omina:
Ejus dolores atque contumeliae
  In gaudium & vertant decus:
Judaea quidquid obstrepat, male Graecia
  Vel feriata rideat.
Procul recede, Aaronis o qui pro foco,
  Et abrogatis victimis
Pugnas adhuc; crucisque quisquis regia
  Volens aberras de via.
Piaculoque ab hujus, oblato semel,
  Aufer profanam dexteram,
Qui rupe pectus durius quavis gerens
  Hunc non sine probris in cruce

De-

Defigis iterum, sic inexorabilem
Tibi conciens iram Dei.
Tuque hinc abi, qui crediturum te negas,
Lateri manum immergas licet.
Et qui sacratum venditare sanguinem
Aes adferenti sustines,
Quin vel minori saepe, quam Judas prius
Quo dirus ipsum vendidit.
Pestes nefandae vos salutaris crucis
Hinc ocyus facessite.
Nobis adire convenit culmen sacrum,
Non ore qui tantum crucem,
Corde at fatemur, dulce quibus esset pati
Et dulce cum Christo mori.
Palmis supinis nos decet, flexo & genu
Huic supplicare pensili.
Quaecumque pars hic corporis sese movet,
Immota vel loco manet,
Haurire certe quaeque nos vivam sacro
Invitat undam gurgite.
Nam sive ad ulnas illius convertimur,
Amplexibus totae patent.
Sive ad caput recline, nobis pignora
En pacis offert oscula.
Pendens Iesus, omnis expers tegminis,
Et improbis derisui,
In candidis nos, ante nudos turpiter,
Ovare vestibus facit.
Spinis acutis vepribusque tempora
Innexa, dilectis Dei

Diadema ſpondent regium, mortalibus
  Fulgore ſceptris praenitens.
Tendique, praebens membra tortori, ſinit,
  Quo vena, quo nervi tremant
Crepentque, coctus ut ſuos ad ſe trahat
  Humo levatos in polum.
Pedes retenti tot trabalibus cruci
  Clavis adactis, ſat docent,
Numquam daturum terga deformi ſugae,
  Dum perlitaverit Patri.
Et plaga cordis, horridum lateque hians,
  Rupto inſtar amnis aggere,
Undas profundit gratiae, poſtquam latus
  Crudelis hauſit lancea.
Tum, quot fideles degimus teſtes crucis,
  Non uſitata gaudia
Coeleſtis experimur indulgentiae:
  Tum mella flava cogimus
Ac pingue olivum caute de duriſſima.
  Tum ſicut examen frequens
Apum, volamus ad beata culmina,
  Ut os per illud pallidum,
Pectuſque ſaeva ſauciatum fraxino,
  Sanemus aegrum ſpiritum.
At quo moramur? ire quid nos impedit?
  His balſamum rimis fluens
Quum proſit ipſi perduellium agmini,
  Plutonis adflato face.
Quid? non ſacerdos ille pro nobis Deum
  Rogaret, adſidens Patris

Dex-

Dextrae verendi? pro scelesto supplicat
  Furentis en turbae globo.
Qui, figere ipsum ceu cruci parum foret,
  Latronibus cingit latus,
Illum sinistra collocans, hunc dextera.
  Qui polluisse nec sacras
Solymae reformidavit arces, nec sui
  Mutare delubrum Dei
In turpium crudele praedonum specus.
  Verum rapinis, caedibus,
Infame culmen antea Calvarium,
  Convertit usus ad pios
Iesus, & precum aptat in castam domum.
  Hic sicut orator potens
Dium tribunal ad severi judicis
  Delicta nostra diluit.
Vel ipse summi munus implens arbitri
  Absolvit extemplo reum,
Iniqua, foeda, dira condonans simul:
  Coelique stellatam domum
Recludit illi, qui tenebrosa Styge
  Luenda perpetraverat.
Servator orbis, luce qui fruens adît
  Coenas easdem fontibus,
Majora pronae signa mentis ultima
  In mortis hora praebuit,
Istoque cariora pane, tam diu
  Qui paverat pressos fame
In aridis locisque desertis; sui
  Dans ipse carnem corporis

Animis egenis in dapem lautiſſimam;
  Raptiſque ſecum in aethera
Novo propinans plena muſto pocula
  Saporis haud narrabilis.
At tu ferocis ſeculi ferocior
  Tyranne, nunc ſummo Deo
Victus dediſſe viſus es demum manus:
  Animi quid autem vel tibi,
Vel inferorum quid fuit ſatellitum
  Turbae rebelli? cernitis
Ubi e ſepulcris mortuos eſcendere
  Jubente ſemimortuo:
Orci nocentem fauce praeripi reum
  Sententia inſontis rei:
Repente caecis e cavernis Golgothae,
  Velut patente ex oſtio
Erebi recluſi, tanta poſt diſcrimina,
  Prodire Abrami liberos:
In prata coeli quîs renidentis, fide
  Abramica nixis duce,
Ingreſſus ante contigit, ſol aequore
  Quam mergeret ſerum jubar.
Quid? quando fracti, & impares certamine,
  Vidiſtis, ut natus Dei,
Sputo inquinatus ora turpi; livida
  Loris peruſtus corpora,
Sanguine fere defectus atque ſpiritu,
  Sectus probris, & arbore
Pendens, ſceleſto cuilibet ludibrium,
  Ut ſic Deo natus tamen

Fle-

Fletus fupremos, frigidumque corporis
  Sub morte rorem, atque halitus
Noviffimos, noviffimumque fanguinem
  Impendat haud quaquam irritus
Populo fuo; fpofpondit olim quem Pater
  Ipfi, & dicavit proprium,
Quum luna nondum, nec vagae noctis faces,
  Coelove fol fplendefcerent.
Qui nemini numerandus, & longiffimas
  Difperfus orbis per plagas,
Tamen cohaeret, jungiturque artiffime,
  Mentes ligante fpiritu,
A quo nec in laboribus nec otio
  Unquam relinqui cernitur.
Populus, negantem ferre fe mundum fua
  Patientia qui fubjugat:
Nequit nefanda quem libido vincere
  Nec vi, nec ullis artibus.
Cui nulla res eft vifa gloriofior
  Quam mors Redemtoris fui:
Beatitudo fumma cui Chrifti crucem eft
  Noviffe, quo decet modo.
Hac erudiri concupifcens, unicam
  Scientiam hanc pronuntiat,
Sefeque dignam, & maximis laboribus.
  Invicta gens, gens aerea,
Molitiones invidorum per malas,
  Per damna, per ludibria,
Penuriamque, quae fuëvit crefcere:
  Nec preffa grandi pondere

Fatiſcit unquam, palma ſed ceu nobilis,
  Omnes ruentis aetheris
Temnens procellas, altius tollit caput,
  Nec compedes, nec verbera
Exhorret, enſes aut minaces cuſpide,
  Ipſiſque flammis paſcitur.
Nec iſta perfert Stoica arrogantia,
  Caecive ducta pectoris
Audacia, ſed pertinax defendere
  Cruce ſigna pendentis ducis:
Adhuc fidelem carne qui turmam ſua,
  Suoque paſcit ſanguine:
Verboque ſemper, & potente ſpiritu
  Tutatur, & fiduciam
Animoſque dat quocumque majores metu,
  Ac commoveri neſcios,
Voce aut tyranni blandientis illice,
  Inſtantis aut vultu truci;
Mortis dolores, atque vitae commoda
  Aeque paratos ſpernere,
Nec quae tulere, nec ferenda poſtmodo
  Curare quid pericula:
Tantum beatos, opperiri dum vacant
  Laboris exitus ſui,
Extrema vitae meta donec lubricae,
  Fatalis aut mundi dies
Omnes Ieſu jungat arta copula,
  Eſt ipſe junctus ut Deo.
Hoc plus ſed Orci fervet indignatio,
  Rudenſque & hiſcens horridum

Vo-

Vomit corufca mixta flamma fulphura
  In nos apertis faucibus.
Defponfa coeli virgo facta eft ut parens,
  Enixa prolem mafculam,
Illam cruentus perfequi non deftitit
  Paludis inferae Draco,
Verrens fed orbes torquet immenfos humum,
  Linguafque fibilans vibrat,
Depafcere ardens morfibus dudum feris
  Artus trementes avio
Errantis in faltu, & fibi, & magis fuo
  Partu timentis foeminae.
Torvis Megaera cum fororibus licet
  Nobis echidnas fubrigat,
Furens furentes; triplicique Cerberus
  Latret tremendum gutture;
Eructet atris & Chimaera rictibus
  Phlegethontis undas ignei,
Ut pulfa rupes fluctibus fruftra maris,
  Stat noftra mens immobilis.
Deproelientur hinc & hinc quamvis fera
  Venti procella conciti,
Fundoque ab imo mota tollant aequora,
  Spumetque coelum adfpergine,
Te te, Redemtor, qui, Styge ut nos liberes,
  Vitae fuifti prodigus,
Certum eft fequi per dura terrae, per maris:
  Quamcumque fortem jufferis,
Quaecumque bella, vel labores, in tuae
  Subibimus fpem gratiae.

Nam, ſigna dum ſol fixa permeat poli,
  Jubente cedent numine
Per ora fida praedicandae in poſterum
  Ubique gentium cruci
Tumultuantis Tartari molimina.
  Simul atque vocem tinnulam
Clangens Olympo ſuſtulit crucis tuba,
  Immanis ille Cerberus,
Caudam pudenda contrahens formidine,
  In infimam fugit Styga:
Transvectus aſtra noſter Heros at ſubit
  Jubar ad inacceſſum Dei,
Caputque multa luce vallatus micat
  Inter chororum tot faces
Coeleſtium, minora mille & lumina,
  Quibus hinc & hinc circumdatur.
Ubi per interrupta gaudia caſibus
  Nullis perenne nobilis
Decus triumphi immenſa vis teſtudinum,
  Et entheae voces canunt.
Ut jubilum hoc per omne coelum volvitur!
  Vaſta ut reſultant atria!
Laetas choreas mutuis ut nexibus
  Ducunt beati coelites!
Ut ſerta numquam laureae marcentia
  Victricibus plectunt comis!
Ut ipſe cunctis eminet, Titan velut
  Praeſtringit ortus ſidera!
Mox unde puncto qui redibit temporis,
  Praedulce mentibus piis

Solamen, at nefario gregi metum
  Laturus & formidinem.
Jam non ab orno trifte dependens onus,
  Sed nube fublimi fedens,
Ac, quot viguerint, quot vigebunt, aut vigent
  Cunctis videndus gentibus:
Nullo latrone feptus, at fatellite
  Juvenum phalange praepetum.
Non ad tribunal judicis tractus, fuum
  Sitientis ufque fanguinem,
At ipfe rex, cenforque de vivis ferens
  Et mortuis fententiam.
Optabilem falutis illucefcere
  Tum cernimus laeti diem,
Tum fuftinemus colla, depulfo metu,
  Erecta coelo tendere.
At impiorum quidquid in cubilia
  Fugit ferarum, vel cavae
Rupis receffus. Tum fcelefta natio
  Agnofcit ipfum, fpiculo
Cujus latus peregit, & lumen pavet
  Ira flagrantis flammeum.
Quid hora pulcra tardat haec? ceffat mali
  Cur ifta liberatio?
Agefis, Iefu, cuncta jam jam finiens,
  Veni, precor, veni ocyus.
Explendus at labore quia noftro eft tuus,
  Dum degimus vitam, labor,
Beata donec fulgeat coelo dies,
  Tu, quaefo, tu coetus tuos,

Gra-

Gravi gementes ſub malorum pondere,
  Ne derelinque, ſed novo,
In hac palaeſtra flebili, ſemper velis
  Firmare mentes robore.
O! inſtet agnus, in cruce exſpirans modo,
  Victoriae viam ſuae,
Et copias profliget omnes hoſtium,
  Ac ſaeva contra ſpicula
Nobis ſit inſtar aegidis ſeptemplicis,
  Aëneaeque caſſidae.
Fletu dolores ejus & curas graves
  Penſare diſcamus pio.
Piaculari qualis haeſit in trabe,
  Stet cordibus depingere.
Haec, haec imago ſculpta mente, pectore,
  In ultimos perſtet rogos.
Amoris haec incomparabilis tui
  Meminiſſe cogat jugiter:
Amoris, actus quo ſupremum reddere
  Non denegaſti ſpiritum;
Qui ſiderum te cum ſepulcrali ſpecu
  Mutare perpulit domos.
Hic noſtra, quaeſo, conflagrare pectora
  Pari viciſſim det face.
Vixiſſe flammis ſemper iſtis ut juvet,
  Iſtiſque flammis emori.
Cunctis Ieſus ſpiret unus ſenſibus,
  Noſtros & adfectus regat.
Magis magiſque ſentiat Chriſti nece
  Immunda ſe mori caro.

Pra

Pravas, ſimul vitale lumen hauſimus,
Cupiditates inſitas,
Non deſinunt vexare quae mentem piam,
Radicitus crux eruat.
Rex ille regum faxit & ratum mei
Votum ſupremum carminis,
Ut, perdomantes cordis arrogantiam
Ac contumaces ſpiritus,
In cereis fidiſque doctrinam crucis
Servemus omnem mentibus.
Haeſiſſe ſic nos crederemur optime
Cum Chriſto eodem ſtipite:
Extremus ipſi ſolveretur ſic honor
Et juſta per nos debita.
Puris Ieſum dexteris demtum cruce,
Buſto decente ſic novi
Caſtique tandem poneremus pectoris,
Quod dignitate vinceret
Exciſa nuper vel ſepulcra marmore,
Tenuiſſimam vel carbaſum,
Carumve quidquid cura Joſephi pia
Aut Nicodemi contulit.

II.

ECLOGA.

TITYRUS, CORYDON & MENALCAS.

Tityrus & Corydon placidi prope fluminis undam
Populea pariter coierunt forte sub umbra;
Ambo defessi, vitantes ambo calorem,
Pastores ambo, atque ambo cantare parati,
Ille Hiemem, laeti laudare hic commoda Veris.
Tityrus hinc coepit: partes nam forte canendi
Contigerant primae: Corydoni, forte secundae.
Tit: Jupiter exegit per tempora quatuor annum:
Per Ver, Aestatem, Autumnum, Brumamque nivalem.
Sed tamen a puero duo jam magis inde placebant,
Aestas, aestatique affinia tempora Veris;
Cor: Nos e temporibus, secuit quîs Jupiter annum,
Non breve Ver adeo potuit, Aestasve juvare,
Quam genialis Hiems, canis adoperta pruinis,
Autumnusque caput praecinctus messibus almum.
Tit: O vestras utinam possem bene dicere laudes,
Inceptisque meis bonus adspiraret Apollo.
Cetera nam tantum superatis tempora, quantum
Vel rosa vera, rosam quae nascitur inter aristas.
Cor: Non, mihi si calamos tradat Pan ipse canoros,
Ex meritis possem vestros extollere honores.
Cetera nam tantum fas cedere tempora vobis,
Quantum maturis pyra fas est cedere cruda.

Tit:

Tit: Vere novo Boreasque fugit frigusque remittit,
Et molles Zephyri sibi debita regna receptant.
Tunc aër mitis, tunc omnis parturit arbos,
Parturit omnis ager, tunc florentissimus annus.
Cor: Desit ut Autumnus, deerunt simul omnia, namque
Tunc pyra, castaneaeque nuces, tunc poma leguntur
Mitia, multa tumet gravidis tunc uva racemis,
Plenaque maturae segetes tunc horrea rumpunt.
Tit: Vere novo mediis ludunt Delphines in undis,
Septa pecus, pastorque focos invisa relinquunt,
Perque novam frondem volucres audire canentes
Silvicolae gaudent Satyri, Dryadesque puellae.
Cor: Autumnus nimiis pastores solibus ustos,
Et recreat pecus omne; Autumni tempore rursus
Dulce sonant volucres mutae fervoribus ante,
Nec metuens solem Delphin caput exerit unda.
Tit: Vere novo faciles ducit Cytherea choreas,
Nympharum & lepida Charitum comitante caterva.
Vere novo blandis pastores carmina Musis
Et Phoebo cantamus; amat tunc carmina Phoebus.
Cor: Non minus Autumni formoso tempore laetos
Exercent Pomona choros, custosque Priapus.
Non minus intonsi tunc & genialia Bacchi
Orgia nos cantamus; amat tunc haec quoque Bacchus.
Tit: At sol aestivas si incenderit acrior horas,
Quam juvat Aurora primo sub mane rubente,
Avia pascendas agere ad dumeta capellas,
In campumque agnas etiamnum rore madentem.
Cor: Verum quum Brumae redierunt tempora, saltus
Non opus est longe, longe vel quaerere fontes:

Pin-

Pinguibus in ſtabulis facilis labor omnia praebet,
Et laticem, & frondes veſcas, foenique maniplos.
Tit: Quid quum jam medius languentes ducere ad undas
Sol ſuadet pecudes: nunc molli in gramine lenem
Proſtrati ad fontem, ſomnos captamus inertes:
Nunc gelidis antris imitamur Pana canendo.
Cor: Nos celeres ſequimur lepores, nos figimus apros,
Et dulcem praedam venamur montibus altis.
Si fuerit glacies, ferrati vincla cothurni
Nectentes pedibus, rapidos praevertimur Euros.
Tit: Quid ſi tunc poſita Lyde non abnuat ira
Nobiſcum aut antro, aut multa recubare ſub umbra,
Non mage curamus ſolem, ſoliſque calorem,
Quam rigidae curant undarum verbera cautes.
Cor: Quid mecum quoque ſi ſtructos ſuccedere ad ignes
Non dubitare velit, perii quam ſemper, Eliſſa,
Frigora nos ſic curamus Boreanque ſonorum,
Ut generoſus equus latrantem multa Lyciſcam.
Talia dum certant, canum jam menta Menalcan
Abdiderant ſalices, veritum turbare canentes.
Proſiliens tandem pueros adfatur amice.
Men. Non me muſta recens lacubus manantia plenis,
Non ſic mella juvant Hyblaeis condita ceris,
Quanta me alternum juvit dulcedine carmen.
Quare ſume pedum, torno quod, Tityre, factum
Dixerit Alcimedon: paribus ſpectabile nodis,
Aerataque nitens en cuſpide. Tu cape peram
Conſutam, Corydon, nuper de pelle caprina:
Quam necdum tetigit panis vel caſeus unquam.
Parcite dia tamen, pueri, Jovis illius acta

Exi-

Exigere ad vestrae paganica pondera librae.
Omnia facta Deûm nam sunt bona & omnia sancta.
Ver, Aestas, Autumnus, Hiems vice quaeque recurrens
Uberiore beant mortalem munere vitam.
Interea prono consurgens Vesper Olympo
Pendentes pueros blandi senis ore subegit
Vix repetisse gregem, peraque pedoque superbos.

III.

Ex

ANTHOLOGIAE

Libri Primi

Capite Ultimo.

EN pigra ventoso discessit ab aethere bruma,
Blandaque purpurei riserunt tempora veris.
Pulcra virescenti vestitur gramine tellus,
Et rediviva novis pubescit silva capillis.
Omnis ager ridet, lacrimas dum rorat ab axe
Memnonis alma parens, panduntque rosaria flores.
Dulce sonat calamo pendens de monte bubulcus,
Duxque ovium teneris gaudet ludentibus hoedis.
Navita placatas perlabitur aequoris undas,
Nulla pericla timens, Zephyrus dum carbasa tendit.
Euoe thyrsigero clamant, iterantque Lyaeo
Turba corymbiferis frontem praecincta corollis.

Florilegis apibus jam fingere daedala tecta
Est curae, invigilantque domus per septa labori,
Stipantque novo sexangula nectare cera.
Alituumque canora cohors ciet undique cantus:
Alcyones pelagus, Procne tigna alta domorum,
Flumina blandus olor, virgulta celebrat Aëdon.
Quod si silva comis, & gaudent floribus arva;
Sauve canit pastor, luditque capella per herbas;
Aequore nauta volat, choreasque inducit Iacchus;
Dant volucres cantus, & apis mel sedula fundit;
Quomodo vere novo non cantet dulce poëta!

IV.

Ad juvenem praestantissimum atque adfinem

JEREMIAM VAN DER MEER,

Quum J. U. Doctor pronunciaretur.

QUum tu pars juvenum splendida principum,
Quos urbis patriae spem fovet Amstela,
Leidanae peteres moenia Pallados
Fausto, Meriade, pede:

I, dixi, Aonidum quo rapit impetus.
Votis ipse bonis Jupiter adnuens,
Praecinctum referet post spatium breve
Lauru tempora Delphica.

Fal-

Fallorne? an meritis auctus honoribus
Jam fulges, decus & contribuit tibi,
Olim sepositum rite colentibus,
Virgo Justitiae potens?

Sic est. sidereas festa ferit plagas
Te mystam Themidos vox iterantium.
Nec vanum augurii me probat haec dies,
Qua victor remeas domum.

Exempla at juvenum nunc cave noxia,
Quorum proh! Superi! spissa nimis cohors
Infectat patriam, dedecorantium
Fulgentes proavis domos.

Praerepta Themidos non bene laurea,
Molli dulce putant diffluere otio
Curarum immemores. at magis in dies
Virtus deficiens fugit;

Ac desideriis corda semel malis
Polluta improbius mox scelus inquinat.
Hinc nullus patriam frangere rem vetat
Damnosa pudor alea:

Hinc vino madidos sol oriens videt,
Serusque & medius: lustrave obambulant,
Nuptarum aut, vetitum lege, cubilia
Incesto pede adulterant.

Sed dux ut sapiens, fudit ubi hostium
Robur, non residet, sed fugientium

Turmas insequitur, trajiciens vaga
 Forti flumina milite:

Nunc castella rapit vi, remorantia
Victrices aquilas, sulphure nunc tonans
Tormentis gravidis, aërias solo
 Moles dejicit urbium.

Tu vestigia sic lucida perprime
Heroum veterum, turpis inertiae
Vitans illecebras, atque iter arduum
 Laudis currere pervicax.

Sin exempla sequi forte domestica
Mavis, Eliadem respice avunculum,
Virtutis rigidae pulvere sordidum
 Pulcro, cujus in auribus

Arcana Amstelii tuta fidelibus
Deponunt proceres. vel magis, ut decet
Natum haud degenerem, facta imitabere
 Prudens magnanimi patris:

Coetu nobilium quem modo judicum
Mirata est toties curia praesidem,
Cives jus quoties inter & hospites
 Aequo examine reddidit.

Nuper pro meritis cui dedit Amstela
Sedem conspicuam concilio in patrum:
Mox, non vana monet Calliope, volens
 Majus contulerit decus.

V.

V.

A D

FRANCISCUM OUDENDORPIUM,

Quum leporem dono misisset.

FRanci candide, mî venuste Franci,
Sic, o, sic Charites Facetiaeque,
Atque omnes pariter te ament Lepores,
Ut nobis modo, care, delicatum
Misisti leporem atque mollicellum:
Quo nil suavius elegantiusque,
Nil lautum magis, aut magis saporum
Praeberi potuit meo palato,
Aut nostrûm simul hospitum palatis:
Sane nec stupidis nec inficetis,
Sed, forte excipere hinc meum licebit,
Judicare catis & eruditis,
Si quid dapsiliore de ferina
Ad gulas faciens Apicianas,
Silva miserit haec vel illa mensis.
Verum o insula fortium Batavûm;
Tam caram patet esse te Dianae,
Cara quam Cereri diu fuisti,
Quae nutris lepores solo feraci
Carnosos adeo atque succulentos,
Ut quotquot lepores opima Tellus
Campis pinguibus, asperis rubetis,

Silvis nigricomis, jugis apricis,
Nunc alitque aluitque aletque quondam,
Omnium merito atque ſingulorum
Hos dicas leporum eſſe primipilos.
Franci candide, mî venuſte Franci,
Quam tu nos epulis beas opimis,
Et dum nos epulis beas opimis,
Quot riſus ſimul & jocos miniſtras!
Nam tuae memores benignitatis,
Ut menſas poſuit puer ſecundas,
Poſcentes cyathum capaciorem,
Spumantemque Deo meraciore,
Hauſimus cyathum capaciorem,
Spumantemque Deo meraciore,
Uno funditus impigri tenore:
Clamantes, bene ter ſit o quaterque
Optimae dapis optimo datori:
Optimo genio optimi ſodalis.
Franci candide, mî venuſte Franci,
At pro munere quid tibi rependam,
Iſto tam lepido & pereleganti!
Noſtros verſiculos tibi rependam,
Quamvis nec lepidos nec elegantes,
Dum rebus nequeam referre grates
Ex aequo lepidas & elegantes.

VI.

VI.

AD PUERUM

Viro Reverendo

ROELANDO VAN THIEL

recens natum.

CResce, puer, carumque, precor, virtute parentem
  Aeques, Thiliacam perpetuesque domum.
Ipse tamen prudens exempla cavebis in uno,
  Cetera laudati, prava referre Patris.
Visere nam veteres semper promittit amicos,
  Sed servare datam negligit usque fidem.

VII.

FABULA

AD FRATREM

JAC. PHIL. D'ORVILLE.

NOcere virtuti obstrepentium cohors
Frustra ut laboret, fabula haec, Frater, docet.

Fortis Lycisca, & genere multum nobilis,
Spectata herilis villulae custodia,

Aliquando ſtrata per viarum publica,
Comitata catulo, obambulans, ibat ſuo.
Statim protervae, ac nobiles parum, canes
Huc confluebant, plurimum latratibus
Viam replentes, ac laceſſentes probris.
Tum catulus, has male contumelias ferens,
His ad parentem fertur uſus vocibus.
Tu quin in iſtas fortiter jam jam irruis,
Ac lacera ſpargens membra dudum diſſipas!
Cui mater: at ſine, inquit; hi faciunt enim,
Ubique tantum cur Lycifca praedicer.

O P-

ADOPTIVORUM LIBER,

SIVE

CARMINUM

PETRO D'ORVILLE

INSCRIPTORUM.

I.

AMICO INTEGERRIMO

PETRO D'ORVILLE.

NAtalem celebrare tuum me carmine poſcis,
Et bona tam fauſto dicere verba die.
Poſcis, ut annoſi dulciſſima pocula Bacchi
Ex animo pellant triſtia quaeque meo.
Poſcis, odoratis redimitus tempora ſertis,
Ut dem turicremis debita dona focis.
Nulla mora eſt, juſſis ultro paremus, & ultro
Natali cupimus ſolvere vota tuo.
Scilicet haec lux eſt, qua te, cariſſime rerum,
Enixa eſt utero mater amata ſuo.
Qua te blanda Charis tenerum complexa lacertis,
Edocuit riſus, edocuitque jocos;

Quaque tibi Phoebus, turba comitante Sororum,
Fronte serenata prospera signa dedit.
Ille tibi viridi sua sacra reclusit in aevo,
Et fore te cecinit tempus in omne suum.
Hinc, quos vulgus amat, nunquam sectaris honores,
Nec tibi sollicito pectore quaeris opes.
Sed colis Aonias, tibi numina magna, Puellas,
Fundis & argutis carmina culta modis.
Divitiis alius famam sibi crescere gaudet,
Tu docto versu nomen habere cupis.
Gloria perpetua est, sibi quam doctrina paravit,
Quaecunque ex opibus quaeritur, ista perit.
Sed mihi jam videor gratantes cernere amicos,
Qui tibi sincera munera mente ferunt;
Felicemque tibi natalem rite precati
Accumbunt mensis, candide Petre, tuis.
Hei mihi! cur sociis ego non numerabor in istis!
Hei mihi! cur me non terra paterna capit!
Amstela nunc utinam me, vel te Leida teneret,
Amstela tam nobis, quam tibi Leida placet.
Tunc agerem laetas pede luxuriante choreas,
Et facerem blandis gaudia longa jocis.
Tunc hilari certare mero me saepe juvaret,
Purpureasque comis imposuisse rosas.
Tunc ego perfusus rorantia tempora nardo
In laudes irem, blande Poëta, tuas.
Tunc agilis, gratusque forem, tunc plena leporis
Carmina dictaret docta Thalia mihi.
Tunc tua festivo resonarent atria cantu,
Laetitiam nobis eliciente Deo.

Sed

Sed quoniam cupidis te cingere non licet ulnis,
  Hos elegos pro me pignus amoris habe.
Sic facilis sit Musa tibi, sic pulcer Apollo
  Adspiret votis, dulcis Amice, tuis.
Sic tibi carminibus surgat nova gloria, sic te
  Ducere dent placidos candida fata dies.

DANIEL SIMON SIBERSMA.

II.

JAC. PHIL. D'ORVILLE
EPISTOLA
AD FRATREM CARISSIMUM
PETRUM D'ORVILLE.

VAde bonis avibus Fratri, mea Musa, salutem
  Dicere: nam domino non licet ire tuo.
Fallor, an invitis penetralia nostra relinquis
  Passibus, & tacto limine saepe redis?
Dura tamen glacies jam non laesura meantem:
  Non nix te rapidis obruet acta Notis.
Nam, modo quae fuerat crystallo vincta rigenti,
  Divite merce graves jam vehit unda rates.
Hibernaeque nives, liquefactae sidere Phoebi,
  Impellunt lymphis flumina prona suis.

Eque

Eque peregrinis allapſa ciconia terris
  Veris odoriferi proſpera ſigna dedit.
Nec te trans Alpem longinquas tendere ad urbes,
  Nec jubeo auriferi Gangis adire ſinus.
Non inteſtinis concuſſa Britannia bellis,
  Vadere quo timeas jure, petenda tibi eſt.
Haud procul hinc noſtrae jacet urbs contermina Leidae,
  Quae ſua ab Amſteliis nomina duxit aquis.
Hinc a gramineo circumdatur undique rure;
  Tunditur hinc undis, Ya ſonore, tuis.
Dives opum: celebris per latum mercibus orbem:
  Nam caducifero ſemper amata Deo.
Haec adeunda tibi. cur greſſum, Muſa, retorques?
  Ire potes tute: nec tibi longa via eſt.
Carpe iter, ut medias Titan contraxerit umbras:
  Contigeris juſſum, ſole cadente, locum.
Quoque minus metuas, haec eſt mihi patria tellus.
  Vidi hic Phoebeae lumina prima facis.
Forte times, nullus ne dicat, qua ſit eundum,
  Incertoque erres hoſpita in urbe pede.
Pone metum: portas ſimulac penetraveris urbis,
  Magnus erit numerus, qui tibi monſtret iter.
Tu modo, qui placeat, de turba ſelige quendam:
  Certus in ambigua dux erit ille via.
Laeva tot oſtendet poſitas longo ordine naves:
  Grajugenis Helene quot repetita fuit.
Ad dextram cernes ſublimia ſurgere tecta:
  Regibus hoſpitii eſt principibuſque locus.
Inde tenore pari mediam duceris in urbem,
  Qua ſociant undas Amſtela & Ya ſuas.

Huc

Huc ubi pervenias, ſtupefactae curia ſeſe
  Ingeret, abſcondens nubibus alta caput.
Hanc merito dices inter miracla reponi,
  Graecia quae jactat, quaeque Canopus habet.
Non procul hinc aedis celſas ſe tollit in auras:
  Hanc dic ſilvicolae templa ſuperba Deae.
Atria mox cernes Atlantis ſacra nepoti:
  Non alio colitur ſanctius ille loco.
Hic mercator opes mundi permutat: emitque
  Quidquid habent ortus occiduaeve plagae.
Sed propera: nec te palatia celſa morentur,
  Vel trahat illecebris quaeque plataea novis.
Qua pons per ſectas rivis labentibus oras
  Plurimus innixum fornice ſternit iter;
Et tiliae viridans media nemus urbe miniſtrant,
  Atque umbris gelidas ſole calente vias.
Quaque ſuperbarum ſeries bis trina domorum
  Exſerit arboreis culmina celſa comis.
Tu Babylon, tu Roma tace. nec Palladis arces
  Jactent Theſeae brachia longa viae.
Nil habuit par priſcus, habet nil par novus orbis;
  Longinquis veniens finibus, hoſpes ait.
Verum perge domum Fratris, mandataque perfer;
  Non hic ſpectatrix deſidioſa venis.
Hunc aut inter ephemeridas tabulaſque videbis
  Curantem patriae ne minuantur opes:
Caſtalioſve inter cernes, ſua ſacra, libellos,
  Nectare qui Grajo Romuleoque madent.
Forſan Ariſtophanis luſtret cata dicta jocoſque,
  Quîs ſecuit populum, Cecropi terra, tuum.

Atto-

Attonitusve legat Peligni carmina vatis:
Os cui par Grajis ingeniumque datum est.
Anne elegis teneri capitur magis ille Tibulli?
Cujus ab ingenuo vena lepore fluit.
Ipse vel accensus, qui vates incitat, igne,
Cantet amabilibus carmina docta modis.
Nam quamvis Maja veneretur Atlantide natum,
Non negat Aonidum debita tura choro.
Munera Mercurio sua sunt; sua munera Musis:
Quam colit ille Deum, tam colit ille Deas.
Cumque illis idem generis sit Jupiter auctor,
Quid coluisse vetat numina bina simul?
Denique quidquid agat, confestim cuncta relinquet,
Adventum simul ac noverit ille tuum.
Obvius occurret venienti, teque fovebit
Amplexu, tectis excipietque suis.
Nec mora, caussa viae, quae sit, valeamne, requiret,
Et quibus in studiis tempora nostra teram.
Me, dices, illi per te misisse salutem,
Quam modo laturus, si licuisset, eram.
Membraque cara domus parili donare salute
Ne nostro renuat nomine, blanda roga.
Vivere mox addes vacuum curaque metuque:
Laetum inter libros Pieridasque meas.
Me modo mirari numeros sublimis Homeri:
Me modo Battiadae combibere aure sonos.
Hellade lustrata Latias me tendere ad oras,
Et celebres Claria visere ab arte viros.
Cumque tot illustres produxit Roma poëtas,
Quîs Aganippeo fonte levata sitis,

An-

Ante tamen cunctos, mira dulcedine cantus,
  Nasonem sensus vincere posse meos.
Me quoque narrabis veteres sub pectore flammas
  Sensisse, inque artes me rediisse bonas:
Tempore sed tanto desuetum condere versus
  Verba aegre numeris cogere posse suis.
Non tamen ut carmen studium sit inutile visum,
  Murmur & audierim, turba profana, tuum.
Semper enim colui Divas, Helicone morantes,
  Ac dum membra regat spiritus ista, colam.
Phoebus, Castalides, & vatis amabile nomen,
  Numquam animo fuerint non veneranda meo.
Testis es ipsa mihi, quoties componere carmen
  Tentantem curae distinuere graves.
Testis es ipsa mihi, quam saepe negotia densa
  Nunc etiam coeptos praepediere modos.
Dum trahar antiqui modo ad incunabula mundi,
  Barbariesque recens taedia multa creet;
Aut modo sollicitet Judaeam noscere linguam,
  Vel quam Persa vetus, quamve locutus Arabs;
Aut modo, si detur mortali scire, requiram,
  Fecerit hunc mundum qua ratione Deus.
Ipse sed Aonidas venerari, hortabere, pergat:
  Quamvis hortatu non eget ille tuo.
Utque mihi crebro genialia carmina mittat:
  Carmina fraterni pignus amoris erunt:
Carmina erunt testes non esse oblivia nostri:
  Carmina carminibus caussa futura meis.
I nunc felici, quo mitteris, omine, Musa,
  Utque decet, domini jussa capesse tui.

III.

III.

A D

CARISSIMUM AMICUM

PETRUM D'ORVILLE.

HOc tibi, Belgiadum vatum ſpes maxima, carmen
  Mittitur a ſocio, candide Petre, tuo.
Perlege, ſi tanti eſt: fidum teſtatur amorem,
  Nec me Caſtalias deſeruiſſe Deas.
Eſt qui divitias, eſt qui ſibi quaerit honores:
  Conveniunt votis ille nec ille meis.
Mollis & inſigni ſpectanda Elegeïa cultu
  Me juvat: hac ſola dote placere velim.
Divitiae pereunt, poſſeſſoremque relinquunt,
  Non pereunt longo carmina docta die.
Haec animum mulcent, iſtis comes anxia cura eſt;
  I nunc, cum dulci carmine confer opes.
Eſt tamen heu! aliquis, quem jam pudet eſſe poëtam.
  Dii faciant, voto munera digna ferat.
At tibi, cui longe melior ſententia menti,
  Dent faciles Muſae pangere poſſe modos.
Tu modo dilectas fidus cole, Petre, Sorores,
  Jam Clarius laurum porrigit ecce Deus.
Applaudit jam turba tibi dulciſſima vatum,
  Jamque comis properat florea ſerta tuis.

DANIEL SIMON SIBERSMA.

IV.

IV.

Amico Carissimo

PETRO DORVILLIO.

Quid toties rigidus mea, Petre, ſilentia damnas?
  Cenſeor & cur, te judice, deſes ego?
Ergo ego ſum torpens, ego ſum tibi tardus inerſque?
  Mentiar, haec ſi ſunt crimina amata mihi.
Non mea, ſi qua fides, pingueſcere corpora tanti eſt,
  Segnia nec tanti eſt otia velle ſequi,
Mollitiem ut lentam vacuae ſubrepere menti,
  Ac te me patiar poſſe vocare pigrum.
Scindere parce, precor, duris mea pectora verbis:
  Quae premit immeritum poena, querenda premit.
Vera tamen fateor: nullo de carmine limam
  Audeo judicii poſcere, ut ante, tui.
At temere incuſor doctas odiſſe Sorores:
  Scribo, ſed rapidis carmina danda focis.
Non odi Muſas: Muſae me odere dolentem:
  Divarumque probat Delphicus acta Deus.
Nempe parum ſana credebam mente, quietem
  Otiaque ingenium poſcere parva meum.
Acrior ut redeat renovata in pectora fervor,
  Et vena verſus uberiore fluant.
Sic, ubi fertilibus requies eſt praebita ſulcis,
  Poſt ſata majori foenore reddit ager.

Quin mihi, nam recolo, tunc haec quoque verba canebam.
Carmina ab alterna facta quiete juvant.
Dulcius intermissus amor delectat amantem,
Faxque magis cupidum cor rediviva fovet.
Venator sic saepe canes, & retia linquit,
Laetius abruptum quo repetatur opus.
Haec & plura mihi: sed sum deceptus, & error
Me malus infaustas suasit inire moras.
Pergere debueram clivosa per ardua semper,
Nec sub praerupto sistere colle pedem.
Culpa levis Divûm nimirum obnoxia poenae est;
Offensi caussam numinis error habet.
Hinc me nunc plectunt Musae, mea facta perosae,
Ulteriusque negant dicere, quo sit iter.
Nam, meditor quoties aliquod deducere carmen,
Principio cursus vis mea fessa labat.
Ausus eram nuper felicia Caesaris arma
Dicere, & invicta fixa tropaea manu;
Innumerasque urbes, castellaque capta canebam,
Barbaricasque fugas, barbaricasque neces;
Threïciosque duces, oneratos brachia vinclis.
Excidit ingenio Caesar, ut arma, meo.
Tunc ego materiem caussatus, posse putabam
Talia non vires pondera ferre meas.
Adsumsique elegos, numeris levioribus aptos,
Ad faciles tentans flectere verba modos.
Vix opus incepi: rursus mens pressa labore
Protinus in primo deficit aegra loco.
Quid facerem? iratus memini, mea pulpita rupi;
Est calamus digitis fractus & ipse meis.

Jam-

Jamque erat, ut, Musis totoque Helicone relictis,
  Otia coepissem desidiamque sequi:
Quum gemitus altos, disruptaque verba prementem
  Me vidit, vasto qui volat orbe, Puer.
Nec mora: lunato ponens sua spicula nervo,
  Hos blando placidos edidit ore sonos.
Ne doleas semper, lamentaque vana profundas,
  Hoc cape, quodque canas, incipe, amator, opus.
Dixit, &, emissa tenui stridore sagitta,
  Certa sedent vacuo pectore tela meo.
Nexaque odoratos, gemma radiante, capillos,
  Idâlia properans risit ab arce Venus.
Risit, & ambrosio Dea sic est ore locuta,
  Consolans verbis saucia corda suis.
Laetus ama, juvenis, fortesque Cupidinis arcus,
  Et dominae formam, nostraque regna cane.
Tunc, tibi si laurum persistat Musa negare,
  Imponam capiti myrtea serta tuo.
Ter Venus hoc cecinit: adsensaque numina Pindi
  Sunt veniam misero visa dedisse mihi.
Omine laetati teneros meditamur amores,
  Coepit & ingenium lenius ire mihi.
Jamque levi faciles nascuntur pectore versus,
  Et grave de toto corde recessit onus.

FRANCISCUS OUDENDORPIUS.

V.

Capitibus Cariſſimis

PETRO D'ORVILLE,

FRATRI UNANIMO,

ET

JANO GRAEFLAND,

AMICORUM OPTIMO,

Quum mihi in Britanniam proficiſcenti Propempticon ſcripſiſſent.

QUamvis expediant noſtri jam carbaſa nautae,
  Atque Eurus facilis lintea plena vocet,
Non poſſim blandis non reſpondere camenis,
  Quas, Germane, mihi, quas mihi, Jane, voves,
Vel non officio, mihi quod praeſtatis uterque,
  Ex aliqua gratus reddere parte vicem;
Et parilem parvo teſtari carmine curam,
  Mutuaque affectus prodere ſigna mei.
At mihi nec Muſae, mihi nec dictarit Apollo,
  Verum, qui veſtro carmine ſpirat, Amor,
Quique miniſtravit calamo tot dulcia verba,
  Votaque in aequoreas officioſa vias.
Talis, qui tenuit Pollucem & Caſtora quondam,
  Et qui Pirithoo Theſea junxit, erat;

Ta-

Talis erat, qui fata ſequi te, Niſe, ſodalis,
 Et Pyladen ſocio juſſit adeſſe ſuo.
Talis & in noſtro ni flagret pectore flamma,
 Veſtra, licet, careant pondere vota ſuo;
Et mihi currenti Triton exaſperet aequor,
 Vel caput hoc imis obruat unda vadis.
At mihi ſi non ſit te, Frater, carior alter,
 Et te fraterno more, Sodalis, amem,
Tum mihi Cymodoce concuſſas mitiget undas,
 Atque humeris portet per vada caeca ratem;
Tum mihi per placidum ludentes cernere pontum
 Dorida contingat Nereïdumque choros;
Meque det optatos portus intrare Palaemon,
 Et faveat veſtrae rex maris ipſe preci.
Non ego laxabo dubius retinacula prorae;
 Nec timidus vaſto gurgite vela dabo.
Tuta futura mihi ſunt caerula: Jane, ſodali,
 Et, Frater, fratri parce timere tuo.
Numina nam norunt, quod ſim non falſa locutus,
 Atque omni fuco carmina noſtra vacent.
Coeleſteſque ſub hac mihi conditione vocati,
 Securam tribuent per freta magna viam.
Scribere plura libet, prohibet ſed ſcribere plura,
 Quae ſequitur properas ancora tracta manus.
Ergo, animae dulces, multum ſalvete, putantes
 Tempora diſcidii non fore longa mei.

JAC. PHIL. D'ORVILLE.

VI.

A D

PETRUM DORVILLIUM.

DUlce sodalitii membrum, spes maxima Pindi,
  Telluris Batavae grande future decus;
Ecquid in Amstelia nostri non immemor urbe
  Degis, & Aonias pergis amare Deas?
Ecquid, ut ingenium facile est tibi, pangere versus
  Et gaudes Latiam sollicitare chelyn?
Me nunc Leida tenet doctae sacrata Minervae,
  Hospitium Charitum, Castalidumque domus.
Hic mihi, dum varias cupio perdiscere linguas,
  Vix licitum sacris, Phoebe, vacare tuis.
At tibi, ridenti quem lumine vidit Apollo,
  Pieridum choreis invigilare datur.
Et datur, & fas est Musas coluisse faventes:
  Areaque ingenio magna reclusa tuo.
Roditur intactum nigra rubigine ferrum,
  Nec fruges posito vomere reddit ager.
Fertile & ingenium, nullo exercente, peribit,
  Et torpet longa vena benigna mora.
Tempora cum fuerint rebus data justa paternis,
  Deliciis poteris laetus adesse tuis.
Hoc rogitant Faterque tuus, sociusque Sibersma;
  Ille tibi junctus sanguine, at ille fide.
Interea hos elegos placato suscipe vultu,
  Sisque memor socii tempus in omne tui.

DANIEL SIMON SIBERSMA.

VII.

FATRI CARISSIMO

PETRO D'ORVILLE,

J. U. D. titulum gratulato.

CArmine, quo partum nobis grataris honorem,
  Te Permesseo fonte bibisse negas.
Quod tamen ipse negas, ajunt tua carmina: plus hic
  Carminibus, Frater, quam tibi, credo tuis.

* * *

VIII.

CArminibus missis cur nolim credere, quaeris?
  Non sunt haec, Frater, carmina scripta tibi.
Partim scripserunt, mendacia numina, Musae;
  Partim fraternus, fallere suetus, Amor.

* * *

IX.

OPpressis nostram commendas, Frater, opellam.
  Sic tibi sunt animi cognita jura mei!
Tempus ad hoc igitur Phoebi pia castra secutus,
  Nunc inter rabulas aera merere velim,
Et coram indocto vel iniquo judice vocem
  Rixoso valeam prostituisse foro?
Non ita. Si jussit fieri me Parca patronum,
  Exulibus Musis, crede, patronus ero.

JAC. PHIL. D'ORVILLE.

X.

ELEGIA

Ad Fratrem

PETRUM D'ORVILLE,

In Anglia haerentem.

JAm duodena coit pleno Latonia vultu,
  Atque iterum Cancri brachia ſole rubent,
Oblitum tenuit dum te patriaeque domuſque,
  Lente, peregrinis terra Britanna locis.
At mihi diſcedens, memini, Phoebea priuſquam
  Impleat, ajebas, cornua ſexta ſoror,
Ancora noſtra Moſae rurſus mordebit arenas,
  Jungeturque iterum dextera noſtra tuae.
Spes mea lenta fuit; tandem patientia victa eſt:
  Ulterius renuit noſtra querela moram.
Saepe per Oceani ſpatio vada longa minori
  Navita ad auriferos itque reditque ſinus.
Nec me pollicitis tantum tua lingua fefellit:
  Venit & ad partes litera miſſa mihi.
Litera maturos reditus ſperare jubebat;
  At tecum mendax litera facta tua eſt.
Ah! quoties coelo nubes ventoſque notavi,
  Si foret in curſus utilis aura tuos!
Ah! quoties micuere ſinus, quum flabra tonarent,
  Tu quaſi jam medio gurgite vela dares!

Ah!

Ah! quoties, si quis pulsaverat ostia, Frater,
  Clamavi, meus est! nec tamen ille fuit.
Saepius adversis feci convicia ventis,
  Inque Eurum & Borean aspera dicta dedi.
Quid, Zephyre, Aeolio, dixi, cunctaris in antro?
  Aëris immensi libera regna cape.
En nemorum vernos Boreas populatur honores;
  Et segetum teneras obterit ille comas.
Tu potius placidis delapsus ab aethere pennis
  Pinguia fecundo flamine rura fove,
Germanique ratem, Florae blandissime conjux,
  In Batavos portus tuta per alta vehe.
Audiit & Zephyrus, centumque per aequora puppes
  Attulit, at puppim non tulit ille tuam!
Si tibi cura fuit visisse palatia regum,
  Eductasque ducum celsa sub astra domos,
Aureaque Oebaliis surgentia templa columnis,
  Et quascumque alias suspicit hospes opes,
Jam licuit dudum lustrasse, Britannia quidquid
  Cognosci dignum conspicuumque tenet.
Saepe tibi insolitas corpus languere per auras
  Sum ratus, aut ustum febre cubare toro.
Quique viatorem spoliantque necantque latrones
  Multa mihi magni caussa fuere metus.
Interdum Fratrem, quasi te dimittere nollet,
  Principium longae finximus esse morae.
Nuper & est nostris cantatus in aedibus Hymen,
  Germanaeque facem praetulit almus Amor,
Signaque laetitiae, voces sonuere, lyraeque,
  Perque epulas acta est candida rite dies.

At te non Hymen, non connubialia sacra
  Moverunt patrios, lente, redire lares.
Atque aliquis, mirans absentem, Forsitan, inquit,
  Ille, peregrina virgine captus, abest.
Et juvenis, tenerisque aetas est lusibus apta;
  Et facile accendat cor juvenile Venus.
Novimus illecebras, & blandas novimus artes,
  Usa quibus, capit hic femina cauta virum.
Illic conveniunt juvenes comtaeque puellae,
  Atque aestate simul rus geniale colunt.
Aut in equis errant villas & compita circum,
  Agmen Amazonidum quale fuisse reor:
Aut ubi dant tiliae, spatiantur, amabile frigus,
  Aut adeunt, si quae ludicra pagus habet.
Suntque aditus faciles, morumque licentia major,
  Et virgo partes paene rogantis agit.
At tibi cum Britonum, dic; quid, fugitive, puellis?
  Externam cupiat non pater ipse nurum.
Si tibi mens avida est socialis denique taedae,
  Spiculaque in tenerum pectus adegit Amor,
Amstela formosis habitatur mille puellis;
  Materiam flammae praebeat una tuae.
Quo tibi in externis, quod donat patria, quaeras?
  Amstelio conjux Amstelis apta viro.
Priamides numquam flagrasset amore Lacaenae,
  Ilios Argolica non foret usta face.
Finibus in Pagasae nuptam legisset Iäson,
  Non fleret soceri tecta cremata sui.
Forsitan & patriae subierunt taedia mentem,
  Deliciisque placet terra Britanna novis:

Et

Et nitidos cultus miraris divitis aulae,
  Turbaque sunt Batavi rustica visa tibi.
Dii meliora velint! alienos nec tibi fines
  Natali libeat praeposuisse solo.
Et Frater magnum jamdudum explevit amorem:
  Non in perpetuum te sibi pactus erat.
Hospita terra tribus de fratribus auferat unum.
  Pars major patriae debita jure tuae.
Eia age, quid cessas diverso longius orbe?
  Albionis pulsa litora linque mora:
Inque ulnas tandem, dilecte, relabere nostras,
  Et dubia pectus speque metuque leva.
Jam tibi Rhenani spumant carchesia Bacchi,
  Et tenera in reditus pascitur agna tuos.
Tu modo solve ratem, velisque & remige pinum
  Pelle per aequoreas ad loca nota vias.
Sic tua dimittat Zephyros in carbasa solos
  Aeolus; in specubus cetera turba fremat.
Sic Panope tumidas compescat gurgitis iras:
  Sic regat ambiguum Castor amicus iter.
Sic, ubi in Amstelia rursus requieveris acta,
  Amplexus subeat sponsa decora tuos.

JAC. PHIL. D'ORVILLE.

X.

XI.

Viro Ornatissimo & Doctissimo

PETRO D'ORVILLE,

Quum in Leidensium Academia supremos in utroque Jure honores consequeretur.

DIcebam, Nil non exempla domestica possunt,
  At parvam es dictis visus habere fidem.
Interea dum Mercurii, dum sacra capessis
  Musica, Castaliis pectora plenus aquis,
Frater in eloquio versatus & arte forensi
  Legiferae sequitur jura sacrata Deae.
Nec mora, praesentem Divae est expertus amorem,
  Et cinxit meritum fronde virente caput.
Sensimus ex illo, quantos conceperis ignes,
  Sensisti stimulos non tuus ipse novos.
Ipsa Themis dotes agnoscens pectoris alti,
  Sub signis, dixit, militet ille meis.
Protinus ad Leges tua sese industria flexit,
  Armaque verbosi fortia, Petre, fori.
Eia age, felici res alite fortiter acta est.
  Eia age, sperata est palma relata tibi.
Eia age, te poscunt trepidorum vota reorum,
  Sunt tibi quos armis consiliisque juves.
Sic laudata premes cari vestigia Fratris,
  Et domui fies altera fama tuae.

Ute-

Utere ſic votis, ſic plauſibus utere noſtris;
Proſperaque aetatis tempora ſemper age.

DAVID HOOGSTRATANUS.

XII.

Studioſiſſimo & Politiſſimo Juveni

PETRO D'ORVILLE,

a Muſis Themidi initiato

S.

ECquis enim merito Muſas defraudet honore:
Et ſtudiis titulos nolit adeſſe ſuos?
Non ita Palladiae laudis velit augur Apollo;
Non Themis Aoniae ſedis amica comes:
Quaeque ſuam toties doluerunt numina ſortem,
Dum ſordere nimis templa venuſta vident.
Non tua, Dorvilli, ſic, pulcri ſemine ſenſus
Mens adſperſa, ſui neſcia ſerpit humi.
Te quamquam a teneris ad cultus arte paterna
Finxit Atlantiades erudiitque ſuos:
Non tamen abſtraxit penitus molimine; ſed te
Deliciis Muſae demeruere ſuis.
Non ita te totum, pleno quae depluit auro,
Mercis inexplendae ſors operoſa tenet;

Quin

Quin tua Musarum se cura levamine laxet,
  Quaesitasque novis dotibus ornet opes:
Ornat opes, lautamque domum fundamine fulcit,
  Quod nequeat vicibus sors agitare suis.
Sic quem Mnemonidae genio ad meliora rapaci
  Subductum curis ad sua sacra trahunt,
Nunc Themis ad vitae producit jura beatae:
  Non quae clamoso sit valitura foro;
Sed quae secessus juvet, exornetque Sororum,
  Privatoque ferat commoda certa bono.
Quae tamen insoliti nisus, mixtique laboris
  Haec tanta ad studium nobile caussa fuit?
An tua te virtus ad Musica castra sequacem;
  Fratris an exemplum, Petre; an utrumque trahit?
Aemula Pieriae ducit te gloria palmae,
  Et Genius, Fratri qui comes, ille Tibi est.
Ille per obstantes nimbos jam luce corusca
  Baccifera in Pindi vertice fronde nitet.
Tu premis aequali passu vestigia, nec te
  Distinet augendae spes male suada rei.
Contendisque alacer geminato pignore vires
  Exserere, & vates inter habere locum.
Perge age: non dubiis effulget meta coronis,
  Et favor hic, resonans plausibus, omen habet.
Certet honor meritis in carmine, certet amore
  Laudis, & in segetem posteritatis eat.
Quae dubitet, nervusne sonet animosior oestro,
  An venâ numeri candidiore fluant.
Dorvilli Fratres, Latiis decora ampla Camenis
  E Batavo a vobis sunt reditura solo.

Fa-

Fama per ambiguos ſecuro tramite calles
  Firmet ad Aonidum culta vireta gradum.
Ornatoſque boni titulis aequique ſequatur
  Laude ſua, & cultu divite tuta quies.

HENR. SNAKENBURG.

XIII.

A D

Praeſtantiſſimum Ornatiſſimumque Juvenem

PETRUM D'ORVILLE,

Amicum integerrimum,

JCtis adſcriptum.

Dorvilli, placido cui ridet lumine Phoebus,
  Cumque Jovis nato Pleïadoſque Themis.
Cui nunc cum celebri plaudit pater Amſtela Rheno;
  Fauſtaque cui ſocius gaudia cunctus agit.
Si vacat, huc oculos poſito converte rubore,
  Inque tua laudes accipe luce tuas.
Eſſe aliquid quicumque petant, ex artibus uni
  Pectora praeclaris fixa tenere ſolent.
Et, cui contigerit placita praecellere dote,
  Gloria, vel magnae, praemia, dantur opes.

Hos

Hos juvat, abreptos auri radiantis amore,
  Privatae insomnes invigilare rei.
Nec vanas agitant avido sub pectore curas:
  Splendida pro gnavo lucra labore ferunt.
Divitiis alii spretis res noscere priscas,
  Palladioque placet nomen habere choro.
Alter Apollinei capitur dulcedine plectri,
  Nilque, nisi argutum condere carmen, amat.
Est aliis studium civilia discere jura,
  Inque foro celebri verba diserta loqui.
Omnibus his sua palma datur, laudemque cupitam
  Quisque refert, studiis aptaque dona suis.
Quique ea promeruit, se vertice sidera coeli
  Tangere, & hac superis censet ab arte parem.
At tibi quae curis operosis digna dabuntur
  Praemia, quas animo nobiliore foves;
Cui non suffecit peregrinis posse parare
  Mercibus immensas per maris aequor opes!
Has vulgus sitiat solas, miretur avarus.
  Non tam stulta animi, Petre, libido tui.
Quaeris opes; studiis sed cor mollire severis
  Pluris habes, mores & didicisse bonos.
Candidus hoc pudor ille probant, atque ardor honesti,
  Sinceroque sedens pectore rara fides.
Divitiasque tuo proprias quaesisse labore,
  Quam caecae mavis debitor esse Deae.
Hinc tibi Grajorum curae est peragrare vireta,
  Amplaque Romani pascua obire soli.
Unde tuae carpas laetissima pabula menti,
  Et stabiles, quamvis sors vaga mutet, opes.

Nec

Nec ſtudio hoc laſſus generoſo ſcandere niſu
  Culmina Pierii montis ad alta paras.
Spiritus & quoties Phoebi tuus ignibus ardet,
  Carmina facunda voce venuſta canis;
Haereat ut merito dubius quis, carmina Fratris,
  An tua ab ingenio fertiliore fluant.
Scilicet, ex aliqua Germani gloria parte
  Ne ſuperet laudes, aemule Petre, tuas,
Illi contendis pulcro certamine, doctis
  Quaerat uter curis praemia plura ſibi.
Sunt tituli teſtes hodierna luce recepti,
  Quos modo juridica Frater in arte tulit.
Nec tamen hunc, quod docta probant monumenta, decorem
  Indigno, Themidos Myſta, labore capis.
Hoc etenim ſuaſit ſtimulans tua pectora virtus,
  Actaque promeritae per ſua laudis amor.
Laudis amor meritae magno te ardore replevit
  Volvere Romulei nobile juris opus;
Ac poſt Mercurio collatae tempora curae
  In ſtudiis noctem continuare die,
Ut penitus ſcires juſſas a Caeſare leges,
  Et bene conſultis quae placuere viris.
Vidit & hanc Dea juſta operam, tantoſque labores,
  Differrique ultra non tua vota tulit:
Teque ſuum prono compellans numine Myſtam,
  Parva tibi quamvis, praemia magna dedit.
Parva tibi haec certe ſunt praemia, ſummus Apollo
  Cui dona acceptis uberiora parat,
Atque alii, multa quîs cum prece tura dediſti,
  Et quorum es pactus munera ſaepe, Dei.

Hi tibi promissis si stant, ut numina oportet,
Prae multis varia dote beatus eris.

F. V. Oudendorp.

XIV.

Viro Nobilissimo Eruditissimoque

PETRO D'ORVILLE,

Amico integerrimo,

Quum summis in utroque Jure honoribus insigniretur.

QUid fervor acer nobilis ingenî,
Et cura pernox, & labor improbus,
Vigorque mentis possit altae,
Egregie tua, Petre, monstrant
Exempla: quem jam laus manet incluta,
Et fama claris tollit honoribus,
Interque sacros jam reponit
Ex merito Themis aequa mystas.
Gratantur omnes, quîs tua cognita est
Virtus, honores & titulos tibi
Novos adepto, gratulantur
Et patriae pariter, Patrique.
Et nos silentes cerneret haec dies?
Non sic: canamus, plausibus & novis

Gra-

Gratantium voces ſequamur,
Triſtitia in pelagus fugata.
Jam jam vetuſtum da mihi Caecubum,
Ut rore dulcis nectaris imbuar,
Plectroque feſtivo celebrem
Teque, tuamque diem, Sodalis.
Num fallor? an me ſurripuit mihi,
Atque ipſa egenum copia reddidit?
Quum plena ſit nobis tuarum
Materia, & ſeges ampla laudum.
Fecunda talis rura perambulans
Bos, huc & illuc, quo rapit impetus,
Vagatur, & ſaltus pererrans
Ore metit dubitante gramen:
Errorque talis florilegas apes,
Dum prata paſſim roſcida pervolant,
Et mella multo e flore carpunt,
Ambiguas tenuiſſe ſuevit:
Nam ſive mores pectoris aurei,
Seu vis remotae rara ſcientiae
Nos detinet, miramur uſque,
Et dubii pariter tenemur,
Primumne dotes concinere ingenî,
Pectusne pura candidius nive,
Cui nunc videre eſt vix ſecundum,
Conveniat celebrare cantu.
Venam polito carmine divitem,
Doctis probatam plus vice ſimplici;
Prudens tacebo, nec faventes
Eſt animus memorare Muſas.

Invafit ingens pectora fcilicet
Laudis cupido, non opibus vagis,
Aft eruditis comparandae,
Quae nequeunt periiffe, chartis.
Hinc blandientis dona pecuniae,
Quae faepe mentes proh! pudor! abripit,
Scientiarum incenfum amore
Flectere non potuere, nec te
Mutare quidquam. At, propofiti tenax,
Partem diei non nimium anxio,
Sed, quo decet, quaeris labore
Addere opes opibus paternis;
Partem feveris rite fcientiis
Impendis, aut te, forte negotiis
Duris fatigatum, canentem
Pieriae recreant Camenae.
O quam beatus jure vocaberis!
In quem tot unum munera contulit
Numen benignum, quemque large
Multiplici cumulat favore.
Quid longiori carmine te morer,
Et vota lentus debita differam,
Quae rite pofcunt tot per annos
Foedera amicitiae probatae?
Ut nempe coeptis Mercurius tuis
Adfpiret; ut te provehat altius
Favente cum Phoebo, & Dearum
Aonidum, Themis aequa, turba.

DANIEL SIMON SIBERSMA.

XV.

XV.

Cariſſimo Fratri

PETRO D'ORVILLE,

Quum J. U. D. renunciaretur.

DIvitiis ſine fine dies noctesque parandis
  Inſtet, & haec animum cura perennis agat,
Si cui felicem videatur reddere ſola
  Vix domino, Frater, copia nota ſuo.
At diverſa tibi placuere; ac te ſibi quamvis
  Vindicet Atlantis Pleïoneſque nepos,
Et patriis ſtudeas augendis rebus honeſte,
  Quanta ferant vitae commoda, gnarus, opes,
Non tamen evaluit tantum pervertere ſenſus
  Nummorum nummis non ſatianda fames,
Ut tibi dilectas poſſis liquiſſe Camenas,
  Totus & in ſolis ſordidus eſſe lucris:
Muſica ſed miſcens peragendis otia rebus
  Jucunda recreas pectora laſſa vice,
Atque Aganippeo curarum liber in antro
  Aſpera fortunae poſſe levare caves.
Ut juvat Aoniis ſpatiari molliter hortis,
  Purpuream pingit flos ubi ſemper humum!
Et modo Apollinei mulcent qua gutture cycni
  Aëra, miranti combibere aure ſonos!
Et modo Gorgonei ſaturum de fonte caballi
  Carmina Pieria dicere digna lyra!

Nam tibi non parce fitienti indulfit Apollo,
  Ora quibus vatum facra rigantur, aquas.
At non contento pretiofa per otia Mufas
  Demeruiffe, Themin demeruiffe fedet.
Quaeque olim populo pofuit fervanda Quirino
  Nofcere jura tibi maxima cura fuit.
Et coeptum bene ceffit opus; nec fe tibi Diva
  Difficilem, Mufa conciliante, dedit.
Protinus at legum difcuffit luce tenebras,
  Inque fui duxit te penetrale facri:
En noftros, ait, Aonidum cape cultor honores;
  Non mihi cum Mufis gratia nulla tuis.
Parnafi, memini, quum vertice templa tenebam,
  Et facra per populos carmine jura dabam:
Tunc quum, fervatis aegre Pyrrhaque viroque,
  Ultrix omne hominum perdidit unda genus.
Inde meos verfus ceffi montemque Camenis;
  At vetus ille loci manfit & artis amor;
Et, fi quis me adeat parili fuccenfus amore,
  Tangor, & hunc titulis pronior orno meis.
Tu modo delati non umquam oblitus honoris,
  Pectore conftanti jufque piumque cole,
Nec fpes Attalicae valeat te flectere gazae,
  Numinis ut monitus non fequerere mei:
Quemque vides noftrum tibi conciliaffe favorem,
  Caftalidum femper fac venerere chorum.
Sint rata juffa Deae. fed erunt rata; namque futuri
  Omina praeteritum non dubitanda dedit.
Sic tibi fit praefens faufto decus alite partum,
  Semper & in majus provehat almus Honor:

Sic

Sic pleno faveat dives tibi Copia cornu;
Sic ratibus parcat ventus & unda tuis:
Sic Musae studiis adspirent nobilis otii,
Aeternetque tuae carmina Fama lyrae:
Sic quae quisque tibi festiva hac luce vovebit,
Haec duplici reddat foenore vera Deus.

JAC. PHIL. D'ORVILLE.

XVI.

BERNARDUS MONETA

A D

JAC. PHIL. & PETR. DORVILLIOS

DE EPICEDIO IN

DAV. HOOGSTRATANUM.

DOrvilii Fratres, ne exstinctum credite Vatem:
Vestro immortalis carmine semper erit.

XVII.

In Nuptias
Fratris Carissimi
PETRI D'ORVILLE,
Et Lectissimae Virginis
MARIAE JACOBAE de BRUYN.

NUnc Perfea meis veniant talaria plantis,
Sufficiatve fuae Daedalus artis opem.
Me quamvis Latii teneant miracula prifci,
Hofpes & aeterna verfer in urbe Remi,
Linquentem fubito terras populofque volatu,
Secta per aërias duceret aura vias;
Nec prius ex humeris conceffa recederet ala,
Libera quam Batavûm defpiceretur humus:
Hic ubi velivolum liquido pede Nais in Yam
Labitur, Amftelii Nais alumna patris;
Hic ubi, Petre, tuis fponfalia ferta capillis
Imponens, rutilam lampada quaffat Hymen:
Et cava feftivo refonant penetralia coetu,
Et chorus & citharae voxque canora vigent,
Quam foret haec inter necopinis dulce lacertis
Singula defertae membra fovere domus,
Laetantumque genis lacrimas fpectare fluentes,
Inque vicem lacrimis ora rigare piis!

Te

Te vero in primis, Pater optime, cernere averet
  Usque moraturo lumine noster amor,
Dum, nova diffuso testatus gaudia vultu,
  Omine firmares sacra marita bono,
Amplexusque nurum manibus natumque duabus,
  Oscula divideres inter utrumque caput,
Atque haec verba dares: Exaudivere parenti
  O! quoties factas numina magna preces;
Taeda tribus placuit tandem de fratribus uni.
  En! minimus natu spes facis esse ratas.
Succendit tenera juvenilia pectora flamma
  Qualis judiciis virgo legenda meis.
O formosa! nurus jam nunc assuesce vocari,
  Incipe me jam nunc patris habere loco.
Est mihi, sitque meo longe diuturnior aevo,
  Filia, quae curas allevat una senis.
Altera maturis nimium proh! occubat umbris,
  Nunc etiam siccis vix memoranda genis.
Per te grata feram tanti solatia luctus,
  Moribus atque annis illius instar habes.
Per te iterum adspiciam geminas certare sorores,
  Utra patrem studio seduliore colat.
Nostra bipartito pietas discurret; in ambas
  Ex aequo veniet distribuenda jugo.
Nate, puellares novisti evincere fastus,
  Haec est officiis reddita palma tuis.
Jam tibi sunt thalamus, castumque cubile parata,
  Inferet huc niveos sponsa decora sinus.
Illic perpetuas felix Concordia sedes
  Collocet, atque annis non minuendus Amor.

Pulcra domum feries hinc effultura nepotum
  Ante meos ludat, turba minuta, pedes.
Adfenfit dictis plaufu chorus omnis. at illis
  Acrior exarfit tota per offa calor.
Quidquid enim cari natis vovere parentes,
  Numine non duro perficit ipfe Deus.
Cernite, ut inne&tant geminas cervicibus ulnas,
  Nec divellendis oribus ora premant!
Sic hedera in filvis quercum ftringente corymbo
  Implicat, aut ulmum vitis amica fuam.
O bene! tam placitos quod non abfconditis ignes,
  Frater, & o Fratris cura venufta mei.
Difcat ab exemplo, res quam fit dulcis amare,
  Si quis in hac turba pectora dura gerat.
Quin nos ardoris veftri tetigere favillae,
  Nec fpatia immenfae quid valuere viae.
Et probo, fed vanis focialia foedera votis,
  Coelibis & vitae triftia jura queror.
At de me exactis erroribus ille videbit,
  Cui fati tabula eft aerea nixa genu.
Vos, quibus interea facili net pollice Clotho
  Aurea purpurea ftamina ducta colo,
Collibus Idaliis vernos decerpite flores.
  Conteritur nulla gratior hora mora.

JAC. PHIL. D'ORVILLE.

XVIII.

XVIII.

DOCTISSIMO, VIGILANTISSIMO, AMICISSIMOQUE VIRO

PETRO D'ORVILLE, J. U. D.

ET LECTISSIMAE VIRGINI

MARIAE JACOBAE DE BRUYN,

Sponso Sponsaeque Feliciter.

Eia age nunc, Erato, Parnasia desere Tempe,
  Atque hilari vultu sub mea tecta veni.
Dumque meus peragat laetissima sacra Sodalis,
  Conveniens sacris dic mihi, Diva, melos.
Et, scio, non renues: vix usquam dignius illis
  Par juvenum, cantu quod celebrare velis.
Scilicet aequali magnae Cythereïdos aestu
  Dorviliusque tuus, Brunaque pulcra calent.
Castaque jam socii constringere foedera lecti,
  Ire & in amplexus, osculaque arta parant.
Quare age nunc, Erato, genialia carmina funde,
  Et mecum, o Hymen, o Hymenaee sona.
Quaeque mihi cecinit Sponsus, suavissima fausto
  A me quum conjux omine ducta domum est,
Tu recine, effusoque refer pia pectore vota,
  Ac, sim gratantum pars ego quanta, doce.
Idaliis igitur cessisti, Petre, sagittis,
  Jamque foves Paphias corde volente faces;

De-

Deliciasque tori flagras haurire jugalis,
Et plus Sicaniis dulcia mella favis?
O ita! num solus vatum tu fortior ires,
Vel pueri effugeres tutior arma Dei?
Hoc nolint Charites, nolint hoc mille Lepores,
Vatibus & qui dant mollia corda, Joci.
Non hoc ipse velit Phoebus, Phoebique Sorores.
Haec Veneris tota est rebus amica cohors.
His Amor auxiliis Nasonem vicit, & illum,
Cui spes, perpetuo lucidus igne focus.
Haec teneram docto junxere Lycorida Gallo,
Vatis & hinc Umbri Cynthia flamma fuit.
Sic quoque, dum Charites cultu, Musasque frequentas,
Poculaque Aonio plena liquore bibis,
Traxisti occultum sitienti corde venenum,
Repsit & in venas insidiosus Amor.
Ac visa adtonitus facie, qua candida pollet
Bruna, recentis herae vincula ferre cales.
Jam lacrimis precibusque rogas, & supplice vultu,
Blanda tuis votis ut velit esse locum.
Saepe etiam dulci cantu lenire puellam,
Et teneris tentas flectere corda sonis.
Illa tamen, quamvis mitissima moribus, aures
Claudit, & intactum pectus Amore gerit.
Quid tibi nunc animi est? Grajos, Latiosque poëtas,
Vulnera quîs crescant, jam quoque, Petre, legis!
Majugenae an potius sacris operaris, opesque,
Postpositis Phoebo Pieridinque, paras?
Et per ephemeridas melius tabulasque, furores
Sollicitae mentis posse domare putas?

Quid-

Quidquid agas, fruſtra eſt: ſaevus medicamina ridet
 Iſta, reluctantes & magis urguet Amor.
Nil ſupereſt, querula Venerem niſi voce precari,
 Mitiget ut dominae ferrea corda tuae,
Ac faciles captare aditus, & tempora amica,
 Quîs Bruna obſequiis dulcibus apta capi eſt.
Et fuit apta capi: juvit tua vota Dione:
 Victaque formoſam dat tibi Sponſa manum.
Et nunc blanditias miſcet, nunc ridet ocellis,
 Purpureaeque nitent Cypridos igne genae.
Nec renuit, placito quamvis ſubfuſa pudore,
 Mutua compoſitis oſcula ferre labris.
At tibi quanta torus promittit gaudia, quum te
 Excipiet niveo Bruna venuſta ſinu?
Hunc, viden'? hunc Hebe ſternit, Chariteſque, Jocique,
 Ac viridi myrto pronuba Juno replet.
Alitibuſque optata bonis jam vincula nectit,
 Aeternumque Hymen pectora veſtra ligat.
Interea adclamant cari tibi, Sponſe, poëtae,
 Et Sponſae dotes laude frequente canunt.
Cumque his Sparnanae, tenet & quas Amſtela, Nymphae,
 Ter bene ſit Sponſis, pectore & ore vovent.
Itala quin etiam reſonant adplauſibus arva,
 Quos Fratrem pietas edere rara jubet.
Firmaque dum vobis concordis gaudia vitae,
 Feliciſque optat pignora pulcra tori,
Illius ad vocem Tibris caput extulit alveo,
 Naſoniſque modos hos putat eſſe ſui.
Sed tibi quo cantus? thalamus vos rite paratus,
 Impatienſque morae te Cytherea vocat.

Exue

Exue virgineum, nunc exue, Sponsa, pudorem,
 Et cupidi amplexus perfer & arma viri.
Mater eris, quid adhuc metuis dulcissima bella?
 Quum decies rediit Cynthia, mater eris.
Ite, agite, o Sponsi; lascivum ludite lusum,
 Plenaque det vobis gaudia blandus Hymen.
Hic, ut crescat amor, faciat; Concordia semper
 Mitis & ut vestras excubet ante fores.
Sic opulenta gravi ditet vos Copia cornu:
 Sic multa Juno prole benigna beet.

F. V. OUDENDORP.

XIX.

IN NUPTIIS

ORNATISSIMI JUVENIS

PETRI DORVILLII,

JURISCONSULTI,

ET LECTISSIMAE VIRGINIS

MARIAE JACOBAE DE BRUYN.

QUas mihi blanditias videor, quae lusibus apta
 Exaudire, novo murmura grata sono?

Fal-

Fallor? an exfultant Phoebo praeeunte Sorores,
  Inftituuntque novos numina prifca choros?
Docta Paphon Pindo jungit concentibus Echo,
  Alternantque fuas Mufa Venufque vices.
Et merito: pulchro Dorvillius ardet ab igne,
  Et figit facili digna tropaea Deo.
Formofas inter formofior ipfa Melaenis
  Duritie pofita ducitur aequa viro.
Ut trepidat lufu circumfona turba, venuftas
  Dum laeta comites Pronuba voce ciet,
Ducit & Aonidas Permeffi a flumine Nymphas,
  Quae flores calathis ad fua fefta gerunt.
Adludunt Zephyri molles, paffimque Ciliffos
  Aura levis fpirat vere tepente crocos.
Haec aliquis dicat docto funt ficta Poëtae,
  Ne defint vati numina culta fuo.
Non ita; vera loquar. Batavis immixta choreis
  Hefperias jactat Mufa Latina faces.
Scilicet in Latio Batavi cantantur amores,
  Subjicit & doctos Tibridis ora fales.
Nec diftracta loco Dorvillia Mufa remoto,
  Ad Fratrem Alpinas transvolat alta nives.
Dum praefens Nymphis narrat fraterna Latinis,
  More novo, thalami foedera, Petre, tui.
Noftra quoque Aufonios geniali murmure tractus
  Hinc gratata tibi Mufa, Jacobe, petat.
Interea curis patrio de more folutae
  Amftelides, Batavi gloria magna foli,
Ludite; feftivas hederis innectite myrtos;
  Quaque datur, pedibus terra repulfa fonet.

Gem-

Gemmantes tellure nova rosa spargat odores,
Et Cyprio Batavas pingat honore comas.
Nempe alacer festoque die, meritoque Poëtae
Pignora laetitiae carmina poscit Amor.
Et Charites poscunt, quae dum socialia junctis
Strata parant manibus, subjiciuntque toro,
Omina spemque juvat teneris par lusibus Hebe,
Quique venit Fratri sponsor & auctor Hymen:
Unanimes sortemque novam, laetosque penates,
Praeteritique vicem temporis ore ferunt.
Nos quoque, quod meruit, quo possumus ore, secutos
Gaudia Dorvillî concinuisse juvat.
Quem patriae sedis ratio, mercatibus apta,
Traxit lucrosi commoditate fori,
Phoebus, Atlantiade invito, crescentibus annis
Musica persuasit se duce castra sequi.
Nunc oculis praedata suis sibi pulchra Melaenis
Abstulit, in leges ipsa coacta suas.
Quique prius teneros in carmine lusit amores,
Et querulo finxit vulnera lenta joco,
Nunc manifestus amat, pulchro nunc aestuat igne,
Et male fert tardas in sua vota moras.
Utque renitentem dubiamque Melaenida fastu
Virgineo vidit, difficilemque sequi,
Vota, preces, gemitus, risus confudit in unum,
Immiscens teneris mitia verba modis.
Inde faces submittit Hymen, viresque repellit,
Virgineusque bona vincitur arte pudor.
Et nunc digna equidem te conjuge, Petre, Melaenis
Inserit optato colla premenda jugo.

Colla

Colla jugo nectenda novo, quod utrimque maritae
  Efficient socio foedere dulce manus.
Turba frequens plaudit, dignos & tempore risus
  Immiscet votis, exhilaratque diem.
Myrtus adest foribus, sed & aedes Phoebus alumnas
  Hoc festo voluit fronde nitere sua.
Fronde nova fragrat, Majo vernante, Cupido,
  Exclusasque Charis tinguit odore rosas.
Naïdes Amsteliae Dryadas de fonte salutant,
  Harlemiumque implet turba gemella nemus.
Praecutiunt taedas pueri, flectuntque puellae
  Serta, maritali conspicienda toro.
Et qua sponsa venit praesignis divite forma,
  Praesentes spirat mollior aura Deas.
Ludite felices animae, parilique lepore
  Perpetuet Cyprius gaudia vestra Puer.
Quid tibi nunc animi? quo tandem, Petre, voluptas
  Dilata exsatiet corda petulca modo?
Pulchra Melaeni, novo jam nunc Dorvillia cultu,
  Quam tua sors multis invidiosa fuit.
Libera adhuc Sponso cupidis nectenda lacertis
  Colla dat, obsequio Sponsa beata suo.
Ite pares animis, consorti foedere laeti,
  Jungite concordes in nova vota manus.
Stricta columbinis date nexibus ora vicissim,
  Et renovet fidus gaudia tuta torus.
Dulce voluptatis castae, victique pudoris
  Virginei pretium sit sine labe puer.
Qui Batavos mores de te, Petre, discat, ametque,
  Ante tuos ludat parvulus aede pedes.

Quaeque fuae fpeciem matris formofa reducat,
  Sit merces culti blanda puella tori.
Fors bona perpetuet, longofque virefcat in annos,
  Quique fidem, longus robora firmet amor.
Nec ceffent cultus, lectique jugalis honores
  Alterna requie Mufica facra juvent.

HENR. SNAKENBURG.

XX.

AD

FRATREM

PETRUM D'ORVILLE.

Haec tibi de noftro veniunt munuscula agello:
  Debita funt Grajo fed tamen illa folo.
Surculus ut melior fterili coalefcere trunco
  Edoctus, domino mitia poma tulit:
Sic utinam placeant Zmyrnaei carmina vatis,
  Verfa licet Latio, Frater, ab ore fluant.

XXI.

XXI.

HOMERI HYMNUS VI.

UT quondam, canimus, proles Semeleïa, Liber
Ad mare, qua viridans longe procurrerat acta,
Conftiterit, juveni fimilis: cui flore tegebat
Prima juventa genas; flavi cervice capilli,
Purpureufque humeris latis undabat amictus.
Ecce fuis ventis, fed non & numine, vecti,
Audaces toto praedas agitare profundo,
Adfunt Tyrrheni; puerumque in litore vifum
Nutu fignificant tacito, terraeque propinquant:
Exfiliuntque, alacrefque rapinam in nave reponunt.
Namque putant aliquem magnorum e fanguine regum.
Ergo onerant vinclis; fed vincula nulla tenebant;
Sponte fua manibus lapfae, pedibufque, catenae:
Ipfe renidebat glaucis fecurus ocellis.
Talia Medides, clavum ratis ille regebat,
Vidit ut, increpuit magna cum voce fodales:
Quid, miferi, tantum nodis religare paratis
Numen! & ipfa facro fidit fub pondere pinus.
Jupiter hic ipfe eft, pharetrave infignis Apollo,
Neptunusve pater; neque enim mortalis in illo
Forma, fed aequa Deis, coeli qui limina calcant.
Quare agite, expofitum jam nunc dimittite terra,
Vimque omnem removete procul, ne motus ad iram
Indicat pelago nimbum ventofque furentes.

Hunc navis dominus dictis incessit amaris.
Hoc age, & optatis permitte aquilonibus alnum,
Omniaque arma move. tibi non, sed fortibus ille
Cura futura viris, atque hinc vel ad ostia Nili,
Aut Cypron, aut ad Hyperboreos penetrabit, & ultra,
Nave mea vectus; dum nomina sponte parentum
Ediderit, fratrumque, & si qua est abdita gaza.
Non frustra obtulerit tanti spem Fors bona lucri.
Dixit, & erecto deducit carbasa malo;
Ac simul a tergo complevit lintea Corus.
Trabs levis aequato pede coerula prona secabat,
Quum rerum facies oritur miranda novarum.
Dulcia per totam discurrunt vina carinam,
Nec nisi Lenaeos aër exspirat odores.
Dumque pavent, velis increscit pampinus ipsis,
Ac passim pendet rubicundis uva racemis;
Atque hedera erranti complexa volumine malum
Lacteolis exit carchesia summa corymbis.
Transtra quoque & remos Baccheïa serta coronant.
Tum demum attoniti, terram petat ocius, omnes
Medidae inclamant. At Bacchus monstra parabat
Dira magis. Prora sed enim leo constitit ingens,
Ore immane fremens: nigrantibus hispida villis
Ursa adsurrexit medio ratis: unguibus ursa
Hinc lacerare viros uncis avet: hinc leo, flammas
Ejectans oculis, rictus ostentat hiantes.
Exanimes fugere, pius qua puppe magister
Stabat, & una omnes densa cinxere corona.
At navis dominum leo corripit impete vasto
Insiliens, mortisque metu dant cetera saltus

In

In mare praecipites nautarum turba, fretoque
Delphines curvi numeros auxere natantum.
Mediden solum dextra miseratus Iacchus
Continet, ac verbis pavitantem firmat amicis.
Pectore solve metus, trepidae dux optime classis,
O! animo dilecte meo, pietatis honorem
Magnorum referam cumulata sorte bonorum.
Ipse ego sum Liber, Tyrii quem filia Cadmi
Invicto peperit Semele formosa Tonanti.
Bacche fave vati; nam per tua munera, per te
Unica victuris accedit gratia chartis.

XXII.

MUSARUM VINDICTA,

AD

FRATREM

PETRUM D'ORVILLE.

DUra subalpino dum frigore bruma rigebat,
  Suadebatque Aquilo saevus amare focum,
Accipis en, Frater, fatuum quo carmine lusi,
  Cui nomen tribuit garrula Pica, virum.
Ac, solitus quoniam proavos jactare vetustos,
  Forsan & a Picis duxerit ille genus.

 Sci-

Scilicet his avibus fuit olim humana figura;
  Namque novam faciem lingua proterva dedit.
Pieros Euippes novies impleverat alvum:
  Femineum toties edidit alvus onus.
Pieros Emathiis agri ditiſſimus oris:
  Aemoniis nuribus gloria mater erat.
His animos ſumſit ſtolidarum turba ſororum:
  Intumuit numero ſed magis illa ſuo.
De grege neſcio quae quum dixit forte: Sorores,
  Cur teritur nobis laude juventa carens!
Non, puto, vos latuit, quae noſtras ſaepius aures
  Vulnerat, Aoniis fama relata jugis.
Illic Mnemoſynes furtim concepta propago,
  Quam cuperet Juno turpe perire genus!
Carminis illecebris & inani faſcinat arte
  Vocis Hyanteos, ruſtica corda, viros.
Quin e Phocaicis concurrunt urbibus illuc,
  Theſpiadumque adolent turis honore focos.
Nos, quas legitimis Euippe nixibus omnes
  Edidit, & genitor ſceptra decere facit,
Cur nos negligimur? Maribus ſine vivere jactant:
  Nos quoque virginitas non temerata juvat:
Si vox eſt iſtis, & nos cantare peritae.
  Et bene ſi numero, nos ſumus ecce novem.
Talibus atque aliis incenſae linquere ſedes
  Conſtituunt patrias, Paeonioſque lares.
Ac, ceu per Rhodopen euantum turba vagatur,
  Pectora Baſſarii plena furore Dei,
Stulta cohors, vanae ſtimulante cupidine laudis,
  Aonas ad montes ingrediuntur iter;

Et,

Et, vix delatae colles Heliconis ad imos,
  Thespiadum quatiunt talibus antra sonis.
Desinite indocti plausu turgescere vulgi,
  Quod vos, Mnemonides, praedicat esse Deas:
Credit &, illusum vana dulcedine, solas
  Castalio dignum posse sonare specu.
At, nisi judicibus fugitis certamina Nymphis,
  Fons Aganippeus Cirrhaque nostra forent.
Quid faciant Musae! Stolidis certare puellis
  Turpe quidem visum: cedere turpe magis.
Conveniunt Nymphae, divinaque flumina jurant,
  Pressit & herbosos ordine quaeque toros.
Tum sine sorte prior coepit longissima Chloris:
  E consanguineis stultior illa novem.
Bella Jovis cantat, falsoque in honore Gigantas
  Ponit, & extenuat fortia facta Deûm.
Quin, postquam Briareus commovit brachia centum,
  Coelestes perhibet terga dedisse fugae.
Jupiter, Aonidum genitor, fit dux gregis illi:
  Praesul Castalii corvus Apollo chori:
Ibide Mercurius, latuit Semeleïus hirco:
  Bucula Juno fuit: Cynthia felis erat.
Murmure dum rauco convicia talia fundit,
  Projicit & numeris carmina trunca suis,
Brachiaque, ut remos, contorquet, nautica pubes,
  Complo ditque manus, & favet ipse sibi:
Omnia lugebant. Titan defecit Olympum:
  Nox terram tenebris texit opaca novis:
Atque Helicon, tamquam lugubria sumserat, ipse
  Nubibus obscuris culmina pressus erat.

Aſt, ut Calliope, Muſarum maxima, coepit,
  Sponte ſua ceſſit cetera turba Deae,
Et cecinit Cererem, Cereriſque uberrima dona,
  Leges & ſegetem, glande jacente, novam:
Carmine divino permulſus conſtitit aether,
  Nec ſivit rapidos axibus ire polos:
Aſtraque perpetuas intermiſere choreas,
  Et ſol purpureos lentius egit equos.
Cantibus intenti preſſerunt murmura Cori,
  Ac tenuit fremitus aequoris unda ſuos.
Et medio requievit aquas Spercheos in alveo,
  Et vitreo Peneus extulit amne caput.
Ad citharam auritae flexere cacumina laurus,
  Et tigris oblita eſt & feritatis aper.
Ipſe Helicon uda viſus tellure levari,
  Ac viridans ſtellis inſeruiſſe jugum.
Calliope ſimulac vocalia preſſerat ora,
  Judicibus Nymphis palma tributa Deae eſt:
Paeónides juſſae ſacris excedere lucis,
  Et colere Emathias, horrida teſqua, plagas.
Sic quoque judicio concordi victa, repugnat
  Improba nec cuiquam viſa pudere cohors:
Quin etiam Muſas dictis petiere protervis.
  Non inpune tamen fundere probra fuit.
Nam nova dum pandunt os in convicia, apertis
  Rictibus induci cornea roſtra dolent.
Unguibus & ſtrictis, manibuſque in verbera tenſis
  Pinnarum ſubito naſcitur ordo novus.
Brachiaque & nudos plumae texere lacertos,
  Caudaque pro longa pendula veſte fluit.

Et,

Et, color invidia liventis pectoris atra
  Is fuerat, toto corpore nigror ineſt.
Candida at hic illic nota parva remanſit, ut illas
  Virgineo ſcires ore fuiſſe prius.
Raucaque garrulitas, altercandique libido
  Manſit in alitibus, quae fuit ante, novis.
Quodque agili ſaltu transmittant corpora ramis,
  Indociles una ſede manere diu,
Indolis hoc veteris retinent quoque, quippe relicta
  Caſtalium patria quae petiere nemus.
Quodque fuere, probant, nemorum convicia, Picae,
  Theſpiadumque irae tot documenta volant.
Hic quoque Picarum ſoboles recidiva priorum,
  Pieriſin voluit noxius eſſe meis.
Nam mihi Sardoae ſapiens rex juſſerat orae
  Aonii gazas ipſe patere laris:
Marmoribus priſcis quidquid, priſciſque papyris
  Divite condebat bibliotheca ſinu.
At ſtupor hic hominis, Phoebei infamia templi,
  Luſtrari dignas eſſe negavit opes,
Neſcio quas ſordes loculis marcere profeſſus;
  Clauſit & adpoſita pulpita docta ſera.
Paruit irarum ſtimulis, hoſtemque profanum
  Ulta fuit telis noſtra Thalia ſuis.

JAC. PHIL. D'ORVILLE.

XXIII.

In

PICONUM

Bibliothecarium Taurinensem.

QUisquis ad Auguſtam Taurinûm veneris, hoſpes,
Haec mea in attento pectore verba notes.
Eſt quidam tota celeberrimus helluo in urbe.
Vix Eriſichthoniae ceſſerit ille gulae.
Unde caput Rex Eridanus levat Alpe nivoſa,
Quaque tot Adriacas oribus urguet aquas,
Hunc temere ad coenam jam dudum nemo vocarit.
Omnes multivorum pertimuere lupum.
Hanc quoque Sicelides peſtem meminere popinae.
Sicaniis Milon finibus alter erat.
Quem tu captata ſi fors dignabere menſa,
Et ſolet externos arte ferire viros,
Ponantur modici, carnes, pars magna macelli,
Ac quantum triduo panis arator edat:
Poſſit ut his primum ſtomachi lenire furorem.
Non facit ad tantam pullus anasve famem.
Hinc lepus ac perdix ſpacioſam abdentur in alvum,
Factaque de turdis ſiqua corona tibi eſt.
Miſerit & felix quod ſi Campania pernam,
Ventris in immenſum ſidet & illa cavum.
Ceu Harpyia rapax manibus laniabit aduncis
Singula. non avidis dentibus ulla quies.

Il-

Ille etiam quemvis ſuperarit amyſtide Thracum.
  Craterem ſtatuas; non bibit ille ſcyphis.
Guttura percuſſo Danaëia dolia fundo,
  Crediderit raptae vel quis abyſſon aquae.
At Cereris Bacchique levis jactura videtur.
  Exiles animas talia damna movent.
Quid ſi convivis ſtomachi miracla capacis
  Ridiculum jubeas exhibuiſſe ſemel.
O! quoties, Venetis haec dum ſpectacula praebet,
  Jejuno miſeras ambiit ore dapes!
Heu! heu! ni caveas, longe graviora minatur.
  Non gula praecipue eſt pars metuenda viri.
Scorpios eſt tumidae nociturus cuſpide caudae;
  Inque oculis fati vim baſiliſcus habet.
Illi lingua data eſt cornice loquacior omni.
  Hac necat, hac lenta morte perire facit.
Dum modo mille gravi nugas ſermone peroret,
  Ut ſocias inter garrula Baucis anus.
Ac modo res pacis, diſcordiaque ordinet arma,
  Et regum in trutina penſet ineptus opes.
Et vetera Odryſio Solymarum regna tyranno,
  Proh! ſervire nefas! eripienda putet;
Ductoreſque legens terra pelagoque futuros
  Annonae curam vindicet ipſe ſibi.
Ac modo Ariſtoteles, recinat, quae ſomnia vidit,
  Et chaos, & cauſſas, & mera verba crepet.
Scitave Pythagorae damnet delira renati,
  Quod nolit tacitam paſcere carne ſcholam.
Talibus atque aliis captum ſemel uſque tenebit.
  Deſperes patriam ſalvus abire domum.

Sed

Sed fuge, &, ut fugias, qua ſit cognoſce figura.
  Hac tibi non poterit delituiſſe diu.
Longus homo eſt, craſſoque pedes abdomine tardos,
  Sed tamen & ficta cum gravitate, movet.
Non ſecus Aetnaeis graditur Polyphemus in oris,
  Litore dum toto te, Galatea, fugat.
Nec quidquam Rhodio concedit mole coloſſo;
  Tantus obit Creten aereus ille gigas.
Nigra ſuperciliis umbrantur tempora nigris;
  Cauda nigris ſetis texit equina caput.
Porrigitur naſus, quem jure proboſcida dicas.
  Non fruſtra. procul hunc uncta culina trahit.
Munia ſi quaeras; gerit inter poma Priapus,
  Regales inter quae tenet ille libros:
Terret aves rubra metuendus falce Priapus:
  Carnifici vultu furibus ille timor.

JAC. PHIL. D'ORVILLE.

L I B E R

EPICEDIORUM

I N

O B I T U M

PETRI D'ORVILLE.

I.

P E T R I D O R V I L L I

M E M O R I A,

Novâ ipsius carminum editione per Jacobum Philippum Fratrem consecrata.

Ode.

VIse felices, age Musa, saltus,
Desidi Lethe quibus errat undâ;
Prata tranquilli celebrant choreis
Herbida Manes.

Sicubi scenam viridi coronat
Laurus obtentu, geminusve crescit
Hinc & hinc vestrum simulante Pindum
Aggere collis.

Hîc

Hic erit vatum locus. Eminentis
Ceteros vincit ſpecies Homeri.
Sceptra fert; magno ſed & illa tradit
Saepe Maroni.

Vinctus albentes edera capillos
Teïus geſtit fidicen. Sonantes
Appulus contra Latio remiſcet
Pectine chordas.

Laude pollentem plaga quae tenebit
Cumque Dorvillum, placitos Tibullo
Seu canat verſus, docilive Flaccum
Provocet auſu;

Nuntia laeto bona dicta vati.
Audiat Fratris quid amor Philippi
Praeſtet, extincti decus ut rapaci
Eximat orco.

Vatibus donec Latiis manebit,
Per novos olim reparanda caſus,
Fama, Dorvillos ſua non relinquet
Gloria Fratres;

Aureo quales radiant Olympo
Candidi Ledae Juvenes, ſuamque
Alteri lucem, refluente flamma,
Foenerat alter.

JOANNES BUHERIUS.
Praeſes infulatus
Senatus Burgundici.

II.

II.

D. M.

Viri & Poëtae Eximii

PETRI D'ORVILLE,

S.

DOrvilii Manes, ah! flebilis umbra Poëtae,
  Umbra per Elysium nunc spatiata nemus,
Ecquid, Persephones postquam te duxit in aulam
  Injiciens avidas Mors necopina manus,
Et fortunatis postquam novus incola campis,
  Qua pia formosam turba pererrat humum,
Inter & inlustres vatum comes additus umbras
  Inmortale sacro concinis ore melos:
Ulla tamen cari superest tibi cura Sodalis,
  Nec meus ex toto nunc quoque fluxit amor?
Ecquid adhuc nostrae non despicis otia Musae,
  Et facili versus excipis aure meos?
Non ingrata tibi pietas tunc nostra futura est,
  Quaeque fero invita dona suprema manu.
Quidquid id est, tenuis non adspernabere dextrae
  Munera, nec calami languidioris opus.
At tibi quam mallem viventi nectere laurum,
  Atque hederae cultas cingere fronde comas!
Aut, aestate nova Batavas delatus in oras,
  Laetus in amplexus, Petre, ruisse tuos!

Aut

Aut tecum Amftelia fpatiari lentus in umbra,
Vel, duce te, Latiae plectra movere lyrae!
Aut illic genium dulci curare Lyaeo,
Inter convictus pectora docta tui!
Fluminis ut noti viridante crepidine tecum,
Amftela five tuo, feu pater Ya tuo,
Ingenuos inter lufufque jocofque juvaret
Non tetrica ferum ponere fronte diem!
Vana fed haec fruftra fingentem gaudia, mortis
Nuntia turbavit litera nigra tuae.
Quae mihi confufam fic perculit afpera mentem,
Ut Jovis infefto tactus ab igne ftupet.
Nam procul a caris pelago disjunctus amicis,
Nefcius heu! fati dum, Petre, dego tui:
Mors tua me gravius, quia ferior accidit aures,
Conficit, & luctum praegravat atra meum.
Et quia non gelido mandata cadentis ab ore
Excipere, amplexu deficiente, datum eft,
Aut oculos faltem letali rore madentes
Condere, & extremum dicere voce Vale:
Nec mea quod pietas pompam comitata feretri eft,
Hoc magis infelix invida fata queror.
Per mare, quod fpatiis patria me diftinet amplis,
Regna per aequorei mota tridente Dei;
Nereïdumque domos, & glauca cubilia, teftor,
Per rapidos, fed qui vota tulere, notos:
Quum fugientem animam vicina morte trahebas,
Franequera invitum me tenuiffe pedem.
O qui me Amfteliam flentem deducat in urbem,
Siftat & ad tumuli marmora, Petre, tui!

O mea

O mea quam largos manarent lumina fluctus!
  Quot lacrimas plangens ad tua busta darem!
Tunc mea, nam dolor hic faceret me ſponte diſertum,
  Clamaret manes vox miſeranda tuos.
Nec tamen haeſurum premimus nunc pectore vulnus,
  Sed procul in querulos ſolvimus ora modos.
Qua licet eſſe pio, pullata ſordida veſte
  Inferias pro me Muſa datura tibi eſt.
Nam neque Orontea tumulum conſpergere myrrha,
  Nec pretioſa tuo mittere vina rogo:
Nec dare Panchaei mens eſt mihi turis honores,
  Aut Arabum cineri fiet odore tuo.
Ultima ſed veri ſtatuam monumenta doloris
  Carmina, inexhauſtis fletibus ora rigans.
Quae tibi ſinceri cultum teſtentur amici,
  Et memori nomen vivere corde tuum.
Sed tibi Pegaſides Divae Peneïda frondem,
  Lectaque de Pindi vertice dona, ferent:
Oſſibus infundent latices Permeſſidos undae.
  Hinc tumulo ſurget populus alba tuo;
Quae ſtabilem lauro creſcenti miſceat umbram;
  Et viridi ſacram tegmine cingat humum.
Ipſa Venus myrtos, Paeſtanaque ſerta roſarum;
  Albaque cum violis lilia ſparget Amor.
At Critice, egregio quae decantata libello,
  Diva tibi cultu ſemper amata pio eſt;
Maeviadum inſulſos numeros & frigida ſcripta,
  Conditaque Arcadico carmina mille ſono;
Cuncta ſimul tradet flammis abolenda ſupremis,
  Non alio poterit ſolvere juſta modo.

Ut quondam Hiſpani nugacia carmina vatis,
  Bilbilis eximium quem ſtupet alta decus,
Naugerii Bembique manus ſolamina grata
  Obtulit exſequiis, docte Catulle, tuis.
At tua, Phoebe, ſacri quid vates cura vocamur,
  Dextera ſi Myſtas non tegat alma tuos?
Dic ubi eras? cum Dorvilio depaſceret artus,
  Aegraque letalis clauderet ora ſitis.
An forte Aemonii ludens in vertice Pindi
  Errabas bifidi per loca culta jugi?
Aut potius cantu defeſſus inertia ſomno
  Membra dabas, ſacrae qua fluit humor aquae?
Debueras certe venienti occurrere Leto,
  Demeteret carum ne tibi falce caput.
Inque tuos iram melius converteret hoſtes,
  Deque rudi ferret juſta tropaea grege.
Phoebe vale; egregios rapiant cum Fata Poëtas,
  Heu nimium Batavi nomina rara ſoli!
Spiſſa Vacerrarum duret cum turba malorum,
  Nec pereat rauco murmure rupta cohors;
Anſeribus longae ſi dentur praemia vitae,
  Funere praecipiti ſi cadat albus olor;
Da veniam faſſo, nam quid pius eſſe laborem?
  Numinis Aonii nomen inane puto.
Fruſtra noſter amor, Pimpleïdes ite Camenae,
  Orgia nequicquam cur ego vana ſequar!
Veſtrum erat inmanes cantu exorare Sorores,
  Flectere vel blanda numina dura prece.
Stamina Dorvilio nentes fatalia Parcae
  Duxiſſent verſa fila relecta colo.

Tar-

Tartareas certe non tam cito raptus ad oras
  Nunc Phlegethonteum cerneret umbra lacum.
Tu quoque, cui doctas, rara virtute, solebat
  Dorvilius stabili jungere amore Deas:
Eloquii lucrique potens, Cyllenie, vatem
  Debueras Stygiis nunc prohibere vadis.
Nunc erat arbitrium Minoae avertere legis,
  Flexanima & Ditem voce movere trucem.
Nunc erat o fidibus mulcere Acheronta canoris,
  Ac fera tergemini comprimere ora canis.
Vana queror; neque enim Fati revolubile stamen,
  Ultima cum furvo venerit hora pede.
Regna Deae inmitis non exoranda querelis,
  Aversaque pias respuit aure preces.
Namque animas justo si fas pensare dolore,
  Aut aliena foret si redimenda salus:
Tu certe alterna Fratrem nunc morte redemtum
  Tyndaridae velles restituisse modo:
Optaresque tuis Lachesis quae demeret annis,
  Redderet haec Petro fila, Jacobe, tuo.
Qua licet, ille tamen per te, mihi crede, reduci,
  Et quam concedunt Fata, redire viam,
Taenarii poterit fauces erumpere Averni,
  Postque obitum docti vivere in ore chori.
Collige tersa tui limata Fratris ab arte
  Carmina, quae variis luserat ille modis.
Cuncta simul Famae quam primum expone theatro:
  Hoc te Castalidum publica vota rogant.
Non alia poteris Manes pietate mereri,
  Non alio Frater poscet honore coli.

Plaudet ab Elysiis Broukhusia Musa viretis,
  Franciaque officio Calliopea tuo.
Hoogstratana modos demirans umbra venustos,
  Discipulo lauri cinget honore caput.
Ingenio adsurgens cari Vlamingus amici,
  Secreti nemoris laetior antra colet.
Nos quoque, qui sacras veneramur Apollinis artes,
  Dicemus laudes, quo decet, ore tuas.
Fac nobis igitur redivivum cernere Fratrem,
  Detur & a docto, qua patet, orbe legi.

P. Burmannus. Fr. F. Fr. N.

III.

GRAFSCHRIFT

Voor den HEERE

Mr. PIETER D'ORVILLE.

Hier bergt een nijdig graf der Zanggodinnen Vriend:
By wien Geleerdheid, Deugd, en al wat lof verdient
Geschat werdt op zijn' prijs; door wiens ontijdig sterven
De Kunsten haaren roem en trouwe voorspraak derven:
Die Febus met Merkuur gelukkig heeft gepaard,
En schielijk werdt gestuit in 't midden van zijn vaart.

Doch

Doch ſchoon de wreede dood zo braaf een' man deedt
ſneeven,
Zijn naam behoudt nochtans een onvergangklijk leven,
Nu 't lieffelijk geluid van zijn Latijnſche lier,
Door 's Broeders edle zorg, mag klinken op 't papier.

J. E. M.

IV.

In Funere

PETRI D'ORVILLE,

J. U. D. ac Poëtae ſuaviſſimi.

Quales ſonoro murmure limpidae
De fonte vivo proſiliunt aquae,
Pronaeque delabuntur altas
Per ſalebras & acuta ſaxa;
Juſto coactae donec in alveo,
Gratum colonis flumen & adcolis,
Per rura, per tractus & urbes
Fructiferis ſpatiantur undis:
Talis benigno fonte ſcaturiens
Virtutis altae nobilis indoles
Jam nunc labores & triumphos
A teneris meditatur annis;

Mox certiores dirigit inpetus,
Experta cunctos, quaque patet via
  Prodesse gaudens, patriamque
    Et populos beat arte multa.
His acta, Patrum sedulitas piis
Cives gubernat legibus, & bonum
  Pravumque justa lance pendit:
    His stimulis agitata, virtus
Et bellicosi vis animi ruit
Diros in hostes, prodiga sanguinis
  Vitaeque, & incedit per arva-
    Strage virûm cumulata victrix.
Atqui nec omnis civibus inperat
Virtus, nec omnis sanguine pascitur:
  Est & quietae tuta merces,
    Quaeque sedens bene ponat horas.
Hinc Pacis artes; hinc ea, terminis
Inclusa nullis, vasta scientia
  Terraeque coelique; hinc pudici
    Virginibus puerisque mores.
Et vos quis inter nomina civium
Laudata prudens transeat, o cati
  Mutare merces, ultimisque
    Divitias trahere usque ab oris?
Vobis referre est, quod patriae aurea
Cornu refundit Copia divite
  Fruges opimas, ligneosque
    Marmorei pepulere & olim
Et nunc penates: quos utinam diu
Ignota justis damna parentibus

Non

Non inquinavissent, nepotum
Luxus, avaritiaeque pestis!
Felix, venustae qui redeuntia
Lusu camoenae seria dividit:
Non igneo curas Lyaeo
Diluit; at per odora Pindi
Tesqua insonantis fertur, apis velut
Matina, in horto quae thyma florido
Carpens fluentum juxta amoenum,
Nil vitii trahit ore casto.
Talem, meorum cura sodalium,
Te, Petre, nuper vidimus, integrum
Vitae probrosam dulcis inter
Perniciem scabiemque lucri.
Tu rauca linquens auribus hispidis
Vernaculorum murmura carminum,
Priscae vetustatis probaeque
Aemulus, Ausoniam studebas
Pulsare docto pectine barbiton,
Spirare molles aut Elegos, quibus
Et corda mulcebas & aures,
Ingenuae monumenta Musae.
At nunc peremtum te nimium cito
Lugere fas est, quem media Atropos
E semita dejecit, unde
Lex prohibet remeare quemquam.
Lugere fas est. sed quid inutili
Lassare luctu numina juverit?
Tu nunc abisti: nos sequemur,
Serius aut citius, sodales.

Haec meta rerum eſt: tendimus huc leves.
Plangant dolentes pectora virgines;
Forteſque prudenteſque raptum
Nil prohibet celebrare amicum.

B. Huydecoper.

V.

ELEGIA

In Obitu

PETRI D'ORVILLE,

Viri Praestantissimi ac Poëtae Egregii.

Ad Virum Clarissimum

JAC. PHIL. D'ORVILLE,

Fratrem Ejus Conjunctissimum.

SI licet alloquiis interpellare dolorem,
Ac ſocium lacrimis me ſinis ire tuis,
Dorvilli, noſtrae fautor duxque alme juventae,
O patris aeternum nomine digne coli!
Accipe non fictos teſtantia carmina luctus,
Quaque potes, querulos perlege fronte modos.
Hei mihi, qui motus animo! qui mente tumultus!
Oraque quam ſalſae proluit imber aquae!

Igno-

Ignoſcas, variis ſquallet ſi charta lituris,
  Et labat a tremula litera ducta manu.
Ipſa, vides, paſſis Elegeïa noſtra capillis
  Plangit, & alternum vix trahit aegra pedem.
Scilicet eximii fatum luctura patroni,
  (In cari titubant nominis ora ſono)
DorvillI fatum Petri luctura, decoris
  Oblita, in populos exululata ruit.
Namque tuum vitae ſtamen, praeclare virorum,
  Abrupit propera forfice Parca ferox!
Non animi candor, placidaeque modeſtia frontis,
  Perſephones avidas continuere manus.
Non virtutis amor, vita ſpectatus in omni,
  Inque homines pietas profuit, inque Deum.
Non artes coluiſſe bonas, vel Apolline plenum
  Carmine Arionias aequiparaſſe fides.
Te tamen, indocti captans praeconia vulgi,
  Nunquam ventoſis Gloria vexit equis.
Plebs, nec plebe magis ſapiens, imitentur agyrtas,
  Quique lucri cauſſa numina docta colunt.
Conſcia ſed meriti tibi mens ſuffecit; & aptus
  Ingeniis pretium ponere ſi quis erat.
Quo tamen heu! miſeris dotes mortalibus iſtae!
  Cur populo cupiat quis rudis eſſe minus!
Numinis incaſſum Clarii tutela poëtae
  Credimur. En Phoebi proxima cura jacet.
Cynthie, dic, Pindi quis poſthac viſere lucos,
  Cirrhaeiſque velit tura cremare focis!
Scilicet aſſidui merces haec una laboris;
  Scilicet hoc cultus flebile munus erit:

Ut cadere ante diem, plenique in roboris aevo
  Fata ſacerdotes cruda ſubire ſinas!
Dum ſtolidum vulgus felicia tempora vitae
  Tranſigit, in canis conſpiciturque comis.
Adſpice plebejo ſordens ut pulvere nuper
  Efferat indignum Sorte favente caput!
Turgeſcatque opibus, quas durus forſan avorum
  Corraſit vafra non ſine fraude labor!
Adſpice honoratis atavûm fulgentia ceris
  Atria, & hoſtili capta tropaea ſolo!
Quid juvat! heredes tantae proh! numina! laudis
  Degeneres, foedant nomina clara patrum.
Nemo animum pulcra torpentem firmat ab arte:
  Ingenium cultu nemo decente polit.
Muſa jacet: ſordet doctrinae nobile donum:
  Aleaque & meretrix clamque palamque juvant;
Vinaque, & e nimio naſcentia jurgia vino,
  Inque epulis nocti continuata dies.
Et tamen ille, nefas, veteri quod ſtemmate natus,
  Vel quia divitias vix capit ipſe ſuas,
Magnificos, patria lugente, capeſcit honores,
  Imperiique rudis lubrica frena regit:
Conjuge quin pulcra, multaque propagine felix
  Neſtoris annoſi tempora ſaepe videt.
At cui doctrinis animum formare ſeveris,
  Majorumque libet more vacare libris:
Cui libet antiquas nomen quaeſiſſe per artes,
  Ac patriae ingenio conciliare decus;
Reſpexit placido Sors hunc rariſſima vultu;
  Quin patitur ſaevae verbera ſaepe Deae.

At

At fuerat caruiſſe ſatis, quae cetera ſuevit
  Commoda non aequa diſtribuiſſe manu:
Cur, Fortuna, viros lauru ſacra tempora cinctos
  Ante diem Stygio mergere in amne libet!
Horrida quae rerum facies! ſicne ordine nullo
  In pejus Superi vergere cuncta ſinunt?
Barbariesne bona rurſus de Mente triumphum
  Ducet, & obſcura pectora nocte premet;
Ac ſpoliata ſuis Phoebi ſacraria myſtis
  Cum ſtrigibus diris noctua furva colet?
Sed quid vana queror? nimio quid concita luctu
  Sollicitat magnos impia lingua Deos?
Haec fati lex eſt. Mors ſerius ocyus omnes
  Falce ſub horrenda ſubdere colla jubet.
Nec lacrimis quidquam Clotho Clothûſve Sorores,
  Nec tribuit precibus trux Libitina piis.
His ſi pondus enim foret ullum, audita Parentis
  Pro gnato fuerint fervida vota ſenis.
Quos gemitus, fletuſque dedit cum Conjuge Nata,
  Dum ciet haec patris nomen, at illa viri!
Tu quoque Phoebei cuſtos ſanctiſſime templi,
  Amſtela qua vitreis naviger errat aquis,
Quippe animae pars magna tuae, vitaeque voluptas,
  Omniaque hic ſolus gaudia Frater erat,
Tu quoque, Dorvilli, ſupplex ad Apollinis aram
  Sediſti, querula voce precatus opem.
Dumque aqua multa genis flueret, perhibetur Apollo
  Ad tanti lacrimas ingemuiſſe viri:
Deponenſque lyram manibus, laurumque capillis,
  Limina funerea veſte petiſſe Jovis:

Et

Et Lachesi, caro patrem pro vate fatigans,
Injicere est aliquam nisus Apollo moram.
Mota foret precibus justi mens alta Tonantis:
At Superûm votis ferrea fata nocent.
Quod licuit, Phoebus tribuit, laterique poëtam
Junxit, & in Pindi fronte sedere dedit.
Hic placidis Petri languentia pectora in ulnis
Excipiunt Musae, membraque cara fovent.
Illic Virgilius, Nasoque, tenerque Tibullus,
Et tu cum cithara, Flacce venuste, tua,
Ac quotquot Batavis illustria nomina in oris
Pieris argutae reddidit arte lyrae,
Officiis vatem blandis venerantur, & una
Promeritas laudes ore sonante canunt:
Dum Critice, merito grates habitura poëtae,
Cingere Daphnaea tempora fronde parat.
Fallimur, an laeta quamvis in valle receptus
Aeternis agitas tempora festa choris,
Has lacrimas gemitusque tui, carissime, amici
Cernis, & his finem me posuisse jubes?
Adspice dilectos, non fallimur, adspice vultus,
Quisquis in hoc mecum funere rite doles.
Te video! tu me solito dignaris amore,
Optime! tu blando lumine, ut ante, faves!
Meque mones; Latiis, dabitur dum vita, Camenis,
Actaeaeque feram munera crebra Deae!
Consiliis parebo tuis, & murmure vulgi
Posthabito, Aonios ture litabo focos:
Sollicitaeque levans grata vice munia vitae,
Otia Castaliis nostra dicabo choris:

Tu-

Tuque, licet Fatum ſuperis inviderit oris,
  Vivus in hoc noſtro pectore ſemper eris:
Ac Petri vultus imitantia ſigna, Penatum
  Inſtar, perpetua religione colam.

HERM. FRANC. KETELANUS.

VI.

ELEGIA

IN OBITU

PETRI DORVILII,

J. U. D. & Poëtae Cultiſſimi.

MAjugenae dilecte Deo, dilecte Camenis,
  Dulce decus Charitum, Petre venuſte, jaces!
Te quoque praeripiunt juvenili Fata ſub aevo,
  Parca nec abſtinuit trux ſcelerare manum.
Nil blandi mores, animae nil candor honeſtae,
  Nec multa virtus profuit arte potens.
Nec, quae vel rabidas valuiſſet flectere tigres,
  A ſurda audita eſt morte canora chelys:
Nil pia longaevi valuerunt vota Parentis,
  Uxorve, aut caſto Nata puella toro:
Nil triſtes gemitus, cari lamentaque Fratris;
  Heu! ſaevo luctu qui tibi paene comes.

Sci-

Scilicet hac cuncti prodimus lege sub auras.
  Incertae mortis certa rapina sumus.
At bene! vis leti te non exstinguere totum,
  Nec coeco poterit condere terra sinu.
Nobiliore tui coelum jam parte pererras,
  Divorumque canis carmina grata choro.
Quin etiam ingenii vivent cultissima docti
  Pignora, & aeternum fama superstes erit.
Perpetuisque lyrae resonabit Suada, leporque
  Carminibus, Critice quîs tibi facta Dea est.
Et quae plura dabas gnavi monumenta laboris,
  Tura simul Musis Mercurioque ferens.
Colliget haec Fratris pietas & sedula cura,
  Manibus intenti sacra dicare tuis.
Nos quoque, si quid id est, Phoebeïa turba, sodales
  Solvemus cineri justa suprema tuo:
Ac, licet haud Pario surgat tibi marmore bustum,
  Signa tamen moesti pectoris usque geret.
Pierii flores, laurusque Heliconide silva
  Decerptae viridi fronde sepulcra tegent.
Nectemusque rosis violas, ac serta cupresso
  Myrtea, Cecropiis & thyma lecta jugis.
Cunctaque luminibus manante rigabimus imbre;
  Eque brevi tumulus carmine notus erit.
Amstela quem genuit, suboles quem fovit Atlantis,
  Quem Charitum manibus finxit Apollo sibi;
Dorvilius, medio Musis subreptus in aevo,
  Hic jacet, Aonii cura decusque chori.

F. V. OUDENDORP.

VII.

VII.

ΕΠΙΤΑΦΙΟΣ

ΠΕΤΡΟΥ ΔΟΡΒΙΛΛΟΥ

ΠΟΙΗΤΟΥ.

Αιαζω Δορβιλλον· επαιαζοιτε μελικται,
Δορβιλλος τεθνηκεν, ανηρ περι παντα μαλ' ειδως.
'Αι τε μεν Ιαδες Νυμφαι πενθουσιν επ' αυτῳ,
Και δ' άλιμυρηεσσα μιν Αμστελις αιλινα θρηνει·
Κεινη, όταν νεκρον μελιγηρυν εδερκετο Πετρον,
Δακρυα θερμα χεουσα ποτι ταφον ἑσπετο συγνον.
Αιαζω τον Πετρον. επαιαζοιτε μελικται·
Ὑμμι μαλιστα πρεπει τον Βελγικον Ορφεα θρηνειν.
Αμστελικοι μυρεσθε τον ανδρα παρ' ὑδασι κυκνοι,
Και γοεροις στοματεσσι μελιζετε πενθιμον ῳδην.
Ειπατε δ' Ωκεανῳ, Θετιδι δε τε ειπατε, ὁττι
Δορβιλλος τεθνηκεν, ὁς υμμας εφιλατο θρεψαι.
Αιαζω Δορβιλλον· επαιαζοιτε μελικται.
Πασα τ' επαιαζοι λιπαρη πολις· αστεα παντα
Βατταυων στοναχοιτε τον ἱμεροεντα ποιητην.
'Ερμειας Παφιη τε μορον γοαουσιν εκεινου,
Και Μουσαι, Χαριτες τε κλαιουσι και αυτος Απολλων.
Αι· αι· ται βοταναι μεν, επαν κατα κηπον ολωνται,
Και κρινα ευωδη και λειρια ξυν ὑακινθοις
'Υστερον αυ ζωουσι, και εις ετος αλλο φυονται.

Αιαζω

Αιαζω Δορβιλλον· επαιαζοιτε μελικται·
Εστι μαρανθεισιν γε βεβαιος δενδρεσιν ελπις,
Και δε κοπεντα, όμως χαμαι αυχις επανθησουσι,
Μηδε ποτ' εκλειπουσι σφιν ερνεα, μηδε ραδαμνα·
Καν αυται κεινων γηρασωσ' εν χθονι ριζαι,
Τα στελεχη αναθαλλει απ' οσμης ὑδατος αυθις,
Χ' ωσπερ ει αρτιφυη ωσιν, νεα ανθεα ποιει.
Όι δε σοφοι, δοκιμοι τε τεχναις, ηδ' εμφρονες ανδρων,
Όπποτε πρωτα θανωσιν, ανηκοοι εν ταφῳ οικτρῳ
Παννυχιῳ εμπης ἑυδουσι δεδεσμενοι ὑπνῳ·
Ουδε τις ανθρωπων εις τον βιον ηλθ' αναναμψας.
Αιαζω Δορβιλλον. επαιαζοιτε μελικται.
Οκρυοεις Θανατος προς τον Δορβιλλον αφιξας
Τρις τα βελεμνα λαβεν, και τρις κατεβαλλε χαμαζε,
Ανερα αιδομενος· του και αν εφεισατο, ει μη
Μοιρα τελεσσινοος κεινῳ βουλεσσατ' ολεθρον.
Ὑστατα δ' αστοργου ὑπο δεσποινης αεκασθεις
Τοξον αμαιμακετον, κοιλ' ομματ' ετεινε καλυψας·
Και μεν όλως παρα μικρον ἑος βιος ἡμαρτησεν.
Αυταρ όμως κουφῳ τρωθεις ὁ αοιδος οϊστῳ
Ουκ ετι οιος εην εκφευγειν κηρα μελαιναν.
Αιαζω τον αοιδον· επαιαζοιτε μελικται.
Τις δε μιν Ὀλλανδων εκδεξεται αξιος αλλος,
Ός τοσα νυν μουνος διαπρασσειν εργα δυναιτο,
Όσσαπερ αθανατου κεινος διεπραξε μετ' αινου;
Δειμα δε παντας εχει, μη δευτερα ειο φερωνται.
Αιαζω Δορβιλλον. επαιαζοιτε μελικται.
Αι, αι την χηραν, ἡ τοιον ολωλεν ακοιτην.
Ου τοσσον θρηνησεν αν' ὑλην τρυγονα τρυγων,
Ου τοσον αινοπαθη Ἡρω κατεκλαυσε Λεανδρον,

Σχετ-

Σχετλιον ουδε τοσον κατοδυρατο Κυπρις Αδωνιν,
Ὁσσον αποφθιμενου, Ιδη, εκινυρασο Πετρου.
Ωλεσας αι καλον ανδρα, συνωλεσας αγλαον ειδος,
Νυμφιον αιαζουσα. συναιαζοιτε μελιτται.
Αιθε τεκειν ωφελες μετα θηλεος αρρενα ὑιον,
Ὁς γε σε πενθουσαν νυν πως παραμυθησαιτο,
Ελπιδα σοι παρεχων, πατερι ποτ' αλιγκιος ειναι.
Νυν δ' ατλητῳ, αλαστῳ, ανηκεστῳ γοῳ αχθῃ.
Δακρυχεων δε σον αλγος οδυρομαι. Αλλατε, Μουσαι,
Εικος εην, πατερος θρηνον, πενθος τε Φιλιππου
Γραψασθαι, αγαπητον επει απολωλασι Πετρον.
Αλλ' ὡς πρωτιστος γραφεων Αγαμεμνονος οψιν,
Ὁπποταν Ιφιγενεια μορῳ εγγιστα γενηται,
Ου δυνατ' εικαζειν, μουνῳ δ' ενεδυσατο πεπλῳ·
Ὁυτω και ὑμεις σιγατε, τα ουδε δυνασθε
Αειδειν, ὡσπερ τοιν αμφοιν αξια ειη.

ΓΟΤΛ. ΟΘΩ ΡΕΙΖΙΟΣ.

Θ. τῃ τριτῃ μηνος
Ιανουαριου, εν ετει
ΑΥΛΘ.

VIII.

GRAFSCHRIFT

Voor den, in veelerhande Geleerdheid, uitmuntenden HEERE,

Mr. PETRUS D'ORVILLE,

Overleeden te Amsteldam, den 3 van Louwmaand 1739.

HIer rust hy, die verstrekte aan Amstels kroone een' paerle,
En Pallas met Mercuur zoo voegzaam had gepaard,
Dat oude of jonger tyd ligt niemand heeft gebaard,
Die zoo gelyk was aan den Koopman * van VAN BAERLE.

* *Mercator Sapiens*, zynde 't onderwerp der Redenvoeringe, met welke de vermaarde C. *van Baerle*, het Doorlugtig School van Amsteldam heeft ingewyd.

PR. DE LA RUË.

IX.

IX.

In Obitum

Viri Elegantissimi Ingenii, & Politissimae Eruditionis

PETRI D'ORVILLE

In Ipso Aetatis Robore Exstincti.

Continuat gemitus nostros, variatque dolorum
  Non interruptas Parca inimica vices.
Publica luctifero sonuerunt pulpita planctu,
  Funere & in gemino Leida minuta stupet.
Nunc & amicitiae querulum novat Amstela murmur,
  Ereptumque decus nobile Musa gemit.
Dorvilii, carum Musis par nobile fratrum
  Nunc caret, heu! media funere parte sui.
Abstractumque senex Pater, & cum Conjuge Proles
  Conclamant, miseros consociantque modos.
Tuque, Jacobe, tuum Petrum, comitemque decusque
  Abscissum lateri non superesse stupes.
Indutae Charites lugubria signa doloris,
  Crinibus incomtis ad nova busta sedent.
Et tantum potuisse dolent mala numina Parcas,
  Dum carpunt avida stamina pulchra manu.
Naïdes abjectis calathis, miseraque cupressu
  Deposita, lacrimis ora venusta rigant.

Nec precibus locus est; dirae inmotaeque Sorores
Deproperant celeri tristia pensa colo,
Illicitisque secant juveniles falcibus annos,
Dum patet in miseros area lata senes.
Et tu, Petre, tuo solvens indebita leto
Foenora, mortali munere functus abis!
Quem sibi Atlantiades primis formavit ab annis,
Non tenuit avidi spes male sana fori.
Sed Genius varios doctosque polivit in usus,
Pieridesque trahunt in sua castra Deae.
Quem Phoebus docuit Latios tractare Poëtas,
Et primos inter jussit habere locum.
Nempe dabat studium faciles in carmina vires,
Atque in secessus otia, lauta domus.
Hinc dociles numeri, blandoque effusa lepore
Gratia, & altisono pectine dulce melos.
Cui vita & mores culti, risusque, salesque,
Gaudiaque innocuis exhilarata jocis,
Nunc exstincta jacent: inviso funere fertur,
Quod pulchro viguit robore, corpus iners.
Illa tot eximiis exculta laboribus aetas,
Illa venustatis gratia, ut umbra, perit.
Flet Pater, indignum! mutatoque ordine claudit
Lumina, & inverso fungitur officio.
Testatusque Deos frustra, votisque fatigans
Ad nati exsequias cogitur ire senex:
Nata pia, & Conjux incondita murmura fundunt,
Et planctu querulo personat aegra domus.
Liqueris, & miseros elegos, verosque dolores
Exprimis inparibus, carmina iniqua, modis:

Ni

Ni dolor abſtulerit tibi publica verba, modoſque
  Conſumat gemitu, docte Jacobe, tuo.
Nil agimus: melior, curis exempta moleſtis,
  Pars Petri ridet murmura noſtra tui.
In te, Petre, tamen fructumque decuſque poëtae
  Decerptum medio floris honore dolent.
Et memori celebrant vivaces carmine laudes;
  Qua Criticen tollant ſidera ad ipſa tuam.
Meque in amicitiae nunc parte haeſiſſe, minuti
  Teſtentur numeri, moeſtitiamque probent.
Supremumque, inter geminata negotia vero
  Expreſſum luctu nunc cape, Petre vale.

Henr. Snakenburg.

X.

Εις θάνατον

ΠΕΤΡΟΥ ΔΟΡΒΙΛΙΟΥ,

Ἀνδρὸς λογιωτάτυ, καὶ γλυκυτάτυ ποιητῦ, Ειδύλλιον.

Αρχετε τᾶς γοερᾶς, Μῶσαι φίλαι, ἄρχετ᾽ ἀοιδᾶς.
Α δειλαὶ Μῶσαι, ὔμμιν φίλος ὤλετο κεδνός·
Ωλετο Δορβίλιος, Βαταβῶν μέζα κῦδος ἀοιδῶν·
Καὶ νέος ὢν ἀπόλωλε, καὶ ὔμμι δὲ πένθος ἐλείφθη.

Αρχετε τᾶς γοερᾶς, Μῶσαι φίλαι, ἄρχετ' ἀοιδᾶς.
Τήνω θνάσκοντος, Νύμφαι γόον ἵμερον ὦρσαν
Ναΐδες, Αμςέλιαι κλειναὶ ῥοαὶ αἷσι μέλονται.
Κῆφαν, Πέτρε τάλαν, νέος αἴχεαι, ὦ 'γαθέ· κὠ τυ
Χραίσμησ' ἁ κίθαρις, κὠ Μοισᾶν ἀγλαὰ δῶρα.
Αρχετε τᾶς γοερᾶς, Μῶσαι φίλαι, ἄρχετ' ἀοιδᾶς.
Τὰν λιγυρὰν φωνὰν φιμώσατο Μοῖρα κραταιά.
Α μὰν σχέτλιος ἐσσί, θεὰ λίνω ἰθύντειρα,
Αψαύςως λείποισ' ἀπαλάμνως, ἄχθε' ἀρίρας,
Κὠ φείδοισα σοφῶν, τοῖς τιμὰ παρ' Διὸς αὐτῶ.
Αρχετε τᾶς γοερᾶς, Μῶσαι φίλαι, ἄρχετ' ἀοιδᾶς.
Τῆνον Φοῖβος ἄναξ ἐδιδάξατο, τῆνον ἀπ' ἀρχᾶς
Αι τ' Ετεόκλειοι Χάριτες, Μοῖσαί τ' ἐφίλασαν,
Καὶ γλυκὺ γιγνομένω ἐπὶ χείλεσι νέκταρ ἔχευαν,
Αμβροσίαν τ' ἐρατὰν, τερπνὰν δὲ τε γᾶρυν ἔδωκαν.
Αρχετε τᾶς γοερᾶς, Μῶσαι φίλαι, ἄρχετ' ἀοιδᾶς.
Καί τέ νιν ἀμφαγάπασε Διὸς παῖς Παλλὰς Αθάνα·
Δῶκε δέ οἱ σοφίαν, ςήθει δ' ἐνὶ μῆτιν ἔθηκεν,
Ηδ' ἔρον ἰδρείας, ἅ τ' ἔπρεπεν ἀνδρὶ μελικτᾷ.
Αρχετε τᾶς γοερᾶς, Μῶσαι φίλαι, ἄρχετ' ἀοιδᾶς.
Καὶ νύ κε τόνδε θεοῖς πεφιλαμένον ἔξοχα φῶτα
Τύνη, κὴρ ὀλοὰ, κατάγεις δόμον Αΐδος εἴσω,
Αλκιᾷ θαλερὸν, κὠκ εἴας γῆρας ἱκέσθαι.
Μίμνε, θεὰ φοβερὰ, μὴ, πότνια, καίριος ἦνθες.
Αρχετε τᾶς γοερᾶς, Μῶσαι φίλαι, ἄρχετ' ἀοιδᾶς.
Ως Νύμφαι λίσσοντ', ἀνένευε δὲ Μοῖρ' ἀτέραμνος.
Καδ δὲ νοησάσας ποταμῶ θοὰ ἥρπασε δίνα
Τῆλε μάλ', ὡς μὴ ἴδοιεν, ἀπ' ἄςεος ἀΐξάσας.
Ηνίδε γὰρ Πέτρῳ θανατηφόρον ἆμαρ ἐπέςα·
Αμφὶ δέ νιν κρυερὸς νῦν πάντοθεν οἶτος ὑπαχεῖ.

Αρ-

Αρχετε τᾶς γοερᾶς, Μῶσαι φίλαι, ἄρχετ' ἀοιδᾶς.
Ηνθον, τοῖσι μετέπρεπ', ὁμάλικες, ἦνθον ἀοιδοὶ
Αἴλινον ἱέντες, πότμον γοόωντες ἑταίρω.
Ηνθε πατὴρ πολιὸς, κῆφα, μὴ πρᾶτος ὄλοιο·
Ουκ εἰκὸς, φίλε τέκνον, ἀτάρ με πρᾶτον ὀλέσθαι.
Αρχετε τᾶς γοερᾶς, Μῶσαι φίλαι, ἄρχετ' ἀοιδᾶς.
Ηνθ' ἐρόεσσ' ἄλοχος, θυμαρὴς, κεδν' εἰδυῖα,
Χαίτας ἀμυσσομένα, καὶ στέρν' ἁπαλὰ πλήσσοισα·
Πᾶ ποκα γόσφιν ἐμεῦ, φάτ', ὦ πόσι, πᾶ ποκ' ἀφέρπεις;
Ου θέμις, ὦ νηλές, τοι ἐμεῦ δίχα ἄλλοσ' ἀφέρπεν.
Αρχετε τᾶς γοερᾶς, Μῶσαι φίλαι, ἄρχετ' ἀοιδᾶς.
Ηνθε κασίγνητος, λογίοις ἐνὶ ὄνομα κλεινὸν,
Κῆπεν, ἐπεὶ ψυχὰν, φίλ' ὅμαιμε, λελόγχαμες ἴαν,
Θῶμισυ μεῦ ψυχᾶς ξύν τοι, φίλ' ὅμαιμον, ἀπαίρει.
Αρχετε τᾶς γοερᾶς, Μῶσαι φίλαι, ἄρχετ' ἀοιδᾶς.
Ως τοί γ' ἐθρήνευν, χὰ νηλέας ἄνυε βυλὰς
Ατροπος, ὠκυμόρω τε Πέτρω τάμε νήματα ζωᾶς.
Γώνατά οἱ λύνται, ὦχρος δὲ κατέσχε παρειάς·
Ωλετο Δορβίλιος, Βαταβῶν μέγα κῦδος ἀοιδῶν·
Hῦτε δ' ἠρινὸν ἄνθος, ἄωρος ἀπώλετο τλάμων.
Αρχετε τᾶς γοερᾶς, Μῶσαι φίλαι, ἄρχετ' ἀοιδᾶς.
Κεῦθυς τὸν περιεῦντα καθάπτεται ἄλγε' ἀδελφὸν,
Αλγεα ὐκέτ' ἀνεκτὰ τρίτω νύ κεν εἵνεκα κήδευς.
Κάππεσεν ἐν κονίαις, κωκυτός τ' ὠρανὸν ἷξεν.
Αρχετε τᾶς γοερᾶς, Μῶσαι φίλαι, ἄρχετ' ἀοιδᾶς.
Αρ ὦν χρηστὸς ἀνὴρ στοναχίξεῖ νωλεμὲς αἰὲν;
Ου μὰν δῆλετ' ἄναξ, Παρνασὸν ὃς ἀμφιβέβακεν,
Αλλ', ἐπεὶ αἰλιθιόν κεν ἀτειρέϊ καρὶ μάχεσθαι,
Τοίαν θαλπωράν οἱ ἐμήσατο Φοῖβος Απόλλων.
Λήγετε τᾶς γοερᾶς, Μῶσαι, ἴτε, λήγετ' ἀοιδᾶς.

Ευτὲ κεν ἐκψύχοντ' εἶδεν Πέτρον ἀργυρότοξος,
Δὴ τότε Βύρμαννον προτιφωνέει, ὅν θεράποντα·
Καὶ φάτο, ὔμμιν μὲν παρὰ Μοιρᾶν λυγρὰ τέτυκται,
Κεῖται Δορβίλιος, χὠ τάκεται ἐσλὸς ἀδελφός.
Δάκρυα κὖ τις ὄνοιτο, δίκαια γάρ, ὐδέ κ' ὀνοςά.
Αλλ' ὥρα δακρύων, χὤρα μειλίγματος ἐντί.
  Λήγετε τᾶς γοερᾶς, Μῶσαι, ἴτε, λήγετ' ἀοιδᾶς.
Ανίκα δ' ὧν τις ἄχευς θυμοφθόρω ἔνδοσις ἔςαι,
Βάσκ' ἴθι, Βύρμαννε, προτὶ τὸν τάλαν, ὧδ' ἀγορεύων.
Ως τὶν ἐξερέει δὶ ἐμὸν ςόμα Φοῖβος Απόλλων·
Δορβίλὶ εἰν ὀλίγοις τῷ 'μῷ κεχαρισμένε θυμῷ,
Εγρευ, ὦ δειλᾶιε, τί τάκεαι, ὡς πυρὶ καρός;
Εντιν ἅλις δακρύων, χρόνος ἀλλ' ὅδε μήδὲ ἀπαιτεῖ.
  Λήγετε τᾶς γοερᾶς, Μῶσαι, ἴτε, λήγετ' ἀοιδᾶς.
Εφθιτο τὸ φθιτὸν ἧς, τὸ δὲ κ' ὐ φθιτὸν αἶεν ἐσεῖται.
Ουδὲ γὰρ ἀθανάτων ποκ' ἐτώσια δῶρα πέφυκεν,
Χείλεσι τοὶ Πέτρω ἐπὶ νέκταρος ἰκμάδα θέσσαν,
Αιὲν ἵν' εὖντα μέλη ἱρὸν ςόμα συχνὰ μελίσδοι.
  Λήγετε τᾶς γοερᾶς, Μῶσαι, ἴτε, λήγετ' ἀοιδᾶς.
Τῆνα πεπρωμένον ἐντὶ χρονισδέμεν, ὔ φθινύθοντα.
Τὰ χρὴ νῦν τυ, φίλε, ξυνταςσέμεν· ὐ γὰρ ἔοικεν
Φάμαν τὠδέλφω πρότερόν τευ ἄλλον ὀφέλλεν.
  Λήγετε τᾶς γοερᾶς, Μῶσαι, ἴτε, λήγετ' ἀοιδᾶς.
Ως φάτο Λατοΐδας, χὢ δ' ὀυκ ἀπίθησεν ἀκύσας.
Χὠ δέ τε Δορβίλιος τω δαίμονος αὐτίκ' ἐφετμὰς
Κραίνει· χὠ λόγιοι θεοπνεύςας μολπὰς ἄγανται.

G. J. VAN SWINDEN.

XI.

XI.

EFFIGIES

PETRI D'ORVILLE, J. U. D.

Eximii Poëtae & Mercatoris.

ECce soli natalis honor, tua fama, tuumque,
  Amstela, delicium, Petrus, & unus amor.
Mercurii Phoebique decus, qui Numen utrumque
  Exemplo docuit posse coire suo.
De vultu Probitas placido Candorque renident.
  His oculis Batavam prodit & ore fidem.
Attamen hac culti, quam cernis, Vatis imago
  Major erunt, Clariis, carmina, sparsa favis:
Carmina, quae Latios spirant, Grajosque lepores:
  Carmina, quae niveae pignora mentis habent.

ABRAHAMUS ARNOLDUS VAN TOL.

XII.

IN FUNERE

Viri Optimi & Eruditissimi

PETRI D'ORVILLE.

ET tu da lacrymas, quicumque hanc adspicis urnam.
  Qui jacet hic, cunctis flebilis ille jacet.

Non sibi, sed patriae, sed caris vixit amicis.
Omnibus utilior, quam sibi, Petrus erat.
Candidus, & comis, verae virtutis imago:
Gloria Mercurii, Petrus, amorque sui.
Nec minus Aonidas coluit. Pulcherrima testor,
Aemula carminibus carmina, Naso, tuis.
Divitis haec venae nunquam monumenta peribunt.
Ingenio partus, morte carebit honor.
Ossa sui Phoebus gemitu defendit Alumni:
Adgemit Aonii turba canora jugi.
Indignas miserasque vices pater Amstela plorat.
Ille meus Vates, dos mea, clamat, ubi est?
Amstela, qui clarum poterit reducere Vatem,
En tua nunc solus cura, Philippus erit.
Colligat hic utinam, famaeque det aurea Fratris
Carmina. Sic redeat Petrus in ora tuus.

ABRAHAMUS ARNOLDUS VAN TOL.

XIII.

XIII.

Aan den Hooggeleerden HEERE

MR. JAKOB FILIP D'ORVILLE,

Professor in de Historien &c. &c. &c.

Op het Overlyden van zyn Ed. Heer Broeder

MR. PIETER D'ORVILLE.

Τί φθιμένοις στοναχεῦμεν ἐφ᾽ υἱάσιν, ἁνίκ᾽ ἀλαλκεῖν
Τῶν παίδων ἀΐδην οὐδὲ θεοῖς δύναμις;

Anthol. lib. III. Epigr. 7.

DEelde ik in uwe vreugt, 'k zal in uw tranen deelen,
D'Orville, aen wien myn ziel zich eeuwig houd verplicht!
Het ga hoe 't wille, uw heil zal steets myn geest verblyden,
Uw druk, gy weet het Goôn, zal steeds de myne zyn.
Zong ik, toen u Minerve aen d'Aemstel innewyde;
Speelde ik, toen u Dione een minlyke Ega schonk;
Ik zal niet zwygen, maer met zang uw klagt verzellen,
Daer gy drie lyken, u zo lief, zo waert, beschreit.
'k Was dus uw lotgenoot, het zy 't aeloude Romen
Uw keurig oog een' schat van gryze wondren boodt:
Het zy 't afgryslyk woên der Kataneesche golven
Uw dierbaer leven dreigde, en elk den moed benam.

'k Was

'k Was dus uw lotgenoot, daer Enna, Ceres heilig,
Zyn zalige landou noit zonder vruchten ziet:
Ook daer de Strombolus, in 't midden van de baren,
Een hel van vuur en vlam ten hoogen hemel dryft.
Nau hadt gy de oogen van uw deugdelyke Vrouwe
Geloken, 't vroom gebeente aen d'aerde toebetrout;
Of 't tweede Vruchtje, daer Lucine uw echt meê kroonde,
Blaeſt zyne zuivre ziel ter veege lippen uit.
Noch heeft uw druk geen eind. de Hemel houd in 't ſchenken
Van heil of ramp geen maat. daer ſterft uw Broeder ook!
En welk een Broeder! een die u zo teer beminde,
Van u zo teer gelieft, alleen thans al uw trooſt.
Wie twyfelt of de rou oit Niobe verkeerde
In eenen harden ſteen, zie u in deezen ſtaet.
ô Goôn, was 't niet genoeg, en Vrouwe en Kint te miſſen!
Te weeten, zonder dit ſcheen u s'mans ramp noch kleen!
D'Orville ſchrei, ja ſchrei, myn Zangſter helpt u ſchreien,
En roept met flaeuwe ſtem, ach! Petrus is geweeſt!
Ach! Petrus is geweeſt! nu zullen Ynajaden,
Noch Aemſtelnimfen meer verlieven op zyn zang:
Ach! Petrus is geweeſt, die door zyn Roomſche ſnaren
Aen Iſter, Rhone, Teems en Tyber is bekent!
Wiens ronde gulheit, geeſt en aengename zeden,
Hem 't voorwerp maekten van elks achting, van elks min!
Heeſt dan d'ondankbaerheit ook plaets by Hemellingen,
En zwaeien wy vergeefs hun Syriſch reukwerk toe?
Dus is 't: zo 't anders waer, D'Orville, gy zoudt leven:
Dit had uw Godvrucht, dit had uwe deugt verdient.

Zacht

Zacht roekelooze tong! waer voert de druk u henen?
Verschoontme ô goede Goôn! ik weet gy hebt geen schult.
Gy kunt uw eige kroost voor 't sterven niet bevryden:
Het stale Nootlot ziet noch mensch noch Godheit aen.
Waer 't in der Goden macht den Doot zyn pyl te ontrukken,
Vrouw Thetis had haer Zoon voor Troje niet beschreit;
Kalliope had noit heur Orpheus zien verscheuren;
En Memnons sneuvlen had Aurore niet ontstelt.
Wyl al wat adem heeft dan vroeg of laet moet sterven,
Gelukkig die, als gy, ô Petrus, heeft geleeft!
Nu krygt uw deugt haer loon, daer gy langs rozepaden,
In ongestoorde rust, den waren wellust smaekt.
Gy ziet u door een rei van onbesmette geesten,
Uw waerdste Vrienden, teer verwelkoomt en begroet.
Marie, uw eerste liefde, omhelst u bly van zinnen;
Terwyl Vrou Ide uw doot zo jammerlyk beweent.

H. G. van Vryhoff.

XIV.

XIV.

In Obitum Praematurum

Viri Nobilissimi, Consultissimi atque Doctissimi

PETRI D'ORVILLE,

J. U. D.

ATtonitum quo me pietas temeraria ducis,
  Ut solvam vati tristia justa meo?
Non me Pieriis ausim miscere Poëtis,
  Ad quos praecipue pertinet ille labor.
Hi claros celebrent illustri carmine manes,
  Hi dent funereis turea dona focis.
Non me tam placido respexit lumine Phoebus,
  Ut numeros sperem posse placere meos.
Nullo teste juvet vigili indulgere dolori,
  Qui mea crudeli vulnere corda fodit.
Ah! juvet abstrusa moestum me condere silva,
  Contectumque umbris delituisse nigris.
Hic desiderium vatis renovabit imago,
  Quam miserae menti noxque diesque refert.
Hic justos imo fundam de pectore questus,
  Hic tepido scissos imbre rigabo sinus.
Flebilis hic planctus caecis resonabit in antris,
  Et levis ad gemitus ingemet aura meos.

Con-

Confluet huc ingens Satyrorum turba vagorum,
  Convenient istuc silvicolaeque Deae.
Egressus silvis hac me comitante catervâ,
  Conquerar ad ripas, turgide Trava, tuas.
Nais glauca vagis ululantes questibus auras
  Audiet, ac medio proferet amne caput.
Audiet aequoreus vicino litore Triton,
  Concutietque tuba regna secunda Jovis.
Jam pariter flebunt socio cogente dolore
  Et nemorum Nymphae Naïadumque chorus.
Talia curarum pleno dum corde voluto,
  Corripit insolitus pectora lenta furor.
Ultro parturiunt praecordia flebile carmen,
  Dorvilli funus quale decere queat.
Haud sequor invitus, qua se furor incitat ardens,
  Os referante mihi corque movente Deo.
Quisquis amas vates, linguis animisque faveto,
  Et facili questus aure notato meos.
Hoccine restabat genti tot funera passae,
  Ut subito caderet flosque decusque domus!
Heu quantum subita consumtum morte Poëtam
  Nunciat a Batavo fama relata solo!
Nondum Parca potes tenero mitescere fletu?
  Nondum saeva colum sistere Parca potes?
Usque adeo nec doctrinae Libitina nitorem,
  Nec Themidos clarum respicis atra decus?
Eloquar? at mea lingua stupet moerore. Silebo?
  Hoc vetat in luctus officiosus amor.
Care senex! quanto turgent tua lumina fletu,
  Pallida dum nati conspicis ora tui?

Quam

Quam foedo niveos conspergis pulvere crines?
  Quam laceras graciles ungue rigente genas?
Parcius immaduit patrius tibi, Daedale, vultus,
  Cum fleres nati tristia fata tui.
Non sic amissos foetus Philomela sub umbris
  Seu veniente die seu fugiente gemit.
Fratris in amplexu Frater sua lumina claudit:
  Debuit heu Fratri dicere: Frater ave.
Nec sic Sole satae Fratrem luxere Sorores,
  Quando miser celsi decidit axe poli.
Sortis ut infidae nimium quassata ruina
  Alma domus damnis adgemit usque suis!
Sic erat in fatis. supremum debuit esse,
  Quod nuper vati diximus ore vale!
Scilicet a Batavis florens discesserat oris,
  Emensam ut repetat nostra Camena viam.
Nunc redit: Amstelia sed non ut gestiat acta,
  Aut videat ludos, Ya sonore, tuos:
Sed misero planctu liventia brachia lasset,
  Sentiat & fatis omnia versa malis.
Non velut ante sali summas perlabitur undas,
  Sed riguis undans fletibus aequor arat.
Nautica tunc pubes sonuit laetum ore celeusma,
  Jam mihi singultus heu dolor ore ciet.
Ante Notus flatu tendebat vela secundo,
  Arbore nunc furva carbasa pulla fluunt.
Ancora tunc flavas unco comprendit arenas,
  Ah mea nunc media fluctuat alnus aqua.
Tunc hilares puppim laetis advertimus oris,
  Solvimus & liquido munera grata Deo.

Lit-

Littora mens refugit tanti nunc conſcia luctus,
  Velaque ab Yaeis ſaepe retorquet aquis.
At quantum effervet ſtridens ſub pectore vulnus,
  Cum portum tandem feſſa carina petit?
Egreditur navi compreſſo Muſa dolore,
  Et varium dubio tramite verſat iter.
Non redimita gerit viridanti tempora lauro,
  Nec Syrio pexas ſpargit odore comas.
Sordida ſed paſſis lugentis more capillis
  Procedit, fletu ſaepe rigante genas.
Nec mora. dilectas quondam defertur ad aedes,
  Tum ſibi, tum claris quae patuere viris.
Qua pius hic vates, florens cum duceret aevum,
  Panderat Aoniis hoſpita tecta Deis.
Qua trino junctae nexu luſere Sorores,
  Certaruntque virum demeruiſſe ſibi.
Fertur & hic Phoebus Parnaſi colle relicto
  Dulciſonam digitis increpuiſſe chelyn.
At nunc, ferales ubi ſignant atria taxi,
  Hinc procul aufugit victa dolore cohors.
Exſtinctum querulo comitem flent ore Sorores;
  Quaelibet in tanto funere funus habent.
Dum blandis calamos Euterpe flatibus inplet,
  Muteſcit ſubito tibia, dextra labat.
Calliopea, tibi & mens & color excidit omnis!
  Et Chari, tu palma pectus utraque feris.
Fallor? an ipſe ſui miſeratus funera vatis
  Fregit Hyanteam moeſtus Apollo lyram.
Ignoſcat placata meis acceſſibus umbra:
  In tacitas ſedes noſtra Camena ruit.

S Dor-

Dorvillum vita functum gemebunda requirit:
Dorvilli ingeminat nomen inane sui.
Dorvillum saecli sidus circumspicit unum,
A cujus petiit lumine saepe facem.
Exsere pallidulos gelido de pulvere vultus
Ante tuum nobis rapte poëta diem.
Nam tua busta tibi quondam bene cognita Musa
Invisit, tumulo debita dona ferens.
Hei mihi! qualis eras quondam? cum Virginis astrum
Laetificos ferret sole flagrante dies.
Cum duce te laeti peteremus Belgica Tempe,
Qua campos liquido flumine Vechta premit.
Heu quantus fuit ore lepos, quae gratia verbis?
Quam faciles risus? qui sine felle sales?
Hei mihi! qualis eras, cum nos quoque numine dextro
Alliceret doctis Leida beata viris.
Aures cum patulas mulceret carmine dulci
Burmannus, docti gloria prima chori.
Cum quoque Paeoniis hortus cultissimus herbis
Deliciis caperet lumina nostra suis.
Quae non laetitiae certissima signa dabantur?
Quam fulsit roseo pulcher in ore color?
Mascula quam solido florebat robore virtus?
Nil de te licuit pertimuisse mali.
Jamque animo plures doctus praeceperat orbis
Ingenii foetus, carmina culta, tui.
Qualia nec castae peplis intexta Minervae
Vidit Cecropiae turba diserta scholae.
Quam cito sed dulces dira robigine messes
Abstulit Aoniis sors inimica viris?

Quot

Quot tenebrosa sinu spes nunc abscondit arena?
Quam varias dotes funebris urna tegit?
Paeonio quae nunc horto mala maxima poscam,
Quod tibi nil succis profuit iste suis?
Nec, fera languentes cum mors depasceret artus,
Evaluit subita membra levare lue.
Forsan at immeritum lacerarim versibus hortum,
Inque aliud recidat justior ira caput:
Fama refert, medicum pestis nescisse latebras,
Et serum auxilium sic valuisse nihil.
Sed quid agam? voluit sic lex adamantina fati.
Virtus est tantis cedere velle malis.
Ergo, licet justos, luctus minuisse juvabit,
Nec voces Superis opposuisse graves.
Dii bene! quod laudes vatum per saecula durent,
Effugiatque nigros candida fama rogos.
Sic, Dorville, tuo numquam non carmine vives,
Vulgabuntque tuum muta sepulcra decus.
Ipse tuis lucem Pollux dat versibus alter,
Atque opus ingenii proferet omne tui.
Quod superest, tibi serta fero ex bene olentibus herbis,
Quae plexit tenera Balthica Flora manu.
En tibi narcissos, violas, mollesque hyacinthos,
En cum puniceis lilia cana rosis.
Ver tibi perpetuum suaves adspiret odores,
Eque tuo frondens aggere laurus eat.
Sic culta officio tua molliter ossa quiescant,
Sic tua tellurem sentiat umbra levem:
Sit precor hoc gratus cum munere muneris auctor.
Perpetuum salve, perpetuumque vale.

JOANNES FRIDERICUS BEHRENDT.

XV.

JAC. PHIL. D'ORVILLE,

LACRIMAE FUNEBRES.

In Exequias

PETRI VAN RYN,

Soceri Optatiſſimi.

TU primus furvi reſerabas oſtia buſti,
Clauſa diu, foedans necopina morte penates,
O Socer: aſſiduis domus hinc pulſata feretris
Funera vix pleno conſpexit quatuor anno:
Funera nulla quibus fixiſſent pectore plagam
Altius, aut flumen lacrimarum ſalſius ulla
Ex prope ſiccato preſſiſſent fonte genarum.
Ipſe quidem ſenii viridantis limina dudum
Prima ſupergreſſus, vireſque in corpore quaſſo
Vix onus annorum queſtus ſufferre moleſtum,
Intrepidus fati praecepta ſuprema manebas.
Hinc tibi nulla fere confectos cura per artus
Tranquilla ſubiit robur renovare quiete!
Sive forent imbres, ſeu ſol: ſeu grando niveſque
Hibernum Scythico ſpiſſaſſent frigore coelum,
Vel juveni cauto vitandas prodigus auras
Spernebas vitae. Tua pectora ſcilicet ardor
Nobilis, ac gelido non extinguendus in aevo,

Uſque

Usque fatigabat, ne, primo flore juventae
Credita, nunc ulla provincia parte labaret.
Exactor rigidus commissi muneris ipse
Civibus & patriae quaerebas utilis esse.
Saepe quidem, memini, dixerunt; Respice canos,
Gnave senex: lustris septem bis vita peractis
Te rude donatum sectari mollia suadet
Otia, & angustae prudentem parcere luci.
Nauta procellosum decurrere Nerea lassus
Tranquillum placido senium producit in agro.
Vive tibi jam, vive tuis. Est nata superstes
Unica, & optato per te sociata marito:
Donavit geminos tibi, pignora grata, nepotes
Foecundi fortuna tori: sunt sanguine juncti:
His tempus partire tuum. Modo filia collo
Pendeat, aut genibus pueros imponat avitis.
Jam tua captabunt palmis errantibus ora,
Aut monstrante genis figent pia basia matre.
Mox sponte injicient blandas cervicibus ulnas
Nomen avi blaeso repetentes dulce susurro;
Aut, senis ante pedes puerilia ludicra mille
Ludere festivi, risusque jocosque ciebunt,
Et tibi sic actae revocabunt gaudia vitae.
Ceu quercus, leni Zephyro spirante, cacumen
Vix agitat summum, truncoque immobilis ipsa
Horrida nec Boreae nec Cauri verbera curat:
Sic senior priscum vitae servare tenorem
Firmus, verba dedit rapidis ludibria ventis,
Propositumque ursit: donec vitalia robur
Destituit simul omne: simul subit improba Clotho

Forfice vix preffa difcerpere licia vitae.
O felix in morte fenex, cui plena fuorum
Turba piis animam, defecto corpore feffam,
Alloquiis recreare flagrant, tantumque morantur,
Ofcula dum libent pallentibus ultima labris;
Extremumque vale, gelida vix aure receptum,
Contingit perferre leves folamen ad umbras.

IN MORTEM

ELISABETHAE MARIAE van RYN,

Conjugis Pientissimae.

Ipfa loquitur.

ME quamquam juvenum pennis ftellantibus agmen
  E gremio rapuit, care marite, tuo,
Ac fuper uda tulit depreffae nubila terrae,
  Purior excelfi qua nitet aethra poli:
Quo nequit horrifono tonitru penetrare fagore;
  Sulphureum neque agit flamma tricufpis iter:
Tam procul unde facem fuccendit nocte Diana;
  Tam procul unde die Cynthius urguet equos:
Haud tamen oblitam taedae me finge jugalis;
  Quippe tuus memori pectore vivit amor.

Mil-

Millibus innumeris tellure recesserit aether,
  Transvolat aeterno foedere junctus amor.
Nam quid inexpleto tabent praecordia luctu!
  Quid desiderium te liquat usque meum!
Poplite defecto plangi sola pectore vidi,
  Sulcarique graves rore calente genas:
Quum Clotho dubium torqueret pollice filum,
  Ac mea jam staret vellere nuda colus.
Quid perstas reserata nimis pulsare sepulcra,
  Atque Erebo pronam praecipitare viam?
Non possunt lacrimae manes revocare sub auras,
  Aut redimi fatis fata aliena tuis.
Nec Dii longinquos tibi me pepigere per annos,
  Nec Superûm voto lex violanda tuo.
Quum mihi tam tenues fuerant in corpore vires,
  Num speranda meis cana senecta comis!
Jamque nigram dudum quassarant lampada Parcae:
  Sum mihi visa meis fortior ipsa malis:
Indigaque auxilii genitorem nata cubantem
  Officiis volui demeruisse meis.
Te, Pietas, coluisse juvat, cineresque paternos
  Collegisse, licet jam moriente manu.
Nam mea tum pariter ventis & fluctibus impar
  Subsedit gemino pressa carina malo.
Quid prodest medicas frustra decurrere ad herbas!
  Perdidit in mortem vim Panacea suam.
Quod si rex Superûm, mundi qui temperat horas,
  Atque animas jungit, corporibusque levat,
Majorem sub sole moram traxisse dedisset,
  Conjuge te dulcis vita futura mihi.

Laus haec & focii merces eft ultima lecti,
  Orcus ubi invitas folvit utrimque manus,
Ut plene officii ratio fibi mutua conftet,
  Nec fedeat lapfis aegra querela rogis.
Mutatum cupias in me, tua pectora teftor,
  Quid, nifi quod vitae ftamina curta meae!
Et nifi quod nuptam nimium lacrimeris ademtam,
  In te mutatum nil ego, care, velim.
Fallitur aethereis qui mentibus omnia cenfet
  Excidere, ut tepuit nigra favilla rogi,
Carorumque nihil reminifci. Scilicet iftis
  Exulat anxietas, cura, dolorque plagis.
At ceu fponfa, novo mox occurfura marito,
  Difpofuit veftem difpofuitque comam,
Ac dedit armillas manibus colloque monile,
  Nec digitis gemmae fivit abeffe decus;
Non hanc cura tamen fponfo gravat illa placendi:
  Quin nova diffufa gaudia fronte gerit.
Hac quoque fine tenus Superos mortalia tangunt:
  Triftitiae claufa eft aetheris alta domus.
Et quamvis de te nequeat mens ponere curam;
  Non tuus hic vexat, fed modo mulcet amor.
Nec minus hinc laetam faturat me menfa Deorum
  Ambrofiae fuco nectareoque mero:
Non hinc laeta minus, choreis immixta piorum,
  Exfulto, qua vox, qua lyra blanda fonat:
Aut fpatior, Zephyri qua per coeleftia Tempe
  Sola perennantes ventilat ala rofas.
Quis fortunata femel hac in fede receptus
  Non renuat terrae gaudia vana tuae!

Quod

Quod ſi mortales ſpiſſa caligine viſus
  Non premat ex imo nox oriunda chao,
Et ſpectare jubar poſſint, quod ſole ſerenat
  Clarius aeternos noſtra per arva dies,
Non mala paupertas, minitanſque extrema tyrannus
  Ante diem toties trans Styga monſtret iter:
Quam deſiderium nimis acre micantia templa
  Cernere, & e tenebris eripuiſſe caput.
At pater aeternus, coeli quum nubibus arces,
  Telluremque cavis impoſuiſſet aquis,
Aligeroſque choros humanaque corda creaſſet,
  Civibus & regio quaeque tributa ſuis,
Praepetibus diis jam tum conceſſit Olympum,
  Per mare, per terras qui ſua juſſa ferant:
Aſt hominem, quamquam cognati ſcandere coeli
  Limina fas olim, juſſit habere ſolum.
Neu tamen acceptis invito degat in oris,
  Suſpirans nitidi rura beata poli,
Sed ſolem lunamque ſuos miretur & aſtra,
  Et quodcumque gerit daedala terra ſinu,
Fulgida coeruleis praetexuit atria velis,
  Quae niſi ſunt certa non removenda die.
Te quoque, terra licet nunc ſordeat, ire negatum
  Lucet adhuc noſtro qua pede preſſa via.
Dulce tenellorum, genitor, par reſpice fratrum,
  Fulcra domus, uteri pondera bina mei:
Jam jam ſidereo deflectes vertice vultum,
  Et mora deſpecti gratior orbis erit.
Hi facient poſſim ne tota periſſe videri:
  In teneris tantum vultibus inſtar habent.

Hos mihi quum ferres, ſtratum fatale prementi,
Libantes gelidis oſcula ſumma genis,
Ipſa refixa polo dejeci lumina terrae,
Ac lavit madidos fervida gutta ſinus.
Nunc materna quibus mulcebas pectora dictis,
Quaeque dabas Superis teſtibus, adde fidem:
Fungere non tantum patris vice, fungere matris;
Menſuram gemini nominis unus habe.
Non tibi ſufficiat pueros altricibus ulnis
Credere: ſint gremio ſarcina ſaepe tuo.
Neu pigeat, ſi blanda quies recrearit ocellos
Quaerere: ſi teneris fletibus ora vacent:
Si riget hic pleno nivei ſe nectaris hauſtu:
Si cupidis ſubigat dentibus ille dapes.
Mox ubi jam collo deſcenderit aurea bulla,
Ac dulci reſonet multus in ore pater:
Et jam blanditias facturi infantia tendant
Brachia, cervices implicitura tuas,
Ne ſinito ignaros carae genetricis, & inter
Oſcula conſueſcant nomen amare meum.
Ac bene quae merui, dum ſivit Parca, renarres:
Quae mea ſedulitas, quae mea cura fuit.
Ne tamen illacriment maternis caſibus, ipſe
Alta ſerenata vulnera fronte tegas.
At praetexta togae quum conceſſura virili eſt,
[Et ſias gemina prole, Jacobe, ſenex,
Quaeque meis Lacheſis detraxit ſtamina fuſis,
Addat ad illorum fila, tuamque colum]
Tum virtutis iter, coelo qua ſemita ducit,
Matris ad exemplum calcet uterque, mone.

Ut

Ut mea non fuerit feclo vitiata juventas,
  Captave deliciis, turba profana, tuis.
Vita fed, a faftu procul & livore remota,
  Tenderit aequales demeruiffe fuos.
Forte tibi florens etiamnum fuadeat aetas
  In viduo fterilem non fenuiffe toro:
Atque hilari lugens Hymenaeo naenia cedat.
  Quod tibi, cur fugias, fasque piumque finunt!
Contingat, voveo, fimilis mihi moribus uxor;
  Sola, fcio, fi qua eft, haec placitura tibi eft.
O quibus obfequiis colui te nupta maritum,
  Te colat: hic illi laus imitanda mea eft.
Illa, licet, flammis te non levioribus urat;
  Ac foveat gremio reddita cana fenem:
Fac modo te memorem carae teftetur Eliffae
  In natos pietas non temerata meos.
Sentiat, ut de te pateat via nulla merendi,
  Ni referens matrem nomine, rebus agat.
Verum feu vacuum fcandet nova nupta cubile:
  Sive ferar lecto fola potita tuo:
Quando fuprema dies vitae feliciter actae
  Occidet; ad cineres urna vehenda meos:
Ut fciat invito divulfos poftuma pubes,
  Quos videat fociis nolle carere rogis.
Audin'! coeleftes radianti cardine valvae
  Aethera concentu perftrepuere novo:
Pompaque progeditur laetum ductura triumphum,
  Ac tuba coelicolas fub fua figna vocat!
Libera nulla mora eft facris accedere turmis.
  Haec mea, non umbrae verba reare meae.

IN

IN EXITUM
PETRI D'ORVILLE,
Filii natu minoris.

PRaedulcis infans, matris Orco deditae
Munus, torique praemium casti ultimum:
Avi voluptas altera senio gravis,
Et unicum cum fratre gaudium patri,
Oblivioque grata solitudinis.
Praedulcis infans, omnibus, qui viderint,
Et singulis amoris incitabulum.
Ab ore fletus exulabat scilicet,
Lacrimaeque nunquam mite luminum jubar
Obnubilabant: at genis in blandulis
Risus, lepores excubabant perpetim.
Quo fugit ille roscidis pomis color
Similis, & illa quo labrorum purpura?
Artus per omnes diditus vigor modo
Ut languet! ut modo torulis pingues manus
Lacertulosque vix cutis tegit aspera!
Tune ille, qui minor e duobus fratribus
Aevo priorem provocabas robore,
Et spes secunda, at firmior domus eras?
Gemis, ejulas, & dentibus frendes, puer:
Puer miselle! quid! puer non amplius,
Sed officina cruda Mortis impiae,
Qua diriora tristium cruciatuum
In non merentem fabricatur spicula.
Latere quantum praestitisset in chao;
Quam solis almi sic videre lumina,

Cui

Cui quanta vitae portio poena haud fuit!
Quam propter istam lucis usuram brevem
Hausisse, matri quod fuit carae super,
Vitale robur anxiis puerperI
Laboribus, patrique defixum intimis,
Ingens, acerbum, vulnus in praecordiis
Recente plaga crudius rescindere!
At non querelis hisce manes parvulos
Reos peragimus: sed trium necessitas
Tristis Sororum flebilem vocem ciet.
Tu forte Superis carus in primis, puer,
Duro licebit, at brevi tamen malo,
Omnes labores, vita quos protractior
Homini parit, compendio peregeris.
Tot mille pestes, corpori conterminas,
Incursitantes, praeter hanc, famulam necis:
Tot mille curas & graves animi cruces,
Mortem levandis saepe quîs frustra vocant,
Transvectus es, simulatque portum contigit
Intrare, ventis & carentem fluctibus,
At omnium omnia gentium per secula
Isti capacem litori adpellentium.
Salve quieti cultor Elysii nove,
Salve valeque ter mihi patri & quater
Fluenta trans Stygis & lacus Acherusios.
Quod inferorum postulavit fas Deûm,
Sepulcra matris ossibus confinia,
Terra levi composta, tristes sparsimus
Uventibus de lacrima multa rosis,
Concivimusque naeniam, luctus gravis
Aevum per omne pignus indelebile.

PRO

PRO EPICEDIO
IN OBITU
PETRI D'ORVILLE,
Fratris unici.

QUod germana gravem preſſi ſub funera leſſum,
Publica nec, luctus conſcia, verba dedi:
Deſine mirari. querimur reparabile damnum:
Mens ſtupet extremis, non ſua, victa malis.
Quum ſocerum facilem, quum fidam forte maritam,
Quum blandum puerum reddere fata queant:
Hunc mihi nulla dies, fortunaque reddere nulla,
Aut fratrem unanimum Jupiter ille valet.
In primo gemitus natorum vulnere civit,
In bis ſepteno facta lapis Niobe.

INDEX POËMATUM.

LIBER PRIMUS ELEGIARUM.

LIBER SECUNDUS ELEGIARUM.

LIBER TERTIUS ELEGIARUM.

III. Gra-

LIBER QUARTUS ELEGIARUM.

LIBER QUINTUS ELEGIARUM.

CARMINUM LIBER.

ADOPTIVORUM LIBER.

XX.

EPICEDIORUM LIBER

IN

PETRUM D'ORVILLE.

ERRATA.

Pag. 78. 10. *amaranthe. amarante.*
Pag. 99. 1. *Nasicaa. Nausicaa.*
Pag. 110. 3. *cum. quum.*
Pag. 131. 26. *ipse. ipsa.*
Pag. 240. ADOPTIVORUM. EPICEDIORUM.
Pag. 261. 3. βαταζῶν. βατάζων.
Pag. 262. 19. ὁ τ. ἄτε. 23. ἴεαι. ἱερᾷ.

ERRATA.

Pag. 78. 10. *amaranthe. amarante.*
Pag. 99. 1. *Nasicaa. Nausicaa.*
Pag. 110. 3. *cum. quum.*
Pag. 131. 26. *ipse. ipsa.*
Pag. 240. ADOPTIVORUM. EPICEDIORUM.
Pag. 261. 3. βαταβῶν. βατάβων.
Pag. 262. 19. ὅ τ'. ὅτε. 23. ἱεῖς. ἱρῷς.

ERRATA.

Pag. 78. 10. *amaranthe. amarante.*
Pag. 99. 1. *Nasicaa Nausicaa.*
Pag. 110. 3. *cum. quum.*
Pag. 131. 26. *ipse. ipsa.*
Pag. 240. ADOPTIVORUM. EPICEDIORUM.
Pag. 261. 3. βαταβῶν. Βατάβων.
Pag. 262. 19. ὅ τ'. ὅτι. 23. ἱεας. ἱρῆς.

ERRATA.

Pag. 78. 10. *amaranthe. amarante.*
Pag. 99. 1. *Nasicaa. Nausicaa.*
Pag. 110. 3. *cum. quum.*
Pag. 131. 26. *ipse. ipsa.*
Pag. 240. ADOPTIVORUM. EPICEDIORUM.
Pag. 261. 3. βαταβῶν. Βατάβων.
Pag. 262. 19. ὅ τ'. ὅτε. 23. ἱερς. ἱερῆς.

86